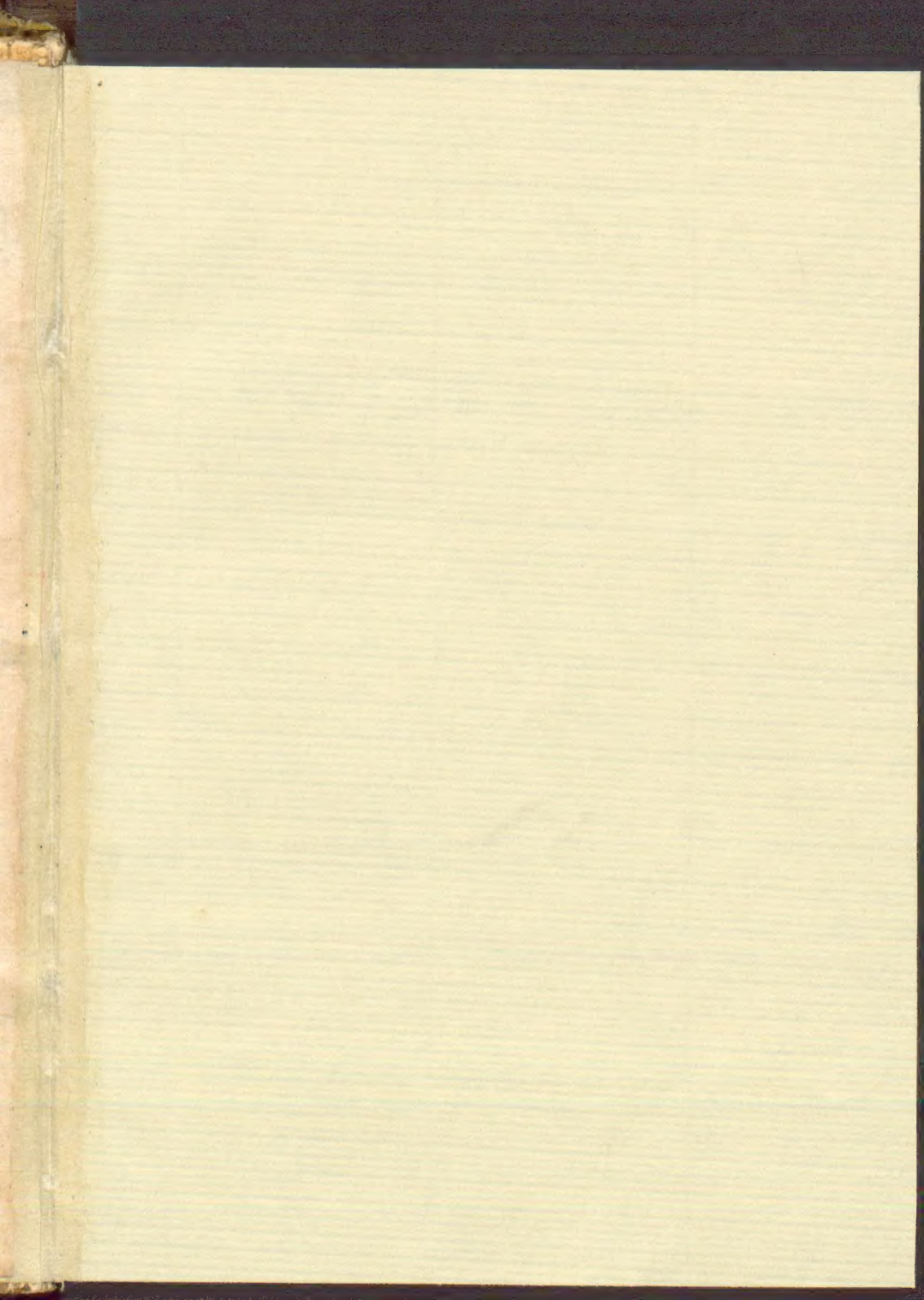

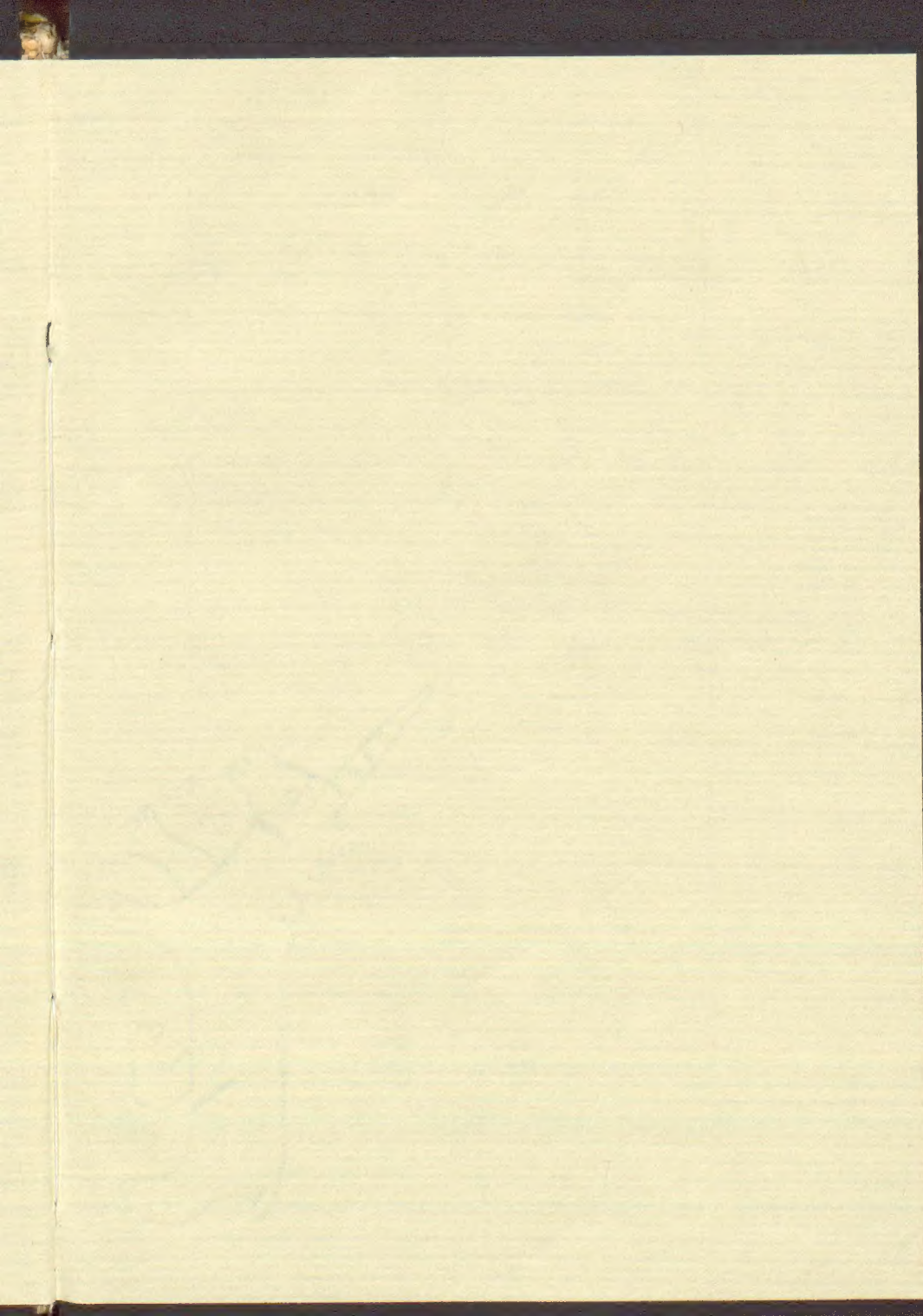

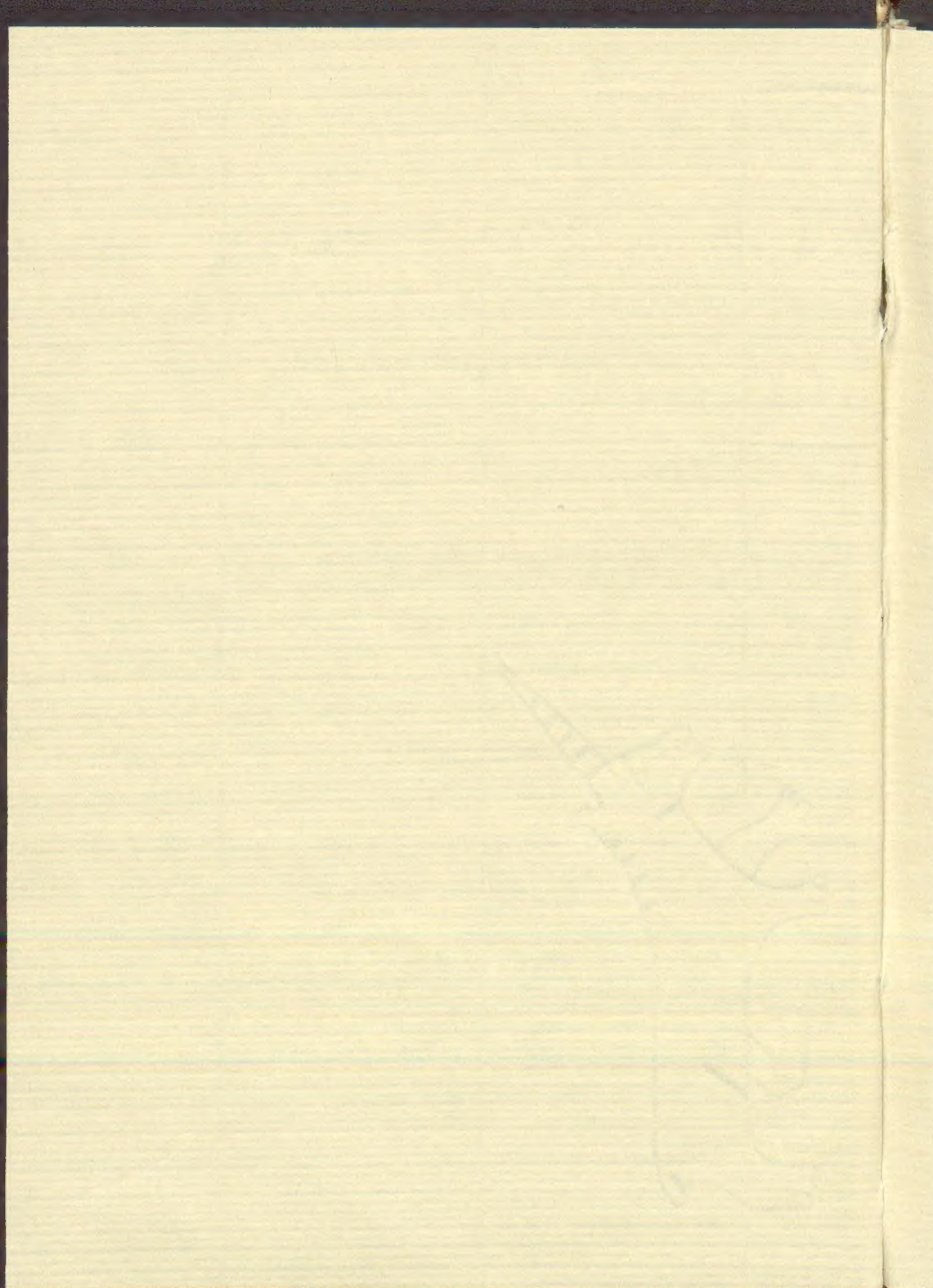
Cimelia, IX. c. 20⁶

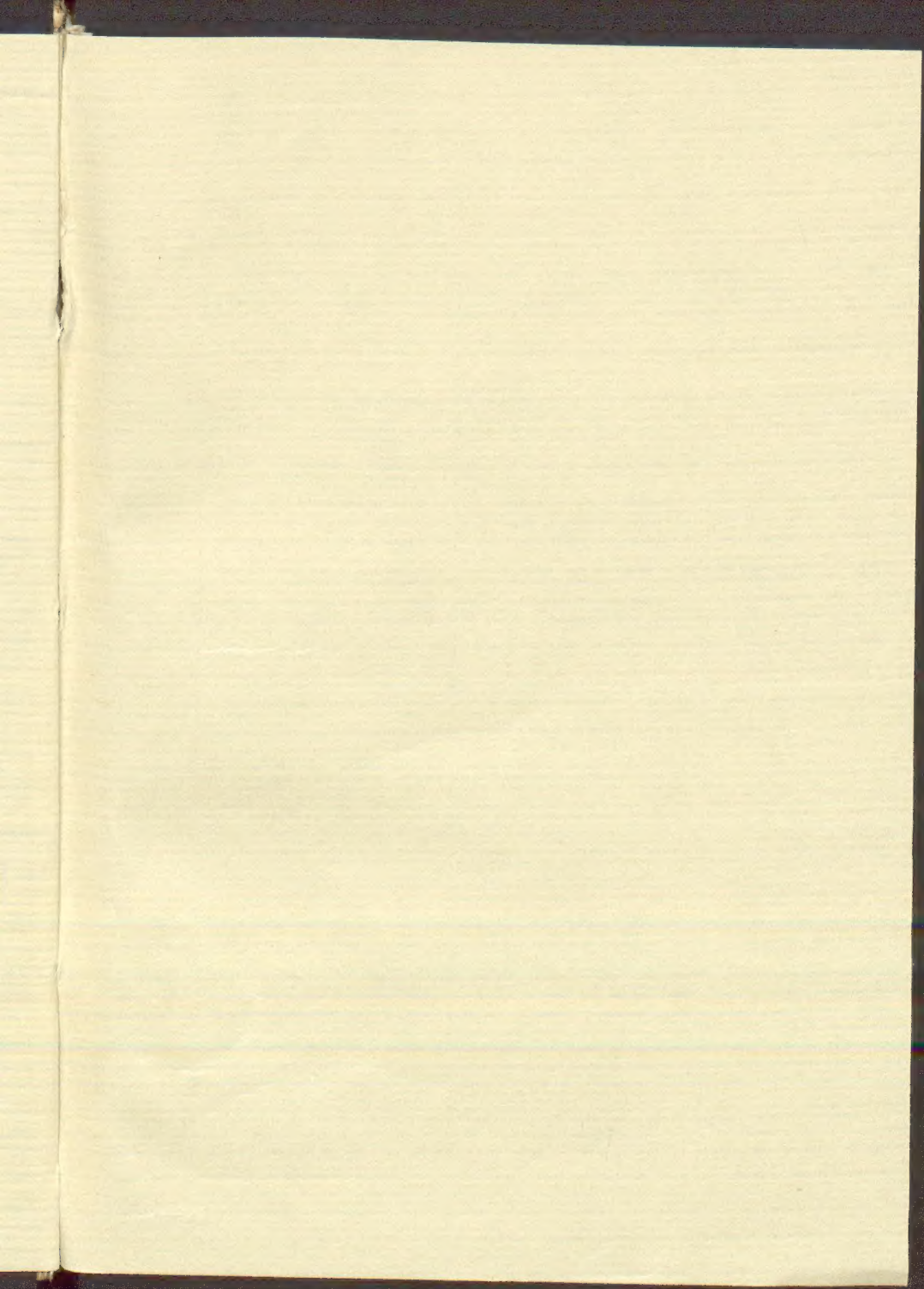

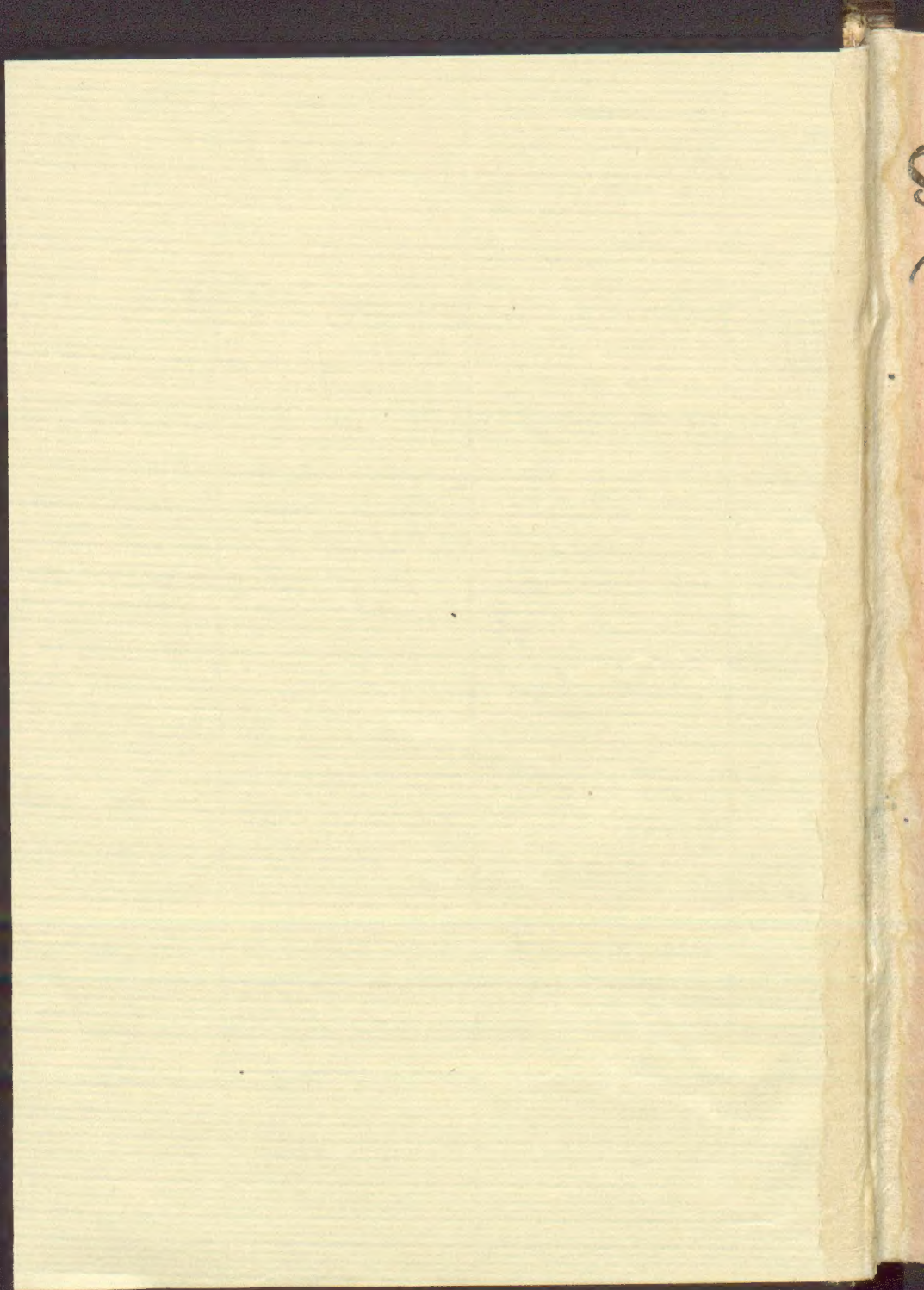

Żywot pana Jezū krīsta

Stworzyciela i zbarwiciela rōdzaju ludzkiego/
wedle Ewangelist swietych z rozmyśla-
niami nabożnym doktorow pisma
swiętego krotko sebrany.

Item Modlitwy roztosne przy vmęczeniu Bożym.

Item to nowo przydano.

Grates nunc omnes/ polskie/ z lacińskiego wyłożone
Pieśni/ Dange lingua/ Druga/ Verilla regis.
Pieśni o zmártwych wstaniu za procesyia.
Druga osobliwe noty. Regina celi/ teyże noty.
Ewangelia wielkonozna. Drugie wirssyki/ teyże
Pieśni e pariskim w niebo wstapieniu.
Spolet Apostolski/ wiary krzescianskie.
Pieśni o s: duchu/ noty Niemieckie. Veni creator.
Aue maris stella/ Salve regina/ prawie przelożone.
Znamiona ktore beda przed sadny dmiē strasliwe.

Ku zycielowi.

Drudzy cze wálki Troianskie/
Albo y dzieie poganckie/
Czei tu iestei pożyteczno/
Niewierzysli poczni iedno.

BIBLIOTHECA
VNIUERSITATIS
CRACOVENSIS

Cum 4042

Wszystkiemu wiernemu Chrześcianinowi / Którego koli-
skądla Biedacemu / Jan Sandecki w pa-
nu Jezusie dawa pozdrowienie.

O Lato on Athenienski w niektóre epistole po-
wieda / mianileyszy Polacy / że Nietylko sobie
narodzeniśmy / ale posścią naszego czeszy so-
bie oyczyzna przywlaścę / czeszy rodzice / a czeszy
przyrąciela / Bo każdy oyczyźnie swę / przyrącielom
a samemu sobie / możnoscia swą dopomocy powinę
ieść / Ty słowa Platonowy nąiasnieyszą panu / panu
Elzbieta Krolewna Polską a porę księżna Legnicką
Bacząc / dla pospolitęgo / dobre u dla rozmnożenia
pisina polskiego / w który sie osobliwie tochala / na-
kladu niezauiag / ten nimeyszy żywot pana Jezusow
wypisag dala. Który mż powtorę wyrażony u pole-
psionu / przydanim też mnogich rzeczy (ktorych w
pierwszym wybijaniu nienaydziecie) okrażony / was-
sę przyiazni oddawamy. Władziecie przy nim na-
piwcy trzy historie / albo epistoly o pana Jezusowę
postawie / przy ktorych też u postawa pana Jezusow-
wa iest słusnie wyobrażona / która trzynąście trog.
rozmierzona znaniomnie wysokość Jezusowę / na
znanie tego uże pán Jezus dwanąście wczémikow
miał / Był trzecinąsty / między nimi nąkrąsnieyszy.
Władziecie też ten żywot pana Jezusow Był roz-
dzielony na troie księgi / a każde księgi miała swę kas-
piula. Władziecie też przy woczystych swolciech pie-
śni piękne / dla osobnego pocieszenia / iako reiest wlas-
nie tu položony / Władziecie sie dobrze / a pospolite do-
bre miluycie / Dán w Krakowie. Lata Bożęgo 1522.

Rejestr łatwiego nalezienia Dzieiow albo Kapitula.

Zsiegi pirowse.

Anieli swięci przed maiestatē Boskim. et. Listu 1
Jako pāna M. odmawiała ūżby meża niepoicla. ii
Jako kapłani Boga prosili ūżby ūm wziawil / zgoży iiij
o ta panna czyniż mieli
O Jozefowē chwałē oblaubieniu pāny M. tegoż
O modlitwie Błogosławione dziewice Mariē / gdy
iē kázano Jozefa poiaż vi
Pān Bóg roztazuje Gabrielowi tu pānie M. viij
Gabriel przyszedossy tu pannie Mari / zwiastował
iē syna Bożego poczęcie. tegoż
Panna Mariā swięta Elżbiēte nawiedziła. f
O narodzeniu swiętego Jāna Bożē° trzciciela xij
Mariā do domu sie wraza tegoż
Jozeff chciał panne opuścić xij
O narodzeniu pana Jezu Krysta. xiiij
Anieli obławiaia narodzenie Bożē. xvi
C Grates nunc omnes / polskie tegoż
Dies est leticie / też polskie. xvij
Ułabożnā rozmowa swiętego Biernāta. et. tegoż
Ułabożnē ū rostkossnē toleniē. et. xix
Pieśń piekna na notę: In natali domini xxi
O obżezaniu miłego pana Jezusa. tegoż
Trzech krolow z dary przyiechanie xxiiij
Jako dlugo przebywała w onē stayni Maria xxv
O wywodzeniu panny Mariē tegoż
O wciekaniu panny Mariē z dziećciatkiē do Egiptu xxviij
ū o zmordowaniu młodziatkiē xxix
Jako sie panna w Egiptcie żywila. xxx

Reieſtr.

O nawroceniu Jezusa z Egiptu	tegoż
Jezus w Jeruzalem zoſtał ſam	xxxij
O tym go Jezus miły od dwunáſcie lát počarwoſſy	
czyńil niſz trzydzieſci lát miał	xxxiiij
Jezus ku krztu poſſedł	xxv
O poſſczeniū miłego pana Jezusa.	xxxvi
O poſludze aniełſkie panna Jezusowi	xxxviij
Ján ſwiety wkázał palcem Jezusa.	xxxviij
Pán Jezus počal obławiaſz boſtwo ſwé.	xxxix
O pirowſſym wezwaniu apoſtolow piſſa Ewaniez	
ſtolowie Ján Lukáſs ij, Matheus	tegoż
Jezus wczynil z wody wino.	xxxix
Jezus ſſedł do Kafarnaum	xli
O pirowſſym kázaniu na gorze Tábor	tegoż
Centurięgo ſłuſzebnika wzdrowił	xliij
Jezus wzdrowił paraliſem zabitego.	xliij
Piotrowe Jezus wzdrowił ſwiekre	tegoż
Jezus miły zaſnał	xliiij
Jezus ſkrzeſil wodorwie ſyna	tegoż
Jezus miły ſkrzeſil pannę vmarla.	tegoż
O nawroceniu Marié Magdalény	xlv
Ján krzcieciel poſłał wcznie ſwé ku Jezusowi	xlvij
O ſcieciu ſwiętego Jána	tegoż
Jezus miły vchodźwoſſy ſie z drogi nad ſtndnia od	
poczywá / rozmáwiał z Samaritánka.	xlix
Jezusa miłé z gory zepchnáſz chciáno / Lukáſs ſwie	
ty piſſe.	li
Pán Jezus wzdrowił człowieka chorego ſucha	reſe
maiećego.	tegoż

Dzieiow ij Kapitula

O rozmnożeniu chleba	liij
Jezusa milego chciało uczynić królem	liij
Jezus miły chodзил po morzu	liij
Jezus ozdrowił dziewczę opętana.	tegoż
Niektorzy zwolenicy z słow pana Jezusowych sa sie	lv
zgozysyli.	
O zaplacie tych ktorzy wssytko opuścili / nasla-	lvi
duia pana Jezusa.	
Pán Jezus pytał swych zwolnikow / zoby onym	tegoż
ludzie dzierzeli.	lviij
Pán Jezus na gorze Tabor przemienił sie	tegoż
Jezus miły wygnal s kościoła targuiacé	lviiij
Pán Jezus paraliżem zabitego ozdrowił.	lix
Apostołowie prazmo iedli	lx
O posłudze świętę Mary	tegoż
Miłosciwy pán Jezus rozmaicie kázal.	lxi
Jezus miły oświecił ślepego podle drogi	lxij
Pán Jezus zstąpił do domu Zachęssa.	tegoż
Jezus oświecił ślepo narodzonego	lxiiij
Jezusa mile ^e żydowie chcieli vkamienowaz	lxv
Drugi ráz chcieli kamienowaz pana Jezusa	lxvi
Jezus miłosciwy skrzéśił Łazarza vmarłego.	

Księgi dngię.

Biskupowie z licemiernikami radę učinili. et.	lxix
Mariá Mag da: Jezusa masćia pomazała	tegoż
Jezus z wielką chwałą przyiechál do Jeruzalé	lxx
O wyrzuceniu kufniacych ij przedawaiacych	lxxij
Jezus przekłál figowé dzewo.	lxxiiij

Reieſtr

Wielkory w Jeruzalem morili / aby kſiażeta po-	
znali iże to ieſt Krystus	lxxv
Jezus we wtorek po kwierné niedzieli wzocil ſie do	
Jeruzalem	lxxvi
Czudzołożnice wyſawienię	lxxvii
Panny Marié zaſmucenie	lxxviii
Panny Marié piwwſſá prozba	lxxx
Jezus miły laſkawie na to odpowiedział	tegoż
Panny Marié wtora prozba	tegoż
Trzecią prozba i napominanie panny M.	lxxxi
Jezus miły na to odowiedział laſkawie.	tegoż
Licemiernicy i kſiażeta kaplańſkie / oſtatecznie ra-	
de wczynili iżby koniecznie Jezusa zabili	lxxxii
Jezusa miłego od Judášſa przedanie	lxxxiii
Maria laſkawie Judášſa przyela	lxxxv
Jezus miły chęć Judášſa odwieſz od iego złego	
wczynku / poſadził go za wieczerza między ſoba	
i ſwoa miła matka.	tegoż
Jezus poſłał Piotra a Jána do Jeruzalem / aby mu	
nagotowali wielkonogného Baranka	lxxxvi
Jezus załázał ſwé milé matce / aby do Jeruzalem	
niechodzila / ale w Betanii zoſtala	lxxxvii
Jezusa miłego pokorné dziekowanie	tegoż
Smutné a Bolesné rozſtanie	lxxxviii
Załoſz i wdzięczenie náſwiecenié pány marie.	lxxxix
Wieczerza miłego pana Jezusa oſtateczniá	tegoż
Pokorné Apoſtoliom nog wmywanie	lxi
Jezus nauczał apoſtoly	lxii
Ciała Bożego poſwiecenie i wſtawienie	lxiii

Dzieiow i Kapitul.

Dráydce swégo odzywanijé,	tegož
Jezusa milégo slobdié kázanijé/ ū apostołow milé ū	
laſkawé naucezanijé	lxlv
Jezus mily przed swa smiercia) oſienzał swym zwo	
lenikom wcieſſny dár zeſłaz ducha ſwiéte°.	lxlvj
Jezus z one° mieſzja gdyſe Była wieczerza wſtáw ſy	
ſſedł z ſwoymi zwoleńiki ku gorze oliwety.	lxlvij
Rozmáwianijé.	lxlvij
Pirwſſá modlitwa.	lxlix
Apoſtolołow pirwſſé nawiedzenijé	tegož
Jezusa milégo apoſtolołow rozé nawiedzenié	c
Jezusa milégo poſilenijé.	ci
Gulienki w kázanijé. Rozmyſlanijé.	ciij
Apoſtolołow trzecié nawiedzenijé	ciij
Apoſtolołow wozbudzenijé) a żydow wpađnienijé	ciij
Judaſſoww Jezusa wydanijé	cx
Jezusa milégo okrutné wchwoycenijé.	cvi
Apoſtolołow rozproſſenijé	cviij
Jezusa padem ū z ſiepanijm z ogroda wywiedzie	
nijé ū w Cedron rzéke wozucenijé. et.	tegož
Jezusa milégo do Jeruzalé prowadzenié	tegož
Jezus poſorny Annaſſowi oſiarowan.	cviij
Jezus v Annaſſa policzeł wziól.	cix
Jan matce powieđá Jezusoww iecie	tegož
Placž ū narzekanijé panny Marié	cx
Panne wióda do Jeruzalem	tegož
Jezusa milégo ku Kaifáſſowi wiedzienijé	cxi
Piotroww zaprzezénijé	cxiij
Jezus ku Kaifáſſowi przywiedziony	cxiij

Reiestr

Jezusa milé° poprzysięganie/possiyftowanie	cxliij
Jezusa milego naygrawanie	cxv
Dziewiza Maria żydy vponimala aby niemęczyli	
tey milego syna	cxvi
Jezus rano wzbudzon	tegoż
Jezusa ku radzie wioda	tegoż
Jezusa milego wioda ku Pilátowi	cxvij
Matka mu zabieжала	tegoż
Jezus oskarżon Pilátowi	tegoż
Judášs wrócił żydom ich pieniadze	cxviii
Pilát wrócił Jezusa na ratuss	tegoż
Pilát pytał iezusa milego o rozmaite rzeczy / a o	
sobno o to byliby on król żydowski	cxix
Pilát pytał iezusa goby była prawda	cxix
Pilát posłał milego iezusa ku Herodowi	tegoż
Herod wzgardziwssy pana iezusa dół go obleż w	
białe odzienię iakoby iakięgo blázna	cxix
Sromotne iezusa milego od Heroda ku Pilátowi	
prówadzenie	cxix
Jezusa Pilátowo v żydow wymawianie	tegoż
Barraabassa prossa	cxliij
Jezus z odzienia odart wielmi nieluto schwie	cxv
Jezusa milego okrotne bicżowanie	cxvi
Obleż mu sie kázali	cxvij
Na koronowanie go wioda	tegoż
Jezusa milego koronowanie	cxviii
Jezusa milego Pilát w kazuie	cxix
Jezusa milego pokorne milczenie	cxix
Jezusa milego na śmierć okrutna krzyżowa osadz	
nie ijskázanie	cxix

Dzieiow tĳ Kapitula.

Jezusa milego pod wiecniſza niemiloſciwie s pawo	
loſi odarto/rany iego odnowiono.	cxrxv
Jezusa milego eiſſkiego krzyſza noſſenie	tegoſ
Jezus mily mowil ku paniám	cxrxvi
Jezus mily pod krzyſzem vpádl	cxrxvi
Symona krzyſ noſiſz przypedzili.	cxrxvii
Nagore Kalwarie Jezusa przywiedziono	cxrxvii
Jezusa milego raſ tĳ nog przybĳanie	cxrxix
Jezusa na krzyſu oſiarowanie	tegoſ
Tytulu napifanie	tegoſ
Jezusa milego na krzyſu okrutnie rozbitégo/ mieni	
loſciwie podniefienijé	cxl
Smutek panny Marié	cxli
Jezusa unlégo na krzyſu poſmiéwanijé	cxlii
Jezusowo nad ſwoa matuchna polutowanijé	tegoſ
Jdacych mimo Jezusa naſmiéwanijé	cxliii
Siedmi ſlowo ktore wymowil pán Jezus wiſſaz na	
krzyſu.	tegoſ
Zotrowſkie s pana Jezusa naſmiéwanijé	cxliii
Matka ſtoiaz pod krzyſem z ſzaloſcia ſie vſkárſza	
Bogu oytzu.	cxlvi
Panny Marié narzékanié	cxlvii
Slonĳa zagmienié	tegoſ
Setnikowo nawrocenié	cli
Placſ dziewice Marié matki Boſe	tegoſ
Jezusowi wloczniſa bol iego otworzono.	clij
Jezusa milego w nieſſporna godzinie s krzyſa ſeyſ	
mowanijé.	cliiij
Smutek panny Marié	clo

Reieſtr

Jezusa milégo w grob włożenie	clvii
Użytki z nábožného rozmyſlania meſi Božé	clx
¶ Pieſń/Pange lingua/Polſka.	tegoż
¶ Drugá/Vexilla regis prodeunt.	clxi
Jezusowo grobu ſtrzeżenie	clxii
Wytygow ſwietych wybawienie	tegoż

Kſiegi trzecié.

Jezusa milégo chwalebne trzeciégo dnia z már- twych wſtanie.	Liſtu clxiii
Jezus miły matce ſie wſtázal	clxiiii
Trzy Marie maſci przynioſły	tegoż
Jezus miły wſtázal ſie Marie Magdalénie	clxv
Jezus miły nawiedzá w raju o ytcé ſwieté	clxvi
Jezus wſtázal ſie dwiema zwolenikom iſdacy m do Emáus.	clxvii
Jezus przez zamknione vliczki wſſedl ku ſwoim zwo- lenikom.	clxix
Jezus miły wtozé nawiedził apoſtoly/gdy Tomáš był między nimi	clxx
¶ Pieſńki o zmártwych wſtaniu zbawiciela naſſe- go a nápirowéy na procesyia	clxxi
¶ Drugie pieſńki oſobné noty	tegoż
¶ Regina celi w wirſſytki przelożone	tegoż
¶ Ewangelia wielkonogné niedziele w wirſſytki przelożona	tegoż
¶ Drugie wirſſytki teyże noty	clxxii
Pana Jezusa ożrzone w niebo wſtapienie	tegoż
¶ Pieſń o pańſkim w niebo wſtapieniu	clxxv

Dzieiow ij Kapitula.

Jezusa milégo dnia piętdziesiąt° po zmártwych wstaniu ducha swiętego zesłanie	tegoż
Spolek Apostołski w którym jest dwanaście cze- łonków wiary krześcijańskiej	clxxvi
Pieśń o świętym duchu na procesyi	clxxvii
Druga pieśń/Veni creator.	tegoż
Panny Marię śmierci objawienie	tegoż
Apostołom świętym ze wszystkich świat dżwone zebranie.	clxxviii
Panny Marię dziewicę nąbłogosławienieysze lehtie	
Bez boleści wspanię	tegoż
O chwale Kroza w każdym Korze anieli ij wślytcy świeci dziewicy Marię czynili/ gdy ia do nieba przez Kory anielskie chwałebnie prowadzili	clxxix
O koronach ktorymi pāna nąświeťsa gdy chwałeb- nie w niebo wzięta była wkoronowana.	clxxxvi
Pieśń o błogosławionej panniei Marii/ Ave maria stella.	clxi
Śpiewanie Koscioła/ Salve regina.	tegoż
Sąd Boży sprawiedliwy a szczęśliwy.	tegoż
Znamiona Krozé Beda przed sądnym dniem.	clxlii

Ioannes Sandecen.

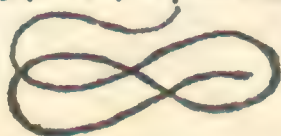
Śmierz Krystorow/ śmierz swoja zarządzy
Miey przed sobą cżłowiek każdy/
Miey wleczna/ marnosť swiętska/
Chcessli miey radość mebieśka.
Wślytkoz prozno/
Służ Bogu toz perwno.

O postawie Jezu Krystowé / czasow Oktawiana
 Cesarza / gdy ze rossyjskich częsci swiata onij ktorzy
 fragmám przelożeni byli / senátom pisali / ktorzy w
 Rzymie byli / o norowinach które sie nagadzaly po czę-
 ściach swiata. Niektory Lentulus iymieniē w stro-
 nach żydowskiē zienie Heroda Erola maiarz
 wrzad senátom i rossyjskiē radzie Rzymiskie
 o Krystusie tak napisał.

Kázal sie czasow tych i iestcže
 iest cžlowiek wielkie gnoty / kio-
 remu imię iest Jezus Krystus /
 ktorzy rzecz on iest od ludzi pro-
 rok prawdy / którego weżennici
 iego żowa synem Bożym / wzbu-
 dza umarłe / a wzdrawia nie-
 możné / cžlowiek iest postawy
 wzrosłe / krásné / a wdzięczné /
 oblicze maiarz pochwę / iż ktorzy nani patrzy moga
 go milowarz / i bacz sie / włosy ma barwy orzecha lá-
 stowégo dojrzałé / gladkie niemal až do vssu / a od
 vssu nadol promienie ledzierzawé / niého żoltssé a ia-
 snieyssé / po plecám sie roztačzajace / przedział ma-
 iarz posrod glowy podlug obyczajia Nazareow / cžo
 lo gladkie a wielmu iasné / oblicze téż niezmarssczone
 i bez żadné zmazy / najasnieyssé / któreć rumianostz
 mierná krási. Wosa i vfi żadná owssęti nie iest przy-
 gana / Brode maiarz gest a wdzięczna / włosom w
 barwie podobna / nie dluga / a w posrodku rozdwo-
 lona / wzroć maiarz prosty a stateczny. Oczu pocze-
 C

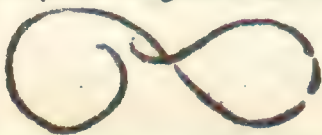
snych / żółtych / a rozmaicie / iasnymi / Bywaiających / w
 Bałaniu grozny / w wspomnianiu / iasności / lubieżny /
 miły i wesoly / chowaiają ważność / którego nigdy
 niewidano by sie śmiał / ale płakał często / w posta-
 wie ciała wysofi / a proſty / ręce i ramiona maiają ku
 w dżemu roſtoſſne / w wymowie ważny / rzadki / i
 nierny / a między syny ludſkiemi nadržasnieyſzy.

Xiż Pilata starosty Jerozolimskiego / o dziwiech
ij o śmierci ij o zmartwych wstaniu pana Jezusa
wym. ku Klaubiussowi Tyberiussowi posłany.

Pontski Płat Klaudyassowi Tyberyussowi. et.
Zdrowie powieda.

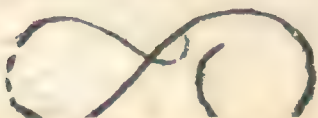
Nazywalo sie niedarwno / zom i
ia doswiatysl / uze zydowie
przez nienawistz siebie i swoje
potomki okrutny potapienym
zatrucili. Uborowem gdy ich
oyczowie mieli obietnice / uż
Bóg ich onym miał poslaż znie
ba swieté swego, Ktoryby Erol
ich slusnie byl rzeczon. Tegoż
wedle obietnice miedzy nás poslał s panny naro-
dzonego. I nie zaişle w zydowskie ziemi starosta
Będacym gdy go wsllysseli zydowie slepé ofswiężaz /
tredowaté oczyszciaz / opuchlé vzdrowiaz / dlably
od ludzi wyganiaz / wmarlé Prześiaz / wiatrom przy-
razowaz / suchymi nogami na wodach morskich

chodzig / i wiele innych dziwnych znamion czynisz.
A gdy wiele z ludu żydowskięgo tego syna Bożęgo
wierzyli Był. A tená więcia przeciw iemu křiażęta ka
plaukie zapálili sie / i mistrzowie licemiernikowi / i
ierossy onęgo dali mnie staroscie / a iędni za drugie
lżęgione° czarnosiężnik a Był rzekli / i przeciw ięch
załonu czynisz. A ia ięch słowom wwierzylem / i na
ięch wola onęgo wbieżowane° wydalem. Tędy oni
na dziewie go wkrężowali / a umarlę° pogrzebssy /
strożę rátussá męgo rycérze položyli / a naznannie-
nowawssy grob odesšli. Ale on trzecię° dnia z mār-
tęych wstál. Tak wielmi rogorzala sie nieprawosť
żydow / iż strożom mojim dali pieniadze rzekęz:
A nowcie iżę tego wczęncę cialo tego w nocy wkrę-
dli sa. Ale słuzębnicy gdy pieniadze wzileli / wżdy za-
milczęz niemogli go sie było stalo / ale z grobu go w
statę świadczęli sa / a iż od żydow wzileli pieniadze /
iżby przeciw temu mówili. Przeto obiarwiam tobie
krolowi / aby żádný tobie prawdę wiedzac i mu nie-
lgál / abyś téż niemnimál mnie wierzyg klámsł wám
żydowski / mocy twę wssytki rzeczy ktore sie dzialy
o Jezusie na rátussá mojim znaione czynię przez ni-
męysse pisanýę. A ięcy sie Dobrze z Jeruzalem.

¶ Ten Pilát Był Francus rodem
z miasta Lugdunu.

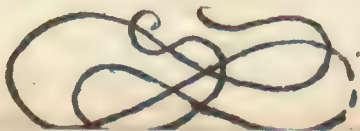
¶ i

Jozeffus żyd rodu kapłanjskiego z Jeruzalem dzie-
iopiśsa znamienity/w osminástych księgach starych
dzierow/w trzynástym kapi:wypisuiarz czas cesar-
stwa Tyberyusza Cesarza/ij Piláta iego starosty w
ziemi żydowskié/ o Krystusie tak świadczy /s który
się zgadza Eusebius w księgach swych.

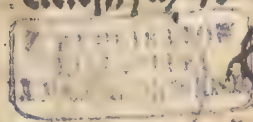
W tych czasow Jezus mądry
maż iestli go też mężem słusno
zważ. Ten był dzironych weżin
kow sprawca a weżyciel onych
ludzi ktorzy radzi słuchali tych
rzeczy ktorec prawdzivó są. A
mnogię z żydow/ mnogie też s
i poganow sobie przylacził.
Krystus ci to był/ktore° oskar-
żemim przed nich naszego ludu mężow/gdy Pilát na
krzyż wbiż kázal/ nieopuscili onij ktorzy go od po-
czatku miłowali. Dkázal ciem się zaśie żywy dnia
trzeciego iakożto bóstwē nadchmienij prorocy ij ty
ij ijmē od Boga niezliczone dzirwy byż przysłē
przepowiadali/Alle ij do dzisieyszego dnia
krześcianow (ktorzy od niego wez-
wani są) ij ijmie ij rodzaj trwá.

Przedmowa na żywot pana Jezusa w tu oświeżone
pannie pannie Elzbiécie / Dobrze pamięci / Królowie
Polskie i księżnie Legnickie. et.

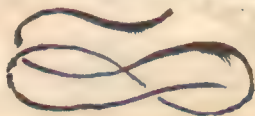
Jedzy wielkoscia chwały i też
znót rozmaitych / pannie do-
koyna święta Cecylia pismo
chwali s te znoty / uż wystawic
nie ewangelia święta w swym
sercu nosila / a od boskie rozmo-
wy nieprzeskawala / To iest / uż
niz iynstego iedno żywot Jezu
Krysta milego w ewangelij popisany we dnie i w
nocy / sercem goracy i nabożnym rozmyślala / A ule
troz dozonala / zasie s przodku poczynala / bo duchę
swięty nauczona / wiedzała i uż miedzy w sftytkiem
prazami duchownymi / żadna nadte nie iest vżytecz
nleyssa / i zbawieniu ludskiemu petrzebniessa / i tu
dostapieniu znót swiętych godn eyssa / iako częste
obietanie w żywocie Jezusa milego. Ugdzięciem
nienayduies nauki lepssę naprzeciw zdradliwym
a krotkim rostossam cielesnym / i przeciwnosciam
ludskim / iako w żywocie milosciwego pana Jezu
Krysta / iestli sie w nim zwyczaiss. Rozmyślanim
ciem iego świętego żywota / dussa tako sie w milosci
Boże twierdzi i rozpala / uż rzeczy częsne wzgardza
a za niz niema. Naucza też go człowiek ma czyniz /
a czego sie ma wiarowaz. Rzeklem naprzod / uż roz-
myślanie żywota Jezusa milego / naucza niedbacz
cielesnych i zradnych rostossy albo kochania / przye

Z BIBLIOTHEKI
XX CZASOPISE

Przedmowa.

Kład tego w swiętę Cecylię/ktorąż takó była swe ser
 ce napelnila / iż żadeny grzech mieſzga w niey mież
 niem oglany myſl ktora zła. Przetoż gdy na ſwadze
 ſie/traſienie/ſpięwanie i gedzby rozmaite ſłyſſala
 nábożnym ſercem mowila: Serce moje i też ciało
 moje miły panie niecháy niebedzie poſtálane/ aby ch
 niebyła zgańbiona. Wtoré rozmyſłanie żywota mi-
 loſciwego pana Jeżu Kryſta / nauczá znosić prze-
 ſladowanie ludſkie / i wſſelkie przeciwnoſci. Przy-
 kład tego mamy w ſwiętych męczeńnikoch / ktorzy
 cieſſkie a rozmaite meki ciępieli z dobra wola. S-
 kład to mieli: ſwięty Biernát powiedá / iż niſkąd ied-
 no z rán i z boleſci miłego pana Jeżu Kryſta / ktore
 wſtawnie rozmyſłali. Temu ſie tedy dziwuy / a i ch
 w tym naſladuy / a pogladáy w rany ſtworzy ciela
 twego / ktore ſa otworzone / a tu wierzeniu wnatrz
 iawne. A ſtąd ſie nietylko męczeńnicy / ale i wyzná-
 wce wiary / ktore poſpolicie zowiemy ſpowiedniki /
 w niemogách / w kłopotach / w ſmutkoch przeciwno-
 ſciach wielką mieli ciępliwosć. O wierná duſſo / gdi
 by czyta o ſwiętym Jeronimie o ſwiętym franciſku /
 alſo o ſwięte Klárze / iako ony w ſwych ſmutkoch
 nad ludſkie donimanie mieli ciępliwosć. Nad to
 wſſytko patrz téż i dſis na ludzic ſwięte / iako ony
 ſtconie ciępra wſſytki niewczáſnoſci / a to dla tego /
 iż duſſe ich nie ſa w iých ciele / ale w ciele i w ranach
 Jeżusa miłego przez rozmyſłanie. Trzecié rozmyſla-
 nie żywota Jeżusa miłego / nauczá náſ czego ſie má-
 my wiarowaz / a czego naſladowaz / bo tam náſ

na żywot pana Jezusow.

Dzieś niewymowné w pokusach ochłodzenie/ná-
 dzieś syna bożego głębokie v pokorzenie/ná-
 dzieś tam wielkú cipliwość/ i wssytkich gnot powo-
 losz. O tym krótko swiety Biernát mowi: Prozo-
 ten pragnie/ kto mniá sie gnot dostępiť/ niźli v g-
 not množyciela/ to jest v pana Jezusa/ ktorého nau-
 ka jest násiennie mądrosce i též milosierdžia/ ktorého
 żywot jest zwierciadlo vmiernosce/ a iego śmierť/
 jest zwycięstwo wsselkie mdlosce. Tenże swiety Bier-
 nát daley mowi/ kto Jezusa naśladowie/ zbledziť nie-
 może. Przez rozmyślanie tedy częsté żywota Jezus-
 owého/ serce sie pobudza ku wielkie milosce/ žadá
 naśladowať i chce dostępiť iego wielkie gnotliwo-
 sci/ a potym bywa oswieżono swiatloscia niebieska
 takó uže rozezná rzeczy práwdivé i fałszywé/ iž
 žádný zly wrog zaštkedziť mu niemože/ Statowe
 gociem rozmyślaná/ mnohdy ludzie prosci a nieu-
 miťni/ bywaja rozumu oswieżené i żywota swie-
 tego/ ktorým mily Jezus z své lasti dáwa roz-
 bóti wielkie rzeczy vžnať i též zrozumieť. Přeto
 wleďny ocieť swiety francisek/ nie z ynad dostá-
 pil gnot rozmaitych/ iž přyšedl ku dzíwnému zro-
 zumieniu rzeczy dzíwných/ iedno s pospolitowania
 i opřezowania z milosciwym paně Jezu Krystem/ w
 ktorého sie takó byl wpořil/ iž iakoby obraz w iego
 sercu byl/ až potym dla wielkie milosce/ zašlužyl ra-
 ny z iego lasti w ruku w nogach i w boce přyznať/ a
 takó sie byl w Krystusa wlepił/ iž nie sobie ale Kry-
 stusowi žyw byl. A přeto se wšlyteť w Krystusa

Przedmowa.

przemienił. Patrząyże tu które wysokości rozmyśla-
nyé żywota pana Jezusa przywodzi. Przeto też ty
naraśnieyssa panno/chcessli przydz tu stádlu dostos-
nalemu máss sie wzywocie Jezusa milégo, często os-
Bieraz a tako sie vpokey i smysly twé vlož/ iakoby
przitym Była i oczyma widziala/ to go rozmyślás/
chcessli abys pana Jezusa nalazla/ i słodkości iego
zakusila. Rozmyśláyże ty rzeczy pilnie/ s kochanym
dusse twé/ i chciéy praznowaz w té nauce/ aż do kon-
ca żywota twégo. Po który ten pán/ dáż dostępiż
królestwa swégo wieczného.

11

Wszysta zbawiciela rodzaju lud
Ewangelist świętych / z roz
nym nabożny doktorow pisma
świętego / krotko sebrany.

Księgy pirowssę.

Anieli święci przed maiestatem boszym wpadaiarz
na swé obliczē sie modlili / aby buog ozięz ráoził
wybawiz rodzaj ludzky. Kapr. pirowssę.

Kiedy przez pięć tysięcy lat / i
dlużey mizerny rodzaj lud
skazan był na potępienie, dla
grzechu pirowssęgo człowieka
tak iż żaden człowiek nie mógł
przysię do chwały królestwa
niebieskiego / Anieli święci żalu
iż wpadu stworzenia tak sła
chetnego / i spustossenia królestwa niebieskiego /
aczkolwiek często a pilno pirowey przed tym sie mo
dlili / a wssakoż tedy nawięcey / gdy sie czas spelni
nia wolę boskie przibliżal / pilney i nabożney
daiaz wssytcy na swé obliczē przed maiestatem
słim / tako mówili. O stworzycielu wssytkiego
rzenia / tak naszego iako ludzkiego / zluhilo sie tu
słie dobrotliwosci / człowieka na podobienstwo
stworziz / aby snam był twé chwały wczes
oto wssytcy na potępienie ida / przez tak m
żadnegosiny niewidzili / aby ktory był z

Żywot pana Jezusa

Nieprziąci nassę mogli nać a i
 nassę upad / ale piekło sinimi napelnia
 y panie stworzasz / i rodziš sie im dopuśc
 mu dawaš ręce złym wrogom stworzenie two
 i zali nawieki odrzuciš i zapomniš sie śmiloraz
 iad człowiekiem / acz człowiek to według sprawiedli
 wości czyniś iako pan. Oto już miły panie czas mi
 • ofierdżia przichodzi / racz iś sie już śmiloraz i zapo
 mnierz / iż pierwszy człowiek przitaz anje przestąpił /
 racz już tego plemię wspomoz miłosierdżią swo
 zo. Racz miły panie pamiętaj / iż na two podobie
 two stworzileś iego. Otworzył rękę miłosierne two
 e / zapamiętaj gniewu twoego. Śmiliu się nad mi
 ni / bo wrobie nadzieję swą położył / racz iś już
 zis wspomoz. Wysłuchał pan Bóg tę prośbę / i
 żęł. Żalmi użem stworzył człowieka / bo muszę sam
 cierpieć zań / i gorzko vmrzeć. Przitę tu rozmyśli
 nożemy żywot panny Marie / która gdy wetrzech
 ciech przez rodzice swe otę i matkę na służbę bo
 gado kościola była ofiarowana / natychmiasz w po
 rodku kościola pokleknawszy / wmyśliła Boga sobie
 ietę za matkę i otę / myślał gorącym i nabożnym
 ręce żeby działać miała / i żeby Bogu wszechmogące
 i lusa była / i iego lasę znalazła. Potym wstał
 do modlitwy / przitęzania się Bożego iela / i dwoie so
 sie tu nawyssemu wypełnieniu / wybrała. Będzieś
 łował pana Boga twoego ze wszytkiego serca / ze w
 ie duse i siły twoje / a bliźniego twoego iako sam
 e. To dwoie przitęzanie chowaię / tak rychło

Zywot pana Jezu Krysta zbawiciela rodzaju lud-
skiego / wedle Ewangelist swietych / z roz-
myslanym nabożnym doktorow pisma
swietego / krotko sebrany.

Ksiegy pierwsze.

Anieli swięci przed maiestatem Boskim wpadali
na swe oblicze sie modlili / aby Bóg ozięty raczył
wybawić rodzaj ludzki. Kapi: pierwsze.

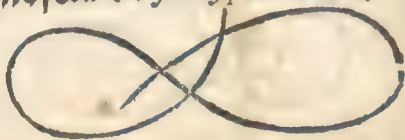
Tedy przez pięć tysięcy lat / i
dłużey mizerny rodzaj ludzki
skazan był na potępienie / dla
grzechu pierwszego człowieka
tak iż żaden człowiek nie mógł
przysięść do chwały Królestwa
niebieskiego / Anieli święci żalu-
jąc wpadu stworzenia tak bla-
chego / i spustossenia Królestwa niebieskiego /
aczkolwiek często a pilno pierwszy przed tym sie mo-
dlili / a wssakoż tedy nawięcej / gdy sie czas spełnie-
nia wole Boskie przibliżał / pilniey i nabożniey wpa-
dali wssytcy na swe oblicze przed maiestatem Bo-
skim / tak mówili. O stworzycielu wssytniego stwo-
rzenia / tak naszego iako ludzkiego / zblubilo sie twé Bo-
skie dobroćliwosci / człowieka na podobienstwo twé
stworzisz / aby snami był twé chwały wcześniem / a
oto wssytcy na potępienie ydą / przez tak mnogo lat
żadnego smy niewidzieli / aby który był zbawion.

Żywot pana Jezu Krysta

Nieprziáciele nasz y móz nad wssytkiem i maia a nie
 nasz vpad /ale pieklo smim napelniaia. Czemu ie mi
 ly panie stwarzasz /i rodzisz sie iini dopuszczasz: cze
 mu dáwasz wręce zlym wrogom /stwozenie twoie /
 i zali nawiek i odzucisz i zapomniesz sie smilowaz
 nad czlowiekiem /aczkolwiek to wedlug sprawiedli
 wosci czynisz iako pan. Oto iuz mily panie czas mi
 losierdzia przychodzi /raczisz sie iuz smilowaz i zapo
 mniesz /i z pierwszy czlowiek przykazanie przestapil /
 racz iuz iego plemie wspomotyz milosierdzia swe
 go. Racz mily panie pamietaj /i na twé podobien
 stwo stworziles iego. Otworz rękę milosierca two
 ie /zapamietaj gniewu twego. Smiluy sie nad ni
 mij /bo w tobie nadzieię swa pokladaia / racz ie iuz
 dzis wspomotyz. Wysluchal pan Buoz tę prośbę / i
 rzekl. Zalini iżem stworzil czlowieka /bo musse sam
 vciрпиę zań /i gorzko vmrzę. Przity tu rozmyslig
 możemy żywot panny Marie /ktora gdy wetrzech
 leciech przez rodzice swe otza i matkę na służbę bo
 żądo koscioła byla ofiarowana /natychmiast w po
 środku koscioła poklekna wssy /vmyslila Boga sobie
 imię za matkę i otza /myslaz goracym i nabożny
 serce zoby dzialatz miala /i zby Bogu wsszechmogace
 mu luba byla /i iego laskę nalazla. Potym wstawa
 od modlitwy / przykazania sie Boże° igla /i dwoie so
 bie ku nawyssiemu wypelnieniu wybrała. Będzies
 milowal pana Boga twego / ze wssytkie° sęrtza / ze w
 ssytkie dusse i sily twé /a blizniego twego iako sam
 siebie. To dwoie przykazanie chowaiatz /tak richlo

wssyttlich znót nabyła / iż ony wssyttki panny które
 śnia Bogu służyły / swym znótliwým żywótę przęsła.
 Od polnoci zawżdi na modlitwę wstawiała / gózię
 przed oltarzē kłęcząc zgoraża żądza o siedm rzęzi
 Boga prosila. Naprzód aby iey tata lastę dal / iżby
 go ze wssyttkiego serża swęgo / i ze wssyttkicy dusse
 i sily swęy miłowat mogła. Wtóre aby bliźniego
 swęgo według wole młęgo Boga / iako sama siebie
 miłowała. Trzecię / aby to w mienawisci miała zgo
 by Bogu nieubęgo znala / a to miłowała i czynila /
 zgo by ię swiętą wolą była. Czwartę / o głębołą po
 żorę / o ciępliwosć / i o iussę wssyttki znóti Boga pro
 sila / przez które by ięgo swięte miłosci luba była.
 Piątę prosila / iżby iey dól ogłędać on czas którego
 by sie ona nąswiętssa pāna narodziła / któraby syna
 dożę porodzić miała / prosić aby iey oczy do tego
 času zachował / iżby ia ogłędać mogła : wssy / iżby
 ia słuchać mogła : iżyć / który by ia chwaliła : ręce /
 aby iey posłuzić mogła : nogi / aby chodzić mogła /
 nosić iey nāmileyssę syna : kolana / aby go na swý
 łonie piastowała. Szóstę Boga prosila / iżby lastę
 posłuszeństwa swych starssych miała. Siędmę / iż
 by łosciół i wssyttki lud swoy tu się słuźbie w lastę
 swę raczył zachować / aby sie raczył nad swý ludę
 tym rychlę smilować / i syna swęgo iedyne na ten
 świat dla iych zBarwienia posłać. O to sie z wielką
 żądzą z gorącym nabożęstwē / i z wielkim płaczem
 modliła / a wssakoż tak sie grzęsła i wzgardzona
 przed oblicznością Boga czynila / iżby nie była godna

Żywot pana Jezusa Chrystusa

wysłuchania. Takowec potory byla/ iż sie Bożę lastki
 niedostoyna czynila/ szęgo bogu wielmi luBa byla/
 ij dla iey potory bog ocierz zesłał wiey żywot swęgo
 namnleyssę syna. Te regule (iako swięty Hieronim
 powieda) ta naswiętssa panna chowala/ iż poczęw
 ssy od zarania/ aż do trzecie godziny na dzień wsta
 wiecznie na modlitwie byla. Od trzecie godziny/ aż
 do dziewiatę robila: od dziewiatę godziny/ zaś na
 modlitwę sła/ a piroweysie modlitę nieprzesła/ aliz
 sie iey aniol wkażal/ s ktorego rat potarm kn posile
 niu brala/ skąd że sie tym wiecey w wczynkach do
 brich ij w miłości bożę pomnazała/ Tak iż wczuyno
 sci byla naleziona pirowssa/ w madości Bożęe nau
 czeńssa/ w potorce giebssa/ w spiernaniu piesni Sa
 widowych wybormeyssa/ w lasce Bożęe a blizniego
 goręssa/ w czystości ona sama byla naleziona na
 czystssa/ bo iyscie nie wiedziala / iż boża matka byt
 miala/ a iuz panienstwo swee bogu poslubila/ a wty
 wczynku niemiala sobie równe/ anij po sobie wtoree/
 bo ona sama matka boża ij pāna byla/ tzo rzecz iest
 nieslychana. Tak byla smierna/ zycha/ ij potorna/ iż
 sie iey żadna panna w gnocie zrownaz niemogla/
 ale iako swiatlosiz miedzi ziemnosciami / miesiaz
 miedzi gwiazdami/ tako swięcila dziewitza Maria
 miedzi innymi pānami. Aczkolwiek tako swięte ży
 wota byla/ wssażę sie miedzy wssytkimi czynila na
 nissa. Kiedy mowila tak iey słowa byly roztropne/
 ij ważne/ iż mogli byt vżnan buog w iezyku iey. Ni
 gdy nieproznowała/ ale albo sie naBożnie modlila/

albo s pilnoscia robila / albo sie w zakonie Bozym
wielka chęć cię wzięła chwaląc zawsze bez przesta-
nia milego Boga / a dla tego nad wszystko jest cze-
stiona i powyszona / bo królowa niebieska i matka
boża została.

Jako panna Maria odmawiała izby
męża niepojęła. Ka:ij.

Stedy księżeta kapłanście iey mówili izby me-
ża pojęła / ien by był podobien iey dostoiensw. Do-
stoina panna i niepokalona dziewica Maria vsly-
sawssy ty słowa / silno sie zasmucila / a przemieniw-
ssy swe oblicze zbladla / i iey wszystko barwa / która
była iako róża rumiana / w bladosz sie przemienila /
okazywając czystosz dziewiczego serca. Potym weł-
chnawssy ku bogu onym księżetom odpowiedziała
mowiąc / iżeby inż bogu czystosz slubila a iynego ob-
lubieniza naden mierz niechce / bo onego samego na-
derossitko stworzenie milnie / tegodla moie czystosc
iemu poslubila / a naden iynego meża nigdy niechce
poznać / ale sie iemu czysta i blogoslawiona zawsze
chce chorować / bo me obietnice przelomiz niemoge /
Tenzi jest moy oblubienierz / mąż moy / i stroż dzie-
wictwa mego / w iego ziemi zawsze sa różec zlika
kwitnace / i wszystko rostkossne kwiecie / tamo jest ro-
stkossna wonia cynamona i balsama / i wszystkiego
rostkossnego kwiecia: nigdy tamo nie jest lato go-
race albo zimno marznace. Tamo nie placzu ani w-
szechania / krzyku ani ktorego strachu. Tamo nie

Żywot pana Jezusa Krysta

głodu / wrzodu / anię ktożego boiu / Tamo nie ża-
dnećy niemocy anię ktoże testliwoscij / bo tam iest
wieczna radość i przespieczność / zdrowie i mi-
wiekuisty. Tam iest zawżdy pewne pienię i wesele
tamo brzmią organy słodkimi glosy / tamo anieli z
archanioly tańżua / tamo moy oblubieniec iest strzi-
pież świętych panien / iemuż służy nabożnie kory an-
ielskie / a iego piękności dziwuią sie miesiaż i słońce /
on iest wssittich rzeczy sprawozą i krol wssiego swia-
ta. Temum oddana / i tu temum przilaczona / i wie-
kuista miłosćia iemu służiona / ongi mie swym pier-
ścieniem sobie poslubil / swy posagiem osiągnal mie
sobie / onemum czystotę moję służila / a nigdy meża
poznaz niechce. Przeto nie iest podobno abych ten
ślub zlamala / ktoży bogu wsszechmogacemu służila.
Slyssaz to kśiażeta żydomscy odpowiedzenie dzie-
wice Marie / silno sie zumieli dziw iaz sie barzo iey
madre mowie i rzekli. O dziewiżo nabożna / o wier-
na oblubieniżo boża / gos to wdżalala / chcesz nam
wiesz obyczay przedtym niepowstaly przeciw żało-
nowi Moużessowemu / i chcesz wniesz wżatonna
klatwę / która iest pisana wksiegach moużessowych:
iż niewiasta która iest nieplodna / ma byż miana od
boga przekleta / bo niezasłużyła plodzy i owoga z ży-
wota swego. Maria nato odpowiedziala mowiż /
iż ona dla tego slubu nie będzie przekleta / oo ta klat-
wa iest o swietlskie i przemijaiace rzeczy wydana /
a nie prze niebieska i wiekuista rzecz / dla ktożem sie
ia panu bożu poslubila. Niewiedząz kśiażeta ka-

planiſcy tſoby daley na to dziewicy blogoſlawionee
odpowiedzietz mieli/ weſſli w radę oto ſie radzitz
tſo ſnia uczynitz. Tedy poczęli mowitz/ Przepuſcie-
myli to tey dziewicy takſo chodzitz/ a nieprzymuſimy
iey nam poſluſſney bytz/ w wiedzie nowy obyczay
między nas/ przez ktory będzie naſſa moſz wielmi v
mnicyſſona/ ſo tey przyklad ē mnogo dziewitz oſta-
nie w czyſtoſci/ iſze beda odmarwiaz iſtz za maz/ wſz
gardza manſelſkie loſze/ a naſſe kſzni nie beda dbatz.

Jako kapłani boga proſyli izby ijm wziawil
tſo by ſta panna dzialatz mieli.

SIdzatz kſiażeta kapłaniſcy teyto dziewice
dziewiny uczynet/ iſze ie y wymyſl w obietni-
zach ieſt potwierdzo/ a tſo iſzeſ przykſzał aby kſz
by to ſpelnil tſo bogu ſlubil. Niewiedzatz tſo ſtym v
dzialatz/ ku bogu ſie vſiekli/ iſ przykſzali poſt za trzy
dni/ aby z wielkim nabożeńſtwem lud poſpoliti pro-
ſil boga wſſechmogacego/ by ijm rączyl wziawitz
iſ wkſzatz przez aniola/ tſoby ſta dziewicę mieli czy-
nitz. Trzeciego dnia ſtal ſie glos wielki w koſciele/
gdzie wſſytcy ſlyſſeli/ iſzby wſſytcy mlodziency ſpo
kolenia Dawidowego albo Juda iego dziada/ tak
ſtarzy iako mlodzi (ktorzi ieſſe ſze w manſelſtwie nie
byli) przifſli do koſciola/ aby kſzdy niſl w ręce roz-
gę albo lſſę/ a naczynie by ſie lſſe poſkſzala lato-
roſl iſ kwiat/ ten ieſt doſtoien/ aby iemu dziewicę
Maria dana byla ku manſelſtwu. Tegodla biſkupo
wie iſ kſiażeta kapłaniſcy/ przykſzali wſſytkiem w ſi-

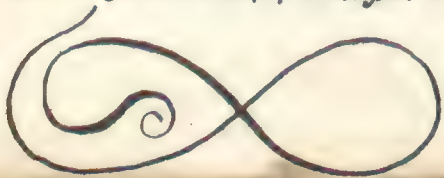

Żywot pana Jezu Krysta

dowskié ziemi/aby ktoryz Polwiek by byli spokoleniá
Juda/ktorego byl Krol Dáuid /ktorziby iesseze nie-
byli w mążelstwie/aby do Jeruzalé do kościola przy-
šli/kazdy nossatz láskę w ręku. Tedy s tego pokole-
niá mnogo mężczyzn młodych i starych przysłó/
Kazdy nossatz láskę w ręku /według przykázaniá .
Stalo sie kiedy tam wielkim náboženstwem czekali
tzuda bożego aże do trzeciego dnia/ niewidzatz żád-
nego dziwu/złękwsi sie/wydali sie zasie na modlit-
wę/i wzimali boga wsszechmótne nábożnymi mo-
dlitwami/prossatz by ijm wkázal swe tzudo iako obie-
tzal. Tedy zasie głos boski w kościele wssytcy v sly-
sseli/rzeknatz: iże tu iesseze nieprzissedlon nábożny
mąż sluga boży/ktorego bog wybrał ktemu dziwu/
ktoremu buog námienil tę dziewicę do stoyná /tut
mieszká w Betleie syn Jáko w/spokoleniá Juda
iymieniem Jozeff.

O Jozefowec chwale oblubienicu
panny Marie. Ka: iiii.

JEn Jozeff byl miesciż Betleiemski/ syn Já-
kobo w/swiętych obyczaiow i świętego ży-
wota/ ten byl wierny prawdziwy/pelen boskieé ma-
drostzi/czystosć cielesną i niewinnosć swóego sęrga
chowaiatz/bogu i ludzió byl miły/bo byl w słowie
prawdziwy wierny i przespieczny w żywocie swo-
iem i w weżynku byl prosty/dobry/smierny/tzichy/
a wielmi rostkopny/s každym sie laskawie rozmó-
wil/kazdémuláskę wkázal/ ciesielstwem sie wielmi
mądrze

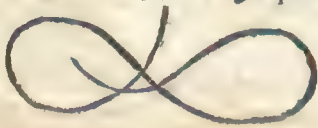

mądrze i j rostopnie obchodził / z swé wierné robo-
 ty / v bogim / niemotny / pielgrzim / i j każdemu kto
 kolwiek prze bog prosił / almużnę dawał / bo był pe-
 len goracego miłosierdzia. Często bogu wszechmo-
 gacemu służbę czynił swymi nabożnymi modlitwa-
 mi / postem / czucym / dręczył swé cialo. Przekazanie
 moijeszowego zakonu rad chował / wssytką myśla-
 sercem i j duszą boga wszechmożnego milował / kr-
 swemu bliznie° zawždy miłosierdzie miał. Był czy-
 stego ziała / bo wssytkę rostkoss cielesna od siebie od-
 rzucił. Był też czyste dusze / znych a dostoynnych o-
 byczaiow: człowieka żadnego nigdy niepotapiał /
 ani v bogie kiedy wzgardził / v bogiego i j bogatego
 iednako milował / preto go też bog wczcił / i j go so-
 bie i j swé milé matki opiekunem wybił. A dla tego
 słyszał ten głos żydowscy kapłani / i j pewno wzwie-
 dzawssy i j Jozeff sluga bożi dostoien tey panny /
 natychmiast posłał do Betleiem aby też z swa lą-
 ską przssedł do kościoła. Jozeff iako człowiek poslu-
 sny / ssedł do kościoła do Jeruzalem nossz laskę w
 rękę / i j stało sie iż skoro iedno wssedł do kościoła na
 tychmiast ta i j laska sucha laska w ie° rękę puscivssy
 odrosła z kwitła / i j dzinowali j sie temu wssytcy / a
 padwssy na swé kolana chwalili boga wszechmoż-
 nego rzekaz. To iest mąż dostoyny / dzinwé znanie
 niem od boga wybrany / wierny a prawdziwy slu-
 ga boży / tegodla iest dostoien / aby iemu ta bogo-
 sławiona dziewiza byla oddana / ktora v boga za-
 słuzyla aby w to dostoyné manželstwo temu swię-

Żywot pana Jezu Krysta

temu człowiekowi była oddana/ bo ia Bóg wczcił
 wielką chwałą/ wysłał iżnota iż wsem dostoiens-
 wem. Przeto rzekł iż siaceta żydowscy Jozeffowi:
 Jozeffie mążu nasz wietszy/a Bógu miły/ ktorys dosto-
 ien małżelstwa tey panny/ bo cie Bóg przez wielkie
 rzudo porowyssyl/ iż wybrał cie obłubienicę dziewicy
 Mary/ tegodla oddawamy tobie tę dostoiyna dzie-
 wicę/ a przykazniemy tobie by ia wziął za żonę sobie
 Wslyssawssy to Jozeff/ odpowiedział im rzekaz:
 Jam wymyślił nigdy obłubienice niepoymowaz/
 bom wssytkę miłostż żenską iż opuścił/ wssakoż acż
 bych miał tę wola iż bych chciał żonę poiaz/ te-
 dy wżdy niepodobno/ abych takó rostkossneć/ takó
 wielebne/ takó swiętę dziewicy był obłubion. Já ne
 dzny wssęgo ludu niżssy/ nie iestę dostoien porussyz
 takó swiętego dziewictwa/ bom ia iż przissedł w
 staré lata/ a dla tego nieiest podobno/ abych takó
 młoda iż takó dostoiyna dziewicę poiał. Uzdál sie
 na modlitwę/ iż poczał Boga wsszechmogacę z gora-
 cymi słzami prosiz rzekaz: Wsszechmogacy stworzi-
 cielu nieba iż ziemię/ opiekalniku rodzanu człowie-
 częgo/ miłosniku czystosci/ prossę cie aby mie ráczył
 zbawiz/ abych był próżen tey swiętę dziewice/ ktorá
 iest zwierciadlo wsselkie czystosci/ iż przybytek wier-
 nego Bóstwa. Gdy sie takó modlił/ aniol sie iemu w-
 kázal iż poczał go weseliz rzekaz: Jozeffie slugo Bo-
 ży niesmęcisie oto/ ale sie wesel/ a służy Maria za ob-
 łubienicę/ Bóg ta iest według twoę obieżania/ wier-
 na miłosniza dziewictwa iż swiętą swiętę czystoty

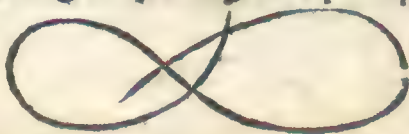
a według twoje wolee/ona żada czysta dziewica nas
wieki ostatz/bo przez iej dziewictwo/anielskie imię
będzie naprawiono. Przez to dziewictwo / będzie
wssytek świat zbarwion. Przez to / królestwo niebie-
skie będzie powyssono / przez to / mój piekielna be-
dzie rozbita. Tegodla jest to wola miłego Boga aby
ja sobie poslubil/chowaiatz ja zawždy w iej dosto-
ienstwie / omyslaiatz i sluzatz iej w iej potrzebie/
iako swee królowie.

..

O modlitwie błogosławionej dziewicy Marii
gdym iej kázano Jozeffa poiatz. Ka: 5

Błogosławioną dziewicę / gdym według wo-
leć miłego Boga/ była przez kapłany żydow-
skie napominana/uzby Jozefa sobie za oblu-
bienicę wzięła. Uciekla sie ku bogu wszechmogace
z gorącemi łzami/i poczęła sie modlić s cięstkim w
zdychanym sercu rzekatz: O królu niebieski/o wier-
ny obezrzycielu każdego czystego serca/o miłośniku
czystych myśli/ty wieśs iżem ja nigdy mego serca
niepokálala/anij meo ciala:zawodym mój duch czy-
sto chowala/procz ciebie nicem i neo nieżadala anij
milowala/tobiem samemu świat me czystosci ofia-
rowala/tobiem samemu moje dziewictwo zachow-
wala. Ale dzisia mój námileyszy gospodarz przine-
kaia mie abych ten slub i tę obietnicę przestapila/
bo mie iuz oddalaia twoe wziesne słodkości. O iedi-
ná nadzieio mego zbarwienia/ proszę ciebie aby nie-
dopuszczł mego dziewictwa poruszyt/ bos ty iest

B ii

Żywot pana Jezu Krysta

moy oblubieniez/ a przybytku meo serca osobny wy
ybraniez. Ciebie m milowala/ w tobie sie radowala/
ciebiem zawždy zadala/ procz ciebie namilssy moy/
nigdy oblubieniza nie ssukala. Tys sam iest moy ob
lubieniez/ moy buog/ moy pan/ moy ozierz: Tys sam
iest mnie namilssy stysiazga wybrany. Tegodla moy
namileyssy dzys ciebie prossc / aby mie raczył mило
sciwie wybawiz stego wielkie smutku. Gdy sie tak
bogu wsszechmogacemu z wielkimi szami modlila/
aniol z niebios przissedl k niey wesele rzekaz: O do
stoina/ o sszczesna/ o blogoslawiona dziewizo Ma
ria/ niendreczay sie tako wielkijem smutkiem/ boz bog
wezrzal na modlitwy twe/ i poslal mie z niebios kto
bie bych cie vciessyl/ bo cie chce chowaz w twy dzie
wiczym stadle / wssakoż bedzies oddana wedlug
obyczaju manzelskiego temu swietemu mezowi Jo
zefowi/ ien ciebie chowaz bedzie w twym dostoiny
dziewiztwie/ iż czysta dziewiza nawieki ostaniecs/
wssakoż zakon popelniss/ i wystawienie moizessowo/
bo mas oddana byz obyczaiem manzelskim Jozefowi/
ktory iest maz dzixoneo milosierdzia/ a wedlug
twego slubu/ wierny milosnik dostoiniee czystoty.
Tego dla twego manzelstwa iest dostoiem / a ciebie
nigdy ktorym gniewem ani smutkiem zaklopoce/ ale cie
zawždy bedzie chowaz iako czysta i swieta dziewice
on bedzie stroz/ towarzysz/ i sluzebnik twe czystoty/
on tobie bedzie oblubieniez/ brat i ozierz/ a ty iemu
bedzies siostra oblubieniza i matka. A gdyz to wy
rzekl aniol/ zniknal: a Maria po tym vciesseniu po

leciła sie milemu bogu. A także z rządziem bostim/
Jozefowi za oblubienicę była poslubiona. A tylko
o tych rzeczach które przed wcieleniem syna bożego
moga być rozmyślany. ..

Pan buog rozkazuje Gabrielowi kn pannie
Marij poselsztwo z swe rady. Ka: 6

Bog wszechmogaci/ien od początku swiata
milował rodzaj człowieka/niechaz zagu
bitz plemienia/które na swe święte oblicze ra
czył stworzył/ począł o iego zbawieniu myślić/ bo
z swe bostie rady/ chciał nam zesłać swee wolebne
słowo/to jest syna sweo iedynego. Te tajemnice na
pierwey wiaćwil Gabrielowi archanielowi/ przez
ktorego sie moze boza rozumieć. Przeto wezwawssy
ij rzekł iemu. Idzi tu namillsie pannie nasze marij/ Jo
zefowi poslubionee/ a obiaw iey/ iż syn mój iedyny
pożąda piętnosci iey/ matka ia sobie obiera/ a mow
iey by go wesolo w swoy żywot przyjęła/ bo przez nie
ludskie plemię chce zbawić/ ij nieposlussenstwa ada
mowe zapamiętać. Już chce syn mój iedyny z swe
go możnego stola nadolzić/ ij smilować sie
nad nimi przez swe naswietssee wcielenie/ Onecy
daie syna mego iedynego/ aby iemu matka była/ ie
mużem ia ocieć/ daie iey imię porodzicielka/ wssa
koż ostatek w zaloszy iey czystota dziewicza. Tego
dla od swietee trojce nies rychlo to orędzie/ nay
dzies ia cztaz ij modlać sie/ przistapiwssy kn iey/ po
czesnie opowiedz iey orędzie niebieskie/ rzekać. Idzi

Zýwot pana Jezu Krísta

wa badz miłosćij pełná/pán s toba. Archaniol przis-
ia wssy to poselstwo z stápil ku blogoslawioné dzies-
wici wesolo/vklonwssy sie swięte troyce vczlinwie.

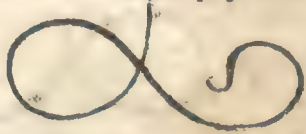
Gabriel przissedwssy ku pánie Marij/zwiasto-
wał iey syna božého poczęcie orędzie
poselstwa troyce swięte. Ka: 7

KJedy náswietssá pána sama zamknawssy sie
w swé ložnicy/cztla księgi Izaiássa proroka/
gdzie mowi. Oto panna pocźnie ij porodzi syna/ie-

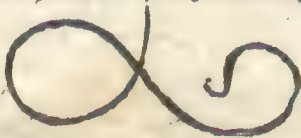
muż ymije
Będzie ema-
nuel/ buog
s nami. Po-
częła otym
gorazo my
sliż rzekaz
O blogo-
slawionaa
dziewitgo /
vzrzeli iá
twe oblicze
Bedełij iá
dostoyna/
abych by-
la poselki-
nia twé slu-
żebniczki:
To rozmy

ślaniaż wssytko swę serce i duch w niebo obróciła.
 Zatem wziawssy żoltarz poczęła czytać ten śalm:
 Błogosławiles gospodarze ziemi twoce: aż do tego
 wiersza. Oślyssę go będzie Buog mój mówią we-
 mnie. A na tym mieszu zdrowie nassęgo zBawienia
 poczęło się/bo w ten czas aniol Gabriel /ien posłan
 od Boga do miasta Galileyskie ziemie /iemuż iymię
 było Nazareth tu dziewicy /ktorey było iymię Ma-
 ria /ktora była za Jozefa oddana /raduiąz się wiel-
 mi s tey nowiny zBawienia ludskiego /z wielkim we-
 selim (wziawssy persone młodzieńca pięknego) w
 ocemgnięciu przed pānaw iey celli stanął /i pozdro-
 wil ją rzekąz. Zdrowa bądź lasti pełna /pan s tobą/
 pożegnana s ty miedzi niewiastami. Smierna dzie-
 wiza gdy to oślyssiała /zasmuciła się według swego
 dziewiczego sromu /a skloniwssy głowę niż nie od-
 powiedziała /złęknawssy się poczęła myślić /żoby to
 było za pozdrowienie. Niezasmuciła się z widzenia
 aniola /bo anioly na każdy dzień widziała /i s nimi
 gādala /ale z one^o pozdrowienia /bo nigdy takowe^o
 pozdrowienia /od żadne^o przed tym nieslyssiała. Ale
 wtę pozdrowieniu gdy slyssiała iż iā aniol ze trzech
 rzeczy chwālił /niemogło to być /aby panna tak po-
 rona niemiała zasmucenia. Chwālił iż iā aniol że
 go iż lasti pełna /iż Buog s nią /iż pożegnana nad
 wssytki panny i panie. A przeto tak wysokie chwa-
 ly /panna tak głębokie potory bez zasmucenia przia-
 łąz niemogła /iż e ta rest własności ludzi potornych /
 i li gnoti wielkie maia /mni maia by były male abo

Żywot pana Jezui Krysta

żadneć. Jasio maiali maleć niedostatki/ maia ie za
 wielkie: a to czynia aby sie zawzdy mnożyli/ a dla te
 go iako rostopna i madra milczala. Baczaz Ga-
 briel iey zleknienie / wtore slowo k niey przemowil/
 rzekaz. Uleboy sie Maria/ anij sie wstyday s tych
 darow/ ktorymi gie wielbie/ Bog prawdziowa rzecz
 iest/ iuz nie telkos lastki pelna/ ale nad to wssytkiemu
 rodzaiovi lud/ kiemu nalazlas laste / i naprawilas
 zbawienie/ Bo pocznies i porodzis syna nawysse
 go Boga/ ktorému da Bog stoletz otza iego Dawida
 i bedzie krolewaz w domu Jakobowem/ a krolest-
 wa iego niebedzie koniez. Nato Maria odpowie-
 dziala nieodmawiaiaz anij przyzwalaiaz chwale
 przerzeczoneć / ale chczaz byz pewna dziewictwa
 swęgo/ ktoręgo strazaz niechciala / pyta od aniola
 obyczaiu poczcia obiezanego rzekaz. Jakoż to ma
 Byz gdym z wole Boże dziewictwo iego milosci po-
 slubila/ a nawiekim meza nienuznaz vmyslila. Odpo-
 wiedzial Gabriel: Toz bedzie sprawa ducha swię-
 tego/ ktory osobna lastka napelni żywot twoy/ zam-
 ku dziewictwa twęgo nieporussiaz. A dla tego zo-
 sie narodzi s ciebie/ syn Bozi wezwan bedzie. A oto
 Elzbieta przyrodzona twa/ w starosci swę poczela
 syna/ a iuz temu ssoſti miesiaz/ Bo v Boga nieiest nie-
 podobno kazde slowo. Rozmysl tu sobie iako troy-
 za swięta oczekawala odpowiedzi i przyzwolenia
 panienstkie^o ku wcieleniu syna Bożego. Oględay iako
 stoj przed aniolem pokornie wstydaycy sie. Bacz
 też iako aniol pilnie i też madrze przywodzi iey syna
Bożęgo

Bożęgo poczęcie mówią. Duch święty przidzie w
cie / i moży najwyższego zasłoni tobie. A wssak oż dzie
wiza maria niechelpi sie s tak wielkiego wybranią
i powyszeniem nad wssytko stworzenie / ale sie wie-
cey zapala z slow posla i dziewczosleba Bożęo / Przeto
pośleknawssy / raczki słożywssy / po kornie rzekła.
Oto ja poselkinij pana mego / stan mi sie według
słowa twęgo. Zaty słowę w ocmgnieniu syn Boży
z stąpil wżywot iey nąświetszi / z iey krowie czyste pa-
nienskie / duchem święty cialo iego było sprawiono /
tak iż taly i zupełny z Bogiem otcem w niebie ostal
i w żywocie panienskim zupełnie przebywał. Gdzież
potym rychley niż w ocmgnieniu dussa iego ną-
świetsza była stworzona i w cialo wlana / tak iż stal
sie natychmiast człowiek zupełny / i też Bog wierny /
tak mądry i możny / iako dzis iest w chwale Bost-
wa swęgo. W tym archaniol Gabriel slyssaz to wie-
lebne przizwolenie / pośleknal / i wkloniwssy sie dzie-
wicy Marii / do krolestwa niebieskiego sie wrócił /
tam te nowinę z wielkim weselim i z wielką rado-
scia anielskim kórom objawil / powiedaiaz : iże dzis
stalo sie wielkie wesele na niebie i na ziemi : Bo iedna
dziewka s pokolenia dāwidowe / ogarnęła w swoy
żywot krola nieba i ziemi / i wczynila mięt między
Bogiem otcem / a między rodzaiem człowieczym / Bo
iż będa napelniony nasze kory / które stracyl Luci-
per z iego towarzyszini. Slyssaz to aniolowie / tego
sie weselili / i nowe swięto nad obyczay z wielką ra-
doscia święcili. Poty panna nąświetsza w gorace

Żywot pana Jezu Krysta

miłości Bożę zapalona/czuiały sie już przeniświe-
 ssym plodę Był brzemienią/ bogu oytzu potlekną-
 wossy na kolana pokornie dziękowala/ prossały wiel-
 kim nabożeństwem/ aby ia raczył nauczyć iako by-
 miala iego miłemu synowi vsłużyć. Wbacz że stego
 wssytkiego/ wielkość święta dzisieysse/ a sercem zu-
 pełny rozważay iako nabożniey możess/ bo takowa
 nowina od początku swiata niebyla. Dzis iest świę-
 to Boga oytza ktory synowi swému iedynemu pan-
 ne poslubil i oddał ia/ Dzis też iest święto narodzi-
 nia syna Bożego/ potym będzie narodzenie z iey ży-
 wota świętego/ Dzijs też iest święto ducha święte-
 dla dziwne a nierozumne sprawy ciala syna Bożego/
 bo tę sprawę samému duchu świętemu koscioł świę-
 ty przywłaszcza: Dzis też iest przeniświecsse panny
 Marię święto/ ktora dzis buog ociez osobna sobie
 gorla wyzwolił/ buog syn matuchna uczynił. Też
 dzis święto wssytkiego dworu krolestwa niebieskie-
 go i rycerstwa anielskiego/ bo sie poczelo dzis na-
 prawienie spusszczenia iego. O iako więcej dzis
 ma być święto zboru ludzkiego/ gdyż sie tu poczelo
 odkupienie iego/ i wyrwanie z moci nieprzyaciela
 dusznego. Dzis też iest fundamēt/ grunt/ i początek
 wssytkich swiat/ i przodek wssę dobrego/ bo do tad
 był gniewie pan Bog rodzaiovi ludzkiemu/ ale dzis
 już gwałt wdziałal skazaniu swému. Patrząycie ia-
 ko dziwne a rokosne iest święto dzisieysse/ dla tego
 wssytki dusza/ zadza i moza ma być obchodzono/
 a w weseliu duchownym przetrwano/ W tym sobie

lubuy/wtym sie kochay / a ten pan laskawy osobna
laska cie pociessy.

Panna Maria swieta Elzbieta
nawiedzila. Kapitulu. 8

Roczyciaiaz naswietssa Maria slowa aniel
skie / ktory rzekl ijj Elzbieta stara nad ludskie

domnima-
nie syna
poczela/w-
myslila ia
nawiedziz
aby iey po-
sluzyla / ijj
iey pocze-
zia sie ra-
dowala/ia
to mladssa
i pokojna.
Przeto po-
wstawssy
possla bar-
zo spiešno
na gory/ia
to promie-
wemiaci

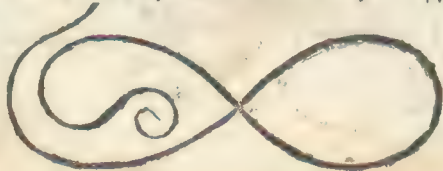
mirra i kadzidlem k domowi Elzbiety swiete / kto-
ryz byl czternascie mil od Nazareth / abo malo wie-
cey. Wiebaczyla krolowna niebieska c stroscij / albo

C ij

Żywot pana Jezu Krysta

dalekoscij drogi/ale przez drogę ostrą/bo kamienista
 a tak daleka /złaska i s kwapieniem sła/wziawssy
 odpuszczenie od swego obłubienica/dla tego aby nie
 widziana wpospółstwie. Brzemie ono przenaswiet-
 sse które w swym swietym żywocie nosila/iey miłoscij
 niż ciessko ni było/iako bywa wtey mierzce paniami
 iynssym. O nabożna dusso/ogleday iako krolewá
 niebieską/panij anielską/matuchna bożá /iędziez nie-
 którym paniami z domu swego Nazareth w gory
 gdzie mieszkál Zachariás z swa obłubienica /nie
 na wozie/ani na kolebce/ale piesski. Też nie byli za-
 nią ani przed nią rycerze/pánieta/ albo pakiholeta/
 tylko iędziez iey miłoscią/pokora/wbostwo/a sromie
 zliwossz/które sa panie wielmi naczelné/ale nie naty
 swiecie/bo dworu anielskiego i krola niebieskiego.
 A gdy wessła w dom Zachariassow/pozdrowila po-
 kornie ciotkę swa Elzbieta/też brzemienna swietym
 Janem/rzekaz. Pokoy tobie ciotuchno moia mila
 s plodem twym vciessnym/otom k tobie przissla/abych
 sie weselila twemu vciesseniu od boga/bo mi aniol
 powiedzial/iż już ssesz miesięcy iest iakos poczęła
 syna w twym żywocie/i porodzisz go temu swiatu
 ku wielkiemu weselu i vciesseniu/a przetom k tobie
 przissla/abych iego narodzenie widziala/zebychcij
 iako męj milé ciotuchnie prziti twym plodzie słužila:
 Elzbieta swietá gdy Maria vzrzala/z wielka rado-
 scia i ochotnoscia powstala/a vsslyssawssy iey po-
 zdrowienie/rzuciawssy sie kniey nabożnie ia przijela/
 a duchem swietym zapalona/oblapiawssy ia wielkim

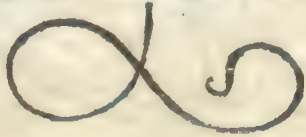

glosem zawolala. Pożegnana ty między wssemi pa-
niami / i pożegnany plod brzucha twęgo. A odkad
mi to / aby przysła matka pana mego ku mnie. Czy-
mem to zasłużyła. Odkadmi sie to stało / iż mój od-
kupiciel ku mnie przyszedł / bo iakoż sie iest stał glos
pozdrowienia w wsszech moich / skoro glos w sly-
szala twęgo pozdrowienija / wssytkam sie zumiala /
bo dziecież w żywocie moiem / z radością skoczyło / i
z wielkim weselim potękło / i dalo chwałę Bogu w
wsszechmożnému w zatworzonym żywocie. Abociem
Jan święty ducha świętego napelniony / napelnil
swoa matuchnę / bo niepiwcey Elzbieta duchę świę-
tym była napelniona niżli syn / ale z napelnienia sy-
na / matka pełna też sie stała / a stegoż oto prorokuie
i vznawa czego iey nieobawil / mowiaz. A blogo-
slawiona ty ktoras wwierzila / bo sie wtobie wssytko
wypelni / zo powiedziano tobie od pana Boga przez
aniola. Patrz iakiecy były mocy słowa nasswietsszey
panny / s ktorych święty duch napelniono iest dzie-
ciatko i matuchna iego / a dlatęgo nasswietsszą pāna
Boga wsszechmogaceo chwālat / z wielkim weseliem
połomie spiewala rzeķaz. Wielbi dussa moia pana.
A zradował sie duch mój w Bōdze zBarwicielu mo-
jim. Jże wezrzał na pokorę służebniczki swoie / bo
oto s tego blogoslawiona mnie rzeķa wssytcy rodza-
iowie. Jże vczyuil mi wielkie rzeczy ktoryż moży
iest / a święte umię ięgo. A miłosierdzie ięgo od po-
lenia do pokolenia / Bōiacym sie ięgo. Vczyuil mo-
wamiem swem / rosprossyl pyssne myśli serza iych

Żywot pana Jezu Krysta

Stadził możné z stolca / a powyszył pokorné. Łac-
né nakarmił wssiem dobry / a bogate opuścił prozné.
Przyjął Izrahela dziecię swoje / wspominał iest na
miłosierdzie swoje. Jakoż mówił iest ku oytgom na
ssym / Abramowi i siemieniu iego na wieki / bo iest
miłosierny. Gdy te° piemia pāna dokonała / Elzbie-
ta posadziła Maria na mieszu wyssem / ale pokornā
• panna siadła v nog elzbiety / poty ona z wezliwoscia
podniosła iā / a tak siedziały spolu rowno / i pocze-
lasta s soba gadat i rozmawiat / dwie gwiazdzie
niebieskie matki swięte. Pytā pāna obyczaiu pocze-
cia Elzbiety / a ona zaśie panienskiego / a powiedā
wielkie radości iedna drugiej / chwālat i mog Boga w
sszechmogace° z daru tak wielkiego i dziwnego / a lu-
dziom niepodobnego. A przebywała tam pāna Ma-
ria s nią iakoby przez trzy miesiace / posługuiat pil-
nie i wezliwie swē cyotuchnie / iakoby niebyła kro-
lowa niebieska i pania wssytkiego swiata / i matka
Boga żywe°. O iako szczęśne ono miejsce było / w k-
tórym sie takowee rzeczy działy / o iako szczęśnā ona
czeladka była / która ty rzeczy slyssala / gdzie tak swię-
te matki ludskie zbawienie sprawiały / gdzie iessze
będat w żywocie swiętee dziatki / a uż sie poznały.
Poznał rycerz krola służeńnik swēgo pana / bo gdy
sie matki siodko oblapily / hnedki dzieciatko w żywo-
cie Elzbiety swięte / obrociło swē obliczee ku żywo-
towi matki swēe / i poklekna wssy na kolana / chwa-
lilo Jezu Krysta będące° w żywocie dziewice błogo-
slawione / iakoby go chębat oblapit / iako sie matki

oblapiały / bo niedaleko od siebie były. Stary Zachariasz i panny drugie nato patrzyły / s czego bogu dziękowały i chwałę dawaly.

O narodzeniu swietego Jana Bożego
krzciciela. Kapi: 9

GDY czas porodzenia Elzbieta miała / porodziła krzciciela Bożego / panna naswietsza. W ten czas tam nie była / iako panna słydliva / a wssa.

koż rychlo porym swiete.
Jana piastowała / karmiła / posługując Elzbiecie / iako dzieweczka pokorna. Bogosławione dziecię iako by człowiek rozumny / poglądało na pannę Marię wesele / a temu sie dziwuie / iż go Boża matka piastuje. A gdy panna Elzbiecie podawała dzięcię / tu pannie dzięcię oczy oświetala / bo w iey żywocie Boga znało. Wszak tu wiel

ka dostoynosć tego dziecięcia i światosć / żadny od początku świata człowiek takowé piastuń niemiał / ani być nie miał do skonania świata iako to dzięcię miało. O wielkie dary i przywileje dał pan Bóg temu swietemu / o których i tu rymysli niemam powiedzieć. Tylko gdy dnia osme obrzezán / imię temu

Żywot pana Jezu Krysta

dano Jan. O cież iego Zachariasz ktory był niemy
 przemowil / a piosnkę ktora koscioł spiewa słozył rze-
 kąż. Błogosławiony pan Bóg Izrahelski / iż nawie-
 dził ię uczynił odkupienie ludu swemu. A podniosł
 róg zbawienia nam / w domu Dawida dziecięcia
 swęgo. Jako mowil iest przez usta świętych / którzy
 od wieka są prorokow iego. Zbawienie z nieprzyja-
 ciół naszych / iż ręki wssytkich którzy nienawidzili
 nas. Ku uczynieniu miłosierdza z oytcy naszymi / a
 rozpamiętaż sie na testament swóy święty. Na przy-
 sięgę ktora przysięgił do Abrahama oytza nasze / iże sie
 nam miał daż. Aby bez boiazni z ręki nieprzyjaciół
 naszych wyzbawieni / służylibysmy iemu. W swiato-
 ści ię w sprawiedliwosci przed nim / po wssytki dni
 nasze. A ty dziecię prorokiem nawyśse^o będziesz / bo
 przejdiesz przed obliczem pańskim sprawiaż drogi
 iego. Aby dał wiedzenie zbawienia ludu iego / na od-
 puszczenie grzechow iych. Przez wnętrzności miło-
 sierdza Boga naszego / w których nawiedził nas /
 wschodząc z wysoka. Aby zaświeceił tym którzy w
 ciemnościach ię w cieniu śmierci siedzą / aby spra-
 wil nogi nasze na drodze pokoju. Naswietssa panna
 tego piénia s pilnoscia słuchala / a porozumiawssy
 iż to o iey synie mowil Zachariasz / wssytki ony sło-
 wa w swym sercu zachowala / iako panna mądra.

Maria do domu sie wraża. Ka: 10

D O tym naswietssa panna pożegnałssy El-
 zbię ię Zachariassa / ię błogosławiłssy też
 Janowi świętemu / do domu swęgo przy-
 bytę

Bytku do miasta Nazaret sie wrocyla. Przy iey swię-
 tym wroceniu/rozmyslay wielkie vbostwo iey. Bo
 gdy przysla w dom swoy/tam nienalazla chleba/
 anij wina/anij iynssych potres tu czlowieczemu po-
 twierdzeniu/anij pieniedzy/anij skarbow zachowa-
 nych tu pozywieniu. Gdy przez trzy miesiace w do-
 mu Zachariassowym byla/rozkossnie a miernie tam
 vzywala/iako v pana bogate^o/ij kaplana swietego.
 Ale gdy do domu swego przysla/w vbostwie mie-
 skala/pozywienie rekoma wlasnyma wyrabiala/
 s tegoz ij prze bog dawala. Rozzalu y sie tey panny
 dostoyne / a iey vbostwa nasladuy / a w nym sobie
 nie styskuy/ale sie go tym wiecey przykladē tey pan-
 ny swięte rozmiluy.

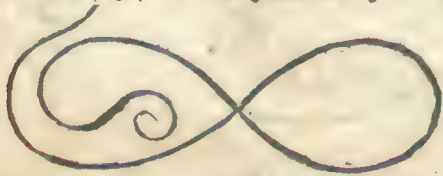
Jozeff chcial panny oposciz. Ka: 11

Dy przez pewny czas z Jozefem panna mie-
 skala/ a dzieciatko naswietsze Jezus mily
 wzywocie rost/ baczaz Jozeff panny brze-
 mienna/wielmi sie zasmucil/ij tego zalowal/ijze nie-
 wiedzial zrzadzenia boskiego. Bacz go sie dzieie/ bo
 mozesz sie nieczego nauczysz / a snadz watpiss dla
 czego chcial Jozeff te panny opusciz / a dla czego
 tez chcial mily buog/ aby matka iego byla meżowi
 poslubiona/ gdyz byla panna niepotalona. Wiedz
 iz to mily buog dla trzech rzeczy/albo przyczyn ra-
 czyl vczyniz. Pierwa aby panna czysta / ktora byla
 brzemienā/w hanbę swietsta nieupadla. Wtora aby
 miala sluzęgnika w swych potrzebach. Trzecia/aby

Żywot pana Jezu Krysta

diablu nie było iawne wcielenie Boże / a potym naro-
 dzenie. Jozeffiepał chciał panny opuścić / nie dla kto-
 rego podejrzenia / Bo więcej (iako święty Jan złoto-
 usty powie da) Jozeff wierzył iey swiatosci / niżli iey
 Brzemienne mu żywotowi. Ale dla tego ia chciał opu-
 ścić / iże z iey obliczą błogosławione^o promienie ia-
 śne iako z słońca wychodziły / a dla tego widząc Joz-
 zeff takowy maiestat tey panny / s pokory chciał ia
 opuścić / czyniąc sie niedośtoynny iey towarzystwa.
 Długo powie daia / iż ia chciał dla tego opuścić / iż
 ia w Baczyl Szemienna / maiaż podejrzenie z długie^o
 mieszkanią w zachariáša / Bo tam przez trzy miesiące
 słuzaż elzbiecie / przebywala. Pogladał tedy Jozeff
 na obłubienicę swa mila często / a widząc ia Brze-
 mienaa / wzdychał y smutnym sie iey miłości wżazo-
 wał / a snadz ij oczy od niey odwracał / Bo niektorec
 podejrzenie (iako jest między ludem) na nie miał.
 Bacz tu pilnie a rozważay iak miły Bog przepuszcza
 na swee wybrane / kłopoty / smutki / tu rozmnożeniu
 odpłaty. Oto Jozeff ktory był sprawiedliwy ij Bo-
 ga sie boiaacy / chciał tajemnie zbieżę od Marie / a
 dla tego wtey przygodzie tak sie miał / iże oskarżył
 ia niechciał / ale swoie żalost w sobie cirpliwie przy-
 krywał / a to go mu sie za krzywdę widziało / mścił
 sie tego niechciał / ale z lutością tajemnie opuścić ia
 chciał. Baczyla to najsłwiecšša panna Maria z iego
 obliczą smutne^o / a też ij sama sie troskala / a wśakoż
 milcząc dár Boży przykrywała / radniey wolaz wi-
 dziana być podejrzana / niżli obławig s cze^o by byla

chwała/ona/a przena/bożnie boga mile° prosiła/aby to
w dobre obrocyl/a Jozefa s nia pocieffyl. Mily bog
ktory wsmutku nieopuscza nadzieie wnim maiace/
zeslal dobre° aniola ku Jozefowi/ktory k niemu tako
mowil. Jozefie synu Dawidow/badz pocieffon / a
niebóy sie o maria oblubienice moie y twoie / bo to
to nosi/z ducha swietego iest/bog porodzi syna/któ
remu Jezus będzie imię/to iest 3Bawiziel. Patrz ia
to wielkie pocieffenie po zasmuceniu. Takie pan
bog y nam by vczynil/gdybyl my w klopociech k nie
mu sie prawdziwie y duszale vciękali. Potym Jozeff
w niewymowne radosci s panna mieszkal/a iako ser
ce żadne wymysliż niemoże ia milowal/služyl iey y
tez ssanowal. O iey dziwny poczęciu z weselim iey
pytal. Naswietssa panna wssytko mu powiedziala/
s czego Jozeff byl pocieffon. Jezus mily wten czas
v matki w żywocie mieszkal wedle biegu czlowie
czego/czękaiatż miesiataż dziewiatego. Wielmi tedy
mamy temu milemu panu dziekowatż/ ktory opuści
wssy k hwałę krolestwa niebieskiego/tak sie vkorzyl/
iż w żywot panienski wstapil. O byśmy to vznatż
chcieli s tego samego iż bog dal sie tey pannie prze
naswietssę zamknatż w żywocie/nigdy mu tego za
slużyż niemożemy dośadesmy żywi/a wssakoż z du
ssa y s ciałem iego swięte miłości dziekuymy/y po
ktory iego opuścivssy pyche nasladuymy/a on nas
za to wieczne chwały domiesci.

O narodzeniu pana Jezu Krysta
krola niebieskiego Ka: 12

D ij

Żywot pana Jezu Krysta

GDy sie napelnil czas aby panna Maria porodzila/stalo sie wywołanie od cesarza Augusta/aby popisano wssytki ludzie/aby iedentazdy possessed do miasta swego/a tam wyznanię

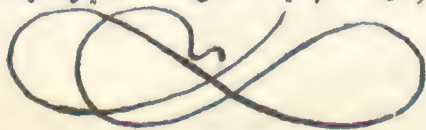

vczynil byz sie z ludu cesarskiego. Gdy tedy iozef chcial iysz do Betleie miasta swego/widzaz panne nadedniem zaklopotal sie wielmi s tego. Baczaz to maria/prosila go aby ie same nieosta wil/ale ia s soba wzial. Przeto Jo-

zef wzial wssy wolu ij osla/possedl z iey miloscia/aż do Betleiem miasteczka/ktoze bylo ssesz mil od Jeruzalem. A gdy tam (iako vbodzy) przisli/gospody miez niemogli/dla wielkoscij rozmaitych ludzij albo goscij. O dusse pabozna rozmysl sobie/iako ona

panna w piętnáscie lát mlodá / sromieziwá / chodze
 nim spratgowaná / dom od domu chodzi zapálaty
 sie gospody prossat / a nikt iey niechce przyiat / a tak
 nienalazsy sobie z swý obluścienicę gospody / musilij
 wnistz pod ssope pospolita / w ktora sie ludzie scho-
 dzili cżasu pluty ij niepogody. Tam gdy sie sklonili /
 Jozess ktory byl cieśla / iasłki Bydłetom wdzialal / a ia-
 ko mogl tam sie s pāna przywarł. X stalo sie / gdy sie
 przybliżał cżas ij godzina Bożęgo narodzenia / pow-
 stala panna z wielkie radości / ij dala sie na modlit-
 wę / a Będatz w niewymowne słodkości / porodziła sy-
 na Bożęgo / niemaiať żadne boleści / a tak syn Boży /
 ktory iest iako kwiat nad słońce iasnieyszy / nad Bal-
 sam wonnieyszy / owoc nad wssytki słodkości nā-
 słodsszy / zakwitnawsszy na latozrosli niskie / to iest w ży-
 wocie panny pokorne / wyszedł przez swe swięte na-
 rodzenie z Marie rozdziki panienskie cżystości / przez
 wssytkie trudnościj. Gdy panna k sobie przysła / wz-
 rzala dzięćie leżace iako prosty cżłowiek / placzące
 slyssala / teź ij widzala anioły spiewaiace / pokłękawo-
 ssy nābożnie iemu chwale dala / Bogu oytzu niebie-
 skiemu dziekowala mowiat. O Boże wsszechmożny
 niewymowne dāwam dzięćie twę miłości albo do-
 broćij / ijżesmi twęgo syna dāl / ij matkas mnie ięgo w-
 cżynil / prossę twę niewymowne laski raczyż mi to
 datz swę mądrości / aby ch pilnie mogla służyć ięgo
 swięte miłości. Oględay iuż tu grzeszny cżłowiecze /
 gdzie sie to syn Boży narodzil / ijzali w Krolewskim
 palatgu między złotogłowy / patrz iż nie narodzil sie

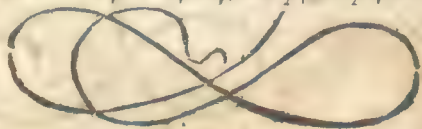

Żywot pana Jezu Krysta

w rozkoſſy/ale w vBogię ſmierdzace ſtayı/na golé
 ij twardé ziemi między zwierzęty/zimny wielmi oſt-
 ré/od zimna dżál/leżac na ziemi gorzko plakál / nie-
 maiatż czymBy ſie zagrzál. Natuchna też iego milá
 widzátż wielkie vBoſtwo ij placż ſwégo námileyſſe-
 go ſyna/po ſpolu ſnijm plakála/żaluiatż iż nie miała
 czym By go zgrála. Przeto z ziemi go podnioſwſſy
 z wielką poeżliwoſcia ij z Boiażnią / żaluiatż ij ob-
 lapiaiatż k ſobie go przytulila/pierſi panienſkie iemu
 podáwála/grzáła/tolila iako nálepicy vmiála. Po-
 tym ſiawſſy a ſwé głowy podwikę/albo rażek vBo-
 gi/dzieciatko roſkoſſneé wení powila/ takżé zawiteé/
 ſ placżem w iaſłki polożyła / tam pokleknaſſy na
 ſwé kolana modlila ſie iemu/Bo go wierný Bogiem
 Bytż wiedziala. Wól też ij oſiel Boga znaiatż/do iaſli
 przyſtapili/iakoby zwierzęta rożné/na kolana ſwé
 pokleknelij/przez ſwé noſdżé dychaiatż ſyna Bożego
 z żiębionégo/para ſwa zagrzewali. O ktorým że ſy-
 na Bożego narodzeniu vBogié/ Biernát ſwięty mo-
 wi rzekátż timi ſłowý. Narodziwſſy ſie na ten ſwiat
 ſyn Boży/nieobráł ſobie Bogatwa ani roſkoſſy/acż
 kolwiek to miał w ſwé mocy/ ale obrál ſobie żywot
 wielmi vBogi ij wzgardzony/Bo ſie narodził w gru-
 bé ſtayı a k temu oſtré/Bo na golé ij oſtré ziemi/zim-
 ny wielmi cieſſkie/Jeſſeżé w iaſłkách ij też w pielu-
 chách leżál/a iuż głód/niedoſtatkí/zimno/przeſlado-
 wanjé cirpiál/czeſto krotż plakál/ſzami ſie wielkimi
 oblewál/vkazuiaitż ieſſeżé z młodu iż wielki niedoſta-
 tek na tym ſwiecie cirpietż miał / a wtym ludziem

vznaz däl / iż nie bogactwoy aniż też rostkossami : ale
 placzem / vbostwę. przeladowanym / nawalnoscia /
 gwałtem / dostaz sie mąmy do niebieskiee chwały /
 gdyż on będag panem do swę chwały nieprzyssedl
 rostkossami / ale placzem / vbostwem. Tenże swięty
 Bernat mowi daley wywoławataż dobroty bęsta.
 O dziwnéż to by' o narodzenię / iż Bog wsszechmo-
 gacy będag niezmierzone chwały / stäl sie iako robá
 czeł wżgardzony : pán swiata wssęgo / stäl sie sluga
 stworzenia swęgo. Uciędosiz sie mu widzialo byty
 nassym panē iż lą swym oytcem / ale nad to / z swęe
 lasti / chciał sie nar i staz nassym bracišstiem. Przeto
 będzcie te dobrociwossę wdzicężni ludzie wssytcy /
 weselcie sie a będzcie s tego pociešseni wssytcy krze-
 scianij / a zwałšsęż a vboży ktorziscie dla Krystowé
 miłosci tym swiatē obłudnym wżgardzili / a żywot
 vbogi dobrovolni na się wzięli / abyscie droga ciaz-
 śna żywota ostręgo tym wolniey za panē Jezusem
 possli. Weselcie sie i raduyciesie / boż bęog stäl sie
 vbogim spolu swami / nieležyt w rostkossy aniż w ia-
 śné łóżnicy / ale na ziemi kamiennē / wstayni smier-
 dzace. S cęgoż sie weselicie o ludzie bogacij / go le-
 śacie w rostkossné łóżnicy : gdyż cę krol nad krolmi
 w swym narodzeniu wolal vężcęż leganię ostręe /
 vbogie / niżli wasse miękkie i bogatę. Cęmu sie bży-
 dzicie twarđy a vbogim leganym : gdyż cę pán Je-
 zus dzieciatko rostkossné / swy narodzenim vężcił ie-
 i wybrał ie sobie. Przeto my przykładem ięgo cirpli-
 wossę / cirpiny też iłektore ostręssę / abysmy sie tak

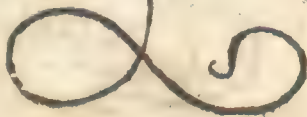
Żywot pana Jezusa Krysta
Bogu zlubili/ij iego chwały dostali.

Anieli obiaſwiała narodzenie Bożee. Ka 13

Glorioſie przenieſwietszy Jezus narodził/ nie
zliczoną wielkoſz aniołow ſwiętych weſo-
łym ſpiewanym iego miłoſz chwálili/a pa-
ſtucham czuacym nad ſtady ſwoim narodzenie
obiaſwili. Ci paſtyrze byli od Betleie w rowne mili/
anieli w niebo wſtapili/ dworzi wierzechniemu wzia-
wili/a ſ tego Boga chwálili. Skorow ſwoich ſ ſte
powali/ By Jezusa oglądali/ij matkę iego poznali.
A który by był tak ſmiał/ ſwé ſwiatocſci nie doſbali/
ktory by pana ſwé nie chciał widzieć wcielonego/
Gdy tego wſſytcy żądali/ij proſſaz otę przed nim
padali. Tu rozmyſlay ono ſłodkie aniectwie ſpiewa-
nie/ij ijch z Bożego narodzenia weſole radowanie/
ktoreż weſele też nam pán Bóg da po tym żywocie
z laſſi ſwée wielkie. Potym też paſtyrze przyſli/ a
dávſſy chwałę Bogu miłemu ij matuchnie ie^o mił/
widzenie ſwée ziaſwili/ij powiedali/które od anio-
łow ſlyſſeli/a tak z weſelim ku trzodá ſwym ſie wro-
cili. Matka iego miła iako pána mądza/ ty wſſytki
rzeczy ktore onym powiedáno rozczętala/ ij w ſwó
ſercu zachowáwala. My tedy będąz narodzenia
Bożego wdzięczni/ weſele chwalaż mił^o Boga z anio-
ły ſwiętymi/ ſpiewamy/ ná piſſwey piemię koſcielnę

Grates nunc omnes.

Dziękuj już wſſytcy oddaymy panu Bogu/któ-
ry dziś przez ſwée narodzenie/ od nas od-
dali

dálil w sse diabelkie mocy panowanijé. Temu musy-
my spiewatz anioly słodkoscij/zawždy chwála na
wysokoscij. Drugie/Dies est leticie.

Sztál nám dzień wesoly narodzenia Bożego
z żywota panieniskiego dla zbawienia lud-
zkiego /dziecie to wielmi dzwóné/a wssytko
lubiezliwé/a to w człowieczeństwie/ ale niedomni-
mané/aniy też wymowioné/a to w swojm Boſtwie.
Syn sie Boży narodzil z dziewice przeczyste/iako ro-
ża ij lilia s panienstwa Marie/od wieków narodzi-
ny/s pāny czyste sie narodzil zbawiciel wssytkiego/
piersiami panieniskimi dáwa pokarm niebieski/od
wieków dáwnému.

Czorka matka oytgowi/ocietziey synáčkiem/dziw-
to iest nieslychany Bog sie stál człowiek ie niebo ij zie-
nię pelni/wždy nie iest ogarniony/dla swee wiel-
możnoscij/ktozy niebyl widomy/iako pan wssytkie
chwály/stál sie sluzebnikiem.

W polnocy sie narodzil/ien słońce oſwiecił/ między
wolem ij oſlem wiaſłkach sie položyl/niebo wssytko
stanowil gdy poty w niebo wſtąpił/gróm lystanie
spuſzczá/ten rękoma powity/stál sie dzis iuż placz-
liwy/weselé anielskie.

Aniol iasny k pastyżom czuiacý przemowil /weselé
wám powiedám iuż sie krol narodzil/do Betlei m
poſiećcie/wpielustkach go wżrzicie/zbawiciela ſenia-
ta/chwála na wysokoscij/a pokoy dobre wolé/zmi-
skie pokornoscij.

Jak słońce ſła niekazyj gdy promienie puſzczá/tard

Żywot pana Jezusa Krysta

Bościę rodzenię panienstwa nierussa/ przed tym niż
li rodziła/ i potym panna była/ we wśsetkie żalości/ o
i szczęśne narodzenię pierśi niepokalonej/ Jezusa
karmily.

Bogu częstę chwałę daymy wśsytey krzeszjanij/ z
narodzenia świętego króla niebieskiego/ kroy wśsy
tek świat stworzył/ tak sie dziś vpołożył/ w iasłkach
położony/ rękami panienstki w pieluszkach wwi
niony/ stał sie dla nas winny.

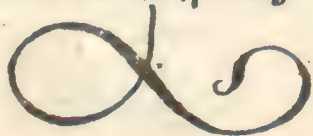
O miłości wieliką króla niebieskiego/ aby sługe wy
bawil s stąpil s stolza swęgo/ anieli sie raduia/ po
koy ludzjom dāmaia/ wesele spiewaia/ panna syna
pewila/ ta nowina niebyła/ w panienstwie została.

Jezus nasz miłościwy dzieciątko maluskie/ nadzieia
nasza w tobie iżbawienię wśsetkie/ pokornie cie pro
simy/ odpusz gośiny zgrzesyli/ nieday zaginaci/ day
nam dobre skonanię/ i szczęśne przebywanię/ wiecz
ne radoowanię.

Panno czysta Maria matko miłościwa/ k tobie dziś
inż wolaamy/ nabożnie spiewamy/ wezrzy na lud
placźliwy/ wśmierz złośne pogany/ gniew boży nad
nami/ przez twoie porodzenie/ day nam wieczne zbā
wienię/ rzeczymy wśsytey amen.

Nabożná rozmowa święte Bernata s panē Je
zuseni nowo narodzony dzieciątkie. Ka: 14

Dziew badz Jezu maluski/ ienżes król nie
bieski. O dzieciątko sławetne/ wielmi słieźne
słonce sprawiedliwości/ swięgo wśsetkie pr

wody/boże wielkie miłosć/możnosć nassę wiary.
 Zdrow bądź też wielmi dziwny/wssechmożny i si-
 czny/piękny i miłosny a wssytek lubieźny. O dzie-
 ciatko nadoobne i wielmi ochotne/o synaczkę rosko-
 ssny nam wielmi przyiemny. Tys rzęsa dusse moie/
 nad wssytko żadliwy/tys początek słachetny o bo-
 że wcielony. Przeto dziecię namilssę i nam przydz
 nieprzedłużaj/samoz samoz go rychley nam sie nie-
 oodala. Przyszedles miłosćiwy/iużes dlamnie przy-
 ssdi/boże nad wssę dobry/takęs mię przyciagnal.
 Zdrow bądź zawięnię wss/tkich/dziecię naslicz-
 nieysse/tasniesse nad liliję/rumienisse nad różę.
 Mego sergę weselę/ty ies moja słodkość/iuż tu
 twe matki lonku dla ciebie przystępnę. Moz wiel-
 ką sergę cirpię iże w tobie pälam/twa sie miłosćia
 dzieję/chodz sliczny kwiecie sam. Daj mi przena-
 słodssa twe namileysse/boż moja dussa i tka dla
 syna milego. Ku twemu matko lonu pokornie przy-
 stapię prosszę v ciebie syna/bo wie moźnie wierze/
 aczciem wielmi vboży i też wielko grzeszny/wssaz-
 koż twym służebnik i też miłosnikiem. W miłosć
 dussa moja iest sie rozpälila/przeto panij lastawa
 daj mi twęgo syna. Panno nieporuśsona/dziwizgo
 wybrana/węrzy na placz slugi twęgo nieopuścaj
 prossz ciebie. Daj Maria dzieciatko które ma-
 nam daj/samodz zdrowie vbożich/samodz Jesu
 mily. Jenżes sie moie twarz raczył przyrownaz/
 daj grzesznemu służebnikowi twemu dośtoynę cie-
 chwaliz. Tknij mi lastę i zapal daj mi sie vsta-
 a z/

Sýwot pana Jezu Krysta

žadza moię napelni/Bo chcę ciebie nosić. Ciebie za-
dám i pragnę nieraczyż iuż mieścić/na lonku me-
go serca raczyż odpoczywać. Bzemie wielmi ro-
skośne ty sie dáy mnie nosysz/w moiey dussy owosze
ki raczyż sie objawisz. Tys smaczność wosłtekie lastki
ku mnie sie racz sklonisz/seemna raczy sie ty zlaczyż.
Wssytek w mię raczy w/tepiż studnizgo słodkości/
abych cie mogli nosić kwiátku różę śliczną. Otwórz
sie serce moie słoneczne iasności/roztwórz żadza sły
roko/Bo mąs boga blisko. Ciebie na moich rękach
móy námileysy nosze/ze wssytkich wnetrzności w
tobie sie wesele. Ku twej słodkie miłości wssytek
sie wydáwám/iesli twej obliczności święte nieob-
rażam. Tys wielki i malutki / tys młody i młozny/
ienżes pán i służebny nám grzeszny podobny. Oś-
licze i swee wsta na twych piersiach kładę/serdecz-
nie cie żaluję/nikam nieoddáláy/Sercem cie poza-
luwám/a chutki oblapiám w tobie sie wielmi ko-
chám i bardzo rozpálám. Ciebie na moich rękach
Jezu mily scyfkám/tobie znamię miłości nieoblu-
né działám. Nie dzieciátko námilssę páłaiące boś-
wem / wssytko iestes żadliwé wielmi woniaiáce.
Niz nigdy tak słodkiego iestem wksil / niz teez tak
rośkośnego iestem pożywał. Wsta twe námileysse/
nad gultier słodczyssę / nad cynamon i nad miód
sa wielmi smacznieysse. Wargi twoie młodziuchné
iako róža świeżaza nad wssytko słodziuchné / pod-
niebem i w raju/o móy námilssy panie/miłości má-
wierná / mee nákrassee dzieciátko / miluję cie pilno

dáy mi ciebie milowatę na wsselką godzinę / a na cie
 zawżdy gędaz w niebie po żywocie. Prze cie świat
 mnie zorađliwy / niecháy będzie bżytki / niecháy tęż
 niemilnie serce / iedno ciebie / pálam twoia miłosćia
 ienżes to wczynil / i wplacz sie iuż rozplynę / wzdzier
 żęz sie iuż niemoge. Chcessli odemnie oduđz / będe
 wielmi testniż / o krolu wssytkie chwaly / day mi s
 toba sydliz. Czemu leżyss tu w chłewie niebiesk
 perelko: na tak grubý lożyku / czemu odpoczywáss:
 W maluski nádobny kwiátku wielmi sliczny / o dzie
 ciatko slachetne / roży podobné. Gdzie sa twoie po
 dułki / mchowki: wssytkiegoz niedostaie / przissedles
 tak dla mnie. Czlonki twé mlodziuchné / i kostki nie
 winné / w ostre loże wlożoné / w chustky obwinioné.
 Ciebie sciska powoynik / ien rozdzierzgaśa grześne /
 iasłki cie vniżyly ien powyśsaśa niśkie. Tu twoie cz
 lonki chowáss / mieśkaśa odpoczywáss / w niebie v
 oytza siedziś / a roboty nieznáss / w lożko tako twar
 de miłosz cie wlożyła / ktoremu potym w rychle ro
 boteś zrzadzila. Pod sobas tęż slone miał / námes
 w tym przyklad dól / w bogim a pokorný / i tęż wssyt
 kim nędzny. Twote iasli slusalo pawloka okrasiz / i
 wsselkim obyczaiem dośtoynie pozlociz. Perlami a
 rożami i rośkośnym kwiécim / statki znamienitymi
 godno bylo wczęiz. Lilijs i fiołki wónymi masćia
 mi / calcedány / burstiny / drogim kamienim. Robier
 ce / przesćieradla / rośkośné pierzyny / na to loże slu
 salo / gdzie dzieciatko leżalo / żes pana w sobie mia
 lo tak rośkośnego / nad wssytki syny ludskie wy

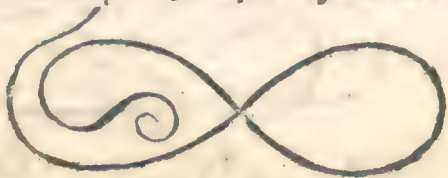

Żywot pana Jezu Krysta

Bornie slicznego/syna Boga żywego krola niebieskiego/zo ma wyiaz człowieka z mocy zle^o ducha. Tra-
bami i organy/bębny i też zwoony/gesłami/krzyp-
kami i wssytkim narzędem/takież wsszech swietych
pienym i glosem anielskim/ciebie do stoyno chwá-
liłz dzieciatko z matuchna. Jżeby byl to przijał/la-
skaz wkażala/Bys też straconych ssukał / miłosz cie
przywiodla. Wezmi ninie żalowanie / to znamie
miłosci/przenaswietszych twych pierśi zbawicielu
mily. Amen.

Nábožné i roskošné toleníe s prziwitaniem
i s pozdrowienim nowo narodzonego
pana Jezusa. Ca: 15.

Dziecié námileysse prossi cie nie placzy/a zá-
twoie członeczki iuże dżá od zimna/czyli
iasłci kamienne ciebie niechza trzymaz / a grzechy
tego swiata przipeđzaja cie plakaz. Czo dzialás ser-
ce zimné a i zatwardziale : biezzy rychley ogladay
krola narodzonego/w iasłkach polozonego/vpožo-
ronego/spiewáymy mu nábožnie/spiewáymy mu
wdzięcznie. Páno námileysša/raczyz sie smilowaz:
Jezusa maluskiego raczy nám go podaz / ktozegos
narodzila/panna czyta byla/w iasłkis go polożyła/
iemus sie modlila. Oto panna podawa Jezusa ma-
luskiego/krola wsszechmogacego/vpořozonego/w-
sseltie go dussy daie kora go milue spiewáymy mu
nábožnie/spiewáymy mu pietnie. Dziecié námiley-
sse/dzis ci dziekniemy / ižes sie iuž narodzil / aby

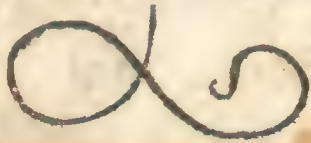

nás odkupil/na ziemi leżaz płakał/od zimna wielmi
drżał/wół ij osiel pokleknal/panu swému chwale
dał. Weselcie sie wbo dzy ij wssyrcy pokorni/dziwny
cie sie bogaci.lekacycie sie pyssni/ij pan buog wssyt-
tie chwały leży w grubé skayni/na ziemi téż wielmi
twardé/zimny barzo ostre. Jezu krolu ma uskie dzie-
ciatko nádobné/pociess dussę wesele/ bog przez cie-
bie mdleie/wssytki sily pálara serce testniwieie/ bos
ty słodkosz serdeczna ij téż swiatosz dussná. Przecie
moie wnetrznosci sa sie rospálily/ij oczy przecie mo-
ie slzami sie oblały/pred toba inż námiłssy na oblicze
padám oczeńawazaz słodkosci twe náswietssę lasti.
Dussa moia zawždy k tobie Jezu wzdyhá/ bo naty
hędznym swiecie pocieffenia niema/ bych sie albo s
tym ciałem nędzný rozdzielił/zabych rychley nalazł
słodkie^o obluśienza. Przeto inż oczy twoie ku mnie
raczy obrocijz/ oblicze twoie swięte raczy ku mnie
skloniz/bych cie mogl oglegaz/ij słodko żalowaz/
ij gorazo cie milowaz/ nad cie niz wiecey żadaz.
Bos ty iest moia roskos/ij serdeczna słodkosz/tys
iest moie tochanie/dussné oświecenie. Chcessli ede-
nie odijdz/ będe wielmi testniiz/ inż niebęde wesoł/
bom obluśienza stracił. O iakos w niebie słodki Je-
zu námiłeyssy/gdys tak iesscze na ziemi dussy moiey
śmaczny/razem cie zatusyla/a więceiem zlaczniał/
przeto narwiędz serce mé zálacznierz przestanie. Pier-
wey niżli odijdzies będecie żalowaz/nż cie marce
twoie dam/chce cie vmilowaz/zá moie żadza nasy-
cis/pirwey niż odstapiss/ bo niemiem iako rychlo

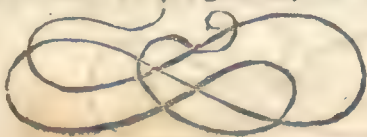
Żywot pana Jezu Krysta

semna sie zaście zlaczyſs. Już chciey teraz tym ſło-
dzey duſſe moie pocieſſyż/bo cie matce twzey milee
muſſy rychley wróciz. Przeto wiedz o nadoſbny iſz
nikatcie cie niepuſſeż/aż pirwey w twzey miłoſci w-
ſſytek ſie rozpale. O ſłodki goſciu duſſny/aż teraz od-
chodzisz/wżdy mi powiedz iakorychlo ſie ſemna za-
ſie zlaczyſs/gdy v mnie chceſs krotko byż/raczyż
mie nakarmiz/bos ty owoc roſkoſſny nad wſſytki
ſmacznoſci. Już tu twzey matki łonu Jezu racz przy-
ſtapiz/bog bez twé oglicznoſci niechce matuchna
byż/pierſiami panieńſtini/żada ciebie karmiz/ij na
ſwych rękach noſyż/żalowaz ij oblapiaz. Wezmi
iuz naſlicznieyſſa twégo namileyſſe pierſiami two-
ymi karmi twoe iedinego. O matko wſſytki boſka/
iakożes ty ſzczęſna iſz karmis ſtworziciela wſſytkie-
go ſtworzenia/ O naſwieťſſe wnetrznoscij ktore cie
noſily/blogoſlawione pierſi ktore cie karmily/iako
ſie nie ſtopily dla wielkie iarnoſci/albo niezagorzali
od wielkie gorazoſci. Czoſ ty za ſłodkoſt miala kro-
lowa niebieſka/gdys na ſwiat narodzila namileyſſe
go ſyna/koż to moze wymowiz ij ſercé rozmyſliz/
iedno ty pāno mila żos tego zaſuſila. Ten maieſtat
krolewski zeroffad poſwieżony/bog od ducha ſwie-
tego dawno byl ſprawiony/bog wniem ſiedziāl bog
wierny/żo wſſytek ſwiat rzadzi/karmiaz ſie malý
po karmiem czyſtym panieńſkim mlekiem. Badoz z ſy-
nem pozdrowiona matuchno laſkawá/proſis za na-
mi ſynacżka/bos ty miłoſierna matka/byſmy ſie po-
lepſſyli/ſzczęſnie doſonali/a tak ſ twoia pomoga
do nieba ſie doſtali. Amen.

Pieśni piękna o obrzędzie Bożego narodzenia
na notę / In natali dñi. Car: 16

GBożego narodzenia anieli sie wesela / radu /
Wiaz sie spiewaia / iednego boga chwala / pan
na boga poczęła / Krystusa porodčila / panna niepo-
russa. Dzieciatko w iasłkach leży / s twapienim
sie pospiesziny / wssytcy mu chwale daymy / i z anio-
ly spiewaymy / panna boga poczęła krystusa poro-
dčila / panna niepořalona. Panny nieopussęzaycie /
s synem ia pozdrawiaycie / mali przed nia padaycie /
krysta krola vznakcie / panna boga poczęła / krystusa
porodčila / panna czysta zostala. Pastyrze tam bie-
żeli / prawde słowa vznali / dzieciatku chwale dali /
glosem wielkim wolali / panna boga poczęła / krystu-
sa porodčila panna niepořalona. Dziecie pier si pa-
nienstich / pożywa z nieba pelnych / iego chwala an-
ieli / a Jozeff piastunie gi / panna boga poczęła / krystu.
Dzieciatko obrzezano / naswietssa krew przelano /
szami sie oblewalo / Jezus mu imię dano / pana bo.
Trzey krolowie poznali / gwiazdy naslawowali / w
Jeruzalem pytali / w Betleiem gi znalezi / panna bo.
Na drodze rozmawiali / tak ty wielmożnee rzeczy /
gwiazdo ty nass wodz pewny / dowiedz nas w dom
krolewski / panna boga poczęła / krystusa porodčila.
Dzrzeli tam w Betleiem / gwiazda stala nad dom /
krolowie sie radua panu bogu dziećnia / panna bo.
Przyiecharossy w dom wessli dzieciatku chwale da-
li / dary ofiarowali / Maria pozdrawiali / panna bo.
Trze krolowie pogani / pana Jezusa z dary / chwala

Żywot pana Jezusa Krysta

Kłęcząz kolany/Bogię go byz poznali/panna Boga.
Po czterdziestu dny potym powstała z oney ssopy/
panna s synaczkciem swoym s panem Jezusem słod
kim/panna Boga. W Betleie jest narodzon / w Je-
ruzale doniesion/Bogu tam ofierowan/Symeono-
wi podan/panna Boga. Do Egiptu wciekal do sied-
mi lat tam mieszkal / Boz Herod zabitz go chcial i
dziatki pobitz kazal/panna Boga po. Panie Jezu na-
słodssy żywot i pokarm dnssny/racz nam odpuściz
grzechy/domiesz nas wieczne chwaly/panna Boga
Tobie badz częstz krolewska chwala i modla Boska
kroluiesz z Bogiem oytce/zagrzewacie wól z oslem/
panna Boga. Kto sie tu s krystem zlaczy iz go z an-
ioly chwali/takiego panna rzadzi/wieczne chwaly
domiesci/panna Boga poczela Krystusa porodzila/
panna nieporussona.

O Obrezaniu milego pana Jezusa.
zbawiciela naszego Ka: 17

GDY pán Jezus dzieciatko nowo narodzone
osin dny miał/stalo sie už one³ dnia osmego
przyšli kapłani aby ono niewinne dzieciatko i swie-
te obrezali. Dwie rzeczy staly sie dzis/iedna už ma-
no naszego zbawiciela/ ktore bylo w skarbie troyce
swietee/ dzis jest objawiono/ktore też przez aniola
pierwey nizli to dziecie pāna poczela/bylo namienio-
no/i mowi ewangelia/ už wezwano jest imie Jezus/
to jest zbawiciel/a dla tego jest imie nad wssytki i
miona nawysse. Przeto mowil swiety Piotr: Pod

niebe
gli by
Jezu
nas
swi

plac
te m
wan
les
pāk
rzy
a og
nem

niebem niemasz iynego imiona/w ktorybysmy mo-
gli bytz rychley zbawieniy/nad to imię naswietssze
Jezus. Wtóra rzecz która sie nam stala/ iestcuj / iż
nasz mily zbawiciel raczył iako dzys za nas swa
święta krew przeląg/i iakoby żądawet swey niewy-

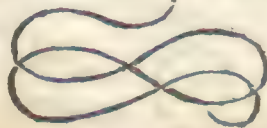
rowné miłosć chcial
nam dzys wkazaz / w
czas ciem za nas po-
czal cirpiez/bo iessze z
młodu będąc barantie
niewinniy/dzieciatkiem
młodem/ktory grzechu
niepoznal / za nas grze-
ssneć iako dzys wielka
bolesz cirpiat. Miez
lutosz nad zbawiciela
twy panie Jezusem słod-
kiem / a zaplaczy s nim
iż ziego matuchna mila
panna czysta / która s
nim dzis plakala / gdy

placzące widzala. A tak wty dośtoyné dni i świę-
te mamy sie radowat z zbawienia naszego / i żalo-
wat przyiętych bolesci krola niebieskiego. Slysza-
les w dzien narodzenia ciesskie vcisnienie / dzis le-
paf slyssyś bolesne syna bożego obrzezanie. Wez-
rzy tedy dusso mila na wielka pokorę syna bożego/
a oględay iako cie barzo milowal/iż on będąc pa-
nem prawy / prawu danemu ludzioro w grzechach

Żywot pana Jezu Krysta

sie rodzącym / dobrowolnie sie dla ciebie poddał / bo
 skoro ośm dni od swego narodzenia miał / iako by ia
 ki grzesznik obrzezany sie dał / gdzie krewni i swietrzy
 obficie wylali / iessze by dał dzieciactwem / a już znaki
 miłości swej przyssle wskazywał / iako okrutnie za nas
 cierpieć miał potym. Tam że też dla wielkie boleści
 która w obrzezaniu cierpiał / gorzko płakał / bo ciało
 nasużylniejsze / barzo czynne nad inne syny ludzkie
 miał. Matka też jego milą widząc płacz jej wiel
 ka boleść obrzezane syna / pospół z nim rzew
 no płakała. A wżawssy go od onych kapłanów / na
 swych go rękach piasztowała / ocześci mu wcierała / ba
 lowała / oblapiała / ciessaż (aby niepłakał) syna /
 iako wierna matka. Pan Jezus iako dzieciactwo ro
 zumne / żalując płaczu matki / swe milość / racz
 iej podawał / dając jej w tym znać / iż by od płaczu
 przestała / iesli by go wiernie milowała. Panna ma
 drości pełna / gdy wbaćzyła wola jego / tak iemu od
 powiedziała. Synu mój i synu Boży / wielką mi
 sie żalostę mnożysz z płaczem twoim / niewinnego / przeto
 niemogę ja wsmierzyć płaczu mego / iesli ty nieusmie
 rzysz płaczu twego / nie płacz a ja też płaczę nie by
 de / bo weselić się próbuję. Stałowych słów ma
 tki / z litości dziecię niepłakało / a tak matka
 chna jego słyż z oblicza jego wcierała / a pociechę
 wielką z tego miała / iż już płaczącego syna niewi
 działa. A tak pocieszywszy go i posłużywszy mu / po
 wila go / iako o tym. Kościół święty spiewa / iako pla
 kał Jezus w iasłach położony od matki związany.

Przeto też ty grzeszny człowiecze/ przykładem panny
 naswiętsz/ cieśś iako możesz zranione dzieciętko/
 prosz go pięknie/ mów k niemu pokornie/ a żąz pla-
 taż przestanie. O Jezu nasłodsz/ Baranku pokorny
 prosz cie powódzże mi a nieplacz/ czemuś się obrze-
 zaż dale/ gdyż jes grzechu niemiał aniż też poznął/ dla
 którego twoy miły ocież w starym zakonie obreza-
 nie ludu żydowskie^o był dale/ Jhes grzechu niemiał/
 dowodzi iż też dożaznie tego oytza twego wiecz-
 nie sz/ matuchny. twey miłe wielk^a swiatosz iż czy-
 stosz/ iż twoja niewinność. A żo wżdy miły Jezu
 w tobie było zbytniego albo plugaw^o żo by obreza-
 zaż słuszał/ iaż zaprawdę w tobie takowe^o niż nie
 narodził/ a wssakoz cie obrezane^o widzę. O wienci
 miły iezu żoby odpowiedział/ gdy by mowiz i miał
 bo vpomineł gorace miłości ktoras k nam grzesny
 miał/ tymes wst^{ał} iż żom i^a zgrzeszył/ tys zapłacił/
 i^am się w grzechu poczył iż narodził/ a ty dobry Je-
 zu będaż weż grzechu/ pomstęś za mój grzech wziął
 O wierny synie boży/ iż czemu twa pokora tak nisko
 s^o skapila/ nacż twa lutośz przysławczęgo twoja mi-
 losz dosięgnęła. O tom i^a źle v^o d^o tal^{ał} / a tys za mię
 v^o c^o r^o p^o i^a l^a i^am się wielmi przewinił/ a tys matce pod-
 d^an był. Jam się wpychę podniosł/ a tys się w^o i^a mi
 v^o p^o k^o r^o zyl. Jam nieposlussen był/ a tys mój grzech
 s^o poslussen/ wem nosił. O gdyżes miły Jezu tak^o
 wielmi łaskawy/ prosz tedy d^a i^aś twoę swiętę mi-
 losci/ aby przez twę swiętę boleśliwe^o obrezanię/ ob-
 rzezał wssytki złe^o myśli iż v^o czyny me^o odemnie/

Żywot pana Jezus Krysta

a dāl mi wedle drogi twęe tynoty swięteē / obyczaje
składneē / aby i mię twęe swiętē Jezus / w mym ser-
cu przebywalo / a tak mię ku towarzystwu swiętemu
na wieki wiecznē przywiodło.

Trzech królów z dary przyiechaniję. Ka: 18

Błogosławiony Jezus objawiłszy się w ses-
nu żydowskim / królom i ję też mę / dżom po-
ganskim niezatajł lasti swęe / bo trzeciego-

nāscie dnia
po naro-
dzeniu zba-
wiciela te-
go swiata /
trzech król-
wie od ws-
chodu słoń-
ca przysli-
za gwiaz-
da do Je-
ruzalę py-
taiac He-
roda króla
o narodzo-
nym dzie-
ciatku rze-
kaj. Gdzie
i jest ien sie
narodził

8

Krol żydowski ktoregosmy gwiazdę widzeli na ws-
chod slongaj przysliższy z dary modliż sie iemu/
bo wiemy iż on iest krol wssego swiata. Wslyssaw-
ssy to Herod/ bál sie wielmi / i wssytko Jeruzalem
dziwuiąz sie smucilo sie s nim. A natychmiast ial
biskupow i nauczonych w zákonie pytaż / gdzie by
sie krystus miał narodzić ien by miał odkupić lud
Izraelstki. A oni iemu odpowiedzieli iże w Betleie:
Wslyssawssy to rzekł ku onym królom: Idziecie a py-
táycie pilnie otym dzieciatku/a gdy go náydziecie/
powiedziecie mi aby ch iá téż dál iemu chwałę i moje
dary. Gdy od Heroda zlosliwego wysli/za sie ona
gwiazda ktora ym gdy do Jeruzalę przysli zginela/
przed nimi sła i pokazala ym to miasto/gdzie dzie-
ciatko Jezus z matuchna byl/i stanela nad domem
okazuiąz ym iż tam byl pán i zBawiciel wssego
swiata z dziewiga Maria swa matuchna. Gdy sie
tam przyblizali/panna dóstoyná slyssaz gell ludu
wielkiego/wziela na ręce swoje synaczkę/snádz bo-
iaz sie by nie Herodowa czeládz iechala ku zabiciu
dzieciatka. Gdy trzy królowie w on dom wessli/
bżrzáwssy dzieciatko z Maria matka mila / pókor-
nie pádávssy na swe kolana potlékneli/dáwaiąz cze-
st i chwałę Jezusowi iáto Bogu wiernému. Patrz
tu iáka wiarę ci trzy królowie mieli/widzieli dzie-
ciatko w rbogich preluścach i matkę rboga na
miesgu zgar dzony bez czeláddzy/i bez wssytkie kro-
lewstie poczesnosci/i málęstátowé wielmożnosci/
a wssakoz pádaiąz chwałę mu dáia. A otworzavssy

Żywot pana Jezusa Krysta

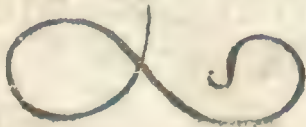
swe skarby / ofiarowali iego dostoynosci / iako krolowi
 dary / zloto / mirre i kadzidlo / zloto iako krolowi /
 mirre iako czlowiekowi / kadzidlo iako Bogu. Zloto
 mu dali na wspomozenie iego wbostwa / kadzidlo
 dla smrodu w one stajni oddalenia / mirre dla dzie
 cinnego ciela pomazania. Niemnimayze aby ieden
 zloto / drugi mirre / trzeci kadzidlo ofiarowal / ale kaz
 dy s nich z osobna ty wssytki dary dal / a nie malo /
 ale szczodne y obficie / bo by inak nierezba bylo od
 warzaz krolowkich skarbow. Jezus mile dzieciat
 ko rke podnossaz / ukazowalo sie przyjmowaz uich
 dary / i wzraszawssy na nie / lastawie y smiechnal sie /
 a podnosszy raczke podal im tu pogalowanu / da
 wssy im pirowey przezegnanie. Marietez matuch
 nie iego / rozmawiaze dary dali / iako perly i kamienie
 drogie / rozmawiaiaz s pana o iey milem tat wielmi
 nadobny syne / pytaiaz iey obyczaja iego poczecie i
 tat swietego narodzenia. Panna naswietssa iako po
 korna zapaliaz sie / znottwie powiedala o dzio
 nym iego poczecie / dzionieyssym narodzeniu / i w
 sszego pisma w nim popelnieniu / a onij temu wssyt
 kiemu wierzili / i tu wietssze milosci bozej sie rozpa
 lali. Rozmyslay tu z iaka poczesnoscia ciy trzey kro
 lowie stoia pytaiaz / i s panna rozmawiaiaz o do
 stojenstwie tego milego dzieciatka. Bacz tez iako na
 swietssa panna stoj w onym rozmawianiu o czy na
 dol spusciwssy / bo niemiala zwyczan wielec z ludz
 mi rozmawiaz / a zwlaszcza z mezczyznami. Rozmy
 slay tez iako pan Jezus / aczkoli ieszcze dzieciatko /

a wssażoż tak sie ijm stałe postawił/ iż lastawie ie
przyiał/iż onij kochaiaz sie w personie tego swięte^o
człowieczeństwa tako wnetrznij iako zewnetrznij
otkiem napatrzaz sie go niemogli/ bo iako krol Da-
uid prorokował/ nasticznieyssey byl gudnoscy nad
syny ludzkiemi. Potym vcieissywssy swé dusse/s po-
kornym uklonem od niego zwielka radościa odie-
chali/a z nauczénia anielskiego/iynssa droga do kro-
lestwa swe^o sie zasie wezbrali iż iechali. Panna Ma-
ria s tych skarbow niekupowala solwartow/ mly-
now/grodow/anij odzienia drogiego/ ale to wssyt-
ko v bogim rozdala/ bo vbostwo wielmi milowala/
znaiaz w tym wola swęgo synaczka/ a tako szczod-
rze ty skarby vbostwo rozdala/iż gdy sie wywodzi-
la/ baranka ofiarowaz niemiala zacz kupiz/ ale ku-
pila golabietta/albo synogarleta iako v bogá.

Jako dlugo przebywala w one
stajni Maria. Kap: 19

Odprowadzossy krole panna maria z swym pa-
nicem Jozefem/mieszkalá w one sspie przy-
iaslach až do czterdziésnego dnia/oczekawiaz wy-
wodziénia/wedle obyczaju zakonu staręgo/ na vsta-
wnych modlitwach / pilnie dzieciatku vsluguiarz/z
uczliwoscia iż z boiaznia zawždy wezrzala/ gdy ie
wziarz albo karmitz miala/a to zawždy kłeczaz dzia-
lala. Na pamiatkę tego iży ty mąss nawiedzaz iż po-
zdraziaz iey swięta miłostz / chzaz iey poslużyż w
ktorey potrzebnoscij až do grobmitz.

Żywot pana Jezu Krysta

O wywodzeniu panny Marie. Ka: 20

GDy sie czterdzieści dni wypelnily po naro-
dzeniu syna Bożego / na świętssa maria z swen
milym synē i z Jozefem wysli z onego mi-
sta / w którym porodzila Bożego syna / do Jeruzalem /

aby wedle zakonu ofia-
rowala dziecie milemu
Bogu. Nabożna służeb-
niczka Boża / wzbierzsie
z matuchna Boża / po-
moży iey nosić onego
syna rostkossnego. Gdy
do kościoła przysli / ro-
dzici iego kupili golaz-
biat albo synogarlat
parę obyczaię v Bogich
Stalo sie iż ieden czło-
wiek stary / imieniem
Symeon / duchē swię-
tym nadchniony vznał
Jezusa milego bytż zba-
wicielem w zakonie obiezanym / i matkę iego bytż
panna czysta / bo ten byl wziął odpowiedz od Boga
na swych modlitwach / iż nie miał vmrzeż alizby
swyma oczima ogladał zbawiciela iako żadał. Prze-
to prętko do kościoła przyszedwssy / wzrżawssy mile-
go Jezusa nabożnie przystapiwssy potkleknal prossatż
panny Marie / aby go w iego ręce dala. Jezus mily

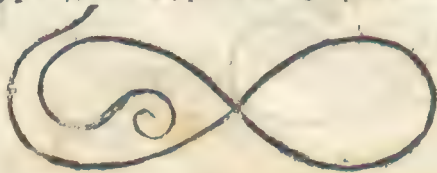
też o
wssy
cial
go d
sele
dzie
pan
ocz
pr
naro
pro
cie i
nau
mat
ie d
pro
ssyt
kup
niz
mā
to v
Poc
ku n
rzo
i E
mil
sw
ba
pan

też obrzązał sie k niemu / i błogosławił mu / a wezrza-
wossy na matuchnę / skłonił sie k niemu / wskazywając iż ch-
ciał k niemu. To matuchna vBaczywossy / wział mu
go dozwoliła. A on wziawossy go na łokcie swee we-
sele / z wielką ucztliwoscia powitał / a błogosławił
dzieciatku mowil. Nynie opuść służebn:ka twego
panie / wedle słowa twego w pokoju. Bo widziały
oczy moje / zBawienie twoie. Ktożes ty przyprowadził /
przed obliczym wsszech ludzi. Światło k zawięci / i
narodów / a chwałę ludu two^o Izrahelskiego. Poty
prorokował o śmierci przysł:iego / rzekł. To dzie-
cie iej: położono na vpadnienie mnogim / a on da
naukę zBawienia wssemu światu. A obrocwossy sie k
matce iego rzekł. Gdy wzrżysz te^o cierpiez / tedy two-
ie duff: m:ec: boleści przydzie. Była też tam Anna
prorokini wdowa letná / ta też błogosławiła przed w-
ssytkim ludem rzekł. Witáy nassę zBawienie i od-
kupienie / w tobie sie wssytko prorokstwo má popel-
nił / ty máś krolestwo żydowskie naprawi / ty
máś wssytek świat odkupił. Matuchna iego milá
to wssytko w serce brała / y nábożnie rozmyślala.
Potym Jezus námileyssy garnął sie cđ one^o starza
ku matuchnie rączki sciagał. Potym ydał ku oltá-
rzowi procesyia / naprzód ydał dwa mężowie Jozeff
i Symeon spiewając i mówiąc. Wesele chwalcie
mile^o Boga bo dobry / i zczył s nami m:łosierdzie
swoie. Zanijmi náczyłssa panna ydzie / a krola nie-
ba i ziemie na ręku nosi / Anna iá prowadzi i drugie
panie nábożné nasładuj. Na pamiątkę tego dzys

Żywot pana Jezu Krysta

procesyia kościół święty czyni po wssytkim świecie.
 A gdy tu ołtarzu przyssli / matuchna świętá panna
 Maria / pokornie pokłęknela ofiarując Bogu oytzu
 iego iedynego syna mówiąc. Wieczny panie nieba
 i ziemie stworzycielu / twoje boskie wielmożności / sy-
 na twógo i mego wedle załonu twoje^o ofiaruję / przy-
 mi go Bóg iest twoy iedyńy. Poty powstawossy / na
 ołtarzu dziecie položyla. Niebyla ofiara Bogu oyt-
 zu od poczatku swiata przyiemniessá i lubiezniessá /
 ani będzie do skonczénia swiata iako ta. Patrz
 też tu zo sie dziecie / stoj mily Jezus siedząc na ołta-
 rzu iako yné dzieciátko / patrząc na oblicze swe mile
 matuchny / czekając pokornie zo by sie s nim mialo
 daley dziaz. Wezwano ka planow / gdy przissli / prz-
 stąpił knim Jozeff / i dal ym pięć sytlow / iak by pięć
 grossy / wykupił go iakoby sluge iakiego / Boga i
 pana / podlug prawa. Poty matuchna z wielkim we-
 selim synaczká podniosla / a wziassy od Jozefa prze-
 rzeżone ptaki / téz ie ofiarowala z naboženstwem
 rzekaz. Racz Boże niebieski ten dar vbogi przyiać
 laska wie od syna twoje^o milego / ktory tobie dzis przez
 mnie sluzebniczkę swa ofiaruje. Jezus mily na ty slo-
 wa matuchniné / oczki i raczki w niebo podniosl.
 Sprawiwossy wssytko podle załonu / posla panna
 tu Jeruzalem do dworu Zachariassowego / Jana
 krzciciela i Elzbiety chęć pirowey nawiedzic / nišli
 by wyssla z one strony. Naśladuy i ty tey mile pan-
 ny / a prowadz iey miłosz nabożnie / a ona twoię pil-
 nośz vbaczYWossy / od syna błogosławie two vprosi.

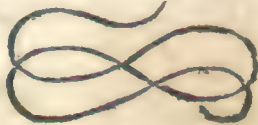
Przebywała tam kilka dni a ony dzieci. naswie-
tlił / Jezus i Ján / lasławie na sie pogladali / rsmie-
chali sie / Ján glowke sklaniał / a Jezus iemu bło-
sławienstwo dawał. Chcessli tedy nauczyć sie po-
kory i rbostwa bacz pokojna ofiarę i zakon zachowanie
tey miłosierdwy panny / a we wssytkim na-
sladuy iey swięte miłosierdy.

O wciekaniu panny marie z dzieciami do Egiptu
i o z mordowaniu młodziaków. Ka: 21

O kilka dni / pożegnawssy Elzbieta / Zacha-
riassa i Jána / posłał z Jozefem panna do
Nazareth / niewiedząc z tego wmysłu króla

Heroda / który chciał
zabij Jezusa młęgo.
Przeto anioł Boży wta-
zał sie we spaniu Jozef-
sowi rzeżarz. Wstań / a
weźmi dziecię i matkę
iego / a wydzi do egiptu
a bacz tam do kąd nie-
powymy tobie / Bo ma-
był aby Heród szukał
dziecięcia tu zagubie-
niu iego. Jozef pow-
stałszy hnedki obja-
wił to pannie. O cięsto
sie iey serce zasmucilo
s te nowiny / A przeto

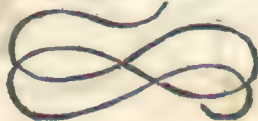

Żywot pana Jezu Krysta

chcąc zachować żywot namięlęysse^o syna cżka swę-
go / natychmiast chciała ijdź / y posła z Jozefem.
Któryż powstawszy wziął iest dziecko y matkę iego
a odssedł do Egiptu / a był tam aż do śmierci Heró-
dowe / Aby napelniono było goż powiedziano iest
przez proroka rzekącego: Z Egiptu powolałem syna
męgo. Tu rozmyślaj z iaką żaloscia dzieciatko budzi
spiacę / a polutuy matki y syna y Jozefa święte^o / mo-
żesz tu wiele zobaczyć. Naprzód bacź iako pán iezus
będaż Buog y cżłowiek / pán nad pany / król nad król
mi / miał tu szczęście y niesszczęście / albo rzeczy prze-
ciwne. Stęgo sie naucz gdyż sie go takowego przy-
da przeciwnego / mieć ciępliwość. Oto Krystus mi-
ły wielbion y chwalon iest / od paścyrzow y też od
aniolow dnia swęgo narodzenia iako wierny Bog /
a wssakoż o smęgo dnia obżez. In był iakby iaki grze-
sny s płaczem gorzkim. Trzey go też królowie da-
rowali leżacego miedzy bydlem w wbiegiew skayni /
placzącego dla wielkie zimności. A wssakoż go poty
Symeon y Anna wielbili iako zbawiciela swęgo.
Tu s tego bacź pewnie gdyż sie go szczęśno dziecie /
iż cie też niesszczęście oczekawa. A iesli ie na cie Bog
miły przepusci / wiedz iż cie w nim nieopusci. A dla
tego anij sie podnos w pychę przeciw Bogu cżasu
szczęśnego / anij wstawały od dobrych uczynkow cża-
su przeciwnę / Bog to by wa wssytko z dopuszczenia
Boga miłego / ku doświatszeniu cżłowieka grzesznę-
go / dla tezo y sam to cierpieć chciał / aby nam przy-
kład tezo dał. Bacź też iż ci y na swoje mila matu-

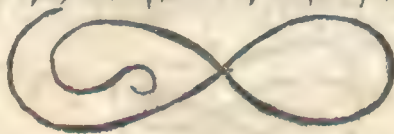

chne / iij swoięgo opiekuna niewczasności / smętki iij
 kłopoty dopuszczal / iij zali to maly smętek był matu-
 chnie Bożee iij Jozefowi swiętemu / iij by takowe dzie-
 cie które było wierny Bog / iesscże w młodych leciech
 przez śmierć okrutną stracić mieli. Przeto aczkoli-
 ośa widzieli Jezusa namileyssę° bytż wierny Bogiē /
 a wssakoż ku Bogu oytżu mowitż mogli. O Boże w-
 ssęchmogacy / a zali syna twęgo iedynęgo niemożęs
 obronić / a zabitiż przeciwnika ięgo / niż tak z miłosćia
 ięgo w tądżę stronę biegatż mamy / ani ięzyków lu-
 dzi onych wnięmy / y czym żywitż syna twęgo iij nās
 niemamy. Patrz iestli to nie był wielki kłopot iij smu-
 tek matuchnie iij Jozefowi / iij w tądżę stronę mie-
 dzy nieznaione iudż mieli. Wciekał tedy król niebie-
 ski przed sluga / matuchna tēż panna młodziutką no-
 sła go na swych raczkach / Jozeff tēż stary prowa-
 dził iā przez puszczę / lasy / bory / iij tēż kamienistę gōrę /
 gdzieby odpoczywali niemieli / Bo domow tam nie-
 było / a tak często na nog w puszczę / w boru / w lesie /
 w polu odpoczywali. Pożaluyżę onęgo rostkossnęgo
 iij slićznęgo dzieciatka młodęgo / Bo skoro dwa mies-
 iazęa miało / a iuż za nās przesładowanie cierpiało.
 Pomoż go tedy onęy pānie nositż / a wczym możęs
 posługuy dla więtszē iesscżę nabożęństwa rozmnō-
 żeniā. Rozmyślay dussō nabożnā iakotż pān Jezus
 maluski iesscżę w pieluszkach leżacy / Był przesłado-
 wān / a to kiedy przed zlosliwy Herodem z swe oyt-
 czyzny gdzie sie narodził / z wBoga matka iij oytżem
 wciekał. Tu tēż rozmyślay iako nās więtszā panna

Żywot pana Jezu Krysta

Była za smuzona / gdy słowa pełne smutku slyssała
 od Jozefa swęgo oblubienca. Wstań Maria weźmi
 synaczkę a wcieląywa s nym do Egiptu / bo dzie-
 ciatka słucała a zagiz go chęca. A iako doktorowie
 nabożni mówia / iż na ty słowa przerzeczone na-
 swietśśa pāna / tak sie była zlekła / aż wssytkā zmarła.
 Potym dżaz wziewssy swęgo milego syna / narze-
 kaiaz s płaczem k niemu mowila. O synaczkę mōy
 mily / i k omus ty tō zlēgo wdzialāl / iż cie tak niewin-
 nēgo i iesscż malustięgo przesładnia. O gorze mnie
 smutne m rce / iakōżcie potym przesładoważy Będa.
 A przeto krom wssęgo omiesztania do Egiptu z ja-
 loscia wielka s nym biegła / tak amj swych milych
 przyjacieli pożegnaży mōgla / chęcaż zachoważy wzdro-
 wiu swęgo iedine^o synaczkę. Już też podz i ty p ni-
 mi do Egiptu oględniaży iako ijin ta droga cięsskē /
 a to iż miała od znaiomych ludz: wynidz w rzudzeē
 strony. Patrz iakiz głōd / zimno / Boia / i wielka / i ijin
 ssē cięsskoscij na tēy drodze cirpia. Oglę dāy iakōż
 sprazowanij na puszczę na golē ziemi między roba-
 ki siedzaż odpoczywaly. Powiedzmi cżlowieczē co
 by dżialāl / Byż to był Bog dāl / iż by był ty nāswiēt-
 śśē ludzij na puszczę siedzacē widzał : żaby vboštwa
 i wdreczenia iych nie żalował : żaby sie pannie mlōdē
 i wielmi piēkne / synowi też mlōdziuchne^e wielmi
 slicznemu niedziwował : żaby był o to dżięcie i o tē
 pānē / tōżby to za dwoie ludzi Było Jozefa niepytał :
 i żaby nieplakāl / gdyż by o iych wdreczeniu i przesła-
 dowaniu / o iych vboštwie i dōstoinosci powiedzial

Powiedz mi zaży był tak twardy byś takowego w
dręczenia syna Bożego i matuchny iego nieżalował
wiem iż by to wszystko wdział. Gdyż tak jest/ dzia-
łayże teraz co by był tedy działał/ iuż płaczą szi wy-
leway za tak cięskie syna Bożego i matuchny ie^o spra-
żowanie/ a zaż też Jezus miły nacie wezrzy rozūci
oświeć iuż będziesz pokutował z miłości za twę cię-
skie grzechy/ gdyż pán iezus iessce będą niewinny
cierpiał pokutuią za cię wielkie cięskosci i niedo-
statki. Gdyż iuż Jozeff z Jezusem i panna Maria
wssel do Egiptu/ Tedy Heród widząc żeby okla-
mān był od królów rozgniewał sie/ a posławszy z-
mordował wszystkie dzieci które były w Betleiem i
we wssch konczynach iych od dwu lat i niżej/ we-
dle czasu iakoż sie wypytal od królów. Tedy napel-
niono jest/ boż powiedziano jest przez Jeremiassa
proroka rzekącego: Głos w Kamie slyssan jest/ płacz
alkanię wielkie/ Rachel placząc synów swych/ a nie
chciała pocieszona być/ bo nie są.

Jako sie panna w Egipte żywila. Ra. 22

GDy wssli w ziemię egiptu/ przyšli do mia-
sta które było wezwano Ipolis/ a tam w za-
wrzeniu w Bogu (iako w Bódy) w Boga sobie
komorke naieli/ tamże w wielkim wboświe aż przez
siedmi lat iako w zagardzeniu przebywali/ oto sie pra-
żowali iuż by sie i z synaczkim pożywić mogli. Ro-
bil tedy Jozeff/ robila też i Maria paniām onego
miasta/ bo slyż/ tkaz/ przasz/ hawtowaz nadobnie
wmiała/ a wssakoż wždy często sie ijm przydawalo/

Żywot pana Jezusa Krysta

ijż ijm chleba niedostawało. Pán Jezus dziecię nas
slicznieysse okolo matki biegatęz często chleba pro-
silo drugdy też płakało to mu sie iestz chciało. Ma-
tuchna widząc płacz synaczka/słowy go nadebny-
mi ciessyla/a iestli iuz który pieniadz zarobiła albo
miała/natychmiast powstałszy chleba kupila/a tak
dziecię nakarmila/a tak przez siedmi lat w Egipte
przebywałęz/w ubóstwie żyłęz/bo ie wssytcy trzey
milowaliąz do śmierci.

O nawroceniu Jezusa z Egiptu. Ka: 23

GDy tam przez siedmi lat przebywali/aniol
Boży wkażal sie Jozefowi we spaniu rzekęz.
Wezmi dziecię i matuchnę tego/a i dźi do
ziemie żydowskiey/iuzci zmarli oni którzy stali o
śmierć dzieciątka. Jozeff wziąłszy Jezusa i matu-
chne poszedł do ziemie żydowskie/ale gdy wsslyśsal
iż Archelaus Herodow syn kroluie w oney ziemi/
nieśmiał tamo i dź/a dla tego z nauczēniā anielskie-
go/ssedł do ziemie Galileyskie/do miasta Nazareth.
Byłęz to wrocenię z Egiptu okolo święta trzech
krolow. Twoia rzecz iest tey naswietsse pannie za-
bieżęz a prosięz pokornie/abyz dala swęgo synaczka
wodzićz albo nosyćz/A ona namilssa panna lastawie
i pokornie odpowie tobie rzekęz. Już mily slugo
Boży mamy dopuszczenie i dozwoleńie wrocitęz sie
do ziemie naszę/a dnia iutrzeyssę iuz stąd wynidzie-
my. O wcześnas nam gościna przysła/poydzieśs
s nami/a to żadaśs odzierzyśs. Na to iey miłosćij

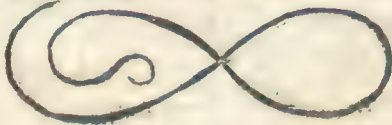
odpowiedz wesele. O z radością nąświętszą panno
 gospodze nassa s twa wola poyde ij twę świętę mi-
 łosci nieopuścę / ij synaczkę twę / 3bawiziela mego
 ij Jozefa miłosnita twęgo. Boie sie iż ty rzeczy nie
 wssytkiem beda mile / a iako mowi Bonawentura /
 ij s nim święty Biernat / Iże takowe rozmyślanije
 Bedzie sie widzialo niektorzy iakoby dziecinne a pro-
 ste / a dworni ludzie beda to mierz snadz iakoby za-
 posmiech sobie. Ale nie dworny anij też wysoce ma-
 drym / ty rzeczy sa pisanę / ale ludziom miłosciwym
 ij prostym / prosto jest pisanę. Bo iakom rzekl napo-
 czatku tych ksiazek / Uiestoię o rzecz dworna / ale o
 dussę pokorna. A rzeczę tobie za to / iże bedziemi sie
 w nich iako w prostych rzeczach obieral / obfitosci
 zlez ij pociechy dussna nad twoie dominimanie be-
 dzieś miał. Potym matuchna wssęgo miłosierdzia
 ku synaczkę cie przyprowadzi / a twoię wola iemu
 wziawi / a ty na kolana padwssy / daj częsz ij chwa-
 le iemu ij Jozefowi świętemu / a tam do intra prze-
 bywaj ij pociechy swę czękaj. Dowiedzieli sie też
 tego sasiędzi / iż ona dobrotliwa żenicyzna podlug
 dominimania odchodzi od nich / ij on robotnik wier-
 ny iozess dostoyny. Powiedziala z i m byla nąświę-
 ssa panna swę wysscie niektorzy sasiadom / ktore dru-
 gim dobrym paniám to rozpowiedziały / bo niebylo
 slusno / by nagle iakoby fryiomka z onęgo miasta
 wysli. A przeto zessly sie rano matrony sllachetne
 ij panowie mnodzy zalutaz iych / chęzaz ie z wczliwo-
 sca wyprowadziz. Patrz tu iakoz na tę drogę wy-

S ij

Żywot pana Jezu Krysta

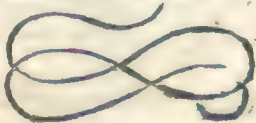
chodzą / Jozeff z mężczyznami idzie naprzód / a pan
na Maria z onymi dobrymi matronami rozmawia
iąz idzie s nimi z daleka. Przeto ty wziawssy dzie
ciatko za rączkę / idz s nimi rozmawiaiąz w po
szrodku przed matuchną iego. Gdy przed miastem
było / Jozeff niedopuszcil onym ludziom idz s nimi
daley / ale podziękowawssy im s tey dobrocij / poże
gnal ie / s pania swa ostatecznie / a oni podarowaw
ssy ie / do swé^o miasta wrócili sie. Oględay tu iakoz
pán Jezus maluczkie i mlode dzieciatko po tey dro
dze idzie / bo iego swięte miłosci cięssa ta droga by
ła z Egiptu / niżli do Egiptu / a to przeto iż tam dzie
ciatkiem będąz / na ręku byl niesion / ale tu już pod
rosł / tak iż go trudno bylo nosić / a samo niemogło
dla swé mlodosci chodzić. O nawybornieysse dzie
cie synu boga wierne^o / iako cięssto pragniesz z mło
du i pielgrzymujesz / o tobie prorokował Dawid:
Wbogi stałem sie w robotach od miłosci moie. Daj
mi panie miłosciwoy / aby twoie pragnienie / bylo
dusse mé zbawienie. Przez twoe pracę i kłopoty / racz
tęz miły Jezu przyiąz moje roboty. A tak przez ony
puszczę / bory / lasy / ostre góry / wędnie i wnocy idąz
malo odpoczywaiąz / przyssli do ziemie żydowskie.
A gdy bylo blisko kónca puszczę / nalezli Jana trzeci
ciela już na puszczy potutuiacego / bo wedle doktó
row / w piaci lat wyszedl na tę puszcza / aczkoli nie
miał grzechu żadne^o / a wssałoz aby proznym i lek
kim słowem niezmazal żywota swégo swiętego / na
puszczy ostro żył dla Jezusa milego. Ten ie na oney

puffczy znabożeństwie / z radością / i z wielką potęgą
 przyjął / a cęcił ie korzonty surowymi / których sam po
 żywał / a bowiem tam nigz iuszego niemiał. Rozmys
 ślay to dobrze / a bacż iaki przykład daie to dośtoyné
 dziecie ian święty / który by też powossednie niezgrze
 ssyl / opuszcioffy oytza i matkę w imieniu wielkim
 i też we cęci / w takó młodych leciach żywot ostrzy
 wiodł. Gdy tedy tam s ta naswietssa panna przy
 dziesz rozmyślaiacz na twé kolana przed Janem kłé
 kni / a noszi ié święte pozaluy / a odchodząc takież
 też wdziałay / i cęsto sie iemu zalegay / przeżegnanié
 i modlitwy iego żaday / a krzesnym oycem miłosci
 wego Jezusa iego byż znay. Dotym od Jana święte
 go ydaz / droga ich dośtoynosci była przez pods
 worze Zachariassa i Elzbiety rodziców przerze
 czoné Jana / krzaciela dożego. Tamże s stąpiowssy
 z wielką cęcią byli przyięci / o potucie iana święte go
 Zachariassowi powiedzeli / a pomieśkawssy tam
 tylko dni do Nazaret posli. Tam gdy przydz mie
 li / dowiedziawssy sie matka iey / siostry / i iuszy przy
 iaciele / naprzeciw im z wielkim weselim wysli / i
 ucęliwie ie przyięli / tamże s nimi przebywali. A o
 tych miaś nienayduiemy o uczyńkach Jezusa mile
 aż do dwunásce lat. Tylko to wiemy iż Jezus mily
 rośł w mądrości / służąc rodzicom swym / przebywa
 iacz s nimi / bo matucha iego milá ińego służy na
 ten czas niemiała / s którego posługi ona była w
 dzięczná i wielmi wesolá.

Jezus w Jeruzalem zostál sam. Ka: 24

S iij

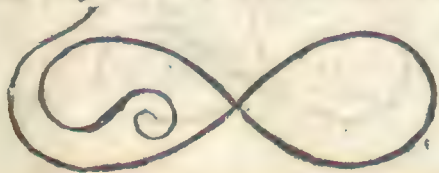
Q
3
to
3
p
d
3
n
g
m
r
6
f
J
n
f
n
a
n
r
ic
p
n
m
m

S Als mily pán Jezus maiať dwanaście lät
 swę° człowięczeństwa/ chętať chowatť przy
 kázanię swęgo milęgo oytza. Possel wedle
 zwyczaju królewstie° iť przykázania Bożę° na swię-
 to wielkonozné do Jeruzalę z matuchna iť tē z Jo-
 zefem/ a to swięto trwalo przez osm dñij. O wielkã
 pociecha rodzicom / mierz s soba w rodzie takowę
 dzieciatko/ o z iakã miloscia matuchna mila iť z Jo-
 zefem ięgo wodzila/ s nym po oney drodze rozmã-
 wiaiať/ nęgo pytaniu wczliwie odpowiedaiať/ na ię-
 go sličné licžko pogladaiať / s nym sie pocześnie/
 miermie/ a wczliwie acz rzadko vsmiechaať. Do Je-
 ruzalę przyszedwssy/ náboženstwo wypelnili/ a gdy
 bylo po osm dñiu / gdy sie iñz byly popelnily dñij
 swięte/ wrocili sie do Nazaret/ a Jezus mily zostál w
 Jeruzalem. Niewiedziala te° miloscia matuchna
 iť ioseff/ bo dla zachowania náboženstwa/ mežczyz-
 ny w swę rōcie/ a panie teź w swę chodžily/ ale dñiat
 ki mlodę gōzie chciały tu mogly chodžiz/ a stať pan
 na sie dñimala aby byl w rōcie meściee z Jozefem/
 a Jozeff zasie mñimál by byl s panna/ iť byla sta oba
 w tym domnimaniu przez žaly dzien. Przed wieczo-
 rem na gospodzie pytała panna Jozefa / a on zasie
 iey odpowiedział/ iť z iey miloscia byť go mñimál.
 Panna z boleścią niewymowna iť s placzem odpo-
 wiedziala. O nieścocie mñie nędžné/ synam Božęgo
 mñie poležonęgo stracila/ a s placzem narzekaať
 sřukala go. Napřod miedzy przyrodzonymi/ potym
 miedzy znaiomymi/ iť miedzy opcyymi. O iakã to by

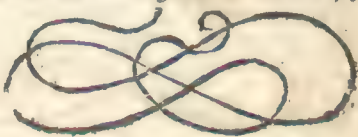
Ży. wot pana Jezu Krysta.

la żalosz nas wolętsze panny Jezusa stracił / Którego
ona w eimi milowała. Żaś onaciem matka tak niemi
lowała syna / ani byś do skłócenia świata miło-
waz / iako ona swie milec dziecie milowała. Przeto
placząc mowila: Proszę was / i widzieliście gdy e sy-
nacza męgo: O kto w ymowi iako sie zasmucila /
gdy go tak pilno szukała / nienalazła. Niey tedy / lu-
tosz nad iej miłością / szukała / s nią iej synacza /
Boż pełna gorzkości iej duffa. Nie smętny sie tedy
gdy smętki cierpiemy / Boż też Jezus miły nie przepu-
ścił matuchnie swie / a weźmi tu s tego naukę / iż nie-
wczasności / smutki / kłopoty / i skłócy / omdowy / i iusze
przeciwności i przesładowanie / sa znamienie łaski
Boże / znamiona i przypominki powstania z grzechow /
i pobudzenie ku dobremu żywotowi. A dla tego nam
trzeba cierpliwości. Gdy panna Maria s taką pilno-
ścią szukała synacza Jezusa / m le / pocieszenia nie
nalazła. Zamien wos / sie w swie komorce w wieczor /
przez one wosytke / noz nadoznie Bogu woszechmoga-
cemu modlila sie rzekaz. O Boże namilosciwosy oyt-
cze / gdyż sie tak zbudilo dobrociwości twe / daj mnie
synacza / a twe / otom go już straciła / a niewie gdzie
jest / skarb mój nadrosy / syn twoy iedyny / W twey
ci mocy wosytke / jest / racz mi mój miły stworzyciel
lu przywróciz iego dożytoynosz / mnie niedożytoyné /
Racz tę gorzkosz / serga mego obrociz w pocieszenie
obitwo mi syna twego i mego / oddal mi to zasmu-
cenie / nieracz / Baczysz miły panie / zamieszkalosci mé /
iżem iako człowiek nieopatrzny / wczyna / miodaz to

jest
mil
by
ie s
a m
a sy
W
wł
ku
w
two
a za
go
dzi
iż
ian
kor
not
Dr
li / p
dec
sie
w
iż
nie
ma
dzi
dzi
sta

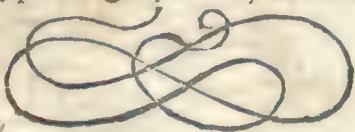
iest wina / ty mily Boże s twé dobrocĳ racz mi ięgo
 miłosz przywrocisz / Boż przez niego niemoge żywa
 byz. O synu mój nāmileyssy / ij gdzie ies / zo siedzie
 ie s twa miłoscia: snadzieś do Boga oytza wstąpił /
 a mnięś tego nieobawil. Wiem iżes wierny buog
 a syn boży dziwny / czemuś mi tego niepowiedział:
 Wiem też iżes wierny człowiek semnie v Bogie dzie
 wki narodzony / ktoram cie do Egiptu na swych rę
 ku nosila / a niebieski pán ociech twój / strzegł cie od
 wssytki przygody złe / a ia służyła człowieczęnstwu
 twemu dla czego tedy opuściles mie matuchę swą
 a zalimcie gdy od narodzenia opuścila / nigdy / ale te
 go času niewiem gdzieś ies / ty znaśś ij wieśś na
 dzieio moia / radośś / wciecho moia / ij żywienie moie
 iż żywa przez ciebie byz niemoge. Wkazi mi sie / ob
 iaw gdzie cie mám ssukaż mój synu nāmileyssy. Ta
 kowymi słowy orędowniża 3Bawienia nassę zala
 noż pragniaż bogu sie modliła o synaczka swęgo.
 Dnia iutrzeysse zo naraniey mogli / za sie go ssuka
 li / pytali / wychodzaż ij wygladaiaż / a będąż w ser
 deczne żalosci nienalazwssy go / zassę do Jeruzalem
 sie wrocili. Tamże go po straceniu trzecięgo dnia
 w łosciele siedzacęgo miedzy doktory znalezi / a on
 ich pyta pisma o Mesiassu madrze / ij na ich pyta
 nie odpowieda im roztropnie / tak iż wssytcy sie ie
 madrosci dziwowali / badaiāż sie skąd sie tak mądre
 dziecie wzięło. A gdy mu na ięgo pytanie odpowie
 dziez nieumieli / po częli sie k niemu zażęgaż iedni la
 ska / dndzi gniewę mowiaż. Alboż to syn boży nami

Żywot pana Jezu Křsta

w żafonie obietzany. Dłudzy lepał w wlaćzając iego
 święte miłości mówili. Musi to dziecie być od dia-
 bla opętane a na nas naprawione. Dłudzi lepał mo-
 wili iż nie/ale musi wżdyń niektórym obyczajem
 wiedzic tajemnice boże. W ten czas iego miła ma-
 tuchna do kościola była przysła/a wżrząwssy swęgo
 milego syna/pokleknawssy z wielkie radości s pla-
 czem bogu oytzu podziękowała. Jezus namileyssy
 wżrząwssy matuchnę smutliwa/pobieżał ku iey mi-
 łosci/dosyż wczynawssy doktorowskie wczłwosci.
 Panna maria z obłapianim go przyięła/i pozalo-
 wawssy nabożniekt nie rzekła. O namileyssy synu/
 iż gos to nam wdziałal /oto iá i ocięż twoy (czuś
 doinnimany) Jozeff bolatąz szałalisyń cie. A on od-
 powiedział. Czoż ieżt iżescie mie szałali/ażascie nie-
 wiedzieli/iż w tych rzeczách które sa oytza mego nie-
 bieśkiego/musse być/ale oni temu niezrozumeli. Po-
 tym matka rzekła kniemu: Synaczkę miły/i raczyż
 s nami zasie do Nazaret iđz. Odpowiedział Jezus
 Czo wám lubo to dzálam. A possel s nimi do Naza-
 ret/i był iym poddany i posłusny we wssytkim po-
 slugiataz/i w robotach pomagatąz. Rozmyśl tu so-
 bie nabożny człowiecże/iako Jezus miłe dziecie/zo-
 stawssy sám w Jeruzalem przez trzy dni/ssedł z sro-
 mem do wboгих spitala/prossąz aby tam był prze-
 nożowan/tamże pirowssę^o dnia z wboгими iako wbo-
 gi iadł/iako o tym nadoobnie święty Biernát pyta-
 mile^o Jezusa rzekąz. O moy namileyssy iezu/gdzies
 był przez ony trzy dni/gdy cie bylatwoia miła mat

W piech mo gaci bo
 Ktoż nat cie wje
 i m o 30

ka stracila/ktorz dawał iesz albo pitę. Zaprawdę a
 bys sie we wssytty s namu zrownał iako iedē z vbo-
 gich chodząc dom od domus żebrał. A kto mi to da
 abych iā byl wczęsnikie twęgo żebrania/ a byl nakar
 mion s parteczek albo odrobinek twych. Zaprawdę
 bych dosyż wtę miał/ iż bych nigdy więcej nielaczę
 mal. Dbacz tu cłowiece s przereczonych rzeczy
 troie gudo. Ptwossę iż kto chce wiernie służyż mi-
 lemu bogu/ mā s ni/ m siw goracee miłości spoutę/
 niemā przemiesztę między przyrodzonymi ani przy-
 iacielmi/ ale godaley ma sie odleczyż od nich. Na na-
 ukę nām oto miły pān Jezus matuchnę opuscił iako
 sirotę/ ktora nad wssytto stworzenie miłowal/ a o-
 na też miłosz ięgo. A potym gdy byl ssutān/ nie byl
 należon między swymi/ ale opcyimi. Takō teēz my
 dzialęz māmy/ gdy boskiee wczynki sprawiēz chce-
 my. Wtorę iż kto chce duchowny żywot wieść/ nie
 mā sie dziwowatę/ iż niegdę na czas od niego nābo-
 żęństwo odhędzie/ a będzie sie mu widziēz iako by go
 niēz bog opuscił. Niemās sie temu dziwowatę/ ani
 sie wielmi przezliśs o to staręz/ gdyżci to y swē mi-
 le matuchnie rāczyl wczyniēz/ ale ty więcej māśs sie
 w dobrých wczynkach obieręz/ suchosz swęgo ser-
 ęz milēmu bogu polegaięz/ z goręz żadza k niemu
 wzdychaięz/ y nābożnie ięgo lasti ssutaięz. A takō
 go twā dussa rychlo nāydzie/ ie si go s pilnoscia iā-
 kō Maria ssutęz będzie. Trzecię iż żadny cłowiek
 niemā byż swē własne wole/ ani swēmu rozumowi
 niemā barzo wierziż/ ale sie mā swym starssym pa-

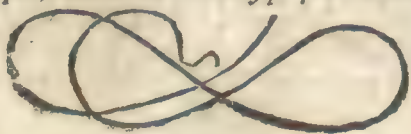

Żywot pana Jezusa Krysta

Konie poddany iako Jezus wdziałal/ bo wrocniwszy
sie s nimi do Nazaret/ byl im poddan. Tak o i my
dzialaz maimy/ chcemyli byz potomi i bogu mile
mu przjemni.

O tym go Jezus mily od dwunascie lat poczawssy
dzialal/ niz trzydziesci lat mial. Ka: 25

Smilssy Jezus gdy sie nawrocil do Nazaret
z Jeruzalem/ przebywal tam z matka swoia
panna czysta i z Jozefem / az do poczatku
lata trzydzieste^o od narodzenia swego. O dziwne
rzecz/ i z zadne pisino przez koscioł swięty potwier
dzone/ niekladzie go dzialal w onych leciech Jezus
mily: gdyż zapewne wiemy i z wżdy nieproznawal.
Czoż tedy masz rozmyslaz go on w tych mlodych
leciech dzialal/ gdyż niz o tym niepisano pewnego:
Ale ia tobie powiedam/ i z chcessli oczy dussne otwo
rzisz wzrziess i z niz nie dzialaz wielkie rzeczy dzia
lal/ bo chroniaz sie ludskie^o opzgowania/ chodzil do
Bożnice trwaz tam dlugo na gorace modlitwie/
na mieszu nanissym i wzgardzonym/ niegdy reż Joz
fowi robiz pomogl/ chodzil miedzy ludzimi iakoby
nikogo nieznal/ ani o ktore rzeczy swietkie dbal/ wio
daz swoy żywot w gnocie i w sluzbie Boze. Dziwo
wali sie temu mnodzy ludzie/ widzaz mlodziemza ta
ko pletnego/ moznego/ mądrego/ iakoby prozno dni
swoie trawiacego/ niz nieczyniacego/ znamienitego
iakosmy sie tego nadziwali. A mowili niektorzy/ w
mlodych leciech mnozyl sie w mądrosci i w wznos
tach/

tach / a dzis prożniue / aby ale do sstoly chodzil / a w
czył sie. Baczysz iż wiele działał iako by niż miedzia-
łał / wstazował sie niż nieumierz miedzy ludzmi / Be-
daz mądrosz wieczną boga oytza / Bo lepszy iest
maż pokorny nad meża możnego / a kto sam sobie
iest / swemu rozumowi panuie / możniessy iest niż
ktory miasta podbija. Nam nauka / aby żadeny w
sobie niedufał / ani w swych dobrociach / Bo sam pán
Jezus w ewangeliu mowi nauczajac. Gdy wssytko
popelnicie naczescie obwiazani przykazaniem moim /
iessce mowcie / słudzyšiny nieuzyteczni. A tak rych-
ley przydziemy ku stopieniowi gnotliwemu i do
skonalemu. Bo tak Jezus miły czyniac / kował miecz
na ducha złego / aby mu s nim wciał głowę iego / ia-
ko Dawid prorokował mowiac. Przypas miecz
twój biodram twym krolu kryste panie Jezu namoż-
niessy. Chodzil też miły Jezus w tych leciech czę-
sto troz na puszczu modlił sie Bogu oytzu wsszech-
mogacemu / nawiedzał tam świętego Jána będąc
s nim na oney puszczu / rozmawiał mile / i w iego
ostrym żywocie potwierdzał. Ján święty pokłęk-
nawssy Jezusa przywitał rzecaz. Witay dawno po-
žadany Jezu słodki / i czymem to ja zasłużył / żes mie
tu nawiedził / i iessce będącego w żywocie matki
mę tys mie poświęcił. O iako słodkie i szczęśne by-
ło tych miłych młodziencow z sobą gadanię / i w cie-
śne z nawiedzenia pocieszenie. Poty pocieszywssy
sie / rostała sie / bo iezus do Nazaret ku matce swé-
nie wrócił / aby tey służył. Mariá pána iako i w Eij

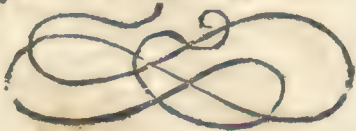

Żywot pana Jezu Krysta

pcie takō i tu/przedla/tłala/sszła/hawtowala/Joz
zef też pożywienie wyrabiał / a Jezus też go mu
mogl pomagał. O wielko szczęśny on dóm / w który
takō czeladź swiętą przesywala. Nawiedząy tamō
często rozmyślaiąz / a s nimi sie poznawaiąz / a i m
sie zależaiąz. Już wy ludzie nabożni o Je zu Kri
stowe mlodości / tym równé rzeczy rozmyślajcie
daley/iąz iuż dla długosci opuszczę ińe naszego mi
łego pana cięśkości / które od siedmi lat począwssy
cirpiál / aż gdy z miasteczka do miasteczka biegaiąz
kázál grzesznych ssukaiaż / niemożné vzdawiaiaż /
od opętanych ludzi diabelstwa wypędzaiąz. Jako
głód / pragnienie / wiatry / przesławowanie / wraga
nie / ssukaiaż naszego zbawienia cirpiál / o tym tu w
ssytkim daley będę powiedał / które cięśkości nasz
zbawiciel / począwssy od trzydzięci lat cirpiál od
iego krztu począwssy.

Jezus ku krztu possedl. Ka: 25

Młpe'niwssy miłosciwy pán Jezus dwadzie
scia dziesięt lat od swego narodzenia / wi
dząc iako buog wierny / iuż sie iuż czas tego
przywołął / dla czego gų miły ocieży iego na ten świat
ześlal. A dla tego wpatrzivssy czas podobny / rzekł
pokornie ku matuchnie swé. Już przyszedł czas na
mileyssa matuchno / abych possedl ku wv'elbieniu i
obławieniu imienia oytzamego niebieskiego / Bych
sie też światu obławil / Bych też zbawienie ludzkie /
dla którego m sie człowiek stál / sprawil. Bądź te

dy wesola matuchno nāmileyssā/a w tym sobie mies-
styskny żęz odijde na czas od miłosću twę. A po tle
tnawossy przed swa matuchna mistrz wssytkie poło-
ry od iej miłosći odpuszczema ij pożegnania żadal.
Matuchna też pokornie pokleknela/a zaplakawssy
rzerwno/synaczkā oblapila ij rzekla. Synu mōy/Bło-
gosławiony ocierz twoy/racž tobie datž przezegna-
nie/ij mnie służebnicy twę. Racžy pamiętaž na mię-
a racž się rychlo prziwróciz dla moie° pocieszenia.

A tak miły Jezus pan ij
król wssę swiata / sám
possedł / bo iesscže mie-
miał zwolentkow. Pa-
trzaay iako idzie sám
Bog/Bosymi nostkami/
przez tak daleka ij ostrā
droge saám ialmużny
prossaz od Galilee aż
do Jordāna. Tam gdy
przyszedł / zastał wiel-
kęstž ludzų/ktorzy na kā-
zanje ku Janu święte-
mu zawżdy przychodzi-
li/aby się też zekrzeli/
bo wssytcy go za Mes-

syāssa mieli/ij rzekł iemu pokornie Jezus. Prossę cie
miły Janie okrzci mnie z innymi. Ale Jan święty od-
powiedział. Já mām prosiž aby ch od ciebie był ok-
rzeżon/gdys ty Bog,a ty prosis odemnie proste° cżło-

Żywot pana Jezu Krysta

wieśta o krzestieniu. Pán iezus od powied: iá. Scirpi
to ten ráz / Bo takó musimy popelnitż wssytké spra-
wiedliwostż. Niechcę by mie obiawil ten ráz bo iess-
cże czas nieprzyssedl / ale iuż czas o krzestieniu moie-
mu przyssedl. Potym przydże czas obiawienia / als-
Bo w wielbienia / przeto chcę począć od potory. A
gdy tak było lubo królowi wssytkie chwały słożyl
z siebie sufficientę / i j w kąpił w Jordán czasú zimne-
dla zbawienia cżlowieczego. Ján święty wezd rżal /
a leia z wodę zawolál. Kacży mie poświęcić zbawie-
cielu. Tam sie niebo otworzyło / a światłostż takó
wielká Jezu Krysta ogarnela / iakoby niebo ognio-
wé błyskaiace / w którym glos boga oytza slyssán.
Tog iest syn móy ná mileyssy / w tym mi sie zluđilo /
tego słu háycie wssytcy. Duch też święty z nieba z-
stąpił w postawie gołębicze / i siedział na głowie Je-
zu krystowé / a tu pan iezus krzestwystawil / i dál mog-
by grzechy gladzil. Poty gij potwierdził / i uż z bołu
krew i j wodę na krzyżu wypuscił. Tu też matkę
świętá cerkiew krzescianská obłubił sobie za obłubie-
nicę / i wsselká dussę krzescianská / bo przez wiare na
krzcie przyięta stawa sie miłosnizá bożá / iako to pro-
rok święty Ozeas w swych księgach mowi. Poslu-
silem cie sobie w wierze. Adla tego koscioł święty
dziś takó spiewá niebieśtiemu panizgu. Slacżyła
sie cerkiew święta / Bówiem w Jordanie. Krystus
omyl grzechy iey.

O poszezeniu milégo pana Jezusa /
i o pokuśach iego. Ka: 27

S Altychmiast okrzyżony pán Jezus / possessed
na gore Karentena / a tam poscil za grzešné
czterdziesti dnú i nocy. Pogladał dussó nábožná
za stwórzycielem twoým iako iđzie sám na pokute /
ktory grzechu niemiał / anų mogli mież / pragnie za
grzešné / modli sie / posci / cżuie / kárze cialo przena-
świétszé / niewinné / na golé ziemi leży / między zwié-
rzety mieštká i s nimi opżuie. Bacz tu cżterzy dus-

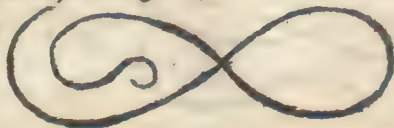

chowné roboty / ktoreé
sie społem spomágaia.
Osobné mieškanie / mo-
dlitwa / post / a ciala kár-
ranie. Przez ty rzeczy / cż-
lowiek nárychley może
dostepiz serdeczné cży-
stosci / ktoreý wsselki má
žadaz gorazo / dla tego
iż nieiako w sobie zamy-
ká wssytki gnoty / laske /
pokore / cirpliwost / wbo-
stwo / i ińssé wssytki
grzechy odpadza. Bo g-
noty / a grzechy stáż spo-
łem niemoga w sercu

cżystem / ktorym że sercě cżlowiek widzi Boga mile-
go: iako zbawiciel nasz mily Jezus mowil w ewan-
ie i. Błogosławieni cżystego serca / bo oni Boga
ogladaia. Wsselki tedy cżlowiek krzescianski miał
by na każdy dzien / od swięta ssczodrego dnia / aż do

Żywot pana Jezu Krysta

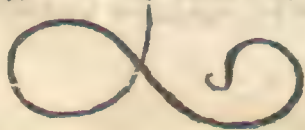
czterdzieści dniow na każdy dzień nawiedzał/ roz-
 myślał swęgo odkupiciela na tey pokucie/ a iemu
 częstz i chwale dał. Poty gdy czterdzieści dni i no-
 cy przeszły/ łącznał on który wssytek świat karmi i
 żywi. Wbaczyl to duch zły/ przystąpił k nie s pokuśa-
 mi i poczał go kusiz od żarłogstwa rzekał. Slawa
 o tobie wielka/ iż by ty był syn boga żywe°/ iestli tak
 iest rzeczy aby to kamienie było chlebē. Ale mistrza
 wssytkie mądrości niemogl zradziz/ takocię mądroze
 iemu odpowiedział/ iż iego był Bogiem niepoznal/
 i tego odzierżez niemogl czego żadał. Pán mily Je-
 zus/ aniż przal był sie synem bożym/ ani téż wyznas-
 wał/ ale świętym piśmē od pieral mowiał. Pisano
 iest/ iż niesamym telko chlebem żywie człowiek / ale
 i słowem które pochodzi z ust bożych. Dál tu nám
 zbawiciel przykład / abyśmy sie żarłogstwu przecie-
 wili. Bo chcemyli w nás grzechy utlumiz/ od mier-
 négo iedzenia i piciá mamy poczał. Nato mowi
 piśmo. Który człowiek podda sie żarłogstwu / da-
 mo pragnie aby nabył żnoty które. Potym duch zły
 wziął go do miasta świętego Jeruzalē. Tu możes
 wbacziz niewymowna pokorę zbawiciela swęgo/
 który sie tak poddał niśko duchowi potępionému/ a
 to wssytko dla zbawienia twęgo/ któryż zły duch po-
 stawil go na szolgu/ iako v nás káznodzieyskim/ a ta-
 mo kusil iego pokornosci próżna chwala mowiał.
 Jestlis boży syn/ spusiz sie nadol/ bo pisano o tobie/
 iż aniolom swy przykazał bog o tobie/ aby cie strze-
 gli we wssytkich drogach twych. Wiedziwuy że sie

tedy człowiecze gdy cie diabel kusil/ gdyż oto ij pán sam ráczyl znosiť iego pokuſy/ale pros pokornie od niego wspomozenia. Gdy go zwyciężył takó nie mogl/wzial go na wysoko gorę/ij kusil iego lakomstwem/wkázawſſy iemu ziemie ij krolestwa wſſytki ij chwale ijch mowiaż. To wſſytko tobie dám/ieſtli padniesz przedemna będzieś mie chwaliť. Ale zwycięzyciel rzekł. Jidzi wen ssatanie/bo piſano ieſt. Pa na Boga twého będzieś chwaliť/a iemu samemu będzieś służyť. Tedy opuſtil go diabel/a oto przyſtapili anieli ſwięci/ij poſługowali iemu.

O poſludze anielskie panu Jezusowi. Ka: 28

O zwyciężeniu pokuſy diabla przeſtępe/ anieli przyſtapili ku poſludze Jezusa miłego nie dla które iego potrzeby/ale dla wczliwosti. Rozmyſlay tu iako anieli przyſtapili/iako Daniel napisał w ſwych księgach rzekaż. Przyſſli anieli w wielkości ku panu Jezusu/a padwſſy/dali iemu częſtj ij chwale rzekaż. Bądź pozdrowion panie Boże nasz/A pán Jezus laſkawie ij pokornie przyial ie. Tu anieli wklaniaiaż ſie mowili. O nasz miły ſtworzycielu/dlugo morzyles ciało twoje niewinne/żo ráczyšs ſprawimy miłości twoje ku poſileniu. Odpowiedział miłościwy pán Jezus. Jdziecie ku moie matuchnie namileyſſe/ozduyćcież iey miłości/máli żo gotowého/by mi ráczyła przyſtaż. Bo nie ieſt ku me woli/iedno żo iey ręka ſwięta ſprawi. Woce mgnie niu dwa anieli przed panna ſtaneli/a żo im poiecil pán iezus ſprawili. Pána doſtoyná przyięła ż niewy

Żywot pana Jezu Krysta

mowna radością ono poselstwo / a uboga strawę
 hned zgotowała / a śnádź rybę mało przyprawiła.
 Wrocili się anieli / a na gołęb ziemi pokarm królowi
 niebieśkiemu položyli. Patrz iako bóg twój na zie-
 mi siedział / anieli wesele stali służąc okolo / ieden po
 dawał a kraiał chleb / drugi rybki obierał panu nie-
 bieśkiemu / dwojzy wesele spiewali / bo wielkie święto
 gwyciestwa królewskiego mieli. Rozkazał potym pan
 Jezus aby ostatki matuchnie dostojne doniesiony /
 i stalo się. Takó drugim kazał / aby się do nieba wro-
 cili / Bogu oytzu człowieczeństwo iego zalegali. Oni
 uczyniwszy chwałę boską panu Jezusowi / do nieba
 z wielką radością wstąpili.

Ján święty włożył palcem Jezusa mówiąc

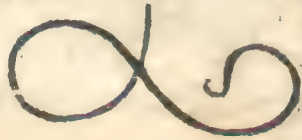
Oto baranek boży. Ka: 29

Atym miłosierdy
 pan Jezus z góry
 possedł tu swę mi-
 le matuchnie / A ty pogla-
 daj iako sam idzie iedyny
 król nieba i ziemie / Bosy-
 mi nóżkami / bez cząpki.
 A żadał miłowania ię-
 go / pożałuj prace iego z la-
 ski. Gdy przyszedł do rzeki
 iordana gdzie święty Ján
 kazał i krzcil. Dyrzawo-
 go włożył go swym ucz-
 niom palcē skazując a wo-
 lając: Oto baranek boży /

8

oto ktory ludskie grzechy gladzi. Tenci iest na ktorymenci ia wdzial ducha swiete^o odpoczywaiat/
gdym ia krzciel niedostoiny swiete^o/winny niewinnego/prosty bogawiernego. Swiety Andzhey tedy byl wezniem Jana swiete^o/a gdy rsllyssal iyz tak wysoko chwail mil^e Jezusa/possedl za Jezusem z drugimi zwoleniki swietego Jana. Milosciwy pan Jezus aby iym smialosci dodal y duffania / obrocil sie k nim mowiaz: A ktogo ssutacie? Odpowiedzieli iesmu. Mistrzu powiedz nam gdzie mieszkanie mas/
a pan Jezus przywiodel ie do domu w ktorzym przebywal na on czas/y przebywali tam przy niem galy dzien. Potym rychlo swiety Andzhey / brata swego Piotra swiete^o przywiodel ku Jezusowi milemu/aby go poznal. Jezus mily wesele nan wezrzal y rzekl ie mu. Ty bedzies wezwany Cefas/to iest/glowa/ Bo ciem wiedzial to s nym wezyniz mial/a stad nieia ta znaiomostz wzieti s panem Jezusem / ale iessze niebyli zwolenicy iego. Potym Jezus blogo slawiony possedl do Galileyskie ziemie/ tako wezwan^e/ do miasta Nazaret/ gdzie matuchna iego przebywala. Prowadz iego milostz bog sam idzie/a rozmawia y s nym na drog ze sprawy twoie. O kto wymowi albo wypisse weselee matuchny milosciwy e/ ktorec tu miala? Iako zadlwie go oblapiala / iako przywitala/iako lastawie s nym rozmawiala/to sprawial/ albo gdzie byl pytaiaz. Jezus milosciwy z wielka potora y wezliwoscia/matuchnie y Jozesowi na ich pytanie odpowiedzal/y tam s nimi przebywal.

Żywot pana Jezu Krysta

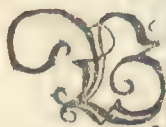
Pán Jezus počzał obiawiać

bostwo své. Ka: 30

Kzebywaiały tam z matuchna i z Jozefem/
ieście po korniey niż przed okrczenym / zleka po-
czął sie obiawiać swiatu nauczaiały a kazały / pirwey
potaiemnie / nie wssytkim pospolicie / ale niektórym /
a tak galy rok taiemnie nauczał. Stalo sie dnia ied-
wego sobotnie / gdy byl w bóznicy / powstál i zedl
księgi Izaiássa proroka / a gdy przyszedl na miejsce
ono gdzie pisano: Duch swięty na mnie / dla tego po-
mazál mie / i kazały v bogim bog ocierz poslal mie.
A gdy zatworzył ony księgi rzekł. To pismo dzis po-
pełnilo sie w vssach wassych / iakoby rzekł / Jam iest
ono który to pismo mowi. A słych słow wssytcy pa-
trzały pilnie na oblicze iego / dziwuiąły sie iemu / i z
byl niewymowne gładności i wymowoy / iako o tym
Dáwid pisał rzekały. Piękne twárzy nad syny lud-
skie / Rozlála sie laska vciessné i słodkie wymowoy
w vsciech iego.

O pirwssiem wezwaniu apóstolow / pissa ewanieli-
stowie / Ján s. Lutaś / i Matheus. Ka: 31

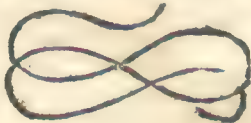
O tym mily pán Jezus nasse zbawienie spra-
wiaiały / počzał sobie vcznie zgromadzały / i
wezwał Piotra i Andrzeia trzy krotz. Pir-
wey iakó powiedział przed tym kapitulum / gdy byl
w Jordána / a w on czas wielko sie byli z Jezusem
poznali. Wtoré wezwál ie gdy rybý lowili / a tedy z
Andrzeiem iego swięté miłosći naśladowali / maiały

umysl wrocisz sie do domu swego / a tamze ieli slus-
 chasz nauki iego. Trzecie gdy im rzekl. Podzcie za-
 mna / wezynie was byz rybitwy ludskiem / a tu opu-
 sciwossy wssytko / i nasladowali iego. Takiezy potym
 wezwal Jakuba i Jana / Ale swiety Jeronim mo-
 wi / iuz iana wezwal na swadzbie. Potym Filipa wez-
 wal rzekaz / Nasladuy mie / a takiezy i Matheus-
 selnika. O wezwaniu drugich apostołow / niepisano
 iako otych. Rozmyslayze tu a patrz iako lastawie i
 ochotnie sie w tym wezwaniu im wklazonal / do-
 brotlivie / miloscirvie i pokornie s nimi rozmawial /
 iakoby im poslugiwar / przywodzaz ie niegdy ku
 swe mile matuchnie / drugdy s nimi chodzaz do ich
 domow / a tak onich mial pilnosc / iako lastawa mat-
 ka o dziatkach swych. Piotr swiety powiedzial / iuz
 gdy na ktorym mieszu s nim spali / tedy Jezus mily
 wstawssy w nocy / z lastki odziewal ie ododziane / acz
 koli byli prostacy / chazaz ie wezynie i i rstawiz k sia-
 zety wssytkiego swiata. Wiechcial mady bog mędz-
 zow na to wybrat / anij mozarzow / dla tego aby
 wezwani ie ku wierze krzescianskie nieprzypisano ro-
 zumowi ich albo mocy / Ale chcial dzin ten mocy
 swe boskie zachowaz i mardosci / a dla tego proste
 rybit. vy a grubego rozumu na to obzal.

Jezus wezynil z wody wino. Kar: 32

Nezkoli watpienie jest ktory byl oblubieniez
 na swadzbie / na ktore pan Jezus byl i z ma-
 tuchna swoja / Ale ty tu rozmyslay / iuz byl

Żywot pana Jezu Krysta

święty Jan Ewangelista / bo pisał święty Jeronim
na początku wykładu / który uczynił na Ewangelie
tegoż Jana święte^o / iż panna Maria była tam / nie
iako gościa / ale iako dośtoynieyssa / a pierworodna
siostra téż Maria imieniem / małżółka Zebedeu-
sowa / a matka świętego Jana chciała gdy czynię

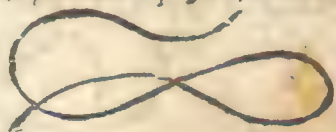

synowi swému Jano-
wi / przysłał panie
Marij na poradeni-
e: Sła s nią pāna last-
wā na wspomozeni-
dzie albo dwa przedt-
y / tak gdy prosono Je-
zusa i drugich ludzi / by-
ła tam (iako Ewangelia
powieda) a nie siedzia-
ła między wezwanymi
ale służyła iako pokor-
na. Przeto wedle tego
dowodu / rozmyślāy ia-
ko pān Jezus siedzi na
niższym miejscu / nie mie-

dzi czelnymi. Ogladāy téż iako pāna mariā i tam
i sam Biegala opatrzaiać aby nie był niedostatek /
ale aby wszystko było rzadem swym / a rozkazuje słu-
żebnikom iako się mieć maia: Ale gdy było głisto
łona godowania / przystąpili słudzy i iej miłosć /
powiedaiać iże wina niedostaie: Pāna miłosćwie
odpowiedziała: Malucżko potrwāycie / opatrzyć
ia to

iā to przez synaczkā mego /ij przystapila k niemu rze
 katz pokornie. Mōy mily synu/ wina niedostaie/a
 siostra moja vboga iest/zostanie w zastromanu/nie
 wiem zo uczynitz. Jezus mily odpowiedzial: Czo
 mnie ij tobie niewiaſto. To odpowiedzenie ma
 tuchnie/widzi sie iakoby ſrogić/ przykrć/ij nie laſta
 wć/ale bylo tu nauce nassę/ iako mowi ſwiety Bier
 nat w kazaniu o ſzczodry dniu/rzekatz. O mily Jezu
 mowisz matuchnie/zo tobie/ A zali nie to zo tobie
 ſamemu: A zalis nie iest blagoslawiony owoz ży
 wota iey niepokalonego: A zali nie ona ciebie pocze
 la ij porodzila ij karmila: a zalicie nie z boleſcia ſu
 kala/ gdys zostal w Jeruzalem/a ninie iey przytro
 odpowiedasz. Aczkoli iey mowil niewiaſto/ale mi
 loſierna panna tego niebaczat ani roſpaczat w
 rocila ſie tu ſluzebnikom ij mowila im. Idzcie tu
 ſynowi memu/ a zożbykli wam roſkazał mōy ſyn
 to czyncie. Bylo też tu kamiennych ſtadw/ ſteż po
 ſtawionych wedle oczyſzczenia żydowſkiego/ bier
 rzace iednakazda miarki dwie abo trzy. Rzekl im
 iezus: Napelnicie ſtadwie wodą/ a napelnili ie aż do
 wierzchu. A rzekl im iezus/ Biercież ninie a nieſcie
 nawzacznieyſſemu goſciowi/ij brali ſa. Ale iakoż rku
 ſil nawzacznieyſſy goſt wody winem uczynione/ a
 niewiedzial od kad by bylo/ale ſluzebnicy wiedzieli
 ktorzy nalawali wody. Ale powolał iest nowożenie
 nawzacznieyſſy goſt/a rzekl temu. Každy człowiek
 napirwćy dobre wino przedklada/a gdyżby ſie zpili
 tedy to które goſſe iest/ales ty zachował wino do

Żywot pana Jezu Krysta

Grę aż do tad. Ten uczynił początek znamion pán ie-
zus w Chanie Galileyskie a ziarvil sławę swą / i w-
wierzyli w niego uczeńnicy iego. A gdy sie dokonaly
gody / pán Jezus wezwál Jána nastronę i rzekł.
Opusz tę małżółkę (żys z żonę) a naśladowy mie / iá
tobie sprawię wieczné gody / i naśladowál iego.
Mily pán Jezus oblicznie będąz na swadźbie mał-
żeńskie / wkázał iž małżeństwo iest stádlo pobożné / i
potwierdził ié. Ale iž Jána s tego stádla wezwál /
rozumiez dál iž daleko dóstoyńeyssé stádlo pa-
nienstkie i wysse i swietssé niżli małżeństkie.

Jezus ssedl do Kafarnaum Ka: 33

In Jezus chłaz iuž ludskie zbawienię spra-
wiaz / mozt też obiarwiaz / pirwéy ráczył ma-
tuchne mila do domu doprowadziz i z swy-
mi uczeńmi. Sluszałociem na taká panne miezt tak
swięta czełádz / i prowadzili iey miłosz do Kafar-
naum blisko Nazaret. Ty też nie lenij sie prowadziz
tę królowá / naśladowiaz iá / a slysz z daleka / iáko roz-
máw á z synáczkiem milym i z uczeńmi. Bociem
nigdy nieproznawali / ale zawždy niego dobrego czy-
nili albo mówili / a niemoglo tam byt w takowé ró-
cie żadné testnoscy.

O pirwoszym kázaniu Jezusowym na górze Tábor. Ka: 34

Ilosciwy pán Jezus / wierny buog i cžlo-
wiek ižty wezwál uczeńmi swé osobliwie
na górze Tábor / nie daleko Nazaret / aby iuž poczał

ie nauczaŝ. Slusŝno bylo aby on ie pírwey nauczył
które nauczicielmi y doktory ludŝkami miez ie vmy
ŝli. Koŝt ofŝnécié/milé/y zBarwicielné tam wczynil
kázanie mowiaŝ. Blogoslawieni vbodzy duchem/

Bo ych iest krolewstwo
niebieskie. Blogosla
wieny ciŝŝy/Bo ony po
ŝiédaziemie. Blogosla
wieny ktorzy placza/Bo
ony pociesseny beda.
Blogoslawieny ktorzy
lacznieia pragna spra
wiedliwosci/Bo oni nas
ŝyceni beda. Blogosla
wieny miłosiermi/Bo o
ny miłosiedza dóyda.
Blogoslawieny czyste
ŝerŝa/Bo ony boga wi
dzietz beda. Blogosla
wieny poŝoyny/Bo ŝy

ny Boŝymi nazwány beda. Blogoslawieny ktorzy
przeŝadowanie cirpia prze sprawiedliwosŝ/Bo ych
iest krolewstwo niebieskie. Blogoslawieny cie gdy
ŝ by zlorzeczyli wám ludzie / a przeciwiŝli ŝie wám / a
mowili wŝŝytko złé przeciwko wám lgaŝ dla mnie:
Raduycie ŝie a weselcie ŝie / Bo odplata waŝŝa ob
ŝitá iest w niebieŝiéch. Tu pogladáy na ŝtworzy
ciela ŝwégo/na ziemi miedzy ŝtworzeni m ŝwym ŝe
dzacego/a iako laŝkawie/budnie/y miłosierwie przy

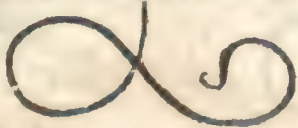

Żywot pana Jezu Krysta

wodzi wciąż ku wciążom miłosiernym i ku gno-
liwym/aby takó dzialaiaz/ drugie nauczał. Patrz
tęz iako zwoleńcy na oblicze iego pilnie poglądaia/
słuchaia/a wsergu słowa chowaia/a z weselim nau-
kę przymuia. Ty też sie przybliżay/iakoby to oczy-
ma widział/a śnadz widzaż pilnośc twoie / przizo-
wie cie Jezus miły i nauczy cie czego sie nienadzie-
ies/czegoś anij slychál/anij wyczytál. Patrz teęz
po dlugie wielmi kázaniu/iako ydzie z góry/ a zwo-
leńcy cisna sie ku iego miłosci/aby pilney słowa
baczyl i które rozmawia. Tęz iakie hu sy lndzi zabie-
gaia mu/ niemogne rozmaite wodzaż / drugie no-
ssa aby ie vzdrowil prossaż / A Jezus dobrotliwy
i miłosciwy vzdrowil ie.

Centuriego słuźebnika vzdrowil. Ka: 35

W Al w Kafarnaum Centurio/to iest setnik/al-
bo pán który miał pod sobą sto rycérzow.
Ten wielka wiarę maiaz w Jezusie miłym/
posłał k nie aby słuźebnika ie vzdrowil. Jezus miły
odpowiedzial posłó: Já przyde a vzdrowie go. Do-
wiedzial sie te Centurio i odesłał ie rzekaż. Panie
nie iestem dóstojen abys wssedl w dom mój / ale
tylko rzeczy słowem/a będzie zdrow słuźebnik mój.
Vzrzáwssy pán Jezus iego wiarę dośkonała / nie-
chodzaż do niego/vzdrowil słowé słuźebnika iego.
Tęz w tymże miescie był krolk / ten oblicznie ssedl
prossaż / aby przysedl pán Jezus i vzdrowil syna
iego iuż konaiacego. Ale Jezus niechciał do domu
iego ydż / ale wždy syna iego vzdrowil. Tu bacż dóz

stoynosty a mozy wiary a dufania. Ku sluzebniku pan Jezus chcial ydz y rzdzowiz ięgo sluge / a to dla ięgo pokory / A ku krolowi dla pychy niechce a by rzdzowil mu syna ięgo. Tu pan Jezus wiecey sluge rzęcil rycerskie nizli syna krolęwskiego / nam dajaz nauke / abyśmy nie częcil komu dla dwornosci ie albo tez niesluzyli / iędno podle potrzebności y dobroci onęgo komu ma byz posluga. Tez nie dla kogo albo częgo ynęgo / iędno zlasti prawę dla boga milęgo 3Bawizjela nassęgo.

Jezus rzdzowil paralizem zabitego Ka: 36

GDy mily pan Jezus w tymże miescie Kasar naum kázal a nauczal w niektorym domu / a tam bylo wiele doktorow / mistrzow y licemiernikow s kazdego miasta zydwskiego / y z Jeruzalem y z Galilee / przyšli niektorzy / noftaz zarazonego czlowieka powietrzy. A ci y niemogli sie docisnatz do iezusa dla ludu wielkie / ale wprowadzili sie na wierzch domu / y spuscili na powrozich czlowieka chorego / przed nogi pana Jezusa. Ktory yz rzawssy wiare ych / rzekl niemozncmu: Grzechy tobie sa odpuszczeni. Licemiernicy y doktor wie slyszaz to / podsluchajaz tego / ze zlosci myslili ten czlowiek bluzni / A za nie sam bog grzechy odpuszcza : a on sobie to przypisnie y przywlaszcza. Pan Jezus ktoremu y mysl iawne y serce / a niz iemu nieskręto odpowiadial myslam ych. A go myslicie złe rzeczy w sercach waszych: Czoż iest snaznięcy rzęz: Odpus-

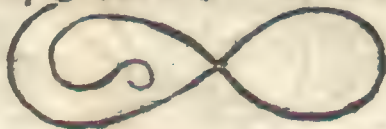

Żywot pana Jezn Krysta

szezony tobie grzechy twoie / czyli rzetz: Wstań a
 chodz / i przylozyl: Ale abyście wiedzieli żet syn czło
 wieka / ma moz na ziemi odpuszczatz grzechy. Tedy
 rzekl niemożnému. Wstań wezmi loże swe a idź
 do domu twego. A wstał iest / a odssel do domu swe
 go. Wdozatz to zaś / i powie / Báli sie a wielbili Boga
 ktoryż däl moz takowa ludziem. A stego możes
 baczyć gudnych rzeczy kielko. Pierwä / iż mizerni zy
 dowie mogli iawnie rznať / iż był Bog wierny / gdy
 grzechy odpuszczäl. Wtoré bacź iż pam'etay / iż nie
 mocy i przeciwnosci / od ludzi omawianie / sromoz
 cenie / smutki / kłopoty / przychodza na człowieka dla
 grzechow / a zaś / gdy ma struchę i rozgrzeszenie /
 często przestawaia niewczasności przerzeczone / i
 cielesne vzdrowienie. Dowod tego w ewanielij /
 gdzie pisano o niemożnym / trzydziści lat i osin /
 którego vzdrowiošsy pán Jezus rzekl k niemu. Idź
 a więcej niegrzesz / byz sie gorzey nie stało. Trzecie
 bacź iako wielkie mocy iest wiara / która oto nie tel
 ko sobie / ale i drugiemu pożyteczna iest. Dowod te
 go w dziátkach okrzczonych iest / które niemaiatz ro
 zumu / bierz lastę Bożą przez wiarę k motrowstka oyt
 zow krzesnych.

Piotrowę Jezus vzdrowil swiekrę. Ka: 37

Dnia iednego przyszedł Jezus mily w tymże
 mieście Kafarnaui w dom swietego Piotra /
 a tam swiekrę tego zimnicę cięška ciępiala.
 Pán mily Jezus wziawošsy rękę iej vzdrowil iä /

ktora natychmiast wstawssy / sluzyla im / ale ktora
posluga niepisano. Wbacz tu juz ktol nad ktolini / a
czyl i dz w domę w bogie zwolenika / a tam prostę
grusę nieprzyprawne brat potarmy / ktore natychle
sprawiano. Bacz też juz rzeczy sprawiaz sam pan
Jezus pomagā / bo przyszedl nie użby iemu / ale aby
sluzyl / a tak pomogwssy sprawiaz onęgo potarmy /
siadl miloscwy pan iezus za stol z swymi zwoleniki
i iadl s nimi wczesnie rozmawiaz.

Jezus mily zasnal. Ka: 38

GDy pan iezus wstapil w lodzia i zwolenicy
iego / pan Jezus zasnal / juz dlugo w nocy na
modlitwach trwal. Wielkie zaburzenie wstalo na
morzu / tak az lodzia sie zalęwala / i poczela tonac.
Dleli sie zwolenicy / i obudzili go mowiaz: Panie
wybaw nas toniemy. Jezus mily wstawssy zbakal
ie juz mala wiarę mieli beda przyniem. A przykazal
burzam i wiatru przestac / a natychmiast wssytko
powietrze wcihlo. Przetym mozes rznać juz mily
bog niegdy widzi sie spaz / a nieiało o nas niedbatz /
to jest gdy dopuszczā niemocy / i iynsse kłopoty / a w
stakoż jest pilen nassę wssytkie potornosci / i nas
strzeże / a dla tego miey dobra a stala wiarę / i duffa
nie w iego milosci zawzdy.

Jezus wskrzesil wdowie syra. Ka: 39

Idzat pan Jezus miloscwy do miasta rze
czonęgo Najim. Widzial wielki lud wypros

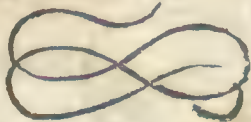

Żywot pana Jezu Krysta

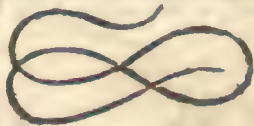
wadzaiecy syna vmarłego iedynego niektóré wdo-
wie do grobu/a one vsilnie placząza / miłosierdzie
serdeczny poruſſyliſie ł niey i rzekł: Nieplacz. Ka-
zał téż ſtanązonym którzy go nieſli i ſtaneli. A przy-
ſtapiwoſſy ku marám/dotknal ſie iych i rzekł: Mło-
dzieńcze tobie mówię wſtąń. A poſadził ſie który
był vmarł/a počzał mówić. A dął go żywego ma-
tuchnie iego. Zachwáciła téż ieſt woſſytki boiażni/któ-
rzy przy tym ſtali/i wielbili Boga/rzekaz: Że prorok
wielki powſtał między nami/a iſze buog nawiedził
lud ſwóy żydowſti.

Jezus miły wſkrzeſił pannę vmarłą
kſiażęcía iednego. Ka: 40

Tę Kosiło kſiażę iedno pana Jezusa/by dziew-
kę iego vmarłą ożywił. Pan Jezus chcał
to uczynić/poszedł s nim do iego domu / aby mu-
żońkę iego vzdrowił. W ten czas lud niewymowny
z iego miłosćia tam był go s nim ſſedł. Stalo ſie nie-
która niewiaſta niemozna ſwoia niemozna (mowa
niektózy iſby była Márta ſioſtra Magdalény) ta
będaz między iymi/myſliła/bych telko dotknęła ſie
podolku odzienia iego/mogła bych byt zdrowa. A
vpatrzywoſſy czas z boiażnią przystąpiła i dotknę-
ła ſie/a natychmiąſt ſtala ſie zdrowa. Potym rzekł
miły Jezus: Kto ſie to mnie dotknal. Piotr odpo-
wiedziął: Panie lud ciſnaz ſie dotyka ſie ciebie/a ty
mowiſz kto ſie mnie dotknal: Odpowiedziął Jezus
Czuięſz iá iſz ci moſz wyſſła zemie. Widzaz nie-
wiaſt

wiaſta iſz pán iezus wiedział/pocłiwie przyſtąpiła
 k niemu/i przed wſſytkimi ludzmi czemu ſie dotkne
 la powiedziała/i zdrowie ſwoie nágle wſſytkim ob
 iawiła. O z dobra wola pán Jezus v zdrowil iá/v
 które potý częſto goſpodował/i rzekł iey: Jidz wia
 ra twoia zdrowa cie uczyniła. Święty Bernát nau
 cza pokory takó mowiá: Wſſelki ſługa bóży dobrze
 moſe byt rzeczon podoleť/abó niſſa częſt odzieniá
 Jezusa miłego/a to dla niſkiego domnimanıá które
 dzierży o ſobie. Przeto by takó był ſwięty i v boga
 przyimny/iſzby cie bog wewſſytkim wylſuchál/iſz
 by v zdrowiał niemogné/albo guda inſſe działál/nie
 nadymá ſie ſ rego/aný ſobie przypisuy,minimariá
 aby to ty a nie bog działál. Bacſ acſkoli Marta du
 ſala/iſz z dotkniéniá podolku miała byt zdrowa/i
 ſtalo ſie tak. A wſſakoſ nie ſ podolku moſz wyſſla v
 zdrowieniá/ale z Jezusa,dla czegoſ mowi: Moſz ſe
 mnie wyſtąpiła. Doſſedł potým pán Jezus palatu
 onego kſiaſzécia/a panna iuſ była vmarla/ A wziaw
 ſſy z ſobá Piotra Jakuba i Jana z ſtápił w on dom/
 i nálaſł tam pláczácné dziewki matkę i oytę/i
 rzekł ijm. Wyſtápcie ſtád/bog ta dziewczka nie v mar
 la ale ſpý. A náſmiéwali ſie niektórzy z iego boſkie
 miłoſci,wiedzái iſz była vmarla ona dziewczka/a ká
 zawſſy wymiſz wſſytkim wſſedł tam ſám/a dotkne
 wſſy ſie iey ręk i rzekł: Dziewko/tobie mowię wſtáń
 i iáko rychlo iey to rzekł/natychmiáſt zdrowa wſtá
 la,i kázał iey dáť ięſz. A roznióſla ſie ta ſława po
 wſſytkié ziemi.

Żywot pana Jezu Krysta

W nawroceniu Marię Magdalény. Ka: 41

Dostojny i naslachtetnieyſſy pán Jezus/pro
ſſony iedného dnia na obiad od Symona
Kredowatého / á ten byl licemiernik. Nieja

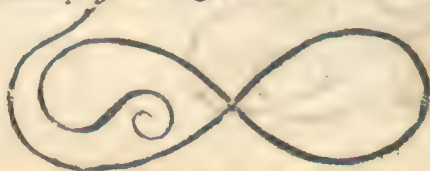

dál sie pán Jezus / ale
ſſel mile i laſkawie dla
duſſneého pozystania:
Bo z ludzmi obzuiag / ie
dza / i pijag / przywoz
dzil ie tu rozmilowa
niu ſwému. Uſlyſſala
to ona Bogatá / ſwiet
ſká / a rozpustná panij /
Mariá ijmieniem / prze
zwíſkiem Magdaléna /
iż tam pán Jezus obia
duie / a iuż przedtý ſlu
chala kázania iego prze
ciw ſwée rozpustnoſci /
ale niomu niepowie

dala / By laſkę Bożą w ſercu miała. Bączag to złego
działala / rozpálila ſie miłoſcia Jezusa miłego / i téż
zbawienia ſwého nieprzedlużaiag / ani do ſtaroſci
czekaia. Poſſla ſwietý duchem vpoioná / ſklonow
ſſy głowę i oczy / bez ſromu miedzy goduiacé / aż do
ſamého zbawiciela ſwého. Tam polozyła ſie przed
nogami iego ſwietymi / z wielką ſromieźliwoſcia / i
Boleními grzechow ſwych / i duſaiag w laſce iego /

iela szami omywat nogi ie° / wzdychaiat a ľkaiat /
 nię niemowiat tylko w sobie tak myslat. O mój
 mily panie / ty wssytko wiel's i znas, iż ci inż ciebie
 nadewssytko stworzenię miluie i chce milowat. Ze
 znawam i wierze iżes ty bóg wierny / znám iżem
 rozgniewala lastę twoię niewymownie / i żgrzešsy-
 lam przeciw wielmożności i sprawiedliwości twé /
 nad liczbę piásku morłkiego. Ale ty miłosirwy Boże
 łtobie sie vciękam / żaluiat wierný sercě występow
 moich. Prossę lasti smilowania i odpušćzenia / go-
 towam na polepszenie / anij chce od poslušenstwa
 odłepit. Prossę nie racz mie odpędzát od siebie /
 gdyż vcięčki niemám iedno łtobie anij chce mierz /
 a w tym vřtawno omywala nogi swieté. Stego
 máš iż Jezus niemál botow. Ublawssy omywssy
 ony nogi przeniświetsš / iela ie wlosy ociérat / a to
 dla tego / iż ie dla prożności swietłie przyprawiala /
 a w ných sie wielmi łochala / a przeto i iými pokuto-
 wat chciala. Potym iż ony nošłki swieté byly scho-
 dzoné i zranioné od łamienia / od piásku / od gora-
 łości / mascia droga pomazala / i żalowala nieprze-
 łtaiat. O nábožny milego boga slugo / pogladáy
 na nie i nato to działá / a rozwážáy myslat wssyt-
 ki iey vczyňki osobno, iż tak bogatá / budná / znamie-
 nita / takó iawnie pokutuje. Pogladáy i na pana Je-
 zusa / takó lastawie i miłosirwie znosi wssytko / a do-
 pušćzá iey działat to chce. Przeto mily pán Jezus
 iest i drudzy ředzacy / przeřali tak nowe řeczy sie
 dzinuiat to s tego będzie / a ku łtoremu to łongu

Żywot pana Jezu Krysta

przydzie rozmyślania. A Symon gospodarz tak o my
 ślił: By ten człowiek był prorok iako onym mówią/
 wiedzieli by to za niewiastę/iż jest równa grze
 sznica. Pán Jezus myśli tego odpowiedział/ dając
 iemu przypowieść o dwu dłużniku/tak iż rozumiesz
 mogł/iż by był wietszy niż prorok/ gdy y myśli wie
 dział/żo samemu Bogu słuszą. A chęta iemu sie ob
 iawia lepiej y dokazaz prawdywie/iż w lasce a w
 miłości wssytko zależy rzekł: Zaprawdę powiędám
 tobie/odpuszczam sie ie grzechy mnogie/bo jest mi
 lowala mnoho. A obrocivssy sie ku niewiescie rzekł:
 Jidzi w pokoiu. O słowo mile/o słowo rozkosśne/
 o słowo słodkie. O iako wesele Maria Magdaléna
 tego słuchala. O iakie pociesśenie za on smutek na
 tych godziéch przyięla/iako wesele odešla/ kto wys
 mowi albo wypisse: Rozmyślaj tu miłość y lastę/
 a wcześie ie/y słowem działaz/y wcześyntie od tey ścże
 śné grzesznice/a bacz iż sama lasta pokoy czyni mie
 dzy Bogiem y człowiekiem/a mierzy ie spolem/iako
 święty Piotr swiateży mowią: Lasta zakrywa
 mnogosz grzechow/tak iż wssytki gnoty biera ok
 rassenie z lasti/a przez niey żadná gnota milemu Bo
 gu nie jest mila/anij przyięna. Dla tego tedy wssytz
 kimi silami pragny/aby ie nabył/by sie wniesy ona
 wtobie množyla/by cie tak prawy miłośnikiem Je
 zusa milego/y obłubienicem wcześnila.

Ján Krzciciel posłał wcześnie swé
 ku Jezusowi. Ka: 42

Miełbny rycerz i posel przechodzeni pana Je-
 zusa Ján krzciciel/gdy siedział w ciemni-
 cy skłowany s przykazania Herodowého/iż
 go tarcł z grzechu gudołostwa/bo wziął był bratu
 swému Filipowi żonę żywému. Chętaż rzeczony
 Ján swięty przywiesił swé zwoleńiki/aby nasłado-
 wali pana Jezusa/a t nie przystąpili/posłał ie t nie
 aby vzeżawssy guda i znamiona które działal/aby
 też vslyšawssy rzecz iego lastawa/madza/serga
 przerażająca/zapálili sie tu miłości iego/i nasłado-
 wali go. On i ssedwssy i przissedwssy tu milému Je-
 zusowi z strony swiętego Jána rzekli. Ty ies który
 máš przydz/czyli drugiego oczekawamy. Wzgląd
 niż tu na milęgo pana Jezusa/iako lastawie nanie
 wezrzał i przyiał/a iako madze piwéy veżynti/po-
 tym słowy odpowiedział ijm/bo przed iich oczyma
 po kázaniu/vzdrowil wiele niemognych/gluchych/
 ślepych/niemych. Potym rzekł t niem. Jidzcie a po-
 wiedzcie to Jánowi goście widzieli. On i odesłli
 i powiedzieli Jánowi go kázal/i iako niemognee/
 ślepé/gluché vzdáwiał. O Ján to wielmi rád sly-
 śsal/iż go chwałili. A mozem miłościwie wierzyt/
 iż po śmierci Jána swiętego przystali sa tu panu
 Jezusowi/aczkoli tego niepisano. Pán Jezus gdy
 vsli zwoleńicy/wielmi wysoko chwałil swięte Já-
 na/a między iynymi rzeczami mowil/wietssy niż pro-
 rok/który téż między syny niewieściemi/nie pow-
 stał wietssy nad Jána krzciciela. O iynssych swięte
 go Jána chwałách/máš dosyż wewanieli swięte/

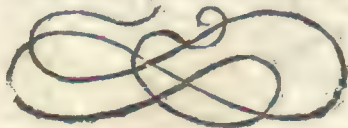

Żywot pana Jezu Krysta

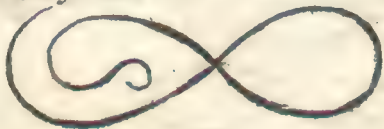
iało o tym napisał Maciey święty w iedenastym
kapitulum/gdzie pán Jezus przed tłuszczą mowil/o
świętym Janie. A goście wysli na puszcza widzieć
trzcinę od wiatru chwieiąca się/Jan cy nie jest taki
Bóg on ani dla boiaźni/ani dla lasi wstąpi od pra-
wody. Potym go chwálił z ostrości iego żywota mo-
wiąz. A goście wysli widzieć człowieka miękim
odzienym przyodzianego/Bóg kroy w miękim o-
dzieniu chodza w królewskich palatych mieszkaia.
Ale Jan nie jest takowy/Bóg on ma odzienie z wło-
sow wielbiadowych/iego potarm był miód lesny/
odlażywssy się od ludzi iessze w swee mlodości/
mieszkał w ośre puszczy pospolu z zwierzęty. A dla
tego dziwno iego żywota/dótoien był ij jest wiel-
kie chwały/Bóg on był s pustelniki pustelnik/ s pa-
nami panitz/ z męczenniki męczennik/ z spowiedniki
spowiednik/ s proroki prorok. Bo nie tylko Krystus
sa przydacego na świat prorokował/ ale go też swy
własnym palcem wkażał.

O ścięciu świętego Jána. Ka: 43

Ażeklety Heród/ ij mizerna ona gudzoloż-
nica/ zmowili się aby Jána zabili/ by tako-
wolnie wola swoje popelnili/ niemając kro-
by ie káral/ ij ku potucie przywodził. A stało się iż
gdy Heród czynił gody swe narodzenia/ dziewczę
onę gudzolożnicę Herodias/ skáczarz/ plassarz/o-
dzierzała iż ścięto głowę Jána świętego, a przed w-
sytki godniące przynieśi oná / a to s poradzenia onę.

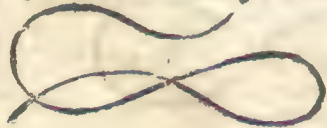

budzolożnice. Patrz tu iako święty człowiek marnie
 zabit/ dla niewiaſty zloſciwé. O Boże miły iakoż ty
 to przepuſzczając alboſ przepuſcił na miłego krze-
 ciela a oytga twégo / który s trzeciaſti piurwey był
 święty niſli narodzony/ który takowy żywot wiodel
 uż mniémano by on był Krystus zbarwiciel wſſytkie-
 go ſwiata / o którym eſ ty ſam dał ſwiadectwo/ uż
 wiéſſy nie był miedzy ſyny niewieſciemi. Słyſſyſ
 iako Krystus chwalił krzeſné° oytga ſwégo/ a iako
 go darował dziwnaſta. Słyſ ſwięte° Biernata
 bo téż o nim powie da takó mowiaż. Który ſwięty
 ſwieſſy nad Jáná/ które téż mocy/ kto tak ſwięty w
 żywocie ducha ſwięte° napelniony: kto tak twardy
 y dziwny żywot wiodel/ tak młody będąż: O który
 meſ ſłyſſał albo czytał/ by ſie w żywocie weſelił: kto
 poturę y krolewſtwo niebieſkie piurwey przepowie-
 dzał: kto krola niebieſkiego krzei: O kim ſwiadect-
 wo takowe ſyn Boga żywé° dał: kogo certyer krze-
 ſciańſka tak wyſoko czci y wielbi: Ján wyſſy nad
 patryarchami y nad proroki / Ján aniol wyſborny
 Boży/ o którym ſam Jezus mowi: Oto ja preſyłam
 aniola przed obliczem twym/ który zgotue drogę twą
 przed tobą. Ján piurwy apoſtol rzeczon ieſt y kſiażę
 apoſtoloro wſſytkich/ bo apoſtol rzeczon ieſt poſel.
 Ján Ewanieliſta/ bo Ewanielia ná piurwey kazał.
 Ján panitż czyſty y panienski wzór. Ján wyznawca
 Boży y prawdy. Ján męczennik y ſwieża męczena-
 nicza/ a wſſakoż tu takowemu tak ſwiętemu miło-
 ſnikowi Bożemu/ kat do ciemnice poſlan/ aby głowa

Żywot pana Jezu Krysta

iego Była ścięta/ iakoby był lotr/ albo człowiek ną-
gorzsy między ludzmi. Obezrzy slugo Boży lutości-
wie/ iakoz z dobra wola na przykazanije miſternego
kata/gotwie a wyciągá ſſyie ſwa/a kłęká Bogu dzie-
kuiąz/a ſwa duſſz w ręce iego polegająz/ i ofiaru-
iąz ſie iemu dla prawdy i ſprawiedliwoſci. Patr-
iało ſchodzi ſ te° ſwiata miłoſnik i braciſſek i ociez
krzeſny/i zwolenik ná mileyſſy Jezusa krola niebie-
ſkiego/ i ſecretarz náwiernieyſſy. O wielká gamba
i ſromota naſſa/ iż my będaż grzeſſni i miłemu
Bogu winni/ żadne rzeczy przeciwne znoſiż niechcé
my/ aniſ ſłowa przykręgo. Oto Jan taó ſwięty i
niewinny / ſkromny i cipliwy / ſmierz przyjmuie/
aniſ w grzechu narodzony/ żywaz w laſce Bożé / a
my grzeſſni niechcemy rowne a drugdy żadne krzy-
wody znoſiż. Pán miły Jezus był w one ſtronie w
ten czas nie wielmi daleko/ aniſ teſ bliſko/ gdy ta no-
wina przyſſła ku iego ſwięte miłoſci. plakáł rzewno
ſwego rycerza/ i oytza miłego/ i brata przyrodzo-
nego. Plakali apoſtoli i weźniowie iego s nim. Pla-
kała teſ i náſwietſſy panna Maria/ ktorá go gdy ſie
narodził/ rękoma ſwyma podniosła z ziemié / abo-
wiem go ſerdecznie miłowala. Jezus miłoſciwy cie-
ſſyl matuchę miła / ale ona żalobnie odmawiała.
O móy ſynu ná mileyſſy / i czemuſ dopuſcil taó-
wa ſmierz na miłoſnika naſſego: czemuſ go nie za-
chowál/ iżby był tań marnie niezginale: Jezus miły
odpowiedziál. Wielebna matuchno nieſluſſało iego
od ſmierci tey mnie obroniż / bo dla oytza niebie-

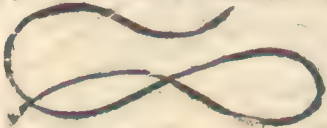

skiego iá podiał / i dła iego sprawiedliwosci / a iest
wola iego boskie milosci. by iego wybrani / w tey ne
dzy tu metrowali / ale by sie do oyczyzny niebieskie
biali. tak ci nier mar / ale smierci rffedi. Przeto badz
pocieszona matuchno m losciwa / Boz Janowi na
wieki bedzie blogo i dobrze / aczkoli petiwa malo
miedzy oycy swietymi w otchlanj piekielne / az do
mego tam zstapienia. A tych slow byla pāna Ma
ria pocieszona. Po kilku dni Jezus mily pssedi do
Galilee a cū zarzody nasladuia iego swięte milosci
rozmyslaiarz a prowadzaz gdziez koli idzie nami
losciwssy pan Jezus.

Jezus mily wychodzissy sie z drogi nad studnia
odpoczywā / rozmawiaiaz z niewiasta

Samarytanka. Ka: 44

Jezus wychodzissy i tēz rbáčissy milosciwy pān
Jezus. iże rffysala rada żydowska / iż on
przyimie i czyni sobie więcej zwoleniow niż swię
ty Jan mowiartz iż by on krzcił / aczkoli sám Jezus
niekrzcił / ale iego zwolenicy / opuścissy ziemię ży
dowską ssedi zasie do Galilee przez Samaria zie
mie pogańska / i przyszedl do iednego miasta / ktore
mu imię bylo Sychar. Poglada y nábożná dussio /
iáto leguchno idzie chodem sprazowany / to wssy
tel żywot czlowieczestwa iego / práža bżia i ro
bota. Gdy przyszedl tu niktoré studni / s adl nad nie
zmczissy sie z drogi / i odpoczywāl / a bylo to ias
toby ssiste godziny na dzien. I przysla tam niewia

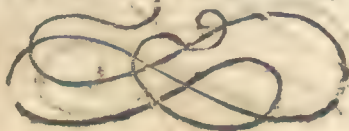
Żywot pana Jezu Krysta

sta poganiska z Samariee po wodę / Mily Jezus
rzekł k nię: Daj mi pić / bo zwoleńcy byli od niego
odešli do miasta kupować strawy. Ona niewiasta
wylsyławszy to rzekła iemu: Jako ty żyd będąc / po-

žadając ode
mnie pić / a
iám iest nie
wiasta Sa
maritanka/
to iest / po
ganiska. A
za niewieś
iż żydowie
nie używają
ani obgiera
z Samary
tany. Od
powiedział
mily Jezus
i rzekł iey:
Bys wie
działa dać
boży / a kto

jest go tobie mówić: daj mi pić / śnadszy w niego pro
siła / a onby dał tobie wody żywé. Odpowiedziała
iemu niewiasta: Panie mily / ani ty masz czymby
wody nabrać / a też studnia iest głęboka / śladze te
dy masz wodę żywą / i żalis ty wieśszy nad oytza
naszego Jakoba / który nam dał tę studnia / a pil sam

s niey/ij synowie iego ij dobytek iego. Odpowiedział miły Jezus ij rzekł iey. Wsłuchi ten pije stey wody/zasie pragnie / ale kto będzie pił wody ktora iá dámiemu/ niebędzie pragnął na wieki. Niewiasta odpowiedziała: Panie dáy mi tey wody aby ch niepragnęła/aby mi też tu nie trzeba więcej chodzić czytać wody. Odpowiedział iey miły Jezus: Idźi wzorwi męża twęgo/przydźi tu s nim. Odpowiedziała niewiasta ij rzekła iemu: niemám męża. Jezus rzecze k niey: Dobrześ rzekła iże niemáś męża/boś piła mężow miała/ij nimie ten którego máś/mieieś twóy mąż. Prawda iest to mili panie. A rzecze k niemu niewiasta. Panie / iako iá widzę iżes ty prorok / Oytzowie nasz modlili sie na tey górze/a wy mówicie iże każdy w Jeruzalem má sie modlić. Odpowiedział iey miły Jezus: Niewiasto wierźmi iże przydzie ta godzina/gdy anij tu na tey górze/anij w Jeruzalem będziecie sie modlić Bogu oytzu/wy chwálicie go niewiécie / ale my chwálémy go wiémy/bo z żydow má być zbawienie. Ale przyšla godzina ij już iest/gdy wierni módlce będą chwálili Boga oytza w duchu ij w prawdzie/bo ocież takowych słuá którzyby sie iemu modlili/bo duch swięty iest buóg. Przeto ci którzy sie modla Bogu/muszą sie modlić w prawdzie ij w swiętym duchu. Odpowied mu niewiasta: Wiem iże Mesiás má przydz / który rzeczon Krystus/a gdy ten przydzie /ten nám wszytko powie. Odpowiedział iey miły Jezus: Jámiest kto ry s toba mówię. A natychmiá iest zaty przyšli zwoz

Żywot pana Jezu Krysta

lenicy tego iż dziwowali się iże z niewiasta mówił/
 a żądny s nich nie rzekł go pytał albo go mówił s
 nią. Żo, tawioſſy ona niewiaſta ſwoie wiadro albo
 dzban biegała do miasta/iż rzekła onému ludu w mie
 ſcie: Podzcie a ogladajcie człowieka/ktory mi po
 wiedział wſſytko homkoli dzialala / a ſnądż on ieſt
 Krystus. Wyſſedwſſy oniy z miasta/iż ſlił i niemu.
 Tym czasem zwolenicy tego ſwięteć miłości proſili
 rzekaz: Mistrzu iedź. A on im odpowiedział: Já
 mám pokarm ktorého mám pożywać/o ktorym wy
 niewiecie. A poczęli między ſobą mówić / albo mu
 kto przynioſł iedzenie. Odpowiedział miły Jezus
 rzekaz: Moia karmia ieſt/ abych czynił wola tego
 ktory mnie poſłał/abych uczynił iego ſkonął i napel
 nił/iżáli wy nie mówicie iże ieſſeże czterzy mieſia
 ce do żniwa: Já powiedám iż mówię wám/podnie
 ſcie oczi waſſe/a obezrzycie królestwa iżeż inż ſie
 Bieleia ku żniwu / a kto żnie zapłatę Bierze iż zbiera
 owoc/żywot wieczny/aby ſie oba weſelili/iż ten go
 ſiecie/iż ten ien żnie. Wtym ieſt ſłowo prawdziwe iże
 iżny ieſt go ſiecie/a iżny ien żnie. Já m was poſłał żać
 czegoſcie nierobili aniż ſiali. Iniy robili/a wyſcie na
 iżch robotę weſſli. A wyſſło z onego miasta wiele ich
 go uwierzyło wen dla ſłow oney niewiaſty dawa
 iace ſwiadectwo onym/iż powiedział mi wſſytko
 homkoli uczynila. A gdy przyſſli i niemu Samari
 tano wie to pogan/two/proſili go iżby tam s nimi
 zoſtał. A mieſſzał tam o miły Jezus dwa dni/a da
 leko więcey iżch wen uwierzyło dla kázania iego. A

oney niewiecie mowali / iże inż nie prze twa mowę
 wierzemy / ale iżesiny sami slyšeli / i wiemy iże to
 iest zbawiciel wšsogo ſwiata. Stey Ewanielie na-
 ukę weźmi. Naprzod wielka potora Jezusa milęgo /
 ktory z iedna niewiaſta głęboć ię zbawicielnę rze-
 czy rozmawiał / i na wšsytko to pytała / laſkawie
 odpowiedział / nietak iako czynia ludzie chelpliwi /
 ktory gardza v bogimi. Wtorę vbacz ie° vboſtwo
 s potora złączone s tego / iż zwolenicy do miasta
 ſli nabywająz hoſy iedli / a nabywšy przynieſli.
 Samo ſie ſkazuje iż na golę ziemi częſto iadł Jezus
 mily z ſwoimi rycerzmi. Trzecię vbacz pilnoſć iego
 ku duchownym rzeczám / s tego iż zwolenicy mo-
 wili: Jedz miſtrzu. A on odpowiedział: Mám iá po-
 kárm / ktorego wy niewiecie. Mój pokárm iest dzia-
 laż wola oytca me° ktory mnie zeſláł / a niechciał iest
 bo czekał ludu ktory miał z miasta przydz / a ſłowa
 iego ſłuchaz. Przy tey Ewanieli rozmyſlająz tu / na
 ſladuy iego w tym to możesz náwięcey / bo chceſli
 s Kriftusem krolowaz / przykładem Kriftuſowym
 máſs na tym ſwiecie żyć.

Jezusa milęgo z gory zepchnaz chciáno /

Lukáš ſwięty piſſe. Ka: 45.

GDY ſie przywrócił pán Jezus do Nazaret /
 licemiernicy mowali iemu: Słychamy iż
 wiekie guda działaſs w Kafarnaum / działay też tu
 w ſwé oyczyźnie. Odpowiedział pán iezus: Żadny
 nie iest przyjemny w ſwé ziemi. To mowil iż niebyli

III

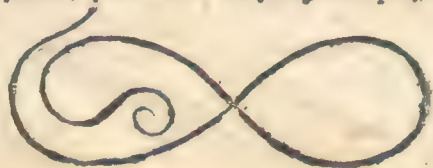
Żywot pana Jezu Krysta

dostoyńi/tego czego żądali/ i rozgniewali sie i wygnali go z miasta/ i wywiedli go na wierzch gory/ pod ktorą bylo ich miasto/ a postawivssy go na wierzchu oney gory/ chcieli go zepchnąć nadół/ aby ssy ie zlomil. Ale mily Jezus moza boska/ ssedl przez posrodek iych zakriwssy swe człowieczeństwo/ bo iessze nie byl przysedl czas i godzina smierci iego.

Gloza lepał/ to ie i wykład/ mowi na ty słowa: Jiz gdy Jezus mily z iych rak byl wypchnion/ skala kamienna ieniu w sobie miesce dala iako wosk miękki/ tak iż i odzienię iego/ iakoby w wosku sie wygniotło. Pozrzys tu duffo nabożná na zawiściela twego/ iakoz przed nimi z miasta vcieła/ a ony go sciga ią gniewem rospalen. Wezrzy też iakoz w tey skale leży smętny/ a iego smętku polutuy i wielmi żaluy.

Pán Jezus vzdrowil człowieka chorego
sucha rękę mairacego. Ka: 46

Dla iednego sobotniého pán Jezus nauczał w bożnicy/ gdzie byl tam niektory człowiek rękę sucha mairacy/ tego Jezus mily k sobie wezwál/ i postawil go w posrodku/ pytaiąz doktorow i licemierników/ slusáli w dzien swięty sobotný vzdrowiaiąz/ ale ony nato zmilczeli. Zaty m rzetl pán Jezus onemu niemognému sucha rękę mairacemu: Wyciegni rękę twoię. A natychmiást stal sie zdrow. Naukę mamy tu/ iż w dzien swięty od dobrych vczynkow rozdzierżez sie niemamy/ ale z osobna od grzechow/ i od robot sluzebnych a ciepskich.

przeſtaż: mąmy. Wdzaż to onij licemiernicy i do-
ktorowie żydowſcy/wzięli ſ tego wielkie pogorſze-
nie/ tak iż płałi przed nim mowią: To ten czo-
wiek nie ieſt od boga ktory ſoboty nieſwięcy. Pán
Jeżus dla iych omówek/ nie przeſtał dobrze czynić/
i owſſem pilniey niemożnec wzdráwiał / aby ie od
iych błędu odwiodł. Tu przykłąd ſ pana Jeżusa wez-
mi/a nieprzeſtawáy od uczynków dobrych dla po-
ſmiéwania albo wrágania ludſkiego/ bo tak rychley
zwyciężyſ nieprzyaciela ſwego.

O rozmnożeniu chleba. Ka: 47

Wieſtá Ewangelia poſłada/ iż pán Jeżus
dwa krog rozmnożył chl b a naſarmił wie-
le tyſęcy ludzi/ ale ty poſpolu włoż oba ra-
zy w ieden/a rozmyſłáy iako pán Jeżus podnioſwo-
ſſy ſwé ſwięte oczy/wzrzał iże wielká tłuſzczá ludu
przyſſła ł niemu / takó rzekł tu zwolenikom ſwym:
Mam lutoſz nad tym ludem/ bo oto trzy dni cię-
pia przymnie/a niemaia goby iedli/ a ieſli opuſzczé
ie łącznácé/ wſtana na dródze/ bo niektórzy ſ ni/ ch z
daleka przyſſli. Odpowiedzieli iemu zwolenicy: A
ktoby ie tu mogli naſarmić na tey puſzczý: Żatym
pán Jeżus rzekł tu ſilipowi: Gdzie kupiemy chleba
abychmy naſarmili ten lud / Alle to mowił kuſſaży
im/ bo on dobrze wiedział zo uczynić miał. Odpo-
wiedział ſilip: Ża dwie ſcie piéniedzy chleba nie bę-
dzie im doſyż/ aby każdy malucżko niego wziął. A
rzekł ł niemu ieden z iego zwoleników/ Andrzeý brat

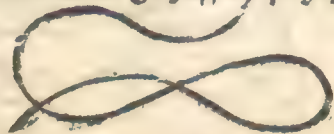
Żywot pana Jezusa Krysta

Symona Piotra: Jest tu iedno dziécie / Ktoré má
piecioro chleba ieczmienného / a dwie rybje. Ale to
jest na tak wielki lud. Rzekł pán Jezus: Każcie lu
du siedzieć / a tamo wiele było siana na mieštu oný.
A siedli na onym sienie meżow iakoby pięć tysięcy /

A wziawšy pán Jezus
chleb / dzięki czyniwošsy
sogu oytzu / ial rozda
wał onym zaštepom
siedzacym / takież ij od
ryb kto to chciał. A
gdy inž byli sycij / rzekł
šwý zwolenik / zbierz
cie to zostało odrobin /
aby nie zginely. A zebra
li ij napelnili / iakoby
dwanašcie kosów od
robin ktoré byly zosta
ły v tych ktorzy tamo
iedli. Tegodla cý iŝŝni
ludzie / widzaż to gudo

Ktoré sie stalo / počeżli wielbiż milé Jezusa rzekaż /
iż to jest prawdziwy prorok ktorý przyszedł na ten
šwiat. Naukę š tego dziwna weźmi / Na przod vbac
iż mily pán Jezus byl ij jest wielmi miłosierny / tak
iż niż iedno samo miłosierdzie przyciągnęło go /
aby wspomógł nasycenym ty ludzie. A s tegoż oto
mowil: Mám lutoš nad tym ludem. Wtoré vbac
iż dawaiaż drogę zbawienia grzešniý przez káżanie

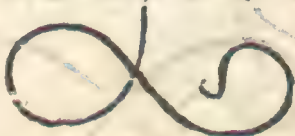

Był w dzieczen iż przez trzy dni s nim mieścił/slu
 chałz drogi Boże. Trzecie iż był wielmi opatrny/
 a to s rego vbać iż potrzebnoſt i niedoſtatek bā
 czył onych ludzi ktorzy byli zdaleka t niemu; na kaza
 nię przyſli. Pogladał tu na Jezusa duſſo nabożna/
 ogladał iato Jezus miły nabożnie oczy w niebo
 podnioſſyſſy dzięknie Bogu oytzu ſwemu. Patrz
 też iato ſwoa ręka apoſtolom chleś rozdawa roſka
 zuiat iż by rozdawali wſſytkum ſzczodrze i iato w
 ręku ich i w tych go gij od nich brali/ chleś ſie roz
 mnażał. Patrz też iato weſolo miły Jezus poglada
 na ony ſiedzące i iedzące/a iato też on iże poſla
 daia na miłego Jezusa dziwuiat ſie a mowiāt ier
 den tu drugiemu/o tym taſo dziwny vczyntu/dzie
 kuiat miłemu Bogu/iż ie rāczył nie tylko wedle cia
 la/ale i wedle duſſe naſarmiz.

Jezusa miłego chciāno vczyntz krole. Ka: 48

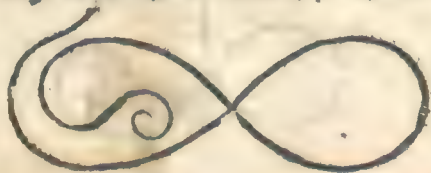
Widziat lud poſpolity ten dziw iato przed t
 kapitulum napisāno/a bāczat iego roſtrop
 noſt/chcieli gi krolem wybrat. Miły iezus
 to widziat/vcieł na gorę przed n:mi/gdzie iego nie
 mogli nāydz/bo niechciał byt częſnie chwālon/a
 zwoleńkom ſwym kazał ſie przewieſt przez morze/
 aby ieſtli by go między zwoleńki ſłukali nie znalezi/
 ale zwoleńcy od niego ſie rozaczyt niechcieli/aż ie
 przypdz i wſieſt na łod iato ſie przewiezi/Ło za
 wzdys tym miłym panem byt chcieli. Jezus miły
 będat iām na onę gorę/ſtāl bliſko ſwitanā na mo

M iij

Żywot pana Jezusa Krysta

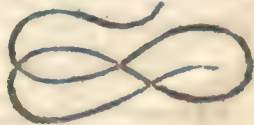
blitwie/zniknawssy od czci świętej. Patrz tu okie
 serdeczney/iało sie tam na one górze korzy przed oyt-
 cem swym niebieskim/iało ssuka osobnosci/ cznie
 dlugo/karze niewinne a święte cialo swe. Modli sie
 dobry pastyrz za owieczki swe/nie zasie/ale za nas/
 iało wierny iednać nas/ nauczaiaz abychmy sie
 zawždy modlili/nietylko przykladē/cze° nas vczył/
 ale ij slowe mowiaz. Musicie sie zawždy modl z a
 niestawiaz/a iało wystawicznosc modlitwy/odzier-
 zawa czego żada. Polozył przyklad tego rzekaz:
 Bylby kto a miałby przyiaciela/a w polnocy ssedwa-
 ssy k niemu mowil by iemu:Prossie cie pożycz mi tro-
 ie chleba/Boż mam goście. A onby odpowiedział:
 Mily ssiedzie/niedzwuymi jużeci na połoiu. On
 by niedział tego przedsię kolatá/prossiaz vpomne.
 Widzaz to on acz nie dla przyiazni/ale dla vpor-
 nosci ij połoiu/wstáwssy dá iemu chleba/also pożycz.
 Tak ci ociez niebieski móy czyni/proscie tedy a
 wezmiecie. A to wssytko pán Jezus mowil/aby nám
 wielka mog modlitwy obiawil/Bo mog iey iest/a
 przez nie wssytko dobre odzierżawamy/ij wssę złe-
 go przez nie odbywamy. Przeto chcessli cierpliwie
 przeciwnosci znositz/chcessli pokusy ij smetki zwycię-
 żyz:modl sie.Chcessli chytrosoci ducha złego vznaz/
 ij,ich sie vwiarowaz:modl sie.Chcessli zawždy
 byz wesoly a nieważyz niżać roboty na chwale Bo-
 że ij práce/a nie Bąz sie niczego:modl sie.Chcessli
 krzywdy zapamietaiaz:modl sie.Chcessli gorące na-
 bożenstwo miez/a żadze dobre ij święte:modl sie.

Chcessli serce masneć mierz / a wstawnie w dobrę w
 myśle / a poddanę woli Bożę: modl sie. Chcessli grzes
 chy wyforzeniz / a znót serce napelniz: modl sie. Bo
 na modlitwie duch święty bywa dawan / którzy we
 wssytkim dobrym nauczą dussę. Chcessli ku Bogu
 myślnoscij dostępić / a namilowaz sie obliubienta
 twęgo / iezusa miłęgo: modl sie. Chcessli natym świe
 cie zakusiz niebieśkie słodkości i ujęsse dziwnęe rze
 czy wczuz / których wymowiz nikt nieumie albo nie
 może: modl sie. Dla tych i drugich wżytkow / Jezus
 miły dal nam powód modlenia i święci ie° / abyśmy
 ięgo świętę miłości gorąco sie modląc naśladowali

Jezus miły chodzil po morzu. Kaz: 49

Gdy miły Jezus był na górze przereczonę
 na modlitwie / zwoleńcy byli na morzu / a
 mieli wiatr przeciwny sebie i nawalności
 wielkie / tak iż łodzią ponarzala sie / i wali sie wiel
 mi / a było to w nocy / a pán iezus nie był s nimi. Gdy
 już było przed świtaniem / tedy zstąpił pán Jezus z
 góry / i sędł k nim po morzu iako po ziemi / suchymi
 nogami. Polutuy stworzyciela twęgo / do tę doby
 od wieczora począwssy sie modlącęgo. A przybliżał
 sie ku zwoleńcom / Oni będą w strachu wielkim
 iesseże więcej sie strassyli gdy Jezusa w rzeli / bo ob
 lude byz minimali / i wielkim głosem zleknssy sie na o
 lali. Ale miłości pełny i lutości Jezus miły rześzył
 ie iako o cież mowiaz k nim: Niey cie wiarę / iacim
 iest / niebóycie sie. Piotr odpowiadał: Jezus ty

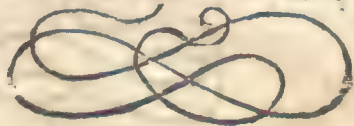

Żywot pana Jezu Krysta

mily panie/każ mi ł sobie przydz po tey wodzie. Od powiedział Jezus: Podz. A possedł Piotr po morzu/ ale potopiaacy sie ij tal wolaz rzekaz: Panie racz mie wspomoz. Pán Jezus tal gu za rękę rzekaz: O malé wiary czemu wátpiss. Gloza / to iest wykład na tym miejscu mowi. Dopuscil mu pán Jezus chodzit po morzu/ iżby wkazal swoz boska moz/ aby go téż pocieszył w smutku/ a dopuscil sie mu téż ponarzaz / aby nie zapomniawssy swé krewkosci/ s tego sie niechelpil/ aby sie nie domniął byz rowien iego święté milosci. Potym wstapil ł nim pán Jezus w lodzia/ a natychmiast przestaly ony wiatry ij burze. Onij wssytcy wielmi go wesolo przywitali/ ij wielkie pocieszenie s tego wzjeli.

Jezus vzdrowil dziewkę opetana. Ka: 50

Idzaz z onych stron pán Jezus kazaz/ z stał do Tyrn ij do Sydona/ do tato rzekaz cych ziemi. Owáciem niewiasta poganiska s tych ystych stron/ z ziemie Kananean poganistkie/ przytapiła ł niemu wolaiaz a prossaz/ by iey dziewkę opetana vzdrowil / Bo miala w nim wielka nadzieie ij wiarę/ przeto wolala za nim rzekaz. Smiluy sie nademna synu Dawidow/ Boz dziewka moia wielkie vdzięczenie cirpi od zlego ducha. A on iey nieodpowiedział niu słowa/ a to przeto uczynil/ aby nie vdzialal przeciw swym slowum/ ktore byl rzetli: Niechodzie na droze poganiska. Alz ona nierezpaczaiaz wolala za nim bez przestania. A przitapiwssy

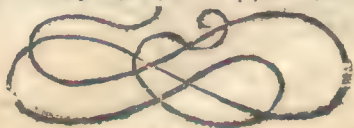

apostolowie ku panu Jezusowi / modlili sie za nia
rzekaz. Opusci ja mily panie bogz za nami wola. Na
to mily Jezus odpowiedzial ij rzekl. Nie jestem po
slan iedno ku owzgam ktore zginely z domu Izrael

skiego. Ale ona przysta
piwossy ku panu Jezusowi / padwossy przed iego
nogami / modlila sie iemu ij chwálila go / iako
wiernego boga rzekaz:
panie spomoz y mi. Kto
ry odpowiedzial iey rzekaz.
Nie iestci dobrze
brat chleb synowski / a
miotaz gi pson. Slys
szaz to ona / pokornie od
powiedziala. Prawdaz
iest mily panie / a ty ale
odrobine milosci twee
day iako ssczenieciu. A

tym zwyciezyla milosc swego pana Jezusa / gdy rze
kla. Wssako tez mily panie ij ssczeniatta iedza odro
biny ktore padaja z stolu ich panow. Tedy odpo
wiedzial iey mily Jezus ij rzekl. O niewiasto wielka
iest wiara twoja / stan sie tobie iako ty chcesz. A rz
drowiona iest iey dziewczka teyze godziny. Naucz sie
od tey pogantki gnotliwych trzech rzeczy. Pierwa a
by mial wiare ij duffanie w bodez gdy sie modlisc.
Wtora / acz niebedzies wysluchan narzychmiast /

Żywot pana Jezusa Krysta

a wssakoż trwáy bez przestania / iako ta niewiasta
Trzecia pochorz wielka i głęboka / a dla tego go pro
syla otrzymala. Wiedź tu za pewnie a niewatpi / iż
maiaż ty trzy rzeczy / będziesz wysłuchán / a anioł
twóy i apostołowie / za toba sie przyczynia pilniey
ku panu Jezusowi / aby dusza twoja byla v zdrowio
na od złego ducha.

Niektórzy zwolenicy z słow pana Jezus
sowych są sie zgc i syli. Ka: 51.

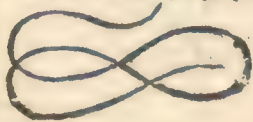
S Jedziwny sie iż drugdy gorssa sie niektórzy
ludzie z nassych dobrych vczynkow / albo
z słow / bo czasu iednego licem iernicy pytali
pana Jezusa zgorssywssy sie. Czemu to twoj vczenio
wie iedza chleb / a reku nieumywaia. Pán Jezus spro
go im odpowiedział. Przykrzyci niepołalaz to cżło
wielka go w vsta i dzie / ale go z vst a z serca pochor
dzi / iako są złe myśli / gudzolstwa / męzoboystwa / i
dugie takowe. Drugi ráz gdy mily pán Jezus na
kázaniu mowil w synagodze żydowskie. Jestli nie
będziecie pożyważ ciała mego / i piż krowie mee / nie
będziecie mież żywota wiecznego. Mnodzy zwole
nicy zgorssyli sie / i odstapili od niego / iako cielesni /
nierozumieraz tego duchownie / i mowil ku dwa
nascie apostołom: A wy chcecie też odēnie odydz.
Odpowiedział Piotr za wssytki: Panie a ku komu
poydziem / a ty słowa żywota wieczne^o máśs. Ste
go naukę wiazaz mámy / iż niemamy nig dśaz / gdy
kto gorssy sie z nassych dobrych vczynkow. Wtoré

ijż mamy dbać więcej o sei decina czyśćtę niż o
zwirachnia/albo zewnetr: na/ aczkoli ij tey jest po-
trzeba. Trzecie ijż duchownie mamy żyć/ a słon a
boskie niemata nam być przytře/ iako onym glupim
ktorzy odstąpili od pana Jezusa/ aczkoli niegdz wi-
dza sie nam być proste a niedworné.

O zaplacie tych ktorzy wssytko opuścivssy/
nasladnia pana Jezusa. Kap: 52

Fajtu jedného Piotr swięty chgatz sie do-
wiedzięz/ go mu s tego przidzie ij towarzysy
ssom tego/ go w takowe nędy męsskaia z
Jezusem wssytko opuścivssy/ przistapil k ni mu rze-
katz. Oto my wssytcy oposcilismy wssytko/ a nasla-
duiemy ciebie/ a goz nam p tego przidzie albo będzie
Jezus mily odpowiedzial: Jz wssytcy ktorzy rzeczy
czesne opuszczaja dla imienia mego/ skoroz więcej
wezmą/ a nad to/ żywot wiekuiesty otrzymaja. Bacz
dobrze tę cęplate/ a wesel sie wielkim weselim/ a dzie-
kuy milému bogu wssytkim sercem/ iże cie przypu-
scil miedzy takowe kupce/ ktorzy tak targuiatz/ i sku-
ia rzeczy nie wymowné/ to jest za chesné, bion. wie-
czne. O gdy dussa nabożná/ zakusi wonności swię-
tego vbostwa/ swięté czyśćosci ij pokory/ ij iussych
gnot smaczności/ a kocha sie w nich/ a: ali nieśc krot-
ny owoc z laski milého Jezusa: W: dz: s: i: z to praw-
da go syn boży ktorzy jest wieczná/ która flamatz nie-
może/ mowi: ijż naty swiecie sto krotz wezmie a na-
weden ráz/ ale wiele krotz ij chęśc krotz. Jestli udnó

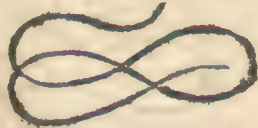

Żywot pana Jezus Krysta

takowy człowiek wpoij sie w milęgo Boga / iż nie
tylko opuści wssytek swiat i to go miał / ale nad to
wssytko / sobie go opuścił / wiaży iako gnój smierdza
cy / aby tylko samego Jezusa pozyskał / iż słodkości
tego zakusi wssy / nawieki w iego miłości trwał.

Pán Jezus pytał swych zwolenników goby
cniim ludzie dzierzeli. Ka: 53

Kzyssedl pán Jezus w strony Cezaree filis
powy / i pytał zwolenników swych: Kogo lu
dzie mniama byz synē człowieczym? A oni
rzekli: Niektorzy Jána krzyciciela / a drudzy Eliassa /
drudzy Jeremiassa / albo niektore° s prorokom. A li
ly Jezus rzekł im: A wy czym mie byz miēnicie.
Symon Piotr za sie i za towarzysse swē odpowie
dział. Ty iestes krystus syn Boga żywē°. Pán iezus
nato mu odpowiedział rzekaz. Błogosławionys
ty Symonie Bariona / iże cialo anij krew nie wzia
wilo tobie tego / ale ocięż mój ktory iest na niebie
siech. A iá tobie mówię iżes ty Piotr / twardá skala
a na tey opoce zbuduie kościol mój / a dam tobie klu
cze królestwa niebieskiego / a go koli związesz na
ziemi / będzie związano i na niebiesiech / a go koli roz
wiązesz na ziemi / będzie rozwiązano i na niebie. A
w tym słowie dál iemu i iego namiastkō / mog zwia
gania i rozwiązania na ziemi. Poty pán Jezus prze
powiedział męke ktora miał cierpiez. Piotr z miłości
cielesnē rzekł: O mily panie niebądź to tobie. Opo
wiedział pán Jezus obrocivssy sie ku Piotrowi

Doydzi za mna ſſatanie / a nieprzeiwiaj ſie mnie / Bo
nie rozumieſz tego Bożę ieſt. Mienia tu niektorzy / iż
By miły Krystus niekarał ſwięte^o Piotra / ale ſſata-
na ien go ktemu poduſſeżał / iż By zbawienie ludſkie
przekazał. Ubacz s tego iako przedtym Piotra wy-
ſoko wielbił / a po malym czasie / ſſatanę go nazwał /
dla tego iż odradzał miłoſcia ſwiętka / mękę iego
przyſła. Tak o i ty mię za ſſatana tego człowieka /
ktory odradza miłoſcia cieieſna ſłużbę Bożą.

Pán Jezus Krystus na górze Tabor
przemienił ſie. Ka: 54

O tym miłoſciwy pán Jezus / wziął trzech
uczniów ſwych / Piotra / Jakuba / i Jana na

górze oſobna wyſoka /
imienie Tabor / i prze-
mienił ſie przed nimi /
to ieſt / wkażał ſie im w
wielbionym cieie / tak
iż iego ſwięte cialo i
oblicze / Było ſwiatłe iako
ſłońce / a ie^o odzienie
Było Białe / iako ſnieg.
Wkażał ſie też tam
Mojſzeſ / z otchłani
piekielne / a Elijaſ z
rami rozmawiają z
panem Jezusem o me-
cie ie^o przyſłę mowiąz:

Żywot pana Jezu Krysta

O nasz mily panie Boże/możesz ty ráczyśli iynacey
zbawienije ludskie ziednatz/nizli przez twa cieśka a
okrutna mekę. Jezus mily od powiedział: Nie/Pa-
styrz dobry dawa żywot swoý za owieczki swee/
takó iý na mię słuszą to uczynitz. Wzrząwssy święty
Piotr Moýżessa iý Eliášsa / rzekł ku panu Jezuso-
wi: Panie dobrze nám tu byt/ chcessli uczynmy tu
tęży przybytki / tobie ieden / Moýżessowi drugi / a
Eliášsowi drugi. Jessze te^o domawia święty piotr
natychmiast oblok swiatly zatnml ię / iý słysseli głos
z obloku rzekacy. Totz iest syn mój namile yssy / w
ktory sie mnie dobrze zluhilo/tego sluchaycie. Wsly-
ssawssy żmolenicy ten głos/padli na ých oblicze/ięli
sie bąz násilniey. Al przeto przystapiwssy mily iezus
tknal sie ých iý rzekł ým: Wstancie a niebóycie sie. Al
onij podnioswssy swe oczy/nikogo niewidzieli/ iedo-
no samego Jezu Krysta. Alz stepuiatz s nimi z góry
przykázal ým mily Jezus/aby tego widzenia niko-
mu niepowiedali/aliż syn człowieczy wstanie zmár-
twych. Przytym prosy iego święte miłosci/aby rá-
czył w tobie przemienitz zoby bylo przeciw dobroci
iýzbawieniu twému.

Jezus mily wygnal s kościola kupuacé
iý przedaiacé. Kapi: 55

Dwa krotz pán mily Jezus wypędzil ku-
puacé iý przedawaiacé s kościola/aczkoli sie
niektorzy opiérali/a wssakoż wssytcy wcieli. Dziw
to iest/iýż ých mnogo przed iednym zgardzoný wcie

Kaia ale nie dziko Bo sie wielmi strogo wkázal / a z ob-
liczá ięgo iakoby słonce albo ogniowee promienie

wychodzily / Bo sie gnie-
wał dla nieuczliwosci
domu oytza swęgo nie-
bieskiego. My krzescia-
ni iestesmy w ięgo ko-
sciele / z osobnoscí lastki
ięgo / iestli sie nie opęta-
my sprawami swietstkie
mi nazbyt / ale zasie iestli
chwály Boże zamieszká-
wamy / k rzeczám swiet-
skim przystawaiaty / slu-
šno nás wypędzi pán
Jezus skosciola swęgo
Alle chcemyli sie nie báz
wypędzemia / wiaruy-

my sie wielkiego swietstkiego Broienia / y dwornych
rzeczy sprawiania / Ktoré czas traza y službę Bożą
y chwále zamieszkawia.

Pán Jezus paraliżem zabitego vyzdrowil. K: 56

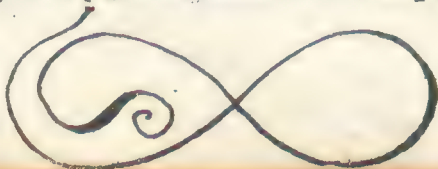
Jednego czasu / ssedl mily Jezus do Jeru-
zalem / a tamo byl stáw / w ktorym omywá-
no Barany albo owce tu ofiarowaniu. W
tym stawie bylo iedno drzewo / na który pán Jezus
miał vmrzet / za kó páno / a dla wczliwosci ięgo zstę-
powál aniol Boży na każdy rok / ruffat onęgo drze-

U y

Żywot pana Jezusa Krysta

wa s którego woda taka mocz brała / iż którykoli nie
 mogny na piwce przybiegł / i wstąpił w on staw /
 Był zdrow od niemocy / A dla tego wielmi mnogo
 tam niemognych leżało na brzegach czekaiaż wzru
 szenia oney wody. Niemia tu niektórzy iż królowa
 Saba / gdy przyiała do Jeruzalem / słuchaż mądro
 ści Salomonowé / poznała drzewo / na którym Kry
 stus miał ucierpieć / przeto rzekła ku Salomonowi.
 Na tym drzewie ma umrzeć / o którego śmierci ma
 i żydowie zginaż / i ich ziemia / i koronę straciż.
 Baczaz Salomon / daż zagrzeżz ono drzewo w zie
 mię wielmi głęboko / na którymże mieszu potym ten
 staw był uczynio / a gdy sie iuż blisko przybliżał czas
 umęczenia / poczęło sie oney wody poruszenie przez
 aniola dla świętego krzyża. Przytymże stawie był
 tam ieden człowiek / który miał trzydzieści i osmi lat
 niemocz wielką. Tego gdy wstąpił pan Jezus / a poz
 nał iż dawno niemocen był / rzekł iemu. Chcesz być
 zdrow: Odpowiedział on niemogny: Panie niem
 człowieka który by mnie do wody przywiódł / czasu te
 go gdy sie rucha woda / bo gdy chęć iść zastępua
 mi iński. Rzekł iemu iezus. Wstań a weźmi łóżę twé
 a iść do domu. Natychmiast on człowiek wstał i
 był zdrow. Tego dla mówili żydowie rzekaz: Nie
 jest podobno aby ty nosił swé łóżę w święto. Odpo
 wiedział im: Ten który mnie wzdrowił rzekł mi. Weź
 mi łóżę twé a chodź. Spytałi iego żydowie: Który
 jest ten tobie rzekł / weźmi łóżę twé: A on niewiedział
 kto był / który go wzdrowił. Mily Jezus niedośły

do koſciola/nalazłonego ktoręgo vyzdrowił wkoſcie
ie ū rzeſł iemu. Oros niſz zdrow / niech cieyże wiecey
grzeſſyſz / a byſz ſie potym gorzeſy nieprzygodziło.
Siedwſſy on ū powiedział uſe Jezus był ien gū v-
zdrowił. Tego dla żydowie iego nienazręli / ū po-
częli ſſukaſz przeciw iemu przyczęny / uſzby go zſwia-
ta zgładzili. Tak ci teſz cielesni ludzie działai / dobre
we złe obrazai / A ſ kad by ſie mieli polepſſyſz / ſkad
ſobie męki wleczne^o potępienia zyro mądzaia. Ste
go tu wezmi naukę / iſz iako miły iezus temu niemot
nemu niedał zdrowia bez iego przyzwolenia / tako teſz
nam nieda zbawienia bez naszego przyzwolenia.
Przeto niebęda wymowieni grzeſſni / ktorzy niechza
daſz mieſzſza duchu ſwiętemu / gdy ie pobudzi ku
przeſtaniu od grzechow. / a przywodzi ie ku pokucie
ſwięte / Bo otym ſwięty Auguſtyń tako mowi. Cżło-
wieczę bog ktorę cie ſtworzył bez ciebie / zbawię cie
niemoſze bez ciebie / to ieſt / bez twęgo przyzwolenia.
A dla tego mamy ſie wiarowat / byſmy powſtaw-
ſſy nieupadli w grzechy / Bo będzie naſ buog cieſſko
karal dla naſſeę niewdzięcznoſci.

Apoſtolowie praſzmo iedli. Ka: 57

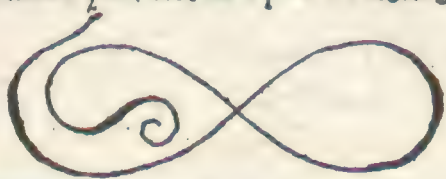
Dnia iednego ſobotnięgo Jezus miły ſiedł z
zwoleni ki miedzi żydy a zwolenicy byli iacſz
ni / Bo na on cżas niemieli go ieſz / a ſnadz ū
zacſz kupiſz. A ieli targatſz ſobie / ū wyżymatſz miedzy
rękoſma / ū ieli ieſz praſzmo. Widzaſz to licemierney /
Baſ ali nanie mowiaſz: iſzko by to nieſuſſalo w ſobo-

Li iij

O posłudze świętę Marty. Ka: 58

Gdy pán Jezus przyssedł dnia iedné do mia-
sta Betanię/ Niewiaśta Marta ymieniem
przyela go wesolo w swoý dom y s czeładką ięgo/
gotuiat ym tóby iedli/ a ta miała siostrę/ ktorę było
ymię Maria/ przezwiskiem Magdalena/ ktorá sie-
dzat v nog milęgo Jezusa sluchala słow ięgo/ Bo sie
w tym wielmi (nad ludstie domnimaniję) Kochala.
Stęgo vbač yž naš milý pán nigdy nieprozno-
wał/ ale albo sie modlił: albo kázal/ albo niemóžné
vzdriawiał. Ale Marta/ ta sama była przyslužbie mi-
lēgo Jezusa/ ktorá zależala ku ciału/ a przeto zadržat
ięy tego/ widzat yž siedzi v nog Jezusa milęgo/ sta-
nawssy przed milým Jezusem/ takó k niemu rzekła.
Panie/ niedbaś o to/ yž siostra moia dá mnie samę
służyb/ a przeto rzeczy ięy aby mi pomogła. Ale v-
slyśła skázanię przeciwnę swę żadzy/ Bo ięy rzekł
Marto marto/ ty sie pratzuięś y pieczoluięś o wiel-
kie rzeczy/ ale Maria najlepśś czaśtkę obzala/ ktorá
niebędzie od niey oddalona. Tu rozmysłay iako ma-
ria Magdalena slyśtat siostrę skarzaga/ bála sie by
ięy pán Jezus nieprzykázal s nią pratzowat/ a słow
ięgo niesluchat/ a dla tego spusciwssy głowę nadól
mleczala/ ale gdy ia pán Jezus wymowil/ wielmi by-
ła wesola. Doktorowie święci tu mowia/ yž siedze-
nię Marię a sluchanie słowa Bożęgo/ powyssono
ięd nad służbę Marty świętę/ nie przeto yžby wię-
śnego zasłużeniá było/ ale w tym vkazál żywot Bo-

Żywot pana Jezui Krysta

gomyslny Był wietsszy i dośkoymieyszy nad żywot
prągowity.

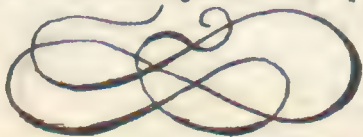
Miloseiwy pán Jezus rozmaieje kázal. Ka: 59

An Jezus miloseiwy zbawiciel nasz nasse
zbawienie sprawiaiąc / dla któregoż na ten
świat był przyszedł / chętaż ludzie z ręki nie-

przyjacielskie wyrwat /
znając ludskie położe-
nie różne a rozmaite /
niegdy mile i laskawie
i pokornie / niegdy baka-
jąc i też kázac / niegdy
przez podobieństwa / i
przykłady / niegdy gudy
i gnótami kázal / a iako
dobry lekarz / dawał po-
dlug natury i niemocy
człowiecy. Wten czas przy-
bliżali się k niemu iawni
grzesznicy i iñi grzesz-
ni / aby kázania iego slu-
chali / ale licemiernicy i

mistrzowie żydowscy i eli śemratz rzekatz: Jże oto
ten grzeszne przyjmie i ié si nimi. A mily iezus rzekł
k nim ten przykład. A który człowiek między wami /
ien by miał sto owiecz / a stracił by iednę z onych / a za-
by nieopuścił dziewięć dziesiąt i dziewięć na pusz-
czy / a ssedł ku one która zginęła i żby ja znalazł / a gdy

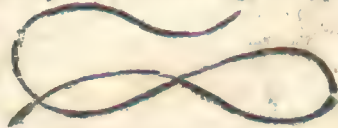

ia na ydzie/wołoży iż na swé plecy weselaż sie/ a przy
 ssedssy do domu/wzowie przyiáciele iż sasiady swé
 rzekaż: Weselcie sie semna iżemci nalázi owce mo-
 ie ktora byla zginela. Powiedám ci wám/ iż eż tako
 weselé będzie na niebie nad iedny grzesny pokutę
 czyniacy/ iako nad dziewiętdziesiat iż dziewięć - spra-
 wiedliwych/ ktorzym nietrzeba pokuty. Tamże naty
 mieszu miłosirwy pán Jezus przeciw kśiażetom iż
 licemiernikó srogo kázał/ iż polożył strasliwy przy-
 kład o winarzoch / ktorzy slugi pana swego pobili/
 náposład posłał syna swé^o rzekaż: Będa sie stydaż
 syna mégo/ a tako niezażyja go. Ale ony wzrąwssy
 syna rzekli. Tenci iest dziedziż/ podzcie zabijemy go
 a będziemy mież dziedziżwo iego. A wchwácwssy
 go/ wyrzucili gų z winnice iż zabili go. A zo pytał ży-
 dow: Gdy przydzie pán tey winnice/ go rczyni ony
 oráčom albo winarzom: A oni odpowiedzieli: Zleé
 slugi zle pogubi/ a swa winnicę osadzi iżnymi oráč-
 mi/ ktorzy dadza iemu owoz/ gdy tego będzie czas.
 Pán Jezus potwierdzaiaż rzecz iżch rzekl. Takoz
 od was krolowstwo bożee będzie odięto / a będzie
 dano poganom czyniacym owoz iego. Ony zrozu-
 miawssy iże onich to mowi/ wielmi sie rozgniewali/
 iż chcieli go iaz/ ale sie báli ludu pospolitego / ktory
 pana Jezusa za proroka miał.

Jezus miły oświecił ślepego
 podle drogi. Kaz. 61

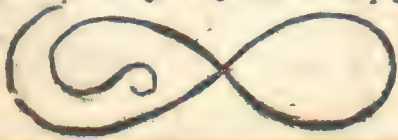

Idaży pán Jezus iż iż czas meki iego byl
 blisko/ ktora w Jerozaleem miał cirpież/ po-

Żywot pana Jezusa Chrysta

Siedl tam z apostoły przepowiadając im / iż miał
 być wydan poganóm / a być naigrawán / wpiwán /
 wbieżován / i wkrzyżován. A potym iako gdy zabija
 trzeciego dnia wstanie z martwych. Ale oni temu
 nierozumieli / bo to było skryte od nich. A stało się
 gdy się przybliżali do Jerycha / tu takó rzekącemu
 miastu / ieden ślepy siedząc podle drogi / slyssząc wiel
 ki gielk ludu / poczał pytać z czego to było. Powiedzia
 no mu / iż Jezus Nazareński idzie. A iak wołał wiel
 kim głosem tu panu Jezusowi rzeķał: Jezus Chryste
 synu Dawidów smiluy się nademną. A idący mimo
 gń / poczęli go karząc aby milczał i niewolał / ale on
 tym więcej wolał rzeķał: Jezus synu Dawidów / smi
 luy się nademną. Łaskawcy i miłosirwy pán stanął /
 i kazał go k sobie przywieść. A oni wezwali go rze
 ķał: Wstań / zowie cie pán Jezus. A on porzuciwszy
 odzienię své / possedł k niemu. A gdy się iuż przybli
 żał / spytał go miły Jezus rzeķał: A co chcesz bych
 ci uczynił. A on rzekł: Panie bych widział. Odpo
 wiedział miły Jezus rzeķał: Przeżrzy. A hned ki w
 ział widzenie i wzrósł dostateczny / A przeżrzał i na
 śladował miłego Jezusa / chwalał Boga. A wssytek
 lud wzrząwszy to / dął częst i chwale s tego Bogu
 wsszechmogącemu. Patrz tu na pana Jezusa / i na
 pilność jego / która miał tu wzdrowieniu tego chore
 c łowięcia. Bacz też moż świętę wiary / która miał
 ten ślepy / bo wiara jego / zdżowę gń uczyniła / a sta
 łość jego modlitwy / bo niedbał niż na karanie lu
 du przechodzące / który mu zakazywał / aby za panę

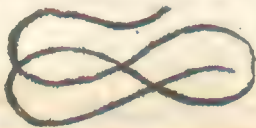
Jez
 lal/
 wie
 wod
 my
 wol
 tak
 wdz
 ocz
 sed
 vst
 go
 z fa

zusa
 prze
 skie
 dze
 pie
 zia
 ly
 mu
 che
 prz
 a z

Jezusem niewolał. On nie dbał o tego/ przedsie wo
 lał/ a było to wielmi panu Jezusowi miło/ bo ym kto
 więcej wola a wzdycha ku iego święte miłości/ tym
 wdzięcznię to przypisuje/ bo ym dłużey niebywa
 my wysłuchani/ ty goręcey i pilnię nie przestają
 wolać mamy/ a tak co będziemy żędać/ odzierżemy
 tak iż nam miły pán Jezus rzecze. Czo chcesz żetż
 wdzielać/ bo bez wziępienia wssytko to odzierżemy
 ożkoli z dobra wiara a trwale boga miłego prosz
 będziemy. Przeto sie nie stydáymy wolać/ acz nie
 wsty ale sercem ku miłemu Jezusowi/ przykładem te
 go ślepego i onę niewiaśy poganśkie/ a pán iezus
 z swé laśki nás oświeci/ y na duszy wzdrówi.

Pán Jezus z śtał do domu Zacheussa
 iawnego grzęśnika. Ka: 61

Gdy pán Jezus przybliżał sie do Jerycha/
 Zacheus żadliwie chętać widzieć pana Je
 zusa/ iż tam tędy miał iść Jezus/ boiać sie on iż by
 przed zaśępy niemogl oględać pana Jezusa/ bo ni
 śkiego wzrośtu był. Przeto zabieżywssy/ wstąpił na
 drzewo Sykomorowe/ to iest suché figi/ aby tym le
 pięy pana Jezusa wzrzał. A ten Zacheus był kśiaże
 iawnych grzęśnik ów wielmi bogaty. Widząc mi
 ly Jezus iego żadza i wiare/ przybliżywssy sie k nie
 mu wżrzał na gorę/ y wżrżawssy go rzekł iemu: Za
 cheussu z śępi rychło/ bo dzis w twym domu nimśse
 przebywać. A on zo rychlé y z onego drzewa z śtał
 a z wielką radościa i z weselim przytł gę w dom

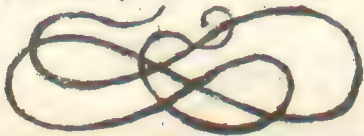
Żywot pania Jezusa Krysta

swoy / a gdyby znamienite namy wdziałal. Widząc to
 licemiernicy i syny wssytcy / poczęli szemrać rze-
 kąc: iżby sie do człowieka iawné^o grzesznika obrócił
 Ale Zachęus będąc wdziczen takow^o gościa / rzekł
 przed Jezusem stojąc. Panie / oto połowice imienia
 i dobra mego dawać w Bogu / a jeśli kogo nie-
 wczym osiadał / albo zradził / czworożko wżazani.
 Rzekł iemu Jezus: Dzis temu domowi stało sie iest
 zbawienie / z tego iż on / gus Zachęus / iest syn / to
 iest / nasładowca Abramow / ktory rad przyjmował
 pielgrzymy w dom swoy / A syn człowieczy przy-
 szedł / szukać i wzdawać co było zgineło. Bacz szczo
 droiż pania Jezusa / ktory więcej dawa niżli go za-
 dają / Bo dai zbawienie Zachęusowi / ktorego on
 wejmiał prosząc am żędają. Stego w Bacz iż sama go
 rąga żądza iest wielki głos a modlitwa kamilęmu
 Bogu / ako Dawid król i prorok wielki w żoltarzu
 mówi: Żadze swych w Bogich wysłachawsz miły
 panie. Ogladaj nabożna dusso króla mebieckiego
 siedzącego w domu grzesznego między grzesznymi /
 podobno iż dai miejsce komu swiętskiemu pierwszemu /
 a sam z Zachęusem niżej siedział / ako mistrz pokory
 i wstawia. Też woleński iedo ogladaj / nabożnee
 rzeczy z grzeszniki zozmawiać / a ku Bożę drodze
 ie przywodzić.

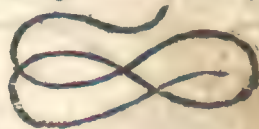
Jezus oświecił slepo naroz-

dzonego. Kan 6

Jdaż pán Jezus przez Jeruzalem / wżzał
 człowieka slepo narodzonego / i poczęli py-

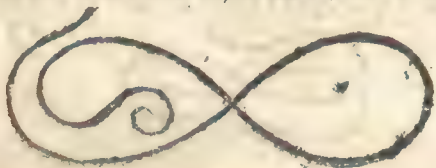

tak iego zwoleńcy rzekaz. Mistrzu kto zgrzeszył /
 ten człowiek / czyli rodzicy iego / iż sie ślepo urodził.
 Odpowiedział miły Jezus i rzekł / Ani ten człowiek
 zgrzeszył / ani iego rodzicy / ale sie to stało / aby v-
 czynki Boże były w nim zjawione. Já musse czynić
 vczynki tego bo mie posłał / dokad jest dzień : przy-
 dzie noc / gdy niht niegdzie moź niż działać / doka-
 dem na świecie / iest światłość tego świata. A gdy
 to znowił miły Jezus / plunawszy na ziemię / i vczyni-
 ł bloto z sliny / i pomazał na iego oczy i rzekł ier-
 mu: Jidzi vmyśie w stawie Siloe / który sie wykla-
 da posłanijm. A sędł i vmył sie i przetrzał dosta-
 tecznie / i przyszedł zasie widząc. Tedy sasiędzi i cū
 którzy go widzieli / że piwcy był ślepym żebrakiem /
 poczęli mówić: Wstało to iest on który siedział że-
 brząc. Niektórzy rzekli: ten: a drudzy iż nie / ale podo-
 bny iemu iest. Ale on rzekł / Já mi iest. A oni rzekli ie-
 mu: iakoż sie otworzyły tobie oczy. Odpowiedział:
 On człowiek któremu dzieia Jezus / vczynił bloto /
 i pomazał moje oczy / i rzekł mi: Jidzi do stawu
 Syloe vmyśie / a sędssy vmyśie i widze. A oni
 iemu rzekli: Gdzie iest ten / czuś Jezus: Odpowie-
 dział: niewiēm. A poty przywiedli go ku licemiernt-
 kom / a było w sobotę gdy miły Jezus vczynił bloto
 i otworzył iego oczy. Tego dla poczęli go drugi rāz
 pytać licemiernicy iakoby widział: A on i m rzekł:
 Polożył mi Jezus bloto na oczy / a vmyśsy sie i wi-
 dze. Tedy niektórzy licemiernicy poczęli mówić:
 nie iest ten człowiek od Boga który soboty nieświęci

Żywot pana Jezusa Chrystusa

Abudzy rzekli. Jako może grzeszny człowiek tak o-
wé guda czynią / i było rozdzielenie między nimi / i
dlá tego rzekli drugi ráz ślepinu: Czo ty mówisz o
tym który otworzył twoie oczy: A on rzekl. Prorok
jest wieści. Niewierzą iessze żydowie temu / aby
on był ślep a przezrzał / Wezwali iego rodziców / i
poczęli ich pytać rzekąc: Toli jest wasz syn które-
go wy mówicie / iżby się ślepo narodził / iakoż iuż wi-
dzi: Odpowiedzieli rodzicy rzekąc. Wiemy iż ten
jest syn nasz / a téż się ślepo wrodził / ale iako iuż wi-
dzi niewiemy / albo kto iego oczy otworzył / tego nie
wiemy / spytajcie go / wssakoz má lata / niechaz sám
z siebie mówi. A to mówili przeto iże się żydów báli /
bo się iuż byli żydowie sprzyśegli / iże kto toli by wy
znawał aby on był Chrystus / ten z synagogi miał być
wyrzucon / a dlá tego rodzina iego rzekła / Máz la-
ta / pytajcie iego samego. A przyzwali lepać onego
człowieka który był ślepy / i rzekli iemu: Dáy chwałę
Bogu / Boż my wiemy iż ten człowiek jest grzeszny
Odpowiedział ijm on i rzekl: Niewiem iestli grze-
sny / iednoż to wiem iżem był ślep / a iuż widzę. A
oni lepać rzekli iemu: Czoż uczynił / iakoż otworzył
oczy. Odpowiedział / Wssakoz powiedział wám iuż /
a iużescie slysseli czemu iessze chcecie wiedzieć albo
slyssetz / a zali téż i wy chcecie być iego zwolennik:
Tedy oni zlorzeczywssy iemu rzekli: Ty bądź iego
zwolennik / ale my iestessmy zwolennicy moijessowi /
my wiemy iże z Moijesssem Buog mówił / ale tego
niewiemy s kąd jest. Odpowiedział on człowiek i

rzekl ijm. Dziwna to rzecz jest / iże wy mowicie / nie
 wiemy skąd jest / a on otworzył moje oczy / a my wie
 my iże buog grzesznych niesłuchá / iedno tego buog
 wysłuchawa / ieniest sluga Boży / a czyni iego wola.
 A rzekl daley: Od początku swiata niejest slychano
 aby kto otworzył tego oczy ktory sie slepo narodzil /
 wywarssy iżby ten człowiek od boga byl. Odpo
 wiedzieli iemu żydowie i rzekli: W grzeszech iestes
 sie wssytek rzedzil a ty nas chcesz uczyć i wyrzu
 cili go z synagogi. Slyszaż to mily Jezus iże go z sy
 nagogi wyrzucili / przyssedł k niemu i rzekl / Ty wie
 rzyś w syna Bożego. A on odowiedaią rzekl / A
 ktory jest mily panie iżbych wierzył wen. A mily Je
 zus rzekl iemu / Widziałes go sercem. A on odpo
 wiedaią rzekl / Wierze mily panie / a padwssy na
 swe oślicie / dął iemu ciesz i chwale. Bacz tu w
 dzieczność tego człowieka / słuchay iako opowiedá
 rzecz pana Jezusa / naprzeciw żydóm niewierným /
 tak iż powiedziawssy ijm swógo cświecenia oby
 czay / smiele rzekl / Albo chcecie być zwoleńni iego /
 i dół sie z kłaz dla tego. S tego wie dz iż wdzięcz
 ność dobrodziejstwa / jest miłemu bogu wielmi
 przyiemná / a zasie niewdzięczność przykra. O tym
 święty Biernát mowi. Uczęście trzescianinze z nám
 mieysse rzeczy bogu miłemu dziękować. Bacz pilno
 go s toba mily buog dzialá / goz dół i dáwa / gdys
 mebyl / on cie stworzył : gdys byl zginal / on cie swa
 święta krowia z niewolę wykupil. Pamiętá iże iż iá
 to żadneé godziny przez iego dobrodziejstwa me

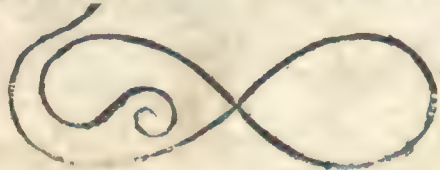
Żywot pana Jezu Krysta

iestes / takó žádná godzina niecháy niebędzie ktoreé
by mu dzięki ij chwały miedzialál.

Jezusa milégo żydowie chcieli
vtamionowaz. Ka. 63

Dvsie inż poczyná tajemnizá vmęczenia zba
wiciela nášégo / gdy iednatz nás mily pan
kázál / a miedzy inssy mi
słowý mowil. Kto ká
zanie moje będzie cho
wál / to iest pełnił ié /
smierci nieukusi narwie
ti. Odpowiedzieli iemu
żydowie. Jużesmy po
znali iże diábla máś
wsobie / Abrahám vmarl
ij prorocy / a ty mowisz
Będzieli kto słowo mo
ie chowaz / smiercy nie
vzrzy na wieki / A zális
ty wiétszy ij lepsszy nad
oytza nášégo Abrama
ktory vmarl ij prorocy

zmarli / czymże sie ty czynisz. Nato Jezus odpowie
dziál / Jż Abrahám ociez wás / radowál sie aby wi
dziál dzien mój / widzál ij wesol byl. Odpowiedzie
li żydowie ij rzekli iemu. Piegdziesiat lát iesseže nie
máš / a mowisz byś Abrama widzál. Pán Jezus
dla wielkiego prazowania ij wdreczenia / tak byl na

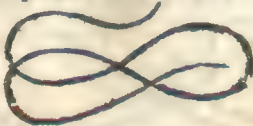

obl'ęzu stary/iakoby mu było piętdziesiąt lat/ a dla
tego mu żydowie rzekli/ Piętdziesiąt lat iessęże nie
mąs a powiedziałś byś Abrahama widział: A miły Je
zus im rzekł/ Zaprawdę zaprawdę mówię wam/ uż
pierwéy niżli Abrahám był iám iest. Oślyssáwssy to
żydowie/ pochwacili nán kamienie/ i chcieli go roz
gniewáwssy sie wśamionowaz. Ale miły Jezus nie
ta śmiercia chciał odkupić nás/ i czas teeż był iessę
że nieprzyssedł ięgo myśi/ zakrył cżłowieczeństwo
swé/ i wyszedł s łosciola/ bo bóstwé to swym wdzia
lál/ uż go żádný niewidział. Rozmyślay tu zatrośka
nié Jezusa miłego i żwolenikow ięgo/ iako sami zo
stawssy w łosciele/ niewidzaz pana Jezusa/ skloni
wssy głowy swé/ wysłli s łosciola sromieźliwie.

Drugi ráz chcieli kamienowaz
pana Jezusa. Ka: 64.

Drugi ráz w święto poświęcania łosciola
Jerozolimskie° pán Jezus modlił sie w por
tiku/ iakoby w kaplicy Salomonowé/ obśtapiwssy
go żydowie iako wilcy drápieżni a wściekli zgrzy
taiaz ze by tu pana Jezusowi rzekli: A dokądże du
sse nasse/ to iest myśli/ w wątpieniu dżerżyś/ po
wiedz nám iaronie iestlis ty Kryślus: A pán Jezus
iako Baranek cichy odpowiedział im pokornie rze
kaz. Powiedám wam a wy nie wierzycie/ Dżynki
które działám między wami w imię oytza mego/
dawaia świadeztwo o mnie/ ale wy niewierzycie/
bo nieieścescie z mych owieź. Gwóce moje słuchaia

U ij

Żywot pana Jezusa Chrysta

mie i j glosu mego / a ia ie znam / a ony mie nasladuia
 a ia im daie żywot wiekisty / że niezgina nawieki.
 Poglady go sie tu dzieie / iako pokornie pan Jezus
 odpowiedá nieprzytácielom swym glosny / a onj
 zasie ze wsszech stron srogo a gniewliwie odpowie-
 daia / i tajemnie iad w swym sercu gotuia / a dla te-
 go niewierni żydowie za tymi slowy / pochwyciw-
 szy po wtore kamienie / chcieli go wksamionowaz / ale
 mily Jezus odpowiedzial im rzekaz wielmi skrom-
 nie i lagodliwie. Wielom dobrych uczynkow wks-
 zowal i dzialal miedzy wami / a dla ktoregoz mie
 chcecie wksamionowaz. Odpowiedzieli żydowie i
 rzekli iemu: O dobry cie uczynek nie ksamionuemy /
 ale iże mowisz przeciw Bogu / iże ty będasz cżowie-
 kiem / czynisz sie Bogiem. Patrz tu niewymowne zlo-
 sci żydowskié / pytaia a chęza wiedziez onli jest Chri-
 stus w zakonie obiezan / iż im tego dotazuie slo-
 wy i uczynki / oto go chcieli ksamionowaz. Jezus
 odpowiedzial. Jestli nieczynię uczynków oytza
 mego / niewierzcie mi / ale czynię li / niechciecie li mnie
 wierzyz / wierzcie ale uczynków które czynię / aby-
 scie poznali i wierzyli / iżem ia w mój oytzu / a ocieg
 we mnie. Żydowie zatym slowem ssukali iakoby go
 iaz mogli. Ale Jezus mily iako i pirwey / wyszedl z
 ich rektu / a wksapil za Jordan / na ono miesce gdzie
 swięty Jan krzil / a niechcial ijdz do żydowskié zie-
 mie / bo wiedzial iż go żydowie ssukali / iako by go
 mogli iaz i zabiz. A dla tego gdy bylo blisko swięto
 dnia żydowskiego / które bylo wezwano scenofeja /

to iest gody namietowy / bo tedy żydowie sczyniw-
ssy namioty / czynili sobie gody. Tedy rzekli aposto-
lowie Jezusowi. Windaż siad / bursz z Galileyskie zie-
mie a podz do ziemie żydowskie. Odpowiedział im
mily Jezus. Czas mój iesscże nieprzyssedl / ale czas
wasz zawżdy gotow iest / ten świat niemoże was
nienawidziez / ale mnie nienawidzi / przeto iże iā
swiadeztwo dāwām onym / iże iego' wczynki sā złe /
tego dla idziecie wy k temu światu / iāz iesscże nie-
pōyde / boz iesscże mój czas nieiest napelnion. Zmo-
wiwssy to pān Jezus / zostāl w Galileij / ale bracia
milego Jezusa / sli do Jeruzalem / a mily Jezus po
tym ssedl za nimi ku swiętemu dniu / nie iawnie ale
iako by potajemnie. A żydowie gdy iūz bylo swięto
szukali iego rzekāz: Gdzie iest on Jezus: A byly roz-
maite gadki onym między tusszcza i zastępy żydo-
wskimi / bo niektórzy mowali / iże on iest Chrystus
w zakonie obieczany / swięty a dobry. Ale drudzy rze-
kli / miē: A ie / tci dobry / lud ci tyłko swodzi. A dru-
dzy mowali: Tego wiemy s kād iest / ale Chrystus gdy
przydzie / nikt go niebędzie wiedzāl s kād przydzie.
A to wssytko rzekli / iże Izaiās mowil: Rodzay ie
go kto wysławi / wiličzy / albo wymowi: A wssakoż
nikt onim niechcial mowit iawnie / bo iāz sie żydow
Ale mily Jezus gdy iūz byl swięty dzien / wstapiwssy
w kościol / poczał nauczāz / a żydowie poczeli sie
dzinowāz rzekāz: Jako ten ymiē pismo a nieuczył
sie go: Odpowiedział mily Jezus i rzeki: Moia na-
uka nieiest moia / ale tego ktory mie posłāl / będzieli

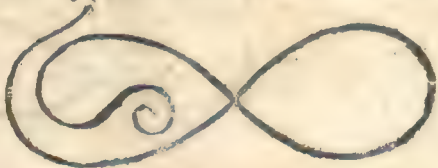

Żywot pana Jezu Krysta

Kto chceż wola iego czyniż / pozná tę naukę / iestli od
Boga czyli iá sám od siebie mowie. Kto sám od sie-
bie mowi / włásné chwały szuka / ale ktory szuka tego
ktory go posłał / iest prawdzinowy / ani jedné niepraw-
dy w niém nie. Wssako Moijżesz dáł wám zákon /
a žádný z wás zákonu nienapelní / czemu mie zabiz
szukacie: Odpowiedziały zastepy żydowskié: Días-
bla máśs w sobie / a kto cie szuka zabiz: Jezus odpo-
wiedziál: Jedené vczyneł vczylní / a wssytcy sie dzi-
wniecie: Moijżesz dáł wám obřezanié / a w sobotę
człowieka obřezu ecie. Gdyż to iest iże człowiek
w sobotę przyjmiaż obřezanié nie poruśśá zákonu
Moijżesowego / ani gwálcí swięta: czemuż sie wy
na mie gniewacie / iżem w sobotę człowieka vzdro-
wil niemóžného: Arzeż wssy to / ssedł zasie za iordán
gdzie swięty Ján piwócy krzcił / i przebywał tam.

Jezus miłosciwy wskrzesił Łazarza vmarłego /
czterzy dni w grobie leżácego. Ka: 63

WTen czas / rozniemógl sie dnia iedného pieś-
tny i wielmi podobny paniz / imieniem Ła-
zárz z Betanié / brat rodzony Marié Mag-
daleny i Mártý / a ta byla Mariá która byla poma-
zala pana Jezus Krystusa masćá droga / i vcierala
nogi iego swymi włosy. Którego żaluaż siostrzyce
posłaly ku panu iezusowi za Jordán / na ono miejsce
gdzie byl vstąpił dla gniewu żydowskiégo / gdy go
chcieli iaz i zabiz / obławiaiaż mu / iż miłosnié iego
Łazárz niemocen leży. Słyssaz to pan Jezus odpo-

wiedział ijm rzekaz: Niemog ta nie iestci na smiercz
 ale by sie chwala boża przezeń rozmnożyła. A tak
 przez dwa dni o tey rzeczy milczal / i rzekl poty po
 dwu dniu tu swy zwolenikom: Podzmy do żydow-
 skie ziemie. Slysaz to zwolenicy iego rzekli: Miste-
 rzu niedawno cie żydowie chcieli kamionowaz / a
 a ty tam zasie idz chcess. Odpowiedzial mily Je-
 zus i rzekl: A zali nie dwanaście godzin iest przez
 dzien / bedzieli kto chodzil we dnie nieurazi sie / bo
 widzi swiatlosz tego swiata: ale bedzieli chodząc w
 nocy / wiazisze / bo swiatlosci nie. To zmowiwssy mi-
 ly Jezus rzekl ijm. Lazarz przyaciel nasz spij / ale i-
 de abych go ze snu obudzil. Tedy rzekli zwolenicy:
 Panie iestliż spij / tedyż bedzie zdrow. A to mily Je-
 zus rzekl byl o iego smierci / a oni minimali by rzekl
 o spaniu sna. Przeto mily Jezus gdy tego nierozu-
 mieli / iż to mowil o iego smierci / rzekl ijm iawnie:
 Lazarz przyaciel nasz vmarl / a rádę iżem tam nie
 byl / dla was abyscie wierzyli / ale podzmy k niemu
 abysmy go zbudzili. Tedy swiety Thomasz rzekl:
 tu drugim zwolenikom: Podzmy / i my s nim vm-
 rzemy / i possli. A gdy bylo blisko Betanie / dowie-
 dziawssy sie Marta / iż pán Jezus przyblizal sie do
 Betanie / zabiezala iemu / a padwssy przed iego nogi
 s placzem rzekla: O moy mily panie / by ty tu byl /
 brat by moy byl nieumarl / ale i iessze wiem go to-
 wie bedzies żę daz od boga / to bog dá tobie. Mily
 Jezus iey odpowiedzial rzekaz: Nieplacz wstaniec
 brat twoy. Odpowiedziala mu Marta: Wiem mily

Żywot pana Jezusa Krysta

panie iżże wstanie z martwy w każdy dzień. Mily
Jezus odpowiedział: Jácien wstać z martwych
i żywot. Kto w m'ie wierzy aczby i marł/ będzie żyw

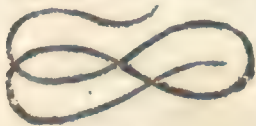

A wsselki ten wierzy w
nie niemrze nawiekli/
wierzyssiemu: A Mār-
ta rzekła: Wierze miły
panie iżes ty Krystus
Syn Boży ktorys przy-
szedł na ten świat. A ja
ro to znowila / ssedw-
iż i wezwala swe sio-
stry Mārte potaenie
iż rzekła: Mārto przy-
ssedł a zowie cię i sobie
A ona skoro to uslyssa-
ła/ matych miała przedko-
powstała/ i naprzeciw

panu Jezusowi biegła/ bo iessze był miły Jezus nie
przyssedł/ ale był na tym miejscu/ gdzie iemu Mārta
zabiegała/ tezo dla żydowie ktorzy byli s nią w do-
mu ciessz ią/ gdy wzrzel iżże sie tak rychło pochwa-
ciła iż wyszła: naśladowali iey rzekaz/ iżże iżdzie tu
grobu plażaz. Mārta gdy przyssła tam gdzie był
miły Jezus/ wzrżawssy go padła plażaz na swe to-
lana iż oblicze przed iego nogi iż rzekła iemu/ Panie
by ty tu był/ brat by mój nie był w mari. Mily Jezus
wzrżawssy iżż ona plaże / iż żydowie plażaz ktorzy
s nią byli/ porussyl sie duchę tu plażaz/ iż plażał goż

to / zarzewniwssy sie ij zasmucil sie sami w sobie / a
 westchnawssy rzekli: Gdzieście go položyli / aczkoli
 wiedział iako Bog wierny. A oni rzekli: Podz miły
 panie ogladaj. A poczał tym więcej płakać ij szły
 puszczaj. Widząc to żydowie rzekli: O iako go sil-
 no milował. A dnuży lepać mówili / Niemogli by
 ten uczynić ijz by nieumarł / który otworzył ślepemu
 oczy. Rozmyślaj tu iako miły Jezus ijdzie potómie
 płacząc z siostrami lazaryowymi / a śnadz też ij apo-
 stołowie płakali / a tak płacząc tu grobu przysli / kto-
 ry grób był wykłówan s kamieniem / ij przyłożon ka-
 mieniem na wirzech. A kazał go, miły Jezus odiać /
 ale Marta odmawiała rzekając / O mój miły panie /
 już ci śmierdzi / Bog już czterzy dni w grobie leży.
 Rzekł iey Jezus / A zámci nierzekł Marto / iestli v-
 wierzyśa vzezyśa natychmiast chwale Bożą. Gdy
 on kamień odieto / Jezus podnioswssy swe oczy w
 niebo rzekł: Dziękuję tobie oycze niebieski / iżes mie
 zawždy wysłuchawał / a wujem ijz mie teraz wysłu-
 chasz / dla tych go tu stoja / aby wiedzieli iżes ty
 mnie zesłał. O nabożná duffo rozpamiętaj tu stwo-
 rzyciela twęgo płaczącego / bacz iego wielką miłość
 ij żadza o ludstwie zBarwieniu / która sie wklazuje z pla-
 czu ij z wołania wielkiego / bo gdy to mówił miły Je-
 zus / zawolał wielkim głosem rzekając / Lazarzu wyni-
 dzi sam z grobu. Natychmiast sie za tym słowem pod-
 niósł ożywssy z grobu / a związany były iego ręce ij
 nogi. A rzekł pán iezus apostołom / Rozwiążcie go /
 niechaj wyszedssy z grobu chodzi. To dobrodziej-

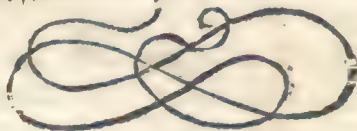
Żywot pana Jezu Krysta

Stwo widząc iego siostry/przed panem Jezusem po
kłękawszy/ij pokornie s tego uczynku dziwnego ie
go święte miłości dziękowały. Wieleż żydow którzy
to widzieli/w milęgo pana Jezusa uwierzyli/ a nie
którzy snich ten dziw sędowśli do miasta / między
ludźmi roznieśli/tak iż z Jeruzale i z iynszych miast
wiele ludzi przychodziło oglądać Łazarza żywego.

Alle doktorowie/licemiernicy/ i nauczeni w za
konomie/slyssząc ten dziw który miły Jezus
uczynił/wielmi sie zasmucili/ij otym
iż s pilnością myśleli/ iako by
go zabiz mogli.

Dołonaćwaia sie księgi pirowssie.

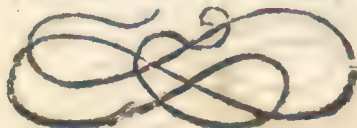
zau
ten
my
wi
mi
(gu
de
kie
by
mi
we
gu
Ka
wo

Księgi drugie.

Biskupowie z licemierniki radę weźynili/
aby milego pana Jezusa zabity mogli.
Kapitulum pierwsze.

Dy od Boga oytza przybliżał
sie czas zrzadzony tu odtupie
niu ludskiemu / dla strzeżenia
Lazarzowego / s poduszczenia
złego ducha / zebiali sie w radę
biskupowie / książęta żydowscy
i licemiernicy przeciw Jezu
sowi / radzając iakoby go ieli i
zawia / a tam radząc sie mówili: Czo czynimy / oto
ten człowiek wielkie guda i zamiona czyni / pusciz
myli go tak (gus niezabawossy) wssytek lud wen v
wierzy / a potym przyda Rzymianie / i wezma nam
miasto nasse / iakoby rzekli. Widzicie iż to miasto /
(gus kościol) iest za swiatostz pogansta / bo Alexan
der / krolowie Perscy i krolowie Egiptscy / w wiel
kie gci ten kościol mieli. Ale ten człowiek naucza iż
by nassa sluzba w kościele byla marna. Przeto Rzy
mianie vsslyssali o skarbie kościelnym / a rzyczali tak
o guda / d niego / przyda i we ma nasse miasto /
gus kościol i nass lud. Ale ieden s nich / imieniem
Kajfasz / ktory byl biskupem na ten czas / rzekl i m:
Wy niz nie wiecie / musi ieden człowiek i mrzecz za
p

Żywot pana Jezus Krysta

wssytek lud/nizli by wssytek lud miał zginać. O prze-
 kletą radą/o mizerni wódcowie ludu pospolitego/
 w rece wasse dół Buóg syna swégo/aby dla was v-
 marl/ale nie z was. On ci vmrze od was/ij zbawi
 swóy lud/awoy będziecie potępieni. A dla tego od
 tego dnia/poczęli mysliz aby go zabili/A pán iezus
 iuż niechodzil iawnie między żydy/ale sšedl do mia-
 sta Effraim/ij przebywał tam z matuchna swa mi-
 lościwa/z Mártą/z Magdaléną/z Lazarzē ij z swy-
 mi zwolenikł/ciešsz matuchnę swa rozmowa sy-
 nowska. A gdy iuż byla blisko wielkanoz żydow/ta
 tedy wiele żydow przisslo do Jeruzalem przed wiel-
 kanozą/aby sie ofiarowali Bogu/a szukali milégo
 Jezusa mówili między sobą stojąz w kościele: Czo
 sie wám widzi/śnádż nie przydzie tu temu święte-
 mu dniu/bo biskupowie iuż byli dali przykázanie/
 gdzie by kto widział Jezusa/ten by go miał vkázaz
 aby go ieli ij zabili.

Mariá Magdaléna Jezusa masčia
 pomazala. Ka: 2

GDY bylo sšostégo dnia przed wielką nozą/
 przysšedl miły Jezus do Betanie/gdzie był
 Lazarz vmarl/którego śkrzesil miły Jezus/ij vdzia-
 lali mu tam wieczerza/na które Mártá służyła/a
 Lazarz siedział z miłym Jezusem ij z godniacymi.
 Mariá magdalena siedząc za wieczerza/na Jezusa
 pilno patrzala/ij iego strudzonégo widziala/a dla
 tego wziorssy sunt masci drogic z zieleń nardusow

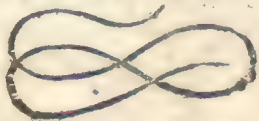

węgo i j pomazala nogi iego / i j swymi włosy wtarla
a ostatek na glowe wiala / tak iz on dom wssytek byl
napelnion od oney masci roskossne wonnosci. Te
godla rzekl ieden z iego zwolenikow / i j mieniem Ju
das Skariot / ktory go mial zradzic: Ach iaka sie to
silna szkoda stala / iz ta masz tako droga zepsowana

A za nielepicy użby te
masz bylo za trzy sta
pieniedzy przedano / i
wbogim ty pieniadze
dano. Ale to rzekl nie
przeto użby nan slusza
lo wbostwo opatrzo
waz / ale uze byl zlo
dziey / mieszki maiaz /
w ktorych nosil to go
milemu Jezusowi slas
no a wssakoz dziesiat
czesz zawzdy vkradl /
a tak z iego naprawie
nia i j drudzy zwolenici
ssemrali / nie dla zlo

dziey / twa iako Judas / ale z lutosci ktora ku wbo
gim mieli. Ale pan Jezus s tego Maria Magda
lene wyprawil rzekaz: Niechaycie iey / boz to vczy
nila na pamiatke mego pogrzebienia. A rzekl daley
mily Jezus / Wbogie zawzdy z soba macie / a gdy
chcecie mozece i j m dobre vczyniz / ale mnie nie za
wzdy z soba będziecie miez. Judas niedbiaz tez

Żywot pana Jezusa Chrysta

go wielmi sie rozgniewał / a dla tego poczał mysliz
iako by go przedał / Bo już wiedział uże już ksiązeta
kapłanśkie z licemierniki sie byli smowili / uż by go
koniecznie zabili. Czegoż potym wescrode dotązał/
gdy t nim mowiaz przybieżał: Czo mi dacie / ia go
wam wydam / a za znamie / pogaluie go sam. Żydo-
wie temu radzi byli / uż trzydziesti mu pieniedzy daż
wstawili / które byl stracil na oney drogie masce / któ-
ra mogla byż przedana za trzy / ta pi-niedzy. A gdy
zwiedziały wielkie żaśtepy żydowskie / uże m. ly Je-
zus byl w Betanij / przyssło tam mnogo żydow / nie
tylko dla pana Jezusa / ale by wzrzeli Łazarza które
Chrystus szresil z martwych. A przeto przyssedwssy
t niemu / pytali go o oytzu Ażamie i o młach pie-
kielnych / a on ijm miloscio wie na wssytto to pytali
odpowiedal. Tedy ksiązeta kapłanscy / biskupowie /
i licemiernicy / pocżeli mysliz iako by uż Łazarza za-
bili / Bo mnogo żydow dla niego odstawalo od uych
pospolstwa / a wierzyli w pana Jezusa.

Jezus z wielka chwala przyiechál do Jeruzalem
w kwietna niedziele / siedząc pokornie na
oslicy a potym na osle. Ka: 3

GDy sie przybliżał czas aby pán Jezus dál
światu lekarstwo przez młkę swa ciesska /
dla tego iako bylo zaútrá w kwietna nie-
dziele / gotowál sie pán Jezus nowý a niezwyčaj-
nym obyczajem do Jeruzalem. Ale matuchna iego
milá te^o mu odmówiala rzekáz: O móy námileyszy

synu/ do kadże sie to Bierzesz/ a wssakż więś prze-
ciw sobie żydow spiknienie / ktorzy o śmierz tobie
stoia/ prossę twe święte miłosci/ nieracży tam wię-
cey chodzit. Tęgo też odmawiała Magdaléna i
Marta mowiat: O nasz mily mistrzu niechodże
więcey do Jeruzalem/ wssak więś iż ci żydowie

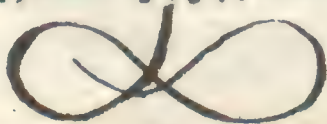

o śmierz stoia/ a ty oto
dobrowolnie chcesz
wpaść w ręce ich. Ale
Jezus mily na to odpo-
wiedzial / iż by to była
wola oytca niebieskie-
go/ aby ch tam dziś po-
ssedl nieiało przed tym
ale z wielmożnościa i
uczliwością/ a dla tego
nieśmęz się moia mila
matko/ obroniz mnie o-
cież moy/ a stawie się
wam dziś na wieczor.
A tak pocieszywszy
matuchę/ possedl s cze

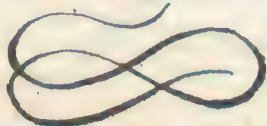
łódka swą z Betanie do Jeruzalem/ a gdy sie przy-
bliżał ku Jeruzalem/ i przyssedl do Betfage ku oliw-
né gorze/ poslal dwu zwoleńiku rzekaz iym. Idziecie
do teo miasteczka/ które iest przeo wami/ a gdy wni-
dziecie w miasto/ natychwiasť náydziecie oslicę a o-
sle s nią na ktorym iessęże nikt nie siedzial/ odwiaz-
wszy/ przywiedzieciez mi/ a rzeczeeli wam kto go/ mow

Żywot pana Jezu Kriſta

cie iſze pán náš te^o potrzebuie/a natychmiáſt wás
 puſſeża. A to ſie wſſytko ſtalo/aſby ſie piſmo popel-
 nilo/które było przez Zachariaſſa rzeżono: Powiedz
 cie dziewce ſyon/iż ci oto król twóy przyſſedł tobie
 ku twómu wſytku cichy a pokorny/ſiedząc na oſle i
 na oſlicy. A ſſedſſy zwolenicy/węzinili iako iym przy-
 kázał Jezus miły/i przywiedli oſlicę z oſlem/a xolo
 żywſſy odziemię na oſlicę/i wſadzili go na nię. A
 gdy ſie iuż miły Jezus ku Jeruſalę przybliżał iż ię-
 żdzał z góry oliwne/záſtepy wielkie ludu wſlyſſáw-
 ſſy iſze miły Jezus iedzie do miáſta/a téż iſze ſlyſſeli
 ſkrzeſſenie Łazarzowo /które ſie ſtalo przezeń/ wy-
 ſſedſſy zmiáſta/i ſli przeciw iemu ſcielaż ſwó odzie-
 nię na dróдке. A drudzy ocinali i lámali rożdoże z o-
 liwnego drzewa/i miotali przedem na drogę. A záſte
 powie ktorzy przedchádzali paná Jezusa/i téż kto-
 rzy go naſadowali/wolali rzekaż: Oſanna/to ieſt/
 chwála ſynowi Dawidowému/Blogoſławiony kto-
 ry przyſſedł w iymię Boże. O królu Izraeľſki /chwá-
 la bądź tobie na wyſokoſci. Działki téż żydowſkie
 noſſaż rozgi oliwne przed nim i dąż ſpiewaly rze-
 każ: Bóg náš na wyſokoſci królu Izraeľſki/Blo-
 goſławiony który w iymię Boże i dżie/na wieki mu-
 chwála będzie. Drudzy lepał ſpiewali: Ten ieſt kto-
 ry przyſſedł na zbawienie ludu/tencij ieſt zbawienie
 naſſe/i odkupienie Izraeľſkie/itemu tronowie i pan-
 ſtwa ſłuża. Drudzy lepał zabieża wſſy mu /kwiatki
 przed nim miotali/dają mu częſz iako zwycięzcy/
 a mówią. Chwála częſz i ſława bądź tobie królu

Kryste odkupicielu / ktorému dziecinna sličność wy-
 sławia chwałę miłosciwa. Izrahelski król iestes / i
 chwałebny Dawidow plod / który w imię Boże kro-
 lu Błogosławiony przyszedł. A gdy się ku Jeruza-
 lem przybliżał / widząc miasto Jeruzalem / rzewno
 płakał rzekł. O Jeruzalem by wznalo wpaść twój
 który ma na cie przysię / i ty by (czuś) płakało / które
 się dziś weseliś / Bo przyda dmi na cie / i już cie ogar-
 na nieprzyaciele twój walem / a nieostawia w tobie
 kamień na kamieniu / Boś nie poznało czasu nawie-
 dzenia twego / które się tobie od Boga stało. Patrz tu
 dusso nabożna na stwórzyciela twego / który jest pán
 nad pany / król nad królmi / i aťoż iedzie pokornie / a
 aby nauczył ludzie swiętskie gardzić chępe. Ogla-
 daj już on acz był król nieba i ziemi / a wssaťoż nie-
 miał nástołek pyśnych ale tylko proste odzienie apo-
 stolskie / aczkoli s taka czcía i chwała prowadzili go
 a wssaťoż się s tego niechelpil / ale siedząc na oslicy
 rzewno płakał ten który grzechu nie miał. Przeto też
 ty dziś się s nim rozplacś / a iednę słze acz niewie-
 cey dla twych grzechow wypuśc. A wssedśy stała
 czcía w miasto Jeruzalem / tedy się poruśyło wssyt-
 ło miasto / dziwuiat się tako wielkiemu ludu / a nie-
 wiedząc go by się to działo / i po czeli pytat rzekł.
 Który jest tento: Tedy lud pospolity rzekł / chęat
 by to ku starssym przysło: Toż jest Krystus Jezus
 prorok od Nazaret Galileyskie ziemie. Wslyśawszy
 to licemierncy rzekli sami w sobie. Widzicie już nie
 niemożem pomóc / oto wssytek lud za nim ijdzie.

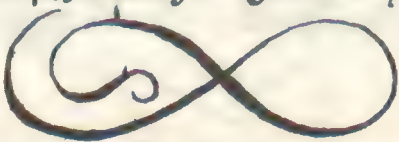
Żywot pana Jezusa Krysta

Modlitwa.

O Anie Jezus Kryste / ienżes na mękę przyszedł
dobrowolnie. Przydzi też mnie mizernému
przez łaskę w serce moje. A ty miły panie / ktorys
mnie grzesznego tedy naprawił / gdys na ołtarzu krzy-
ża świętego ofiarowan był. Napraw za sie wpadę
mój przez tę błogosławioną twoją mękę / a raczy
dać mnie grzesnému / użybych we wśsech sprawach
moich / pokorę i cichość zachował / a tobie ciało i
ducha pod moją twoją doskonałe poddał. A żebych
też bydlęciem v ciebie był miły panie / a ty na grzbie
cie moim siedział / a mnie iako osłę twoje sprawował /
ninie wewnętrzne go pokoiu wkuszenie / i też niebieskie
go pokoiu pilne żądanie przywiedź / a potym do te-
go pokoiu widzenia racz nas przyprowadzić Amen

**O wyrzuceniu kupuacych i przeda-
wacych s kościoła. Ka: 4**

Szedłszy Jezus w kościół / znalazł tam prze-
daiące i kupuące / woli i owoce / i też pie-
niadziomienie / przedawaiące gołębie w ko-
ściele ku ofierze / a to było łakomstwo żydowskie. A
przeto miły Jezus wezłowił bicz s powrozo wiał
wyganiać kupuące i przedaiące z kościoła z wiel-
kim gniewem / bo w ten czas widzieli od niego po-
chodzą światłość z jego oblicza / iako by promienije
słońca / a dla tego złękowi sie wśsyty / s kościoła v-
cieli anij sie mu przeciw mogli. A wypędził

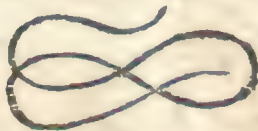

owce/woly/ij sprzewrazawssy stoly tych ktorzy pie
niadze odmiieniali/ a tym ktorzy golebje przed awali
rzełł. Wyniescie to od tad/ a nie czynicie z domu oyt
za me° domu kupiezkie°/ bo tak pisano. Dom mój/
dom modlitwy b; dzie wezwán/ a wyscie go uczyni
li iast inia lotrowiska. Zydowie rzełł: Powiedz nam

ktore znamie wktazuies
iże to czynisz: Al on im
rzełł: Złomcie tento ko
ściol/ a iá we trzech dni
och zbudnie gu. Zydow
wie od powiedzieli: Cze
ter dziesci ij ssesz lat sta
wion ten kościol/ a ty
we trzech dniach chcess
go podnieść. Ale to on
mowil o kościele ciała
swęgo ktore on z marte
wych po trzech dniach
po skazeniu swęgo ciała
zbudził/ czego onij iako
cielesnij nierozumieli.

Potym przystapili k niemu slepi/chrzomi/w kościele/
a on ie wssytłi wzdrowil. Wdzaz to biskupowie/iże
takowe guda uczynil/iże iednym Biezem tako mno
go ludzi wypędzil/ a też iże dzieci wolaly: osarna sy
nowi Dawidowému/ Blogosławiony ktory przysel
w imię boże/ ssukali go zabiz/ ale niemogli anij smie
li przed ludem/ a dla tego rozgniewawssy sie rzełł:

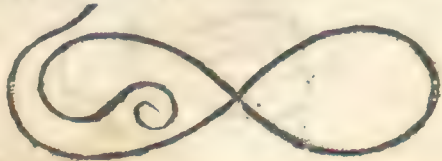

Żywot pana Jezusa Chrysta

A słysząc go ci mówią/skarży ie/a przykładz im nie
chaj milcza. A miły iezus im odpowiedział rzekaz
A zascie nie czytali w piśmie/ iż z wst dziatki mło-
dych i niemoroniątek/ skonałes chwałę prze twoie
nieprzyjaciele. A rzekł dalej: Zaprawdę powieдам
wam/ jeśli ty dziatki będą milczysz/ kamienie będzie
wolaż/ a to się napelnilo czasu meki iego/ kedy opoki
się padaly/ daiaz świadectwo o ie° swiatosci. Tam
że w kościele rostkossne kazanie wdziałal/ na którym
się był ciuśko sprazował/ bo do samego wieczora ka-
zał/ a wssakoż żadeny s nich nie był takowé lafki/ kto
by go na wieczerza wezwał. A także łącznaz/ z apo-
stoly swymi possedł Jezus miły niż w wieczor ku
swoé milé matce ku Marii/ w który domu była ma-
tuchna iego panna Maria/ i Magdaléna/ Marty
święté siostra/ natychmiast z silna lafka i miłoscia
go przyieli/ i wieczerza nań sprawili. Bo aczkoli ży-
dowie rano z weselim i z wielką częścią go przyieli/
ale w wieczor sromotnie go wypędzili/ a to przeto
iż ie wygnal s kościoła Jezus na lafawssy.

Jezus przeklinal figowé drzewo. Ka: 5

Nli/ possedł miły Jezus iako miłosciwy a wier-
ny robotnik do Jeruzalem a idaz na dro-
dze wzrzal drzewo figowé/ a w ten czas chciało się
mu iesz/ gus chciało się mu zbawienia ludzkiego/
albo iż się mu chciało iesz/ wkazował wierność swoé
go ciała: Podle drogi nie na drodze/ wzrzal figowé

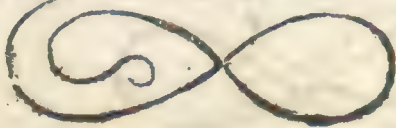

drzewo / to iest synagoga / żydowska / która była nie
 na drodze rozumu duchowne / ale podle drogi pro-
 stego pisma iych. Przyszedłszy k temu drzewu / niż na
 niem nienalazł iedno listie / przeto rzekł k temu drze-
 wu. Nigdy albo na wieki sie s ciebie owoz więcej
 nienarodzi / tak zatym słowē natychmiast vschlo.
 Widząc to zwolnicy milęgo Jezusa / dziwowali sie
 temu Barzo rzekł: Ach iako rychlo vschlo. Ale miły
 Jezus odpowiedział im ręką: Miecye wiary / nie
 tylko to czynicie / ale byście rzekli górze: Podniesi-
 sie / rzuciż sie w morze / natychmiast sie to stanie. A
 dla tego żółoli będziecie prosiz nie wotpiąz / wierz-
 cie iże sie wam to wssytko stanie. A gdy miły Jezus
 przyszedł do Jeruzalem / szedł naprzod do kościoła /
 i wdział tam kázanie wielmi rostkossné / dawaiaż
 nam naukę abyśmy téż takież dzialali. A gdy sie te-
 go biskupowie żydowscy i licemiernicy dowiedzie-
 li / przystapili k niemu / i spytali ie° rzekaz: Powiedz
 nam która to moza czynisz / iże nauczasz lud nie w-
 ziawssy od nás odpuszczenia. Odpowiedziaż im
 miły Jezus rzekł: Spytań iá téż wás iedného slo-
 wa / ięśli mi to powiecie / iá téż wam powiem która
 to moza czynię: Krześć święte° Jána s kąd był / z nie-
 ba czyli od ludzi: A oni poczęli mysliz miedzy soba
 rzekaz: Rzecżeli kto z nás / z nieba: rzecże nám / a cże
 myście mu niewierzyl / a rzecżemyli od ludzi / bo ię-
 my sie zástępow / by nás nieukamionowali / bo w-
 ssyrcy mieli święte° Jána za proroka / A przeto odpo-
 wiedziawssy / Niewiemy. A on im téż rzekł / anij iá

Żywot pana Jezui Krysta

tęż wam powiē / która to moza czynię / iakoby rzekł:
 Ani iá wam powiēm zo wiem / gdy wy niechcecie
 powiedziez zo wiecie. Takó potym słowie Jezus
 miły rzekł ten przykład. Czo sie wam widzi był iedē
 człowiek który miał dwu synu / a przystapirossy ku
 pierossému rzekł: Synu, idzi dziś robisz do win-
 nice / a on niechciał. Potym rozpamiętawssy sie iże
 zle uczynił / ssedł do winnice. Poty przyszedł ku dru-
 giemu i rzekł iemu takżeż. A on iemu odpowiedział.
 Poydę miły oytče / a nie ssedł. Powiedźcie mi który
 s tych dwu synu uczynił wola oytza swęgo: A onij
 rzekli / iże pierossy. Jezus miły odpowiedział. Za
 prawdę wam to powiadam / iże iawni grzesznicy i
 niepocześne żony / wprzędza was do królestwa nie-
 bieśkiego / bo przyszedł k wam święty ián / nauczaiaż
 drogi prawdy iwe / a wyscie iemu niewierzyli / ale ia-
 wni grzesznicy i niepocześne żony iemu wwierzyły.
 Słyssaz to biskupowie żydowscy / chcieli go vchwá-
 ciż / ale nie śmieli przed ludē. A gdy mu tam nig nie-
 mogli uczyniż / wssedssy w radę / i posłali k niemu
 swe slugi z Herodowymi / którzy byli na dzień swię-
 ty przyiechali / a przeto chęaż vchwaciz milęgo Jer-
 zusa w słowie / posłali k niemu / s tym pytanim. Sły-
 ssali dawaz dan rzymskim Cesarzem / aby walczyli
 za pokóy / aby iusz iestli rzeczē / użęby niemiano da-
 waz / tedy go yma sludzy Herodowi / a rzekli by /
 Dajcie / aby sie nán lud rozniewál. A takóž ci iśni
 posłowie / poczęli iego pytaż rzekaż: Mistrzu wie-
 my użes prawdziwy / a drogę bożá w prawdzie nas

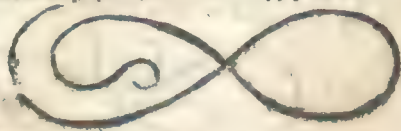

uczając nikogo sie niebo
 iaz / bo nie patrzając na
 osoby ludzkie. Tego
 dla powiedz nam / iestli
 podobno dawac dan/
 albo czynisz Cesarzowi/
 czyli nie: Ale miły Jezus
 poznałszy ich chytrośc
 rzekł im nie wedle ich
 słow / ale wielmi przye
 kro: Czo mie kusicie lice
 miernicy / pokażcie mi
 pieniądz którym czynisz
 placicie. A oni iemu po
 dali / a on ich począł py
 tać rzekając: Czy to ob

raz na tym pieniądzu / nie przeto pytał aby niewie
 dział / ale by słusnie odpowiedział. A oni rzekli / Ce
 sarzow. Tedy on rzekł: Dajcież Cesarzowi co iest
 cesarzow / a to iest Boże^o bogu. Dłyszawszy to / dzi
 wowali sie temu / a odssedssy od niego opuścili go.

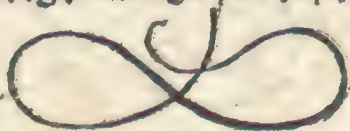
Niektórzy w Jeruzalem mówili / aby kszazta
 poznały iże to iest Krystus. Ka: 6

GDy to miły Jezus mawiał / nikt iemu nie do
 powiedział / a dla tego począł mówić nieś
 kłótny Jerozolimianie r. e. k. a. Wszakże ten
 iest kto e^o słuca zabija / oto już iawnie mówi / a nig
 iemu niemówia / a bog poznali naszy przelozeni iże

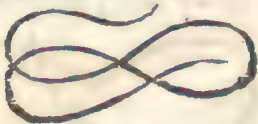

Żywot pana Jezus Krysta

to iest Krystus/ale tego wiemy ꝑ kad iest/a Krystus
gdy przydzie ni kt nie wie s kad bedzie. A dla tego
Krystus zawolal wielkim glosem: A mnie wiecie ij
od kadem iest wiecie/Bociem sam od siebie nieprzy
ssedl/alez ten iest ktoryz mnie poslal/ktorego wy nie
wiecie/ale ia wiem ijem od niego/a on mnie poslal
Gdy to rzekl mily Jezus/chcieli go licemiernicy v
chwaciz/a zadny nan reki nie podniosl/i ze godzina
iego iessze byla nieprzyssla/a w ten czas wiele wen
wierzyl o i mowali. Gdy Krystus przydzie / a zali
bedzie wiecssz guda czyniz/nizli ten czyni. Oslyszal
wssy to licemiernicy ij ksiazeta zyduwscy takowe
septy abo ssemranie miedzy tluszczu onym/ poslali
swie sluzi aby go ieli. Ale mily iezus lastawie ijm od
powiedzial rzekaz. Iesszem maly czas s wami/ale
poyde rychlo ku temu ktory mie poslal/ssukacie mie
a nienaydziecie/a gdziem ia/wy nie moze cie przydz.
Slyszaz to zyduwie rzekli sami k sobie. Gdzie ten
chce ydz/iżby smy go nie nalezli / a zali miedzy po
ganstwo poydzie nauczaz poganstwo/ktore iest to
slovo ije rzekl: Ssukacie mie a nie naydziecie / a
gdziem ia iest wy niemoze cie przysiz. A potym zawo
lal mily Jezus wielkim glosem. Zadali kto abo pra
gnie picia/niechay przydzie ku mnie. Bo kto wwie
rzy w mie/rzeki zywe wody pocieka z iego żywota.
A to slovo mily iezus rzekl o swiety duchu/ktorego
mieli przyiaz cu go wen wierzili / Bo iessze duch
swiety nie byl dan iż mily Jezus iessze nie byl po
chwalon. Od tego dnia gdy to zastepowie vlysseli

poczęli mówią: To iest prorok / a drudzy rzekli / iż to
 krystus. Niektorzy rzekli: A żali od Galilee przydzie
 krystus: wssako pismo mowi iże s pokolenia Dawi
 domęgo z miasta Betleiem / A tako byla swada on
 między nimi / a niektorzy s nich chcieli go vchwaciť
 a wssakoż niżadny nani reki niesmiał podnieść. A
 gdy przyšli sludzy ku biskupom / spytali ich: Cze-
 muscie go nie przywiedli. Odpowiedzieli sludzy rze-
 kają. Nigdyśmy tako nieslysseli cżlowieka mówią-
 iako ten mowi. Odpowiedzieli im licemiernicy i
 kśiażeta rzekają: Tedyście i wy inż swiedzieni / a za-
 scie slysseli aby ktory z kśiażat abo z mistrzow wen
 wwierzyli / wssako wen żadny niewierzy / iedno za-
 step ktory zákonu Bożęgo niewie. Slyssają to Niko-
 demus ktory byl przyszedł ku milęmu Jezusowi / kto-
 ry téż byl iedē z kśiażat żydowskich / rzekli: A za wss
 zákon sadzi křorego cżlowieka / pirwey niżli od nie-
 go go vslyssy: A vbaczmyssy to z odpowiedzi ięgo /
 iż on wierzył w pana Jezusa / odpowiedzieli mu rze-
 kają: A zaś téż ty Galileyski cżlowiek / ogladáy a obe-
 zrzy dobrze pismo wssytko / iżci od Galilee żadny
 prorok nie powstál. Tako zatym slowem rozgnie-
 wawssy sie / possessed každý do swęgo domu / a mily
 Jezus sšedł sie modliť na gorę oliwety. A gdy inż
 byl blysko wieczor / possessed z miasta / bo tego dnia nie
 mohl mieť żadne gospody w ony miescie / a przeto
 sšedł do Betanie ku swięte Magdalénie / a ku Laza-
 rzowi i ku Márcie / a tam téż byla matka ięgo / kto-
 rá sie smucila / iż go tak dlugo niebylo. A dla tego

Żywot pana Jezu Krysta

gdy przyssedł z ucziwością go przywitala rzekaz:
Witay wesele mego serga/ij wciecho moia mila.

Jezus we wtorek po kwietné niedzieli
wrocil sie do Jeruzalem. Ka: 7

W wtorek tedy po kwietné niedzieli / przy-
ssedł zasie do koscioła wielmi rano Jezus
mily/ij poczał tam rozmaite nauki przepo-

wiedaz/ij przymawiaz
żydom rzekaz: Bieda
wam licemiernicy/ijże
sie czynicie mądry sa-
mi v siebie/Bo zamysł-
cie królestwo niebie-
skie przed ludzmi / a sa-
mi tam nie widzicie/
Bo niewierzycie w mię/
ani tych przepuszczacie
ktorzy widzą chęć / to-
żus / tych ktorzy chęć
w mię wierzą. Bieda
wam licemiernicy ij
przykryci / ktorzy oczy-
ściacie co jest zewnatrz

a w natrzecie pełni kradzieztwa/nieczystoty/lak-
stwa/ij wsszech grzechow. Bieda wam przykrytce/
ijz podnosicie groby proroków / ij okraszacie groby
prawdzywych ij sprawiedliwych prorokow/ a mo-
wicie: Byśmy byli w ty dni/gdy byli nassy oytgo-

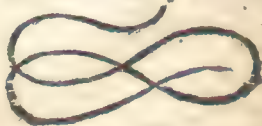

wie niebylibysmy iym towarzyssini w przelaniu krewie
 prorokcie. Zaprawde swych zlych oytzow nas
 sladuiecie/boście tych synowie ktorzy proroki pobili
 a wy iessczescie gorssy/bo zabijecie boga/abo pana
 prorokcie/a tak napelnicie wola oytzow waszych/
 bo ony nie dokonali/to wy napelnicie. Ony pobili
 proroki/a wy pana prorokciego zabijecie. Oto ia sle
 k wam proroki/izby przysle rzeczy przepowiedali/
 doktory i miedze izby pisano wykladali/i skryby/
 to jest mistrze ktorzyby przyrodzonego pisma nau
 czali. A stych iedny pobiecie/drugie wkrzyzniec/a
 niektoree bedziecie biczowaz w synagogach/a be
 dziecie przesladowaz od miasta do miasta z ydow
 stie ziemie do poganstwa aby na was przyslo prze
 klenie i pomsta krowie niewinnych/ktora jest przela
 na na ziemi/od Abela sprawiedliwego aze do Zacha
 ryassa syna Barrachiaszowego / ktoregoscie zabili
 w kosciele za oltarzem. O Jeruzalem Jeruzalem bo
 zabijasz proroki i kamionuiesz ty ktorzy ku tobie sa
 poslani/wiele krotz chcialem zgromadzic syny twe
 pod skrzydla moje/a niechcialos. Dla tego bedzie
 spustoszono/i przydzie na cie niedlugo i na twe po
 tolenie wssytko zlec.

Cudzolożnice od wkamionowania
 wybarwienie. Ka: 8

Wyssaz te wielka sremotę licemierney i
 kszaz ta ydowsy, my sili iakoby go w slo
 wie wchycili/bo minimali by Krystus nie praw

Q. ij

Żywot pana Jezu Krysta

dzinwy albo niemilosierzny w sadzie / A dla tego przy-
wiedli przeden żonę / ktorą była w żudzołostwie vch-
wyżona / i postawili posrod ludu rzekarz ku mile-
mu Jezusowi: Nisierz tu ta żona vchwążona w żu-

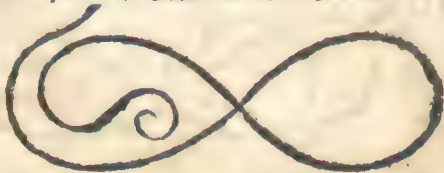

dzolołstwie
a możyżes
w zakonie
kazał tako-
we kamio-
nowat / a
ty go mo-
wisz k te-
mu: A to
mowili ku
saz go / a
by go mo-
gli w slo-
wie vch-
wacie / aby
sie s niego
nasmializ
o niemilo-
sierny sad

kazeli iakamionowat / a z drugie strony / niekazal li
by podlug zakonu możyżessowego / aby go samego
osadzili i v kamionowali. Ale mily Jezus nachyliw-
szy sie nadol / poczał pisat palcem na kamieniu. A gdy
go oto nieprzekazali pytali / rzekl mily Jezus. Ktory
miedzy wami jest przez grzechu / ten pierwszy kamie-

niem vderz nanie / i pisal na ziemi. Ale go tamo pisal / odpowieda swiety Ambrozy w iedne epistole / i uze pisal ty slowa: Ziemia ziemie pomawia. Wiedzaz to on / possli ieden za drugim s koscioła / az za dny nie zostal iedno mily Jezus a ona zona / A podnoszysy sie mily Jezus / rzekl ku oney niewiescie: Niewiasto gdzie sa ci go cie potapiali / widzisz i z zadny cie niepotapiała. A niewiasta rzekla / zadny mily panie. Odpowiedzial iey mily Jezus i rzekl. Ani ta ciebie potapiam / idzi iuz w poton / a wiec niechciey grzesz. Potym gdy sie za sie zyc wie zesli / rozmaucie sie s nim gadal / ale wssytki zesromocil Jezus mily. Tak ze gdy byl wieczor / possdl zasie do Betanie z swymi zwoleml / tamze na drodze idaz s nimi / o skazeniu miasta Jeruzolimskiego i o sadnym dniu um powiedal. Matuchna iego mila w ten czas sie wielmi smeczila / i z tak dlugo iey mily syn nie przyszedl z Jeruzalem miasta / przeto sie bala aby go zydlowie nie ieli / i czego zlego mu nie wdzialali. A dla tego widzaz Jezus mily smetek swe matki / poslal na przod Jana s Piotrem k niy / aby sie nie smucila / powiedaiaz iey i zci iuz idzie syn twoy matuchno bloslawiona. Zatym gdy Jezus mily przyszedl / matuchna go przywitala i nabożnie oblapila / tam z magdalena i z Marta prosila / aby wiec niechodzil do miasta Jeruzolimskiego / aby tu raczyl s nimi pozynaz baranka wielkonocnego prossaz go aby niechodzil do Jeruzalem na ten chwartek / bo ciesmy slysseli / i zci sie na cie groza wy

Żywot pana Jezu Krysta

myślaiąz na twa święta miłośz rozmaite rzeczy i
tęż myśli. A tak Jezus na prozbie iych pokorna/ obie
gał sie s nimi byz przez jutro/ to iest przez środek baly
dzien. A oni wssytcy s tego wielka radośz mieli mo
wiaz: Jutro go vprosimy iż do Jeruzalem więcej
niepoydzie/ ale tu s nami wielkonozné iagrie vży
waz będzie. Żatym mu Magdaléna z Marta wie
czerza vcżynila/ i z wielka pilności służyła. A gdy
iuz było po wieczerzy/ tedy iym iak rozmaite rzeczy
powiedaz o sweé męce / iako wielkie rzeczy i myśli
miał cirpiez/ tak iż wssytcy za ona wieczerza sie
dzaż (d. a wielkie żaloscy) plakali.

Panny Marié dziewice Błogosławioné
zasmucenije. Ka: 9

Dziwizgał Maria matuchna iego gdy to vfly
iśala/ wssytki zarzewniwssy sie dla silnégo
smutku obumarła/ tak iż przez dlugi czas mowiz
niemogła/ ale po malé chwili/ na słodkie vpomina
nie milé iezusa/ pāna nāświetszą iakoby ze snu rwar
dého oznęła/ i pokłękawssy przed swym miłym sy
nem takó k niemu mowila: O mój nāmileyssy synu
i mē milé dziecie/ dla oné práce i bolesci ktoram
miała/ gdym s toba do Egiptu vciekala/ i dla wiel
kie miłości ktoram cie milowala smiluy sie nadem
na/ powiedz mi to sie má dział s toba/ boż tobie iak
to bogu wiernemu nig nie iest skryto ani tajemno.
Tedy Jezus miły na prozbe pokorna matuchny swé
milé/ tak był skłomion/ iż wstawssy i s toba na mie

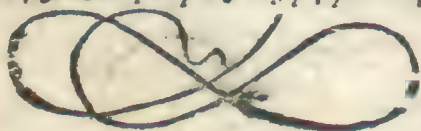

sce osobliwé do celle/przez one wssytké noz s nia za
 losliwie rozinawial/wypowiedaiat iey miloscy w
 ssytek rzad y obyczay méti své cisstie iako ckrus
 nie cirpiez mial / wykladaiat iey z wielka zaloscia
 pisma prorozkie / które onym prorocy duché swietý
 popisali mowiat: Jz mussa byz pisma napełniony/
 aby prorocy w práw dzie byli nalezieni. A mogl iey
 mowiz iako niektórzy téz nábožni doktorowie roz
 myslai. O matuchno moia námileysa / o dzierwizgo
 blogoslawioná, inz rychlo s toba sie rozlacze / a iako
 Baranek niewinny dla odkupienia rodzaju ludskie
 od zydw smierz y okrutné vkrzyzowanie prziy
 me / dla tego vmyslile moie wssytki méti y boleści
 tobie obiawiz, bo wiešs dobrze ižci o mnie przez J
 zaiassa prorokowano: Jz poczarossy od piety noz
 né až do wirzchu glowy moie / niemá byz w mym
 cieie zdrowie. A dla tego to chcę tobie obiawiz / a
 bys (gdy to vkrzyss) stalošz y cirpliwosť miala
 matko moia milá / A poczne naprzod od glowy mo
 ie. Widzisz ty wlosy moie sličné / ktoré sa iako nici
 zloté / od niewiernych a zlosliwych zydw w palá
 zu Kairfássowym y Pilátowym będą oberwane.
 Tyle boleści dla vrednosci y restessnosci glowy
 moie mnie većynia, yle wlos z moie glowy wyrwa
 O iakáz tedy będzie bolešz z wyrwania wssytkich
 Przeto gdy to vkrzyss moia milá matko miéy cirpli
 wosť. Widzisz teraz glowę moie rozkosna byz /
 przez rany y boleści / ale iutro vkrzyss cirym stoz
 ta y vkorunowana / ažé mozz s niéy poplynie. Gdy

Żywot pana Jezu Krysta

to vyzryśś / prośś cie miéy ciępliwośż. Widziśś vssy
moie byż bez wsseltié męki / iutro vslyśśa vstawic
né od żydow wolanié / vkrzyżuy / vkrzyżuy Pilácie
lotra tego / bog iest złośnik i swódoza ludu bożego.
Widziśś téż oczy moie byż wesołé / nasné i niepoła
loné / ale času męki moie / vyzryśś ié od żydow za
wiazané / niemogzné / placźliwe / krwiazaláne. Wi
dziśś téż dziewigo blogosławioná ninie iagody i
czelusci moie byż niepołałoné / ale času meé okrut
né męki / wezma policźki niezliczone / i ślinami smro
dliwymy będa oskaradzone. Widziśś téż vsta moie
ninie byż pełné wsseltié słodkości / iutro będa ogře
i zolcia napelniony. Widziśś ninie plecy i ramio
na moie byż bez męki / w piatek poniosa na sobie
krzyż cięśki / dla ktore^o cięśkości na ziemię vpadat
będe / i vsta sobie do krwie rozbię. Widziśś ninie
ręce moie byż przez boleści / ale iutro vyzryśś ié na
krzyżu rozciagnioné / i gwóźdźmi tępymi przebite.
Widziśś nogi moie i bok móy prawy byż bez bole
ści / iutro vyzryśś bok dzewcē rycerskim przekłoty /
a nogi gwóźdźmi przebite. Widziśś ninie brode mo
ie byż gála / iutro ia vyzryśś wytargana. Widziśś
ninie wssytko cialo moie byż zdrowé / ale iutro v
ryśś ślesz tysiąz / ślesz set. ślesz dziesiąt i ślesz rana
mi v slupa byż zranioné. Czo więcej o matko moia
námileyśśa / dzis widziśś innie żywego / ale iutro v
ryśś mie vmarłego i na krzyżu wissącego. Dzeto
moia milá matko gdy to wssytko vyzryśś / prośś cie
miéy ciępliwośż. Gdy ty rzeczy syn rozpovedział

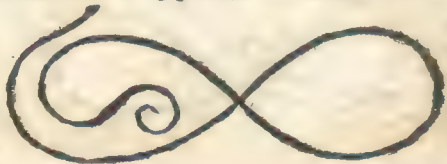
mate
ka /
mo
swę
dla /
smu
nios
niey.
one
syne
tne
go
ga
wa
stro

ti
we
wot
sie
cirp
bie
żow
ni
iako

matce swó milé/slyssaz to placzliwá a smetná mat
ka/sly niezmierné wyléwala/ij wielka boleščia zięta
mowiz niemogła/tylko ręce swée wzniósła na sie/
swégo milé syna oblapiaiaz iego/za mártwé vpa-
dła/tańo ijz iey mily syn patrzaz na iey bolešcw
smutek/gorżko plakał/a niemogaz ciępiez tego/po
mošsossy ia z ziemié/wyssedł z wielka żaloscia od
nięy. O kto to może wymowiz wiatim smetku przez
onę noz wssytkę panna nášwiętszą z swym milym
synem była. O iako gorżko matka plakała męki okru-
tné swégo milégo syna/prossaz Boga oytza/aby iea
go męka była odmieniona. Tańo téż iey mily syn Bo-
ga oytza prosił/aby iey smutku vłżył/a dāl iey tańo-
wa silę ij mysl/ijżby sobie w smetku niestęknila/ale
štronnice go przyięła.

Panny Marié pirowssá prozba. Ka: 10

Prośbę iedno switalo/dziewiża błogosła-
wioná nie miešskaiaz przyšla ku swemu mi-
lému synowi/a pokornie potłęknawssy/racż
ti słożywssy ięła go prosiz rzekaz: O mój mily synu
wezrzy na ty pierśi ktorýches pożywał/ij na ten ży-
wot w ktorýmies dziewięć miesięcy przebywał/racż
sie smilowaz nademna smutna matka /niedáy mi
ciępiez tańo wielkie żalosci. Wysłucháymie w proz-
bie moię/niedáy sie na tańowa okrutna mękę krzy-
żowa/ale odkupi ijnssym obyczaiem plemię ludské
mżli przez twé okrutné vmęczenie ij zabicie/Bo to
iako Bog wierny vcżyniz możess iestli chcess/ a iestli

Żywot pana Jezusa Krysta

za peroné vmrzęz chcesz / obierz sobie ale lekssz iij vć
liwssz smierz synu mój namileyssy.

Jezus mily matuchnie swé mile / lastawie
nato odpowiedział rzekaz. Ka: 11

O Matuchno moia milá / wiedz to iijci niemo
ge podlug sprawiedliwosci / anij chce iijnas
częy odkupiz człowieka / iedno iako prorocy
prorokowali o moie smierci / a toz też jest wola mé
go milégo oytza / iijbych tak odkupil człowieka / aby
sie napelnilo o mnie wssytko prorozkie pismo / ktore
od poczatku swiata o mnie bylo pisano / aby też nie
wdzięczni żydowie semna wdzialali zo by iedno ch
cieli. Przeto miéy cirpiwossz moia milá matko / iij
cie w tym wysluchaz niemoge. Maria to vslyssaw
ssy / od wielkie žalosci ledwe przemowila / a westch
na wssy rzecwono rzekla. Ach mój mily synu iij me mi
lé vciessenie / to cies zatwardzil serce twoé iije niech
cesz wysluchaz prozby moie.

Panny Marié wtorá prozba. Ka: 12

Gdy tak mój mily synu iako prorocy proro
kowali vmrzęz chcesz / prossz cie wysluchaz
mie w ty ale / niechaz iá będz cirpiez za cie.
Jezus matce odpowiedział / iij to byz niemoze mo
wiaz iijby ona bogu oytzu niedosyz vczynila za ch
lowieka / a to s tad: Bo kto má dosyz vczyniz za ch
lowieka / musi byz buóg wierny iij człowiek prawy.
Buóg iijzy mógł dosyz vczyniz: Człowiek / iijby

możl cirpiez. Ale ty milá matko / tyłkos iest cżło-
wiek prawy/przeto cie niemoge wysluchaz/ bo nie-
możesz Bogu oytzu niebieskie mu za zbarwienie lud-
skie dosyż uczyniż.

Trzecia prozba ij napominanie dżiewice
panny Marié. Ka: 13

Matucha Bożá vslyssawssy to / na ziemię om-
dlawssy wpadła. Poty wstawssy pokornie
ku swemu synowi gorzko placząc rzekła. O moy mi-
ly synu / wspomni na to iż ci tyłko ciebie iednego
mám / a straceli ciebie / stracę żywot mój. Wszakos
ty mnie obieżał iżem przez boleści byż miała / a oto
dzis ież zbyż niemoge. Słubowálesmi iżbych mia-
ła byż pełna miłości / a otom teraz pełna wsszey żalo-
ści. Obieżáles przy mnie byż / a dzis mie samę w
wielkim wdżeczeniu chcesz zostawiż. Wezrzy ale na
moie zranione serce / ij na mé gorzkie ślzy. Ogladáy
iako mé serce ij moia dussa dży przed twyma oczy-
ma od wielkiego wdżeczenia. Tego dla smiluy sie
nademna mój mily synu / wyslucháy posledniey
prozby mé. Uczyn tę laske mnie smetné matce / kto-
rám cie bez oytza porodziła / swymi piersiami pa-
nienskiemi karmila / ij z miłością wielką wychowała.
Niecház iá pirwey vmre niżli ty cirpiez bż dzies /
abych niewidziła myma oczy ma takę wé twe żalo-
ści ij okrutné śmierci / boż sie we mnie nie sei ce roz-
stocży. Cżego mój mily synu / iestli uczyniż niech-
cesz / uczyn tę ale miłość senna / iż cżas tuwé męki

Żywot pana Jezus Krysta

Będe zachwyżona/abych tańo wielkie gorzkosci nie-
uczula. Wszakas ty w starym zakonie przykazal koż
demu kciż matkę i ojczyza / napelniż to teraz kōs
przykazal/boś ty nie przyszedł zakonowi łamaj/ale wy-
pelniaż. Niechaj to v ciebie odzierżę/vczci i vcięś
mie w tym/wysłuchaj mie dzis w męy prozbie.

Jezus miły na to odpowiedział wielmi łaskawie
swę milę matce rzekaj. Ka: 14

Moia milá matko / racz wiedzięć iżci mi te
go vdzialaż niesłusā / aby ty pirwey v m-
rżęć miała niżli iā. Bo wiedz iżci mōy miły
ocięć / nikomu nieba niechce otworzyć / aliż sie iā
dām przod vmęczyć i zabij / a tańo gdybys ty pir-
wey niżli iā vmarla / dussā twā nāświętsā do od-
chlani piekielnę w ciemności i dż by musila w moż
złęgo diucha: a tak by twā nāświętsā dussā podług
sprawiedliwosci / w tym nie byla vczciona. Ale toż
ież rżęć słusā i sprawiedliwā / aby twoia dussā
nāświętsā / tańo żadnē grzechu nieież winnā / tańo
też żadnē męce niemā byż poddanā / ale prosto do
krolew / twā niebieskiego mā byż wzięta. A przeto
niechaj iā przod vmęć / a niebiosā odewrę. Potym
po cię z rżęśā niebieskā przyde / a chwalebnie nad w-
sytci kōry anielskie posadze. Toż też milā matko
byż niemōżę / abys ty miała byż zachwyżona / boż
by to byl dziw wielki / iżby ty będaż mnie matkā
wielkie miłości / niemialaby cię pierż będaż przy męy
smierci wielkie boleści. A kōby mie żal wāl / bys ty

mnie żaloważ niemiała: A za niewieśs iż mie ij moij
 żwolenicy opuszczą/ a wszytcy pospolicie przesłado-
 waż mie będą/ tylko ty sama matuchno namięyszą
 będziesz semna wielka boleść ciępiąla a gorzko pla-
 kała/ tak iż będziesz omdlewała. Namięyszą pāna
 slyssaz ty słowa wielmi sie zleka/ a westchnawssy z
 wielkim płaczem pokornie rzekła: O mōy mily sy-
 naczku/ wszytkam żmārtwiała slyssaz ty słowa/ ta-
 ko iż sierce moje opuścilo mie / pān bōg niebieśki
 racz cie rzędziż w tey to tweē cięsskie sprawie. Jā
 niewiedzaż żo mām wdziałaż / ięgo miłosci bōskie
 ciebie poleżām. Gdyżci te° zabroniż niemożę/ bād-
 że iūż synu namięyszy twā wola / ij twęgo niebie-
 skiego oytza/ gdy niemożę temu pomōż prozba twē
 matki. A temu płaczū dziewice Mariē/ apōstoli ws-
 slytcy przybiegli/ a wzrżawssy ia byż w wielkie smę-
 tu ij boleści/ pokornie knięy rzekli: O dziewiżo gło-
 sōslawionā/ powiedz nām/ ktorā iest tweē boleści
 przyczyna/ żo mās za sprawę takō trudnā/ iż pla-
 czesz takō żerwno: Dzewiża Mariā żalobliwie na
 nie wzrżawssy rzekła: O mōy mili synaczkowie/
 proście semna pospolu męgo syna/ mistrza wassęgo/
 abych s nym pospolu vżywała tey wielkie noci w
 Jeruzalem/ baranka wielkonoznē°/ abych wdziała
 bo sie mā staz s nym/ milym mōjim synem. Tedy w-
 slytcy apōstolowie s płaczem wielkim rzekli. Wy-
 słuchāy mily mistrzu głosu matki twē milē/ bōż nie-
 ie i podobno/ abys to edmōwil takō słodkie modlit-
 wie ij pokornē prozbie. Jezus mily wkazuiāż synow

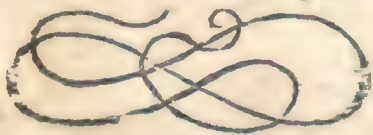

Żywot pana Jezu Krysta

sta miłosz matce swé milé / wypuscic wssy zlez rzékł i
niéy wielmi laskawie. Będziesz moja milá matka
(nie starey sie) w Jeruzalem wltanóz czynila / ależ
będzie barzo gorzka / A przeto obrocic wssy sie z żalo-
scia rzékł ku Marié Magdalenie i Marcie: Prossy-
wá z mileé siostrzyce / miéycie teraz nad mą matką
polutowanijé. A sám zarzewnic wssy sie / niemogl pa-
trzyz dla synowstki miłosci na iéy smutek / ale od-
ssedł na chwilę odniéy / aby sie iako wciessyla.

We środę po kwietné niedzieli / licemiernicy i ży-
żeta żydowscy / ostatecznie radę wczynili i ży-
koniecznie Jezusa zabili. Ka: 15

GDy sie ta miłosciwá / pospolu téż i Golesci-
wá rozmowa miedzy synem i matką stala /
Biskupowie żydowscy vbaczyc wssy iże Je-
zus mily nie przyszedł we środę do Jeruzalem iako
ijnego dnia / a to dla tego aby im nie przekazil rady
a Judassowi zdrady / zebrałi sie wssy tci w dom ná-
wyssego Biskupa / imieniem Kajsass / i wczynili ra-
dę iakoby ieli i zabili milégo Jezusa. Tedy ieden mie-
dzy nimi Kajsass poczał mowiz: Wiecie iżesmy
niedawno radę wczynili / iże go mamy zabiz / a te-
on radę vbaczyc wssy chce wciéz / bo sie nás Boij / a
dla tego do miasta przydz niesmie: bo rzékł iawnie
ludu wssytkiemu: Przeż krotki czas będe s wami. A
przeto niżli sie rozeydziemy / dokonáymy tego / które-
go dnia / ktorym obyczaiem iaz i zabiz go chcemy.
Boż potrzebno aby ieden człowiek vmarł / niżli by

wssytek lud miał zaginaty/iakoby tak rzekł ten prze-
kazy Kajfas: Alcz niemożem iynssę przyczyny nar-
leż ięgo śmierci/tedy niechay ta będzie sęza pospo-
litego dobra/aby nie przysli Rzymianie/a nieosiedli
nassęgo miesza y ludu. Tedy niektórzy miedzy iymi
rzekli: Gdy przydzie na dzien wielkonozny/tedy iaz
wssy go zabijemy/Bo iynę dnia mierz go niemożemy
Ale drudzy lepat przeciw temu mowili: Nie w dzien
swięty/Boz by byl wielki smier y zamięssanie mie-
dzy ludzmi / a tako by go nam z nassych tak odiaz
mogli. O przekleci żydowie bali sie ssęmrania lud-
skiego/a niebali sie zabiz syna Bożęgo/ Jezusa nie-
winnęgo/ieścze k temu wssięto. O przewrotni ray-
ce/y to czynicie/czemuście sie tu sebrali/abyscie po-
twarz na swiętęgo syna Bożę nalezli/a tako go fa-
lsywie oskarżyli/y bez winy zabili.

Jezusa milęgo od Judassę przedanię. Ka: 16

GDy tak kszęta kapłanscy y licemiernicy o-
tym gādali/natychmiast opętal zlyduch ser-
ce Judassęwo/ktory potajemnie od milęgo
Jezusa odssędssy/wiedząc iż żydowie byli pospolu
w radzie y gādali o tym iako by go mogli iaz kro-
mia tussęć/przysędł smiele bez ktorego sromu do
żydowskie rady/męwiat k nim darznie bez ktorego
wstęgnięnię y strachu: Więmcie oczym myslicie y
radzicie/wyscie sie tu przeto zessli/ssukaję/radzę
iakobyscie zabiz mogli nieprzyięcila wassęgo/ Je-
zusa nazareńskiego/ktory wam czyni krzywdę/ mo-

K iij

Żywot pana Jezusa Krysta

wiaż na was wiele złego. A przetożem k wam przy
ssedl/iż chce być waszym przyiácielem / i chce sie
pomścić wasze krzywdy nad nim. Tego dla włóście
miedzy sobą go mi chcecie dać/a iá go wam wyda
w wasze ręce potajemnie bez wielkie^o zástępu/ Boż
iá iako iego zwołenié/wiem iego wssytki tajemnice/

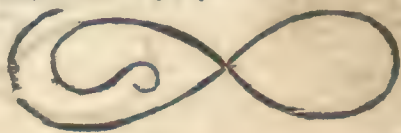

iakoby chciał rzec J
dass przetleły. Takci mi
ten Jezus mierziony i
bzydki/ieśli iedno chce
cie/wydámci go wam
za kilo pieniędzy. O ha
niebny lotrze/ i kto cie
takowý kupcê vczyml
zaprawdę nikt iedno
twoé przetleć iakostwo/
twoá niemilosz i twec
złodzieystwo. A kto cie
to k temu przywiódł/iż
żes polozył myto twoy
kupié w woli kupuiz
cych: Zaprawdę nikt i

nego iedno twoá niewiernosz. A gos za niedostatek
cierpiał iżes to wdziałal: wssałocie re^o twoy mistrz
nieuczył/aniz téż tego zasłużył: Ale cie nauczył tego
zły duch/ktoregos sie zwołenikiem stal. Wslyssaw
ssy to biskupowie i wssytcy duchowni żydowscy/
wielmi temu byli radzi / i na mienili mu dać trzy
dziesci pieniędzy/go kóždy wáżył dziesięć pospol

tych. A tak o od trzechset pieniędzy / presto dziesiata
czysz zyskał / iako on minimal uż by za to ona masz
stała. Która była Maria Magdalena pomazała mi
łego Jezusa w kwietna sobotę. A to sie stało / by sie
piłmo Jeremiášsa proroğa napelniło / który mówił:
Zawiezili sa myto moie / trzydziesci pieniędzy / to
żys myto za które przedán Jozess od swęy bracie.
A odtychmiáš Judášs szukał podobného czasu i
mieszka / iakoby mogli wydać Jezusa kreścią i uszczę
cby im nie odiet z ich reku. Mowi tu swięty Jan
złotousty o tym przekletym Judášsu rzekaz. O Ju
dášsu kupceże przeklety / nad wssytki zlosniki nagor
ssy / gos to rzekł: Czo mi chcecie dać / a iá go wáam
wydám: A za tego niewieśs iż go żadné myto ku
pić niemoże: A gos moga dać byz też Jeruzalem ze
wssytkim swiatę dali / iessceżyby syna Bożęgo w który
sa wssytki skarby / mądrosci i nauki / kupić niemogli
Bo stworzyciel od swęgo stworzenia / przedán albo
kupion byz niemoże. O przeklety Judášsu powiedz
mi w czym ci wadził albo gos złęgo gdy weżył / i
żes sie takowé zrady nad nim dopuścił: W czym cie
ale zradził / wssak cie zawždy stanowál / cżcił i sfa
rzem cie swym weżył: Cżemuż mowis gos mi chce
cie dać iá go wáam wydám: A gdzie iest ona prze
sinierna pokora syna Bożęgo / gdzie iego dobrowol
né wbostwo / gdzie iest iego k robie laskawa mowa /
gdzie ono słodkie kázanie / gdzie ony miłosciwé sly
przelané nad Jeruzalem / i przy smierci Łazarzewé.
Gdzies przywiłęty który cie apostołem / cżcił i kłó

Żywot pana Jezu Krysta

i swym przyjacielem uczynił: A za go za to wydał
 wasz/iżci twoje cięskacie grzechy odpuszcil/ a odwiod
 szycie od złego śladu/ apostołem uczynił / tak iż się
 niemogł wzdrzawał. Ty rzeczy i inne tym podob-
 ne/ miały twoje serce przekłety Judaszu zmieścisz i
 przywiejz ie ku pokucie. O ślony Judaszu/ gdyś
 go chciał przedać/ czemuś go nieprzedal marie mag-
 dalenie/ktorąz by nie trzydziestci pieniędzy/ ale ty-
 siacz zaś była dala: Czemuś go nieprzedal Marie
 iego matce miłej/ktorązby wezdy ty pieniądze była
 dala/by ie chodząc dom od domu wyzebrała miała:
 A wweślili sie z tego wssytcy/iż i im Judasz obie-
 zwał wydać Jezusa kromia zaś tego. A przeto wzi-
 wssy klucze/natychmiast skrzynie otworzyli/ i trzy-
 dziesci pieniędzy srebrnych mu dali/za które był Jo-
 zeff przedan Izmaelitom. Które pieniądze Judasz
 wziawssy słuował im powiedzieć wssytko/ to go
 kolwiek ku iego ięciu było potrzebno. A toż jest na-
 pierwssze/iżetż ieden z iego zwolników/wewssiem ię-
 mu podobny/a przeto byście iego omyliwssy sie nie
 ieli. Daję wam to znamie/iż ktoregoz iá poznać/
 a na ktorez pierwcy rękę podniosę/tenci iest: iścież
 go więz dobie/ a wiedziecie mądze/ by wam niew-
 ssedliako uczynił gdyście go kamionować chcieli.
 Boż przeto iá niechcę stracić mych pieniędzy ieli
 byście go wy z wassych ręk wypuscili. A dla tego
 nagotujecie w czas broni/i ludzi wiele. Nieycie na
 gorowi oszczepy/strzaly/kopie/swieće i rozmaite
 pochodnie/abyz sie wam niemogl skryć. Nagotuy

cież też możnych powrozow/ij dobrych laszuchow
 abyście go dobrze związali/ij śmiercia ganiebną po
 tępili. Mowi tu o tym Judassu swięty Augustyn.
 O Judassu przeklęty/ij skąd ci takowá cfrutność/
 użes za takó malé myto przedál mistrza twęgo/ kto
 ry cie przyszedł wykupowaz/ grzechy zaprzędanęgo
 Wszak cie tego twóy mistrz nienauczył/ Jezus ci te
 go niezasnuzył/ niedostatek cie też na to nieprzypę-
 dzil. Jestlis sie przeklęty zráydná niechcial smilo-
 waz nad synem/ smilowaz sie ale było nad matką ie-
 go smietná. A czemuś tak miérz zlosniku przeklęty nie
 przedál z synem matki: uż iako uż milosť niebyła
 rozdzielona/ takó by też niecháy była śmierz ij me-
 ka iedná. Tenże doktor daley mowi: O wielká zrád-
 liwá zlosť/ stworzenię przedalo stworzyciela/ zwo-
 lenik mistrza / sluga pana/ czeladnik przyáciela. O
 iako nierówna tedy sie rzecz stala/ syn przed matką
 stál w Betanij/ chęzaz dag swé milé matce z siebie
 niektóre vciessenię/ a Judass z drugie strony zráy-
 dzalomy stál w Jeruzalem przed żydmi przedá-
 wazaz Jezusa ku śmierci. O milosciwa matko by to
 była wiedziála/ użby twóy mily syn za to sprośné
 myto byl przedán od Judassa/ iesszeby była między
 przyácielimi tylé pieniędzy wymogła / użby ie Ju-
 dassowi dala/ aby ie zasie wrocil tym przeklętym ży-
 dom ij biskupom/ aby nie zrádzil takó niełutosciwie
 twęgo milé syna/ ales zaprawdę tego niewiedziála

Mariá łaskawie Judassą gdy przyszedł przyięła
 albo przywitała. Ka: 17

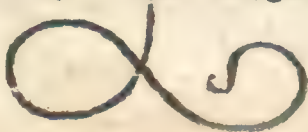

Żywot pana Jezu Krysta

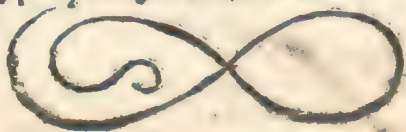
GDy sie to okrutné przedanié stalo / przyssedl
Judaśś do Betanie pozno. Któreého dzie-
wiza maria gdy wzrzala / przywitawssy go
przod miłościwie zopytala / iako by sie o iey milym
synie rzecz w ieruzalem miala. Judaśś iey odpowie-
dział rzekł: Dobrze gospodze mila. Abowiém wie-
dziala iż był znaiomy biskupom / silno mu byla lastka
wa / a przeto mu rzekła mimo iñné. Mily Judaśśu po-
lężam t. Ciebie mego milého syna. Tu święty Biernat
mówi. O dziewizo blogosławioná / iż za niewieś-
iżes lisowi swého syna polecila / lgárzowi prawdę /
w łkowi nápokornieyszą owcę. Odpowiedział Ju-
daśś: Niebóy sie panno milá niczego / inżemci to ws-
sytko dobrze oprawił / iż ci onym wssytcy dobrze
dzierża iż téże mówi.

Jezus mily chęzał Judaśśa odwieśz od iego złého
wczynku / posadził go za wieczerza / między
sobą i swą mila matka. Ka: 18

GDy sie wieczor oného dnia przybliżał / ted y
Jezus mily chęzał wśmierzyt Judaśśa w ie-
go zlosci / posadził go na wieczerzy między
sobą i swą mila matka / na znamie iż ié on miał
śinctnie rozlęczyt drugie nocy. A takó na onéy wie-
czerzy / z iednéy strony siedział Jezus mily / który iest
studniá wsszey prawdy i mądrosći. Z drugie strony
siedziala matka iego / studniża wsszey miłosći. Mo-
wi tu święty Jan złorousty: O przekletý Judaśśu /
goyżes posrodkiem / czemu sie niezgádzaśś dobro-

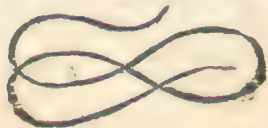
cia tych skrajnych rzeczy: bez wosse^o wątpienia nie
 jest ynssa tego przyczyna/iedno uže diabel jest po-
 sred twęgo serca. Przeto tobie mówię matko mło-
 ściwá/obezrzy któż siedzi podle twęgo syna/by wie-
 działa użerzły posrodek jest/ ien odlacza żywót od
 ciebie dusse twé/natych miast by wstala/ij przycisła
 ku sobie twęgo milęgo syna/a nigdy bys Judassa
 wi niedowierzała. Gdy tak za ona wieczęsza sie-
 dzieli/ poczał mówić iawnie Jezus miły przed swą
 milą matką/ij swym zwolenikⁱ o swé przyśle śmier-
 ci przedłużaiaz ono powiedanie/aże do samé nocy/
 go niebyło kromia wielkiego placzu ij boleści apo-
 stolor^u ij Marié/tało uže też Jezus miły od wiel-
 kiego smutku zbládwosy/na on stol wpađł/ij leżał tá-
 przez długi czas/placzaz zatracenia przeklętego Ju-
 dassa. A pomalej potym chwili/podnioswssy sie Je-
 zus miły/niechaz swé milé matki zostawiz w ony
 smutku ij żalosci/ial mówiz ku wssytkim pocieśsa-
 laz ie: Niechcieycie sie smuciz ná mileyssy moij z mé-
 powiesci/Bog chce byz mému milému oytzu poslu-
 ssen aże do samé śmierci/ale wiédzcie to zapewné na-
 wasse pocieśsenie/ijci k wám trzecięgo dnia sie na-
 wroce/ij ciebie moia milá matko pocieśse. A zatym
 przez onę wssytkę noz/wydał sie na modlitwę aże
 do dnia/wzywaiaz Boga oytza/aby iemu dał taką
 moz ij siłę/ijby mogl wypelniz iego wssytkę wola-
 A gdy sie dzień przybliżał/poczał sie bráz do Jero-
 solim z swym zwolenikⁱ.

Żywot pana Jezusa Krysta

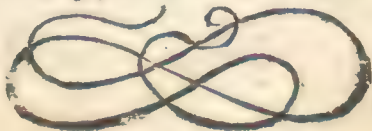
W wielki czwartyek rano / posłał Jezus świętego
Piotra i świętego Jana do Jeruzalem
miaśka aby mu nagotowali wielko-
nognego baranka. Ka: 19

Gdy przyszedł dzień święty wielkonogny / Kto
tego dnia miało zabijać wieczoru baranka /
to jest czwartyek naście dnia / miesiąca pierwszego /
żys Marza / a piętnaście dnia / poczynalo się świę-
to wielkonogne / gdzie było potrzeba zabijać baranka
wielkonognego / podług tego iako był buog przyka-
zał Mojżeszowi w zakonie rzekaz. Miesiąc ten /
żys Marze / będzie wam pierwszy między miesią-
cami lata / a czwartyek naście dnia będziecie ofiaro-
waz baranka i wieczoru. I posłał miły Jezus Pio-
tra i Jana rzekaz: Szedźcie do Jeruzalem mia-
sk / i nagotujcie nam wielkonognego baranka. A oni rzek-
li / gdzie chcesz / abychoci przygotowali wielkonog-
iako by tak rzec chcieli. Myśmy w bodzy / a tyś też w
bogi / a ciebie nie iako pana / ale iako boga naśladowie-
my / bośmy wszystko prze twoja święta miłość opuścili
Przeto powiedz nam gdzie chcesz / abychmy wiel-
konog przygotowali. A on im rzekł: Gdy wnidzie-
cie w miasto / posratnie i potkacie was niektórzy czło-
wiek / miośsz łagwice albo dzban wody / naśladowy-
cież ię / aże w dom w który wnidzie / i rzeczeście one
go domu gospodarzowi: Mistrz nasz mówi / gdzie
jest od poczynienia tego / gdzie by pożywaz miał
swymi zwoleniemi baranka wielkonognego: A on ci

wam właze sien wielka wslana / tamże wielkonoz
 przygotuycie. A sędssy zwolenicy ięgo / i przyssli do
 miasta / i znalezi iako iym powiedziál Jezus mily / i
 przygotowali wielkonoznego baranka. Pán Jezus
 tu nie wymienil iymienia onęgo gospodarza / a to v
 dzialál dla przekletęgo Judassa / aby nie sędssy tu
 żydom / powiedziál iym iż tam v tego będzie wiecze
 rzál / przeto sie gotuycie abyssmy go tamo ięli. A tak
 mogl by byl przekaziz onę wieczerza ię° ostateczna.
 A s tego sie tu wkaże wielkie vbostwo / iż anij ias
 gnięcia / anij domu swęgo niemá. O námileysy Je
 zu / i iacie to ięst tweę vbostwo / tys stworzyciel nie
 ba i ziemie / tys pán wssę° stworzenia / Król nad Król
 mi / pán nad pany / a iednégo domu niemáś w kto
 rymby odpoczynienie z swymi zwoleniki miał: po
 dlug twęgo swiadeztwa / listki mais iamy / gniazda
 niebiescy ptácy / ale syn człowieczy / to ięst syn dzie
 wiczy / niemá gdzie by swa głowę sklonil z swymi
 zwoleniki. Slucháycie tu te° ludzie pyssni / to z wiel
 ka prága i piecza domy swoje buduięcie / i drogimi
 marmory sie stawicie / to sie wwaśsych sklepięch ma
 lowanych kochacie / Vbáczcie iżęz Jezus pán wssę
 go stworzenia / miasta anij domu niemá swę° / gdzie
 by sie z swymi zwoleniki sklonil. A dla tego ięgo py
 tali: Gdzie chceś abychemyż przygotowali podlug
 obyczaiu wielkonoznego baranka.

Jezus załázál swę milę matce aby w Betanię zosła
 la niechodząc za nym do Jeruzalem. Ka: 20

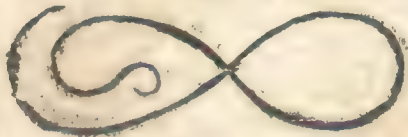
Ży. wot pana Jezu Krysta

GDy sie już czas przybliżał / użę Jezus do Je-
ruzalem na inękę użę miał / z żaloscia wielka
matuchę swą k sobie wozwał / prosił ię
aby za nim do Jeruzalem niechodzila / ale aby w Be-
tany z Magdalena i z Mária została / używając
pospólnie wielkonoznego baranka: Bóg już namilssa
matko czas sie przybliża / abych ci poszedł od ciebie
na inękę okrutną krzyżow. A pokłękawssy przed
nią / już ostatecznie iaię żegnał i dziękowal po-
kornie rzekał.

Modlitwa która po czwarty kapitulum
má być położona.

ASsem iawné mily panie postrachu twého
znamierczyniles / gdy bicz ykie spowroczo-
wdzialaný / wssytki kupuiacé i przedawaiacé skoscio-
la wyrzuciles / wklazując w oczach błogosławionych
plomién twého bóstwa. Prossę cie mily panie / dá y
mi sie straslawého baczyć natym swiecie / użę bych
sie ciebie bá. święta boiaznia wstawić nie. Wielkie
żalstę panie sa sady twé a nierozbadané / które gdy
pobáczám / wssytki moje członki we mnie scirpaia /
Bo nieieft bezpieczny człowiek żywiacy na ziemi / ale
w przyszle czasý / sa zachowane wssytki niewiado-
mé rzeczy. A to żebyśmy zawżdy sluzyli tobie milos-
sciwie / a czyscie w boiazni / a radowali byśmy sie to-
bie w strachowaniu Amen.

Jezusa milého swé milé matuchnie
pokorné dziękowanie. Ka: 21.

Sci
mu
nieb

Łaz
vbo
pos
mil

Matuchno moja milá dziękuję tobie już użes
mie dziewięć miesięcy w swym żywocie no
sila/porodziwssy kármila/służyła/ i s pilnos
ścią wychowała. Ale kropli wziął od ciebie pokar
mu twógo panieńskie/ tylé miéy odpłaty od oytza
niebieskiego. Dziękuję też tobie z onego zasmucenia

któreś dla mnie cierpia
ła/gdys do Egiptu sem
na uciekała / i też gdys
mie przez trzy dni ssu
kała/a użes mie też opa
rzala do czasu tego /
bądź tobie odpłata od
oytza me^o niebieskiego.
O z iaka boleścią i z ias
tim smutkiem matuchna
iego ty słowa przyięła.
Kto to może wymowić/
Przeto ledwé wymá
wiaią słowa / matuch
na mu też za s'e pokłé
nan ssy dziękowała rze

każ. Dziękuję też o ná mileyszy synu tobie/ użes mie
wboga dzieweczke/ obrál matka sobie. Każdą moia
posługa/ przyiemną tobie była/ tegom iá twe święt
milości niezaśłużyła.

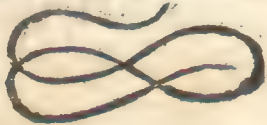
Smutné a boleśné syna Bożego z swa
matką roztanie. Ra: 22

S ij

Żywot pana Jezu Krysta

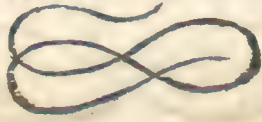
Jezus mily gdy sie z swa mila matka dla na
 ssiego zbawienia rostatz miał/wielmi niewy
 morowna i niezmierna boleść s tego miał/
 naprzod pożalowanie iey podał. Potym rzekł po kł
 Enawossy: Daj matuchno przeżegnanie/ otocz yde
 prze ludskie zbawienie/ Będzie na krzyżu wisiał mie
 dzy lotry/to wżrzy człowiek każdy. Matuchna mu
 s placzem odpowiedziała/ O iako Bych iá okrutná
 matka była/iżbych przeżegnanie na ssybienicę syno
 wi dać miała. Ale iże ta jest wola oytca twógo nie
 bięskiego/bądź tobie przeżegnanie iego. A zatym ná
 swietssa panna/oblapiwossy swógo ná mileyssę syna
 oblicze iego/głowę/vsta/oczy/ i ynsse wssytki człon
 ki żalowała/i na każdym z osobna gorzkie ślzy wylé
 wala/iż od silného smutku / omdławossy na ziemię
 padła/tań iż iey mily syn poczał cięsko wzdychał
 i żalosciw bytż/widzał wielki smutek i wżęczenie
 matki swé milé / a niemogaż dla wielkie żalosci na
 iey smutek patrzyż/odssedl iey w żalosci wielkie / i
 possedl do Jeruzalem. Ale Maria Magdalena i
 ynsse swietęspanie/ zostały placzaż przyniey. O gla
 daj i rozmyśl tu sobie o dusso nábożná/iaká tam
 żalostí i boleści była/ gdy sie z synem matka rosta
 wala. Jezus mily ydaż tu Jeruzalem rzewno pla
 kál/gdy na swa mila matkę wspominał/ częstokroć
 sie zasie ogladał/bo matkę swa mila barzo milował
 Widzał téże miesza ony gdzie miał bytż iet iż zwiá
 zán/vbit i wkrzyżowán/plakał bez przestánku aż przy
 ssedl do wieczerniku.

Żalosty i y wdzięczenie nąświętszē panny Marie
o mękę swęgo milego syna. Ka: 23

GDy potym dziewitza maria k sobie przysła/
porozumiawssy iż iey mily syn ssedl od nię y
do Jeruzalem/ poczęła vpominat z wielką
żaloscia oytza n: ebieśkiego rzekaz: O stworzycielu
nieba i y ziemię, i y też wssytkiego stworzenia / i y cze-
mus mi dāl twęgo nāmileyssę syna/ gdyż go tako
cię ssko odlaczās odemnie: A gdzie wsszechmogacy
krolu iest naleziona matka, ktora by tako niemilosci-
wie syna byla zbawiona/ iako ia smutną niewiastą:
O milosierny oytze, i y gdzie iest twoie smilowanie
czemu sie niechcesz smilowat nad twym synē ani y
nad iego matką: A ku komu sie ia vbogā matka mā
vcięz/ gdyż mie wssytko mē vciessenie i y wesele dzis
opuszcilo: Niebieśki ociez milczy / syn possedl na
smiertz i y vmrzęz chce. Anieli vcięhli / nie ktoby siē
smilowāl nademna i y nad moia żaloscia. A rzekssy
to / i y obrocila sie ku onym swiętym paniām / ktore tam
przy iey smutku byly / mowiaz k nim ty słowa z wiel-
kim placzem: Pannam byla w domu męgo oytza / a
trud nie byl odemnie vznān / ani ktora czężytza Po-
tym dānam iest sluzytz bogu wsszechmogacemu do
kosciola / tamem placzu / skargi, i y smutku nieuznala.
Pod czasem dāl mi bōg ociez n: sszechmogacy z swē
niewymownē lasti / swęgo iedyńego i y milego syna /
a prze tego mām dzis / żalosty / n: dze / i y wielką test-
nec. A przeto placzcie smutna wssytcy mē ża'osci /

G iij

Żywot pana Jezu Krysta

Ktorąż mi sie dzieie prze mę namięlyssę Dziecie. W
 tom sie wssytkā stala smiada i czarna / niemogaz
 ciepiez smierci okrutne męgo milęgo syna. Wsszech
 mogacy ocież znā / iże mę serce i moia dusza / dla
 wielkiego smutku pozostala mie / Bo swiatlosz oczu
 moich / obrocila sie w zalosz serca męgo. Zaty m
 wielkim placzem iela sie Bogu oytzu modlitz / pole
 giaz mu swęgo milęgo syna / aby ia w nim rāczył
 wciessyz / i rāczył mu w ięgu męce miłosierw byz / i
 w męgo posiliz.

Wieczerzā milęgo pana Jezusa
 ostateczna. Ka: 21.

Mily Jezus bāczaz iż sie iūż przybliżāl czas
 męki ięgo okrutne przez ktorā miał wykupiz
 lud swōy z rēki nieprzyiācelskie. Przyszedl ze dwa
 nāscie apōstolmi do Jeruzalem / aby tam s nimi iā
 kō s swymi miłosniēki wieczerzāl / piwōy nāzliby sie
 s nimi rostāl. A to przeto wczynil / aby kragōrnostz
 od niewiernych żydow odial / ktorzy nān mowili iż
 by iych zākōnu niechowāl. A tēż dla tego / aby w swōy
 cielesnym rostaniu z swymi apōstoly / niēktore znā
 mie miłosierdzia i m wkāzal / miedzy ktorēmi tēż byl
 niemiłosciwy zrāydoza Judās. A gdy byla iūż go
 dzina wieczerze / siādł za stōl s nimi Jezus mily / i po
 stawiono i m na stōl baranka wielkonoznego. On i
 wssytcy napziod ręce wmyli / poty przeżegnanyē w
 czynili / lafcukē tamō tēż postawili. A skoro baranka
 pożywaz ieli / Boty na nogi wlożyli / biodra swē prze

pās
 a ię
 W
 pot
 tu
 wie

wā
 ma
 cice
 wā
 cien
 twy
 tza

pásali/lástkami sie podpierali/żadne łosci nieámali/
a iedząz silno kwapili/bo tak s przykázaniá mieli.
Ogladay tu dusso nábožná zbawiciela twé° / iakoz
pokornie miedzy swymi apóstoly siedzi / i wesolo
tu wssytkim mowi rzekaz. Uámiłssy braciá i syno-
wie moi/ z wielka żadza żadalem téy wielkénocy/

i tego posledniégo odc-
poczynienia/aby ch po-
żywál s wami tego ba-
táka/ piwéy niżliých
wciąpiál / bo wiem za
prawdę/ iże niemám s
wami daléy wtý smier-
telnym cieie używaz.
A s tego słowa iedli iuż
z wiéjssá Bożaznia/ Boie-
cy sie aby tá nie był iet.
Żatym wzianwssy picié
dziéki Bogu oytzu wézi-
niwssy rzekl. Wezmicie
to picié / a rozdziélciež
ie miedzy wami / Bož

wám powiedám/ ižez niebde piż s tego rodzaju
maciecznégo/ to gus s tego wina/ które sie rodzi z ma-
ciee aliž przydzie krolewstwo Božé/ to iest aliž będzie
włázana chwála mégo zmártwoy wstania. Potym
ciem s nimi iádl i pil/ na włázanie iž wiernie z mar-
twych wstá! A to picié które tu Jezus za ta wiec-
rza rozdáwál/ nierozumié sie o ie° swicté krwi, anij

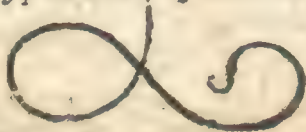

Żywot pana Jezu Krysta

ta karmia o iego swiety ciele/ale byla ta wieczerza/
aby zakon napelnil/bo bylo przykazano w starzy za-
kone/aby to iagnie iedziono / obuwssy sie /stoiarz/
dzierzaz kie w reku /iaby mieli natychmiast precz
bieżez. A znamie tego / uże tego czasu mieli z nie-
wolstwa wynidz. A przeto też nass mily stworzyciel
ktory nass miał z niewolstwa wywieść / piekielnego/
chciał to wssytko popelniz w sobie / bo byl przyka-
zał w zakonie. O przeklęty Judassu / czemu nie prze-
staniesz od twęgo złego vmyslu / wiozaz taka lastę
twęgo mistrza / ktory posledniego swęgo iedzeni /
chciał s toba pożywa / a swę milę matki k tęy wie-
czerzy nierączyl wezwaz / chazaz abys sie iessze w
pamiętał / i od twęgo wielkiego grzechu przestál.

Modlitwa.

Anie Jezu Kryste / ienżes godziny wieczor-
né ostatnia wieczerza s zwoleńki twymi w
palázu znamienicie vslany vcżyniles / a ony
nasswiętszym ciałem i / krowia twoia na karmiles.
Vcżyn panie pierśi moie paláz albo wieczernik ko-
stownie a znamienicie vslany tobie / a racz rozsy-
rzyż wiare / nadzieie / i lastę w sercu moim. Roz-
wielecz panie lata / w ciupliwości a w pokorze nasse
żywota. Dáymi żebych cie które^o niebiosu i / ziemia
niemoże ogarnaz / zamożności swa niecháy ogar-
nie skruśone a pokorne serce moie / i / żebych przez
mieszkai z / lastę twoię / wssytki łubosci pelnil bych
tobie / a wssytki rzeczy tobie przeciwne / niepáwi

dzaz
a ted
twęg

po

od
prz
nal
zw
lo

dział oddałil od siebie / a tak trwał aż na konie /
a tedy dostałil bych dostoyńęgo nąswiętsęgo ciała
twęgo y krewie przyięcia Amen.

Do kornę Jezusa milego swy milym apostołom
nog vmywanję. Ka: 25

Jezus miłosirwy ktoręmu nitż nie iest skryto
widzałil yżę inż przyśla godzina ięgo / to iest
dzien wielkonozny / kto
ręgo miał ydz przez mę-
kę s te^o swiata ku oytgu
miluiatż swę wiernę / kto
rzy sa na swiecie / wczę-
niwssy sie dla nich czło-
wiekiem / milował ię aże
do skonania / vmięraiatż
za nie. A przeto chęatż
ym przykład po sobie
swiętę pokory zostawiz
dołonawssy wieczęrze
wielkonoznę / wstál od
wieczęrze / na znamię w
zdzierzenia y vmierno-
sci / y słozył s siebie swę

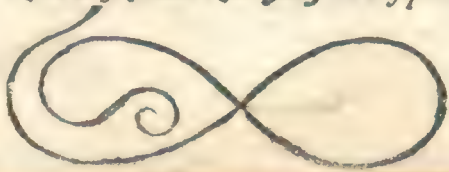

odzienję / na znamię swę czystoty y niewinności /
pręscieradlem sie przepásál / y w miednicę wody
nalál / a vłaziatż miłosz / poczał vmywatż nogi swy
zwolenikom / a vtarssy ızalawatż. O niewidana mi-
łosci / o niewymowna dobroci / o nowa y niesłycha-

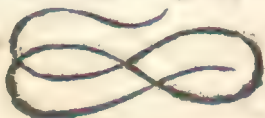

Żywot pana Jezu Krysta

ná pokoro / Krystus syn Boży s czysté i nie pou-
 ssoné matki wrodziwssy sie krol krolow / i pán wssyt
 tich panow / wstał od wieczérz / odziený s siebie
 zwoloczý / i składá / przescieradlem sie opasuje / przed
 swymy sluzami swé kolana skłania / a skloniwssy sie
 przed nimi na ziemie / nogi im vmywá. O kto slyssál
 niegdy takowé rzeczy / bož daléy vczynis pyssny cz-
 lowiecz / ktorys gniewem zazžony / záždroscia zny-
 dzony / lakom / twem zineczony. Oto stwórzyciel w-
 sszego stwórzénia / poklekawssy na swé kolana / nogi
 swych slug vmywá / i vciératáž galuie / a ty sie sro-
 máss v pokorýž bracie twé rozgniewané. O wielká
 pokora i miłosz iego / gdy sie rež sklonil tu zráydcy
 swemu / niebiosá sie temu dziwuycie / i wssytki rze-
 czy ziemské držycie / iž stwórzyciel wssytkiego stwo-
 rzenia / pokleknał przed swý zráydcá na swé kolana.
 O serce zlosliwe / o serce kamienné / które sie niemože
 wzdzierzéž od vmyslu złego / wdzáž takowa po-
 korz krola anielskiego. Gdy przyszedl tu Pietrowi
 swiętemu / chciał vmytž nogi / lekawssy sie Piotr / iže
 Bóg chce vmytž nogi człowiekowi prostému / rzéł
 tu milému iezusowi: Panie ty mnie vmywáss nogi /
 iakoby rzéł / ty Bóg i pán wssytkich panow / ty krol
 nad krolmi / ty swiatlosz wietujszá / i zwierciadlo
 krom zmazý / ty takó wielki skłaniásž sie przedemná /
 ktorému sie kłaniáta anielské kolana / vmywáatž no-
 gi mnie grzešnému człowiekowi vbogiému i pro-
 stému. Odpowiedział mily Jezus / wkażuáž doštoy-
 nosž tey rzeczy rzékaž: Pietrze bož iá czynię / ty nie

wieśś n'nię/ale zwięśś potym. Ale Piotr niemogał
 ciępież takowé pokory ięgo rzękl. Nie będzieśś mi
 nog vmyważ nawieki. Odpowiedział temu Jezus
 grożaz mu: Jestli iá ciebie Pietrze niemymię, nie bę-
 dzieśś miał se mna częsci w mym krolewstwie. Lę-
 wssy sie święty Piotr, ij boiaz sie stracżiz towarzy-
 sstwa Je. uzowęgo, ij też chwały krolewstwa niebie-
 skęgo/ rzękl.: Panie nie tylko nogi/ale ręce ij głowę/
 tu vmyciu tobie podać. Rzękl mu Jezus: Kto czyść
 iest/ nie potrzeba iemu iedno użyby nogi rmyl. Wy-
 scie czyści alie nie wssytcy/ bo miły Jezus wiedział
 kto go miał zradziz/á przeto rzękl: czyściscie ale nie
 wssytcy. Potym pokornie przed Judášsem pokłę-
 nawssy, vmyl ięgo nogi, a wssaż sie wżdam nie v-
 smierzył od swé złości/ale tym więcéy myslil/ iakę-
 by go go rychléy żyde m w ręce tu vmęczeniu wy-
 dal. O lotrze przeklęty/ o zráydzę niewierny/ nades-
 łwa okrutnieyssy/ktory przepuszczá si przyrođená/
 kto sie mu kórzy ij na ziemię przed nim padá / a tys
 naden srozzsy zráydzę przeklęty. Wiedzis iż mistrz
 twóy krol nieba ij ziemię przed toba na swé kolana
 kłęká / a ty niechceśś sie nad nim smileważ. O ślepy
 Judášsu/ przestań od twęgo złęgo vmyslu / obezrzy
 wielką pokorę mistrza ij boga twęgo / iże ten ktorému
 sie kłania wssytko stworzenię / pokłękawssy na swé
 kolana / vmywa tobie swymi rękami nogi / ktoręgo
 ręce niebiosá stworzily, trędowatę oczyszciały / ślepé
 oświeżaly / chléb na puszczy rozmnożyły / vmywaia
 tobie twé plugawé ij niedostoyne nogi, vsta ony kto

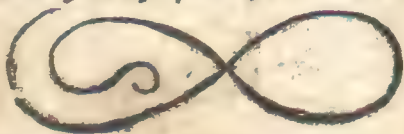

Żywot pana Jezu Krysta

remi mąrtwé krzesił / które są pełné wssé słodkości /
żalowały twé przekleté nogi. O żalosciwá matko
pełná boleści / By wiedziała syna twégo kłęcząz a v-
mywająz nogi / tego który go má w ręce wydaż nie
przyścielskie / wiem milá panno iżby twé serce ro-
stoczyło się dla wielkie boleści / ale twóy miły syn /
niechciał abyś to widziała / Bo śnádzyby dla smutku
wielkiego była umarła.

Jezus nauczał apostoły. Ka: 26

Mily Jezus vmywssy wssytkim nogi / wziął
zasię na się swé rúcho i poczał mówićz k nim
rzekaz: Wiecie żom iá wám uczynił / wy żo
wiecie mnie mistrzem i panem / a dobrze mówicie / Bo
ciem iest. Tegodlá gdy m ci iá vmył nogi wassé / mi-
strzem i panem wassym będąz / i wy ieden drugie
go macie vmywająz nogi / Bo przykład dalem wám /
aby iako iá czynię wám / iżbyście i wy takież czynili
Zaprawdę powiedá to wám / ciępieliż iá i wy cię-
pcie / Bo nie iest sluga wieťssy pana swego / ani żwo-
lenik nie iest wieťssy nad tego który go posłał. Wie-
cieli to żom uczynił i nauczał / Błogosławieni będącie
cie iestli to uczynicie / albo czyniż będziecie / Boż iá
wiem któreciem iá wybrał / aby byli naśladownicý
moj. Ale Judassa niewybrał nato / ale iżby się piśmo
napelniło / które o Judassu w żalmie przepowiedzia-
no rzekaz. Biskupstwo jego weźmie inny. Tamże
daley mówi. Który pożywał chleba mégo / podniósł
przeciw mnie żradę swóię. A to wám powiedám

pirowey niżli sie stanie / iż gdy sie to stanie / abyście
 wierzyli iżci to onym pisanu w riegach prorozklich
 A wssałoz to Judassa nieporussylo / ale więcý iego
 serce zatw ardzialo.

Ciala Bożęgo poswiecenie i wstawienie. Ka: 27

Dokonawssy mily Jezus wielkienocy starę-
 go zakonu / poczał nowy zakon / bo potrzeba
 bylo pirowey wielkę notz staręgo zakonu wcz-
 ciz / toż potym swiatosz wiernę wielkie nocy wsta-
 witz. Tegodla gdy wieczęrzę dokonawali / wziaw-
 ssy mily iezus chleß przasny / bogu oytzu dzieki wcz-
 niwssy / przeżęgnal gu i poswiecil / i tako k nim iest
 mowil: Toż iest cialo moje / a rozlamuiatz dawal
 swym zwoienikom rzekatz. Bierzcie i pożywacye /
 bo to iest cialo moje / ktore pod wyobrazenim chleba
 widzicie / a to będzie wydano na smiercz za was / ia-
 koby chciat rzętz. Wybyście mieli bytz dani na wiecz-
 ne potępienie / ależ cialo moje za was będzie na
 smiercz i na okrutna mekę wydane / przeto to czyn-
 cie na pamiatkę moje / to iest moje meki. Takież i kie-
 lich z winem wziawssy / moza swoia poswieciwssy /
 wczyniwssy podziętkowanie bogu oytzu / dal im rze-
 katz: Picie s tego wssytcy / boż to iest krew moja / kto-
 ra za was i za mnogie będzie przelana / na odpus-
 czenie grzechow. Zatý rzekl: Juz od tychmiast / gusz
 od tęy godziny / nie bede pitz swami s tego wrodze-
 nia maczycznęgo / guss tego wina / ktore sie z winne
 macice rodzi / aże do onęgo dnia / to iest z martwych

T

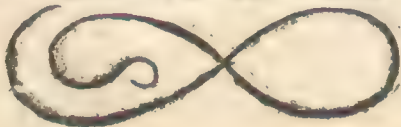

Żywot pana Jezusa Krysta

wstania mego/gdy to będę piż/nowym gusts oby-
 czaem. A to sie napelnilo po iego zmartwystaniu
 gdy swymy zwoleniki iadł i pił/tedy iego cialo nie-
 bylo cirpiace/ale chwalebne/ a dla tego niepotrze-
 bowalo karmi/bo aczkoli mily Jezus byl blogosla-
 wiony od pirowey godziny iego naswietsszego pocze-
 cia ile tu dussy/wssakoż podlug ciala byl podroznik
 przed swym zmartwystaniem/ale po swy chw-
 lebný zmartwystaniu/byl blogoslawiony na dus-
 sy i na cieie. A tako pozywali onego chleba/i pily z
 onego kielicha wssytcy/bo ani Judassowi Krystus
 mily niechcial zapowiedziety swiatosci ciala/i kr-
 wie swe blogoslawione/aby drudzy apostolowie
 nieubaczyl iże go on ma zradzic. O zakamialy Ju-
 dassu/i czemu pozywanię tako drogiego ciala i
 krwi,twoię twardosiz nie zlamie/i tu placzu nie-
 zmiękczy/iżby żalował grzechu twego ciesskiego/
 a poniechal go. Zaprawdę i nssa nie jest przyczyna/
 iedno iż zły duch iest w posrodku twego serca/dla
 tego będzie tobie na wieki biada.

Zráydece swęgo odzywanié. Ka: 28

O tym widzaz Jezus Judassa tym wiecéy
 zatwardzalego/ktore anij iego pokora k-
 ra dzialal przed nim/gdy mu nogi vmywał
 ani nakarmienię ciala iego naswietsszego niemoglo
 zmiękczyz/ani odwieść od iego złego vmyslu/z-
 smicwossy sie w duchu/ial gorzko plakaz nad grze-
 chem i potępieniem iego/a chaz go iesscze odwieść

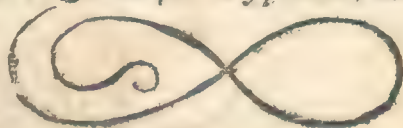

od ięgo złęgo vmyslu/a záby sie ięssęże v pamietál/
 rzękl ku wssytkiém placzáz słowy frogimi/ siedzáz
 smutno miedzy iimi. Zaprawdę zaprawdę powie
 dám wám/ iż ieden z wás má mie wydatz. A rzękl
 dalę: Syn człowieczy idzie iako onim pisáno przez
 proroki/ ale Bieda temu będzie/ przez którego on be
 dzie wydán/ Dobrze by mu było/ by sie byl nigdy nie
 narodzil. Slyssáz takowé słowa zwolenicy/ wssytk
 cy sie złękli patrzáz ieden na drugięgo/ niewiedzáz
 o kim by to mowil/ bo rzękl każdy w swym sercu.
 Ten mistrz nasz wie wssytki przysłé rzęczy/ a snádž
 to o mnie mowi/ bo acżkoli niemám teraz go wolé
 zradziz/ snádž potym z ięgo dopusszczenia będę miał
 a takó więcý wierzyli mistrzowi swému/ nizli sami
 sobie/ a dlátęgo boiaz sie/ pocżeli ieden po drugiem
 mowiz/ wymáwiazáz sie: A zálim iá mily panie/ i
 byl ieden na drugięgo złé wolé. A vbáčzywssy iých
 smutek mily Jezus/ rzękl ijm: Ktory wsciagnie sem
 na rękę w misę/ ten mie zradzi. A skoro to rzękl/ wy
 chwácil każdy rękę z misy/ nedno iudássowa zostala
 Bo takó ten Judáss przęklęty/ byl nie sromieźliwy/
 iż wsciagál pospolu z Jezusem swa rękę do misy/
 ale oni tego zakłopotáwssy sie. niebáčzyli. A boięcy
 sie Judáss/ aby sie tym niewydatł iż milczál gdy
 dundzy pytali mowiaz: A zálim iá/ rzękl teęz iakoby
 nie swymi vsty: A zálim iá mily mistrzu. Odpowie
 dział mu Jezus. Tys powiedziál/ to ięst/ tys sie sám
 wydatł/ bo pán Krystus niechciál wziawiz grzechu
 Judássowęgo/ daiaz nám przyklád/ iże niēt niemá

Żywot pana Jezusa Krysta

wziawitż grechu tajemnego / Bo by Był Piotr ij inni
apostolowie tę zradę Judassowę wiedzieli / śnadszy
go byli żeby drapali. O zapamiętały iudassu / czemu
swęgo mistrza lastki nie baczys / ktory twe zlosci nie
chce ziawitż. O zakamialy iudassu / czemu sie nie spro-
mąs mistrza twęgo / ktory wie cięskosz grzechu
twęgo. O synu zatracenia / ktory sie gróz mał pie-
kielnych nie boiś / iżci moga dobrze rzecż. Lepięcy
bylo by sie byl nigdy nienarodził. W ten czas Jan
siedział wedle Jezusa miłego / iako podle miłosnka
swęgo / a dla tego gdy temu nierozumieli / na święte-
go Jana skłini / iżby spytał iego miłosci / ktory to iest
to go ma zradzitż. Ktorému polekku rzekł pan iezus
mily / iż ten iest komu ia podam chleb rozmoczony.
A rozmoczywszy chleb / podał gi swa własna ręka
Judassowi. Jan to widząc / na pierśiach Jezusa
wych zasnął / Bo w ten czas wysoko byl zachwyżon.
A Judass więcę zatym kęsem chleba zatwardził /
Bo czar iego więcę ij pelnię yniż przed tym opętał.
ij więcę go iako swę ośiādł. A rzekł iemu mily Je-
zus to mąs czyniż / to czyn rychlę / ale tego żadny
niewiedziāl z siedzących przy stole / naczby on to ie-
mu rzekł / Bo niekorzy mnimali iż Judass miał mie-
chy / wktorych chował to go dawańo miłemu Jezus-
sowi / na potrzeby z iego zwoleni / ku spomożeniu
iego vbośtwa / a przeto mnimali by iemu rzekł Je-
zus: Nakupi go nam potrzeba ku świętemu dniu. A
drudzy lepał mnimali by iemu go kazał datż vbośt-
wu. A także za tym wyszedł Judass ku żydom / kto

rzy sie już zbierali użby pana Jezusa ieli.

Jezusa miłego słodkie kázanié /i/ apostołow
milé i/ łaskawe nauczanié. Ka: 29

GDy Judášs wyszedł precz / rzekł miły Jezus /
Już jest oświeżon syn człowieczy / iakoby
chciał rzec: Już wyszedł syn ciemności / a zo
stali sami czysti z swym oczyszcicielem. A poczał im
rość offne kázanie działa / pełne słodkości i miłości
rzeka. Synáčzkowie moi mili / iesscże przez maly
čas będę s wami, zuss aliż do godziny śmierci mo
ie / w krewkości ciała / ale po zmartwychwstaniu / będę
s wami w wielbiony ciele przez czterdzieści dni /
śmáycie mnie / zuss / chcaz mnie naśladowa / ale do
kad iá ude / wy teraz niemożecie przys / zuss ninie /
aliż wezmiecie ducha świętego. A rzekł im dalej:
Przykázanie moje dawaám wám / abyście sie miło
wali / iakom iá was miłował / Boż po tym poznaiá
kiescie moizwolenicy / będziecieli sie spolu miłowaz
Slyssaz to zwolenicy uż sie s nimi uż mistrz roz
staz chce / stala sie swada miedzy imi / kto by s nich
miał byz wietszy po iego śmierci. Ale miły Jezus v
kázuiaz im drogę świętę pokory / rzekł k nim: Kroło
wie panuia nad tymi które pod soba maia / v kázui
iaz moz nad nimi swęgo państwa i przelożenia / ale
wy nie tak / zuss macie działa. Ale kto miedzy wa
mi w swiatosci i weznocie wyssy / niechay będzie
iako námnieyszy. A kto wietszy jest / i ten zo siedzi /
czyli ten zo służy: podług sadu świętskiego / ten jest

Żywot pana Jezu Krysta

wieſſy / to ſiedzi. Jám ieſt wieſſy miedzy wami / a
 wiſſaſom ieſt taki iako ten ktory ſłuży. A wy obyczaj
 iem ſwoim przez preláztwo chcecie tu mocy kro
 lewſtwa przydz / a to niemoże byt / Bo wy ieſteſcie
 ktorzy naſladuiecie mnie / a ieſteſcie ſemna w potuſ
 ſach i w przeciwnoſciach moich / a iá gotuię wám
 kroleſt wo wieczné / iako zgotował mnie ocieg moy /
 abyſcie iedli i piili / i byli napelnieni požadanie^o weſ
 weſełá na mym ſtole w niebieſkim krolewſtwie / aby
 ſcie ſiedzieli na dwanáſcie ſtołgów / ſadzaz dwaná
 ſcie pokolenia Izraełſkie / Bo gdyſcie wy wierzyli / o
 ni wierzyt niechcieli. A rzekł ku ſwiętemu Piotru:
 Szymonie oto ſſatán ien tobie i drugim ſie przeci
 wiá / chciał cie przeſiázi iako pſſenicę od ſwiętę wiá
 ry / kuſſaz cie i wdraczaiaz / a iem iá proſil za cie / aby
 niemię tá wala w iara twoia / a ty niegdy nawrocioſſy
 ſie / pótwiérdzi bracia twoie / przykladé twé pokuty /
 aby nierospáczali w miłoſci Bożę. A rzekł daley miły
 Krystus ku ſwym zwolenikom: Niecháy ſie nieſinę
 ci ſerce waſſe / wierzycie w Boga / i w mię wierzcie.
 W domu oytga mego ſa rozmaite przybytki. Bych
 byl wám go i nako powiedział niſlim powiedział /
 kuſs iſi i d: wán gotowaz mieſce / a odehydli od
 wás / a gotuię wán mieſce / aſie przyde i przyjmę
 wá z ku mi nie ſam. mi iſe gody iá / byſcie i wy byli /
 a do kad iá i d: / wy wiecie / i droge wiecie. A rzekł
 ma Thomaſs: Panie nie wiem / do kad i d: ieſs / a iá
 koż do iſe m iſem / w eozie z. A rzekł mu iezus: Jácié
 drzga / prá oda / i iſy. w ot / a ja dny niemoże przydz / ku

Bogu oytgu/iedno przez mie/Byscie poznali mnie/za
prawde poznalibyscie ij oytga me°/ a cd tych n iasf
poznacie mnie ij onego/a iuzescie go widzieli. Tedy
rzekl swiety filip: Panie pokaz nam oytga/ a dosy
mamy w tym. Rzekl mu Jezus: Przez tak dlugi czas
bylem s wami / a wzdyście mie nie poznali filipie/
ktoz mie widzi/ widzi i oytga mego. Jakoz ty mo
wisz/ pokaz nam oytga/ a za niewierzys iże ia w
oytgu/ a ociez we mnie. Słowa ktorem ia mowil
wam/ samciem ich od siebie niemowil/ ale ociez we
mnie będaczy/ tenci czyni vczynki/ niewierzycieli iże
ia w mym oytgu a ociez we mnie/ prze vczynki kto
re dzia am wierzcie. Zaprawde zaprawde powie
dam wam/ kto wierzy w mie/ vczynki ktore ia czy
nie/ ij on będzie czynil/ i wietsze tuda niz ty będzie
czynil/ bo ia ięde ku oytgu/ a gozfoli będziecie pro
s ię w imię moje/ to vczyni/ aby ociez byl pochwa
lon w synie.

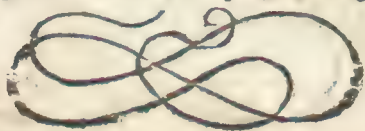
Jezus mily przed swa smiercia/ obiet al
swy zwoleni kō rciessny dar zesłaz
ducha swiętego. Ka: 30

E O tym Jezus mily gdy swym zwoleni em
powiedzial/ iże cd nich przez ciutna mefe
ku swemu oytgu i s ię miał/ chciał im niektory dar
rciessny darz/ aby sobie nirozpaczyli/ przeto m rzekl
Jestli mie mi luiecie/ przylá: anie moie ch en árcie/ a
ia będe pros ię oytga mego/ iże i nego pociessyciela
da wam ducha prau dy/ aby nawieti s wami ostál/

Żywot pana Jezu Krysta

Ktorego swiat niemoze przyiaz/ iże go widzietz nie-
moze/ anij go wie/ anij wy go poznacie/ Bo v was zo-
stanie i w was bedzie. Nieostawietz was sirotami/
Bo przyde zasie k wam/ a bedzie wesolo serce wasse.
Jesczem maly czas s wami/ a iuz ten swiat niemi-
dzi mie/ ale wy mnie widzicie iżem ia żyw i wy ży-
wi bedziecie. W on czas poznacie iżem ia w mym
oytzu/ a wy we mnie/ a ia w was. Kto ma przyk-
zanije moje a chowa ie/ ten ci iest ktory mie miluje/
ale kto mnie miluje/ bedzie milowan od oytza me-
o/ i i go bedz milowaz/ i ziarcie sami siebie iemu/ bo
bedzieli kto mnie milowaz/ slowa me bedzie cho-
waz/ i ociez moy bedzie go milowaz/ i przydziemy
k niemu/ i uczyniemy mieszkanię v niego. Kto mnie
niemiluje/ slow moich nie chowa. A ty slowa ktore-
scie slysseli/ nie sa moje/ ale tego ktory mie poslal oyt-
za me go. Tom wam mowil s wami mieszkajaz/ ale
pociessyciel duch swiety/ ktore-
o posle ociez w ymiz
moje/ ten was naucz y wssytkie-
o gotolim wam prze-
powiedzial. Pokoy zostawiam wam/ pokoy moy
dawam wam. Niechay sie n e smeci serce wasse/ a-
nij sie niechay nielekā. Slysseliscie iżem ia mowil
wam/ idz od was/ a przyde zasie k wam. Byscie mie
milowali/ wozdybyscie sie weselili iże ia idz ku oyt-
zu/ Bo ociez wietssy iest mnie/ a ninie rzeklem wam
pirowey nizli sie stalo/ iż gdy sie to stanie/ a byscie
wierzyli. Juz nie wiele bede swami mowiz/ Bo przy-
slo k siażę tego swiata/ a we mnie nuz nie ma/ ale by
poznal swiat iże ia miluje oytza mego/ a iako mi

dal
mo

E
Prop
obiec
zap
przy
żyw
sle
moie
ci od
vsta
gi m
przy
syt

T
A
czal/
redz
z sob
rze o
tu sa

dał przykładanie / tak czynię. Wstaniecie podźmy ta-
mo i pośli na gorę oliwną.

Meditacja.

Jezu cichy a prawdziwe pokory przykład-
niku / tenżes wmywał nogi zwolennikom twym
Proszę cie miły panie oczyści tobie żądze moje / a na
obiedwie nodze / to jest na obojczy łasce oczyszczenia i
zapalenia / tu tobie oczyszcicielowi memu bezpieczniey
przyśpawaj. Oczyszcz mnie grzeszne na koniey dniow
żywota mego / a wyproźni mnie od zmaż grzechu ws-
szelkiego / aby opuściwszy zamieszkalosci / i grzechow
moich skaradosci / nieprzyiaciele moji wdzien śmier-
ci odesli odemnie postronoceni / ktorzy moich stop
wstawicznie strzegli. Dowiedz panie iezu kryste no-
gi moje na drogę pokoiu / iżbych zrak wssytkich nie-
przyiacieli moich wyzwolony / wielbil ciebie ze ws-
szelkimi wybranymi twymi na wieki wieków Amen

Jezus z onego miejsca gdzie była wieczerza
wstawszy sseł z swymi zwolenniki tu
gorę oliwną. Ka: 31

Ażeszysy to Jezus / zatym wysseł z onego
domu w ktorym z swymi zwolenniki wiecze-
rzał / i sseł tu gorę oliwną przez iedną rzeczkę / k-
tórę działo Cedron / dla drzew Cedrowych / wziawszy
z sobą swoje zwolenniki. A gdy snimi przyssedł tu go-
rę oliwną / pod ktora była wioska Jetsemáni / rzetł
tu swym zwolennikom wielmi smutnie Jezus miły.

Żywot pana Jezusa Chrysta

Namileyssy moij / powiedziałem wam niedawno
 że sie semna ma staż / uż też wam powiem że sie
 ma wam przygodzić / bo wssytcy wy będziecie po-
 gorssenij we mnie tey nocy / uż gdy mie od żydow
 ietego wzrzycie / wssytcy odemnie vcieczecie / a mnie
 samego w ich ręku zostawicie / bo sie musi spelnit

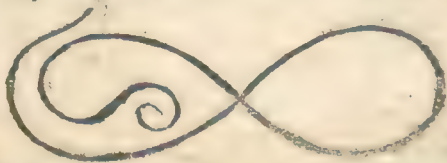
piśmo że duchem swię-
 tym piśano Vderza pa-
 styrza / a wssytki sie ow-
 ce rozbieżą moie trzo-
 dy. Ale wiedzcie uż
 trzeciego dnia z mār-
 twoch wstane / i do Ga-
 lilei wās vprzedze.
 Rzekł Piotr iako śmiel-
 ssy. By też wssytcy sie
 zgorssyli / ale sie iā nie-
 zgorssę / bom gotow idz
 s toba do ciemnice i
 na śmierz. Takież też
 wssytcy rzekli: Panie
 gotowisiny wssytcy v

mrzeż i ci ciepież s toba. Odpowiedział miły Jezus
 i rzekł Piotrowi: Pietrze / nym kur tey nocy dwa-
 krot zapoie / trzy krot zaprzyś sie mnie. Odpowie-
 dział święty Piotr: Panie nigdy sie ciebie niezaprzę-
 asy mi też vmrzeż s toba. O pietrze ty to mówis
 patr: aż na swę żądze / a niewieś przygody przysle
 boż sie nie może zmienit słowo mistrza twego / cze

mus tak śmiały / iż go chceś wczymiz nieprawdzi-
wego: Zaty miły Jezus począł lepać mowiz k nim:
Gdy mi was ślał bez miecha albo kalęty / a zali wam
czego niedostawało: A oni rzekli w słyty: Uiz / w
ślegosmy dosyż mieli. Rzekł Jezus: Namileysy moij
kto ma miech niechay wezmie ij kalęty / a kto niemá /
niechay przedá suknia a kupi sobie miecz. Powie-
dámci wám za prawdę / iżże musi sie popelniz we-
mnie / bo jest pisano. Iż ze złymi policzon jest / a bo-
ciem iuż w słytko gozłoli o mnie pisano / będzie mierz-
konierz. Takó zatym rzekli zwolenicy. Panie mamy
tu dwa miecza. A on im rzekl: Dosyżci. A possedł z
wielkim placzem tu gorze oliwety / a iego zwolenicy
też za nim śli gorzko placzaz / bo im iuż iawnie prze-
powiedział o swe śmierci. A gdy iuż przyszedł s ni-
mi tu gorze oliwety / rzekl swy zwolenikom. Posiedz-
cie tutaj / a iaz odide maluczko od was / ij pomodle
sie / a wy też modlcie sie / abyście nie wessli w poku-
szenie / aby żuss pokuśa niemiala zwycięstwa / A wa-
żawossy miły Jezus Piotra / Jakuba ij Jána / którzy
byli nad iñe tajemnieysy / którzy też na gorze Tabor
światlosz swęgo bośwa rkázal / gdy sie przed nimi
przemieniał / chciał też samym w ten czas rkázaz
krewośz swęgo ciała / ij ssedł s nimi za rzekę Ce-
drona do ogrodu / nie iżby roża albo lilija zbierał /
ale iżby mekę wielką ciępiál / by zradcy swému przy-
step dobry swe^o wydania dáł ij rkázal. Bo to iudasz
dobrze wiedział iż tam pán Jezus częstokrog mo-
dlił sie chadzał.

Rozmawianie

Żywot pana Jezusa Krysta

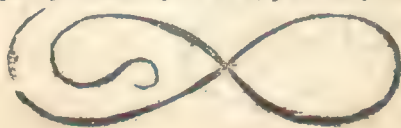
Amyś Będąz ial sie miłosciwy pán Jezus
 cieśsko śnieczyz/poczał przed nimi dżęz ble-
 dniez/ij testniz. Poty naczał zwieltim śmut-
 kiem tu onym trzem zwoleńkom mowiz: Śmutna
 iest duffa moia aże do śmierci/iałoby ijn tak rzęti:
 O namięlssy miłosnicy moij/Bądźcie mogni/ cieśście
 sie sami/Bociem iá iest tak wielmi śmutny/ ijs moij
 śmutek/ rowná mi sie śmierci/ a pirwey pociesson
 nie będe/ aź dla zbawienia wssytkie° swiata na krzy-
 żu ganieśnie ij okrutnie vmrę/ oytce swięte z odchła-
 ni piekielne wyrwę/ niebo vBogiemu człowiekowi
 odwrę/ wás zwoleńki moie/ czaśu mé męli rosp-
 ssoné zgromadze/ ij w wierze swięte potwierdze/ bo
 wssytcy wy odemnie vciećecie/ a iá poyde dám sie
 ofiarowaz za wás. A przeto siedzie tu a cżuycie se-
 minna/ a nie z diáblem/ ktorzyz nie spi/ ale śsukaiaz kra-
 ży kogo by požarł/ ani z żydmi/ ktorzy niespiatz my-
 śla ij zabiz mie chęza. Nie z Judassem/ ktorzyz nie spi
 ale po miescie Jeruzalē biega/ żydy tu mému ieciu
 zgromadza. Nie z swiatē/ ktorzyz nie zawždy prze-
 śladnie. Aniż téż z grześnemi/ ktorzyz cżuia nie sem-
 na/ ale przeciw mnie. Ale wy cżuycie semna modlaż
 sie/ bo iestli będziecie towarzyszsi mégo/ vmęczeńiá
 będziecie ij weselá/ a iáż od wás malucżko poyde
 pomodle sie Bogu oytzu. Święty Augustyn tu mo-
 wi. O mily panie/ widziales oczyma twęgo Bostwa
 w dworze biskupow żydowskich/ ij kśiażat kapłan-
 śkich vbieraiące sie tu twému ieciu w zbroię/ zażę-
 gaiatz laterny/ gotuiaz broni. Widziales téż niewier-

nęgo Judassia woysto pilno namawiaiąz/aby sie ry
chleý brali rzęćaz. Jużci czas bierzcie sie go rychley
tey godziny możemy go náydz ij iaz bez tluścę / i
go nám niť odiať ani broniť niemoże. A dla tego
nie darimo byla smutna dussa twa/pokis twa smier
cia grzessnych nie wykupil. Tu człowieczę mily otię
milosierdnym/na twęgo milęgo pana wezrzy/a oglą
dáy iakoz sie smęci/dży od strachu przykre smierci
a żaluaż tego s nym sie smęci/ij sercem nábożnym
k niemu mow: O pocieffenię anielskie /iakoz sie to
smucisz/ijnssę wssytki smutné ciessys. A on ci odpo
wie. Smucę sie człowieczę prze gorssenię aposto
skie /ij zatracenię Judassowo ku wiekuiście mece
piekielne/tęz dla wielkosc i okrutnosc moiey meki/
ij dla skaradosci méy cięskie meki albo smierci /ij
tęz dla wielkie niewdzięcznosc ludskie/ij zym meka
moia cięska /ij krew niewinna/ nie tylko nie będzie
ym pożyteczna na zBarwienie/ale na ich wieťsse po
tepienię. My tedy mily panie prosimy ciebie pokor
nie/aby nám dál serce wdzięczne/abychmy sie s to
ba smucili za nasse zlosci ij za twa mekę niewinna
plakali/aby twę swiętę krewie rozlanię/ niebyło nám
na potępienię/ale na dussné zBarwienie Amen.

Pierwsza modlitwa. Ka: 31

Oddessy od nich tak daleko iakoby k mie
niem moglarzuciz / pádnssy na ziemię na
swię oblicze/pokornie modlił sie takó rzęćaz.
O mój oytczę ná: asławssy wssytki rzęczy sa tobie

Żywot pana Jezu Krysta

podobné/przeto prośse cie możeli byty/ iżby mnie nie
vmarwssy/ smierz vmrze/ niebo otworzone będzie/
plemieniu ludskiemu stanie sie odkupienię. Wyслу-
chay m'e w me prozbie/ niechay ten kielich/ to jest ta
gorka męka odemnie odeydzie/ a wssażoż nie moja
ale twoja stan sie wola/ to jest/ nie człowieczą popel-
ni sie wola/ ktoraby rada nie cirpiała/ ale stan sie
wola boża/ ktorą vmrzez za człowieka żada. A w ty
tu nierostropné naucza/ go sie vpornie modla/ nie-
przyklada/ az/ nestli to jest mily panie twa wola. Dcz
cie sie tu wssytcy krześciani/ uż gdy na was przyda
przeciwności ij cięskosci/ wezmiecie przed sie bożę v-
męczenie/ a odwrócivssy zasimucenię/ mowcie/
Bądź twa wola mily panie.

Apostolow pircwssa nawiedzenię. Ka: 33

Wrzekwssy mily Jezus ty slowa ku swému
milému oytzu/ nie wziawssy żadného nanie-
sodpowiedzenia/ wstał od modlitwy/ ij nas-
wiedził swé zwoleńki/ a przyssedssy k nim nalazł ie
spiacé/ ij rzekł Piotrowi: Symonie spisz/ niemogles
iedné godziny czuż se mna/ a za nie wieśż goś mi nie
dawnó obiegowal/ iżes semna na smierz ydż chciał
Zatym rzekł ku wssytkim: Czuycie a modlcie sie/ a
byscie nie wpadli w pokuse/ Boż duch rychly jest ku
obiegowaniu/ téż ij vmrzez semna/ ale ciało jest
kre wté/ Bożazliwé ku trwaniu ij spelnieniu/ iakoby
rzekł: Czemu milá bracia spicie/ a wssażoscie goracy
ij wielmi rychly duch niedawnó mieli/ iżescie vm-

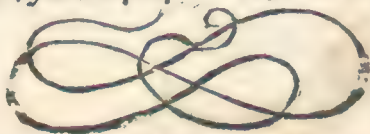

rzez semna chcieli/a teraż oto malé godziny czucies
scie semna niemogli. A rzekwssy to/zasie ssedl wto-
ré/ij modlił sie rzekaz. Wytcze moy mily/ienże ies
wysoki w stworzeniu/słodki w miłowaniu/milosier-
ny w odkupieniu/wezrzy na mię syna twęgo iedy-
nego/ogładay iakoz duch moy we mnie zasmutzón/
to mi nieprzyiáciele moij groza. Przeto prosse mo-
żeli bytz/smiluy sie na demna/oddál ten kielich gorz-
kie mzi odemnie/odkupi iynssym obyczaiem plemie
ludskie/miż przez mé cie sskie vmęczeniué/a wssakoz
ie/tli niemoże odénie odeydz ten kielich gorzki/iedno
iżbych go pil/badz twá wolá a niemoia/to iest/ nie
cháy sie niestanie iako iá chcę/ale iako ty chcesz wyt-
cze moy mily.

Jezusa milęgo apostołow wtore
nawiedzenie. Ka: 34

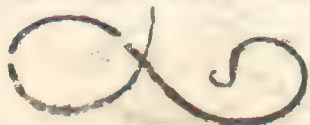
E Tym Jezus mily z onęgo mięsta wstáw-
ssy/przyssedl ku swym zwolenikóm wtoreé/
ij nalázi ie lepat spiace/bo iych oczy byly smutkiem
obciázone/ij malo nad nimi stánawssy/rozumieiaz
iych krewkosci/me rzeł ijm niż iynęgo iedno to. Już
ci sie przybliża godzina. A ony od wielkiego smutku
nięwiedzieli to by mu odpowiedziez mieli/albo dlá
tego téż iże byli krzywi/bo ijm byl przykázal aby nie
spali/a tak gdy przyssedl k nim/pochwyciwssy sie
ze snu/nie smieli mu niż odpowiedziez/wielkiemi
sromy žaluiarz tego/iż ięgo posleđnié wolé nienas-
pełnili. A przeto opuścivssy ie/ssedl zasie potrzećie

D ij

Żywot pana Jezu Krysta

na toż miejsce gdzie i pierwey/aby sie tam swému mi-
 lęmu oytgu modlił / záby śmierz okrutna i mękę
 gorzka od niego oddalił. Tamże na golé kolana na
 ziemi pokłękawssy ręce své swięte rozprzysżowa-
 ssy/z wielkim płaczem modlił sie rzekaz ku Bogu oyt-
 gu. Oyteże moy niebieski/ prosz cie przez miłosier-
 dzie twoé wielkie/nieodwrażay twoé wezrzenia ode-
 mnie/ ale wezrzy dzis na mie łaskawie / raczy mie
 wysłuchaz w mé prosbie/ ktoraz oto iuż po trzecie
 działám. Ogladáy iakoz cirpię wielkie wdżęczenie/
 ażeż oto iuż mdleię/możeli byz podług twoé sprawie-
 dliwosci/niechaz odstapi odënie ten kielich niewy-
 mowné gorzkosci. Żlubilo sie tobie moy mily oyteże
 że bych iá na ten swiat z śkapil/i w żywocie panien-
 skim naturę człowieczą z mym dośtwé zlażył/ a nie
 przeciwiemci sie/ chciales wsszechmogacy oyteże a-
 bych cialo more náswiętssze duchem swiętym spra-
 wione ze krewie czysté panieniskie/ na robotę i wiel-
 ką pracę wydał / bych wbośtwo i prześladowanie
 cirpiál/a słuchálem cie/niemaiaz iessęże na tym do-
 syz/chcesz iżbych iessęże dla grzesznego człowieka
 krew swa niewinna rozlał/ chcesz bych w ręce nie-
 przyjacielskie wpádl/abych iako lotr byl zwiázán/i
 na śmierz okrutna skázán / abych tam ostatecznie
 dla wielkie męki/żywota swego dokonál. Wiedz mi-
 ly oyteże iżci sie i w tym przeciwię niebędę/ oto go-
 towem/a wssażoż też wżdy oyteże mily wezrzy na
 moię naturę człowieczą / móla / a wielmi krewką.
 Ogladáy cialo moie panieniskie / wielmi subtylné/

takoz drzy/zo sie okrutne meki boŋ i smierci. Wez-
rzyz też na moie mekę cięsska a nie znosna albo nie-
znossna/ktoraz mi już okrutni ludzie gotuia. A kto-
ra jest moy mily oyteże zlosz moia/otom iá ijm wie-
le Dobrego czynil/oni mnie platza złe za dobre/zwo-
lenika mego przenieli/i wiodzem go sobie uczynili
aby mie ijm wydal. Przeto moy mily oyteże mogli
byz/oddal odemnie ten kielich/bo by też dobrze nie-
wiedzieli iżem syn twoy / ale gdym niewinnie żył
miedzy nimi/ tego by mi czyniz niemieli/ a wssakoz
niemożeli sie starz podlug prozby mey/ ktoraz wedle
ciala mego żadze czynię/ stan sie podlug wole twoie
ktoram s toba uczynil w bosctwie/ iedno cie wżdy
prossę o wspomozenie bych ci nieustal wtey cięsskie
męce. A poczał sie przemagaz/ aże krwawy pot po-
czal s niego na ziemie padaz. A w tym włazal swoy
smutek/i mekę swa cięsska/ktora miał cierpiez.

Modlitwa.

Panie Jezu Kryste synu Boga żywe°/ienżes
godziny utrzenne dla mnie niedzne° grzesse
nego człowieka/gdy sie już twoia przybliżala meka/
báz sie a smutnym byz raczyles. Dáy mi wssytki
smutek me serga mego/ku tobie panu Bogu wsszech-
mogacemu przynosiz/a ty ony wiednosci meki twoe
i smutku pospolu semna racz znosiz. A tak zasługa
meki twoe przeniáswietsse / niecháy beda tu zbarw-
niu nassęmu Amen.

Jeżusa milęgo posilenie. 35

V iij

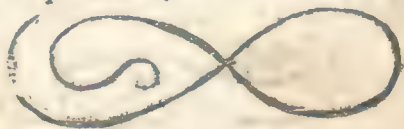

Żywot pana Jezu Krysta

Dz Tapil z nieba w ten czas archaniol Gabryel
z wielką światłością/ a pokleknawszy przed
swym stworzycielem/ pozdrowił go z wielką
uczciwością/ i poczał rycerz podpomagacz króla/
sluga pana/ stworzenie stworzyciela rzekaz. O kro-
lu niebieski/ iako sie to boiysz barzo smierci/ a wssako
dla tego raczyles sie na ten swiat narodziz/ aby
przez swa swieta smierz czlowieczy rodzay odku-
pil/ i nasz vpád naprawil/ miedzy Bogiem oytgem/
i grzeszny czlowiekiem mier uczynil. Bedzies mi-
ly Jezu wwiązán/ wplwán/ i policzkwán/ wbit/ wko-
ronován/ przeto badz posilon/ bo na wysokięgo slu-
sá znamienité a trudné rzeczy nosiz/ alez to mily
Jezu rychlo ominie/ a chwale ktora wezmiesz za to/
konca mierz niebedzie. A tako w tym Jezus mily na-
sylniejszy omdlal/ a krzyzem na swe swiete oblicze na-
ziemne vpád/ tamze lezaz meke swa ciepska rozmy-
slal/ ktora wrychle dla zbawienia ludzkiego cierpiez
mial/ dla tego baczaz to iego czlowieczestwo/ tak
sie silno smierci balo/ iż zadny obyczajem vmrzez
niechcialo/ ale przeciwko bostwu ssemralo/ ktore v-
mrzez chcialo/ wssako mily Jezus tako mozno z na-
tura czlowieczestwa swego walczyl/ az sie krwa-
wym potem pocil. Dla wielkiego ciem krysztusa mi-
lego boiowania/ i ciepskiego przepomagania/ wssyt-
ka krew go w zylach i w cieie byla/ tak sie dla boia-
zni wielkie porussyla/ a tako krwawoy pot iako kro-
pie ciekl na ziemie z naswietssé ciala. O drogi pocie-
Jezusa milego/ o znamie zbawienia czlowieczego.

Tu człowiecze s płaczem rozmyślaj / iako gorzka
 śmierć i cięśka męka twoy miły pán za cie cierpiał
 gdyż samo tylko rozmyślanie śmierci, uczyniło mu
 tak wiele i wielkie krwawie wylanie, choź tedy będzie
 robił przy mece / gdyż tak wiele robił na modlit-
 wie. Przeto mowi tu Biernat święty: O námiło-
 ściwy Jezu, choź ci męki i boleści uczyni okrutnoś-
 ganiebne śmierci, gdyż cie samo rozmyślanie tylko
 tak wielmi smęci: A iako doktor oświeżony / i uńssy
 doktorowie nabożni mowia: Jże one godziny boś-
 two iego naswiētssie widziało wssytek obyczaj męki
 i okrutnośz ganiebne śmierci, tak iże dla wielkie-
 smutku wssytki w nim członki drżały / w wsciech ze-
 by / w głowie oczy / w ciełe kości / żyły i stawy / tak sie
 były barzo dla wielkości przyśle męki poruśsyły / uż
 krwawym potem sie pocily / a tak nie tylko oczyma /
 ale wssytkimi członki ciała swęgo / szami krwawo-
 mi za nás plakał / tamże taka wielka serdeczna bo-
 leśz miał / uż by go było bośtwo w onym smutku nie
 spomagało / iesscżeby był w ogrodzie vmarł. Dla te-
 go będąz w tak wielkie cięśkości / mowił s płaczem
 tu Bogu oytzu: Oytče miły prośście dáy mi spo-
 możenie bychci nieustál w tęg gorzkie mece / otocz
 miły oytče silny gwált cierpieć / Boż oto widze / uż iá-
 ktorym był iako baranek pokorny / będą natich miast
 iako lott iaki związany. Já ktorý iest nágnudnieyssy
 między syny ludskimi / będą dzis iako tředowaty.
 Já ktorý swé milé zvoleniki tak wielmi vmiłował /
 sam im nogi vmywał / dzis od nich będą opuszczon

Żywot pana Jezu Krysta

Já tedy mám cialo narostkossniemyssé / Będzie dzis ob-
 lażon / a począwossy od piety nożné / aż do wierzchu
 głowy / krwawymi ranami będzie napelnion. Já kto-
 rym tak chwalebnie w dzien kwietny wssedl do Je-
 ruzalem / iż mie dziatki żydowskie nossaz roszczki
 oliwne prowadzili / i kwiatki miotali / Błogosla-
 wiony ktory przyszedl w imię Boże spiewaly / dzis
 zesromozony skrzyżem z miasta będzie wyrzuczon / a
 bych na ssybienicy między dwiema lotroma byl za-
 wiesson / tam je sám żywota stradam / ktory wssyt
 tym żywot dáváam. Przeto oycze sprawiedliwy /
 gdyżes tak skázal / abych owsseti wkrzyżowan / badoz
 że wola twoia. Ale matuchne moje mila polegani
 tobie iż zwoleński moje. Já do tad chowalem ie / od
 tad ty Boże oycze choway ie. A poczał sie dluzey
 modliz / mowiaz on żalm. Boże Boże mój iż cze-
 mus mie opuścil / aże do onego żalmu. Wtobiem go
 spodinie nadzieie miał. Tego żaliru napoly spie-
 wawossy / przestál / bo w ten czas stál sie iakoby w do-
 konaniu na wálce / A takowy strach zial go / s ktore-
 káżdy członek w nym drzál / aż obfity pot wyszedl
 s niego / go przez dwie sukience przessedl / i na ziemie
 ciękl pospolu też ze krwia / para z iego glowy sła-
 dła wielkiego wprazowania. Tu s placzem oglá-
 dáycie nędzni tego swiata milosnicy / go sergawa-
 ssé / Kochacie w bogactwie i w rostossy / iakoz wiel-
 ki smutek i żalosz wasz stworzycieli cirpi. Patrzcie
 tu ludzic rostossni / iakoz rostoss miał na tym swie-
 cie krol niebieski. Wezrzycie na swęgo oblużienza

pani
ne. P
iak
wiec
cie p
dze / g
budz
racé
mog
to Ba
bo m
pocz

W
nac
oyte
kieno
kieln
kla g
gdy
aż si
iego
pyta

panny / iakciem iedwadiem iego odzienije iest vтка-
ne. Przytapiet blizy ludzie grzesznia ogladajcie
iakaz pokute za was strou syn bozy / a niezadzcie sie
wiecey pokutowaz za wasse ciepkie grzechy. Ognie
cie pospolicie ludzie wssytcy / boz niesluffa spat sluz-
dze / gdy pan dla slugi niespiat w polu boimie. Wz-
budz ze tedy nas iuz mily panie / a day nam slzy go-
race / abychom s toba i s twa mila matka plakaz
mogli / day nam te zadza i dostatek abychmy sie s
toba modlili / i o nasze zbawienije mozno boiowali /
bo nie iest podobno / aby krol byl w boiu / a sluga od-
poczyl w lozu.

Sukientki vkazanié. Ka: 36

Ogl aniol wziat one sukienty / i vkazat ia
bogu oytzu rzekaz. Ogle day boze oytze su-
kienty syna twego / patrz iako pilnie pelni
haczes go poslal / i zez sie poci. Niechaz nalaskawssy
oytze ta myka rychley ominie. Rozmyslay o tey su-
kience / gdy ia mogl vkazaz oytze m w otchlanij pie-
kielne / bo on i mowali / bo matuchna iego mila rze-
kla gdy ia ie vkazal.

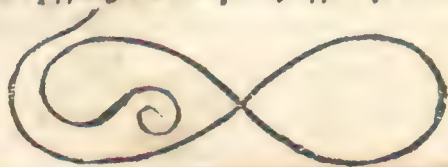
Rozmyslanije.

O mozem wlozyt nabozne rozmyslanije /
ktore swiete Bugidzie iest obiawiono / i
gdy sie milosciwy pan Jezus tak pokornie modlil /
az sie pocil / oytzu swemu. Ociez maiat luto sz nad
iego swieta miloscia / uczynil rade w niebie z anioły
pytat go by z swym synem / tak barzo zasmutzony

Żywot pana Jezu Krysta

miał wdziagał. Oni wssytcy iednym glosem zawo-
 lali. Wiechaz nasz mily pán bedzie otrzyżowan/Bo
 ynaczeý nasz vpád nie bedzie naprawion. Potym
 zopytał patryarchow/prorokow/ij onych n ssytkich
 swietych oytgów zo w otchłani piekielne byli/ iestli
 by syna swégo miał datz na takowa okrutna mę-
 kę/która mu iuż okrutni ludzie gotuią. Tedy oni wssyt
 cy zawolali. Na krzyż boże oyteże s twym mily m sy-
 nem/Boż twoie iest wielkie miłosierdzie/ij obfite od-
 kupienie. Ale iże syn Boży/ Był też wiernym synem
 Marié/dia tego mozem tu miłosciwie wierzyz/ iuż
 od Boga oytga panna nášwietszą/ przez aniola była
 pytána tak wierná matka iestliby też chciała przy-
 zwoliz na śmierz swégo syna/ a tak przyss. dssy an-
 iol ku niéy mowil iey. O panno nášwietszą/powiedz
 Bogu oytgu/która iest twá wolá/zo chceś wybraz
 śmierz czyli żywot syna twégo. Jestli żywot obie-
 rzysz/wiedz pāno iżci zbawienie wssytk é' swiata
 zaginie/ij wssytko ludskie pokolenie/wiecznie musi
 Byz potępióné ij zatragóné. Wssak wieśś mila pan-
 no iżci Bog ocierz za grzech Adamow iussé ofiary
 niežadá/iedno krwie ij śmierci swégo ij twégo iedy-
 négo syna/a iużci na to przyzwolil ocierz niebieski ij
 twoy iedyny syn ij duch swiety. Przyzwolili też na
 to wssytcy aniolowie/prorocy/pospolu patryarcho-
 wie/a ty chceś też na iego śmierz przyzwoliz czyli
 nie:Powiedáy zo rychléy/Boż sie nán iuż żydowie
 gotu'a/ krzyż ij gozdzie dzialaia/ od powiedz a nie-
 mieśk.ay. Slysaz to nášwietszą panna/ od wiel-

tego smutku i płaczu przemowiz niemożla. A gdy
 upokoiła sie sama w sobie/ iże mogła wymawiać
 słowa s płaczem wielkim rzekła. Wezrzy na mnie w
 szechmogacy oycze/ a smiluy sie nademna smutna
 matka/ bo s tożde strony cirpie ucisnienie i v dze
 czenie/ a to obraz mam niewiem/ bo iesli żywot o
 biorz syna mego/ tedy plemię ludskie nawieki niebe
 dzie zbawiono/ Iesli lepać śmierć obiorz / tedy w
 wielkim smutku będę/ a tak będąz w ty v dreczeniu/
 z wielkim glosem zawolala ku bogu oytzu rzekaz.
 Wszechmogacy oycze niebieski / otocz silny gwalt
 cirpie/ a niewie to mam uczyniz/ odpowiedz ale za
 mnie/ bo iesli i a mego milęgo syna śmierć nie przy
 zwole/ i troż i nssy sprawi ludskie zbawienie w po
 środku ziemi: Zaprawdę żaden i nssy iedno krol
 moy i bog moy. A tak wielka lasta rospalona / z
 wielkim płaczem rzekła/ ono to pisano w ssoście ka
 pitule v Malachiassa proroka. Dám iá syna mego
 za występ/ i owoz żywota mego za grzech i winę/
 aby bogu za czynde adamowe dosyż uczynil/ a dla
 tego wezmiecież go na śmierć/ a iá s nim pospolu
 cierpiez będą za zbawienie ludskie. A tak sie stalo
 przyzwolenie blosławione Marié na śmierć iey
 syna/ ale z wielkim smutkiem i boleścią.

Apostolow trzecie nawiedzenie. Ka: 37

Ilosciwy pán Jezus dokonáwssy své mo
 dlitwy/ widzaz iako bog wierny/ iż sie iuż
 przybliżal czas i godzina iego gorzkie meki

Żywot pana Jezu Krysta

iż okrutné śmierci/wstał z onego miejsca wssytek ze
 mdlony/iż trwia zmączany. A wtawssy s potu swe
 oblicze wrocil sie ku swym zwolenikom po trzeci/
 iż znalazł ie spiacé/iż rzekł. Spicie iuż iż odpoczywáy
 cie/iakoby rzekł. Mialo sie naspicie/Bog iuż Judáš
 z miasta wychodzi/a s nim rzyssa wielká żydow ku
 mému ięciu. gdzież mie tam samého opuscicie a w
 ssytcy odemnie wcieczecie. A w ten czas Judáš ze
 bráwssy sluzi biskupie iż licemiernicze/ssukál milého
 Jezusa/napi. od w onym domu/gdzie Jezus mily z
 swymi zwoleniki wieczerzál/rzekł Judáš: Podzcie
 go rychléy za mna do ogroda/ tam go náydzieimy/
 a będąz s nimi na onéy drodze mowil k nim. Jaz
 poyd; przed wami/iż przystapie nápirowéy k niemu/
 Bog má ten obyczáy/iż gdyżkoli ktory sluga iego
 s tad przydzie/tego on zaluie/ a téż iżet má iedné
 wcznia swego/wielmi temu podobného/ tego dla iż
 żet nog iest/ Byście sie nieomylili/ a iego zwolenika
 nieieli/to za znamie będziecie mieli/iakom też wám
 powiedziál pirowéy/iż któregoż iá pozaluie/ ten ci
 iest dzierżcież go/a wiedzcie madrze/Bog iest tak bar
 zo chytry/iżci może łatwie wynisiz z wassych rak.

Apostolow wzbudzenié/a żydow
 wpadnienie. Ka: 38

Jezus mily gdy widziál z daleka Judášsa/
 żydy z mieczimi/s pochodniami/obudzil apo
 stoly rzekaz: Dosyciescie odpoczywali / otóz sie te
 ráz przybliża godzina / które swn człowieczy będzie

podán w ręce grzesznym. Przeto wstaniecie / podźmy
przeciw Judasowi zraýdcy i żydom / aż nas nieśsu
kaia ofiarowaz sie iym dobrowolnie / Boż oto który
mie wydał / ma / iuż sie przybliża. Widzaz tedy Je-
zus wssytki rzeczy które nań przydz miały / chazaz w-
kazaz iże dobrowolnie chciał cierpieć / possedł prze-

cio iym / iako gotowy
ku śmierci / i rzekł: Ko-
go śśukacie. A to rzekł
nie iżyby nie wiedział /
czego by chcieli / ale iży-
by on iż za pewne wie-
dzieli / iż on iest którego
oni na śmierć śśukali.
Takociem ię swa mo-
żabyl zaślepil / iże go
poznaz niemogli. A
przeto przystapiwssy
k niemu bliżey wssytcy
iednym glosem zawo-
lali rzekaz: Jezusa na-
zaranckiego śśukamy.

Rzekł iym Jezus: Já iestem. Stał też i Judas kto-
ry go wydawał s nimi. Gdy tedy rzekł i m: Já iestę
daty wssytcy odesłli wstęz i padli wznak na ziemię
po trzytęz. Potrzećie gdy wstali / pytał iych pow-
torę: Kogo śśukacie? Oni rzekli: Jezusa nazaranckie
go. Odpowiedział Jezus: Powiedziatę wam / iżem
já ię / oto mie macie. Jestli tedy mie śśukacie / dáy-

Żywot pana Jezusa Krysta

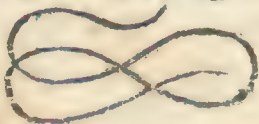
cie tym (to iest apostołom) odeyd z gale i bez obraz
żenia. Aby sie napelnila mowa ktora mowil/ Ze ktore
res mi däl nie stracilem s nych żadnego.

Modlitwa.

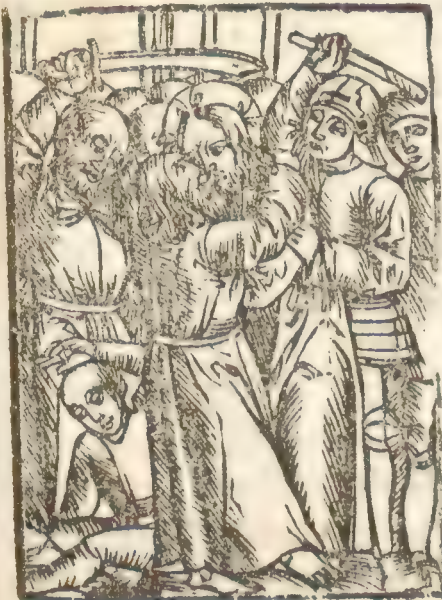
Anie Jezus Kryste synu Boga żywego/ ienżes
w modlitwie polożony/ od aniola posileniye
wziąz rączyles/ i tęż będący w boiowaniu/ krowa
wi krople s potem plynące/ s twędo nąswiętssęgo
ciala wypuszczáles. Dąy mi przez mozę modlitwy
twę/ gdyż Bych sie modlił tobie/ żędyh miał świętę
aniola twęgo przy sobie/ ktory by mie grzęssnego w
rospamiętaniu miłki twę posiläl/ a iä krople slez dla
krowie twę nąswiętssę/ przed oblicznością twą w sło
kości wylęwał Amen.

Judąssowo Jezusa wydanie. Ka: 39

A dąs tu natychmiäst ku Jezusowi przy
stąpiwssy/ bezewssęgo sromu pozdrowil go
rzękaż. Pozdrowion bądź mistrzu. Rzękl ie
mu Jezus: Przyiäciełu ku czemuś przyssedl. Jakoby
mu tak rzękl: O iudąssu mój mily przyiäciełu/ krow
regom iä tak wielmi vmiłowäl/ iżem cie sobie za
apostola wybiäl/ nogi twę vmywäl/ iż cialo swę ną
swiętssę däl/ na iakäs. to nędżę przyssedl/ iż będąż
mym zwoleniēm/ zradziż mie chceś. A wssakóż
acżkolis sie tak wielę złęgo dopuścil/ ięti chceś/ go
to wem cie zasie przyąż k swę przyiäzni iako iż pira
węy: Ale zlościwoy Judąssowych słow nędwa: aż przy

stapioſſy ſmieie ku panu Jezusowi / oblapioſſy go /
pogalował zráydzá milégo pana Jezusa. O wielká
faſſywoſť zloſnégo Judáſſa / iž přystapioſſy tu
panu Jezusowi / napřod go oblapil / křozégo on opu
ſctiz chciál / pozdrowil go / pogalował / křozégo on
wydáz iž zabiz ſſufal.

Przſtapil iáto demo
my / pozdrowil iáto z
wolenit iž przyiáciel mi
ly / ale byl nieprzyiáciel
iž zráydzá iégo wielki.
Přeto tu ſwięty Bier
nát mowi: O Judáſſu
zráydzá iž kúpeže přez
křety / čjemu přez zna
mie počoiu iž miléſci za
dáwáſs ſynowi božes
wu okrutná ranę ſmier
ci / vřázuieſs přyzázn v
ſťy / a pelenes wnatř
gorzké žolci / iž niewy
moróné žloſci.

Přeto potý rzekl Jezus Judáſſowi.
O Judáſſu / pogalowaným ſyna čłowięczégo wy
dáwáſs. Tedy Judáſs nápirwéy nán rýce rzucil /
iž zawolál głoſem: Jmiciežgo / a roſtřopnie wiedzcie
Jezusa milégo gdy žydowie zatým iáťz chcieli. rzekl
Piotř tu panu Jezusowi: Panie / a mamy biťz mie
čjem: A niečžeká iáťz odpowiędzeniá / wyřáſſy křoz
vderžyl na Malkuſſa ſluge ſtupięgo / iž rciál mu

Żywot pana Jezusa Krysta

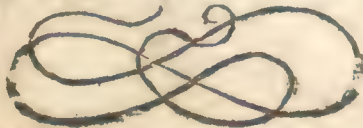
prawie vcho iego / które Jezus wziął / ozdrowił
go / i rzekł Piotrowi. Włóż miecz w nożny / boż nie
jest teraz czas bronięcia / ale przysłęgo odkupienia.
Wszystcy ciem którzy biora miecz / mieczem pogina /
kielich którzy mi dają / nie chcę / a bych się pil.
A goż mając Pieterze / bych ja chciał sie bronić / iż
bych niemógł prosić oytza mego / a dał by mi więcej
więcej niż dwanaście ciem aniołom którzy by me
obronili / A iakoż tedy napelnia sie pisma / iż tak mu
si być. Potym rzekł Jezus ku onym którzy byli przy
mian świąt kapłańskie i przelozeni kościoła i
starssy. Jakoby na lotra wysłisicie z mieczmi i skłi
mi i mówiąz mnie / gdyż powssedniś wamim w ko
ściele siedział nauczając a nie ieliscie mnie / aniście
ściagnęli ręk swoich na mnie. Ależ ta jest godzina
wassa / i moż ciemności.

Modlitwa.

E Jezus miłosirwy / ienżes od iudassa zraýdce
twęgo przez pożalowanie wydán być rás
czyles. Dáw mi miły panie / nigdy w bliznim albo
we mnie samym ciebie wydatz / a potwárgom mo
im owozu miłości nieodmarwiaz Amen.

Jezusa miłego okrutné vchwycenie i cieśkie
o ziemie rzucenie / i téż po ogrodzie
za włosy wloczenie. Ka: 40

J Jezus gdy to wymówił / zástęp rycerzow i
woysko rzucił sie nań / iako lwowie na ba

ranka. Jedni go za włosy vchwycili i o ziemie vde
rzyli / a wloczaz go po ogrodzie za włosy / Bolesci
wie go zranili. Druzy powrozy pochwyciwossy / re-
ce iego opak tego zwiazali / aze krew za paznokty
wysiatkala. Druzy lanuch na ssyie wlozyli / druzy
mu grubie mowali / druzy wen bili / druzy po nim
deptali / az ieczal Jezus mily.

Apostolow rozprossenije. Ka: 41

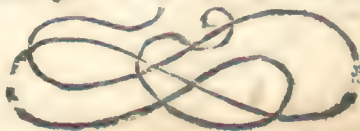
A Postolowie gdy to vzrzeli / wssytcy opusci
wssy onego vciekli / i rozbiezeli sie / od smuta
ku mowiz nieumieli / o ziemie sie bili rzekaz.
O Jezu nasz mistrzu mily / ty ny ciebie opusci / zal
nam ciessko tego / i ze widziemy ciebie zwiazanego /
tobie niz powoz niemozemy / i sami sie od strachu
wielkiego pokryemy. A mlodziemierz niektory nasla
dowal go odziany ruch plocienny na cialo nagic /
ktorego ieli / ale on opusciwossy ruch vciekl od nich.

Modlitwa

Panie Jezu Kryste synu Boga zywego / ien zes
od zydwow dozwolme iet i dzierzan byt
raczyles. Day mi smysly moje / ku sluzbie twe vsta-
wiecznie iete dzierzeg / i jedych tak od smierci wiecz-
ne przez dobroz twoie / zasluzyt bych wyzwolenie
sobie Amen. ..

Jezusa padę i z siepanim z ogroda wywiedzenie
i w Cedron rzekę wrzucenie i zepchnienie /
i o kamien zbicie i obrazenie. Ka: 42

X iij

Żywot pana Jezu Krysta

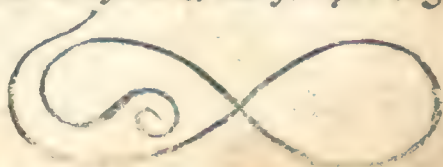
Drzew strumień Cedron gdy go wiedli / sami
po mostku Mi / a Jezusowi binaż kázali / z
mostku go zrzuciwszy / w ten czas wpadł na
kamień Jezus miły / tak iż wsta od silnego padnienia
iego sie rozkrawiły / i wssytki zebry w vsięch iego
sie porussily / wody sie w vsię nałalo. Potym go nie
rychło za włosy wyciągneli / i niego s nim postáli /
ażby woda s niego osiłek / la / która mu odzienie ie
go zmáčżala. Jezus m ly stojąc na brzegu / od bole
sci i j zimna wielmi drżál / bo w ten czas wielka Bo
lesz i j mękę cierpiál.

Jezusa milęgo z siciem / z pchanim do miasta
Jeruzalem prowadzenie. Ka: 43

Wotym k niemu przystapili / za ssyie go bili /
krawali i j z gniewu wielkiego brodz iego tak
bardzo targali / aże sie iego zebry porussily / i j
wsta ociekly / drudzy mu grusie latali i j przewrotni
kiem go nazywali / za powroz go targali / aże padál
Jezus miły. Tedy iedni po nim deptali / drudzy pa
lizami i j osszczepy w iego swięta głowę bili. Jezus
nosłki sobie rozkrawil / uże po kamieniu ostrzy cho
dził masil. Tedy dyssál Jezus od práce / iego wssyt
cy pożałowcie i j placzcie / boż on wola k wám rze
káz. O wy wssytcy którzy idziecie po drodze do
wiecznego zdawienia / ogladáycie ie / tli ie / k Bolesz
wistssá / iakó Bolesz moia. Gdy go tak sromotnie
ku mia / ku po pádoie Jozefat przywiedli / wssytcy bi
skupowie / licemiernicy / mi / trzowie żydowscy tam

Sie byli ku wrótam imięstym zwielfa tłumieja zebrałi
 ktorego gdy wzrzeli/Barzo sie radowali rzekaz: Już
 ci iet lotr diablem opętany / pocztay Jezusie przez
 wiazales wiary dobra/powiedales naukę zakonow
 wi przeciwna. Już teraz tego pożywiesz / uż spara
 na śmiercia zginiesz. A tak ieli nan miotaz blotem
 u kamieniem. O wsszechmogacy ponie / u gdzie teraz
 w elmożnosz twa krolowśka / gdzie dobroz bośka /
 u gdzie niemozni ktoreś vzdrowil / gdzie trę dewaci
 ktoreś oczyscił: Miedzy tymi wssytkimi niemasz te
 raz żadnego ktoby cie poznal kto by slowo rzekl u
 na cie laskawie wezrzal / Wssytcy cie bija / blu / nia w
 tagaia / wssytcy cie mily Je / u przeslad nia / a nad to
 ba moz maia / a nawięcy ci ktozy sa wodze u kśia
 żeta żydowśkich ludzi. O iego sromotnym wiedzies
 niu / przedtę dawno Izaiás prorokowal mowiaz:
 Jako owęza wiedzien ku zabiciu / a gdy go naugra
 wano / nie otworzył wst smolich. O kto to moze wy
 mysliz / iako go rozmaucie na tęg drodze męczyli / la
 iaz mu zlymi slowy / rozmaitym siepanim / gniew
 liwym policzkowanim / za wlosy rwanim / miedzy
 soba niemiloscwie targaiaz / smredliwym slina
 mi nan pluiaz / to wssytko na iego wielka sromote
 czynili bo go powoli mieli. A tak namęczywssy sie
 go / poganom go w ręce dali / aby s tego częsz od lu
 dzi mieli / użby oni byli ludzie miloscwi / ale poganij
 beda mierz wynowę / uż go przeto w męczyli / iże za
 zowal dawaz dan Cesarzowi / a tak sie tym wymę
 wiemy przed ludzmi. A tak że ręce iego rosfossne

Sywot pana Jezu Krysta

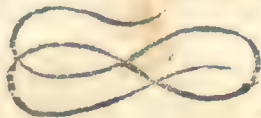
z wielka okrutnoscia zwiázawssy / ku Annaśfowi iá
to lotra sromotnie wiedli / na iego obliczé pluiarz / iá
to wolu ku ofierze przed soba ciagneli / pchaliarz / za
kladaiarz swé sprosne golenij nogám Jezu krysto
wym / aby go tak tym wiécey vdręczyli.

Modlitwa.

O Anna mileyssy Jezu / ienżes zwiázán iakoby
zloczynca / zbroyna ręka nielutoscirnych a
zlo scirnych żydow / z miesza na miesce wodzon byz
rączyles. Day mi mozt iżdych od ducha zlo scirwé /
iż téż od cżłowieka złego / ku żadnému grzéchui nie
był przywiedzion / ale duchem twy dobry / ku wssyt
kim rzeczám mojim / a ewé náswietssé wolij lubym
był dowiedzion Amen.

Jezus miloscirwy iż pokorny Annaśfowi
ofiarowan. Ka: 44

Gdy go s takowa nieuczliwoscia iż vdręczy
nim do miasta przywiedli / ku Annaśfowi
loniskiému biskupowi s nim zstapili / ien był
swietier Kañśáffow. A chczag iemu w tym cżesz v
czyniz / omyslili z Jezusem k niemu zstępiż. Iakoby
tak rzekli: Otóż iet ten lotr / ktorz wiele złego cży
nil za twého biskupstwa / przeto skarzy go bog to na
twoy vřad záleży. Annaśs przekletý gdy Jezusa vř
řál / o dwie rzeczy iego pytał. Pierwéy / gdzieby zwo
leniki podziál / albo cżemu by ie zbierál: Wtoré iego
pytał / zoby za naukę nowa wydával: Jezus o zwo

Gdy
nar
tak
sny
spro
nier
go
nie
swi

len: Koch niż nie odpow-
wiedział / bo wssytcy
od niego oné nocy wcie-
kli / Ale o swoię naukę
rzekli: Czo mie o to py-
tášs / gdy mi nie wie-
rzyšs: Pytáy tych go
mie słuchali / bo cié niż
potarénie nieuczył / ale
iawnie w synagodze i
w kościele / gdzie wssyta-
cy słysleli doktorowie
żydc wscy / tego dla mo-
ia nauka nie iest podez-
rzana / ani fałšywa / ale
práwdziwa.

Jezus v Annášsa policzeł wziął. Ka: 45

GDy to Maltuś wssyśał / aby sie Annášsowi
spodobál / dál wielki policzeł Krystusowi /
aże sie mu zeby poruſſyly / bo miał reſawice
na ręku żelazna / Maltuś nie słachetny rzeká: A zá-
tať odpowiedášs biſkupowi / iakoby rzekli: Ty spro-
ſny człowiecze zwiázany i iety / takó ſmiéšs mówiz
ſproſnie s takó wielkim biſkupem. Jezus mu na to
nierychło odpowiedział / bo sie był wssytek od ſilné-
go razu krwia obłál / a dla tego po malé chwili / rzekli
niemu ſmiernie Jezus miły: Jeſlim złe rzekli / dáy
ſwiadectwo o złym / a iám gotow idz na meſę / ale

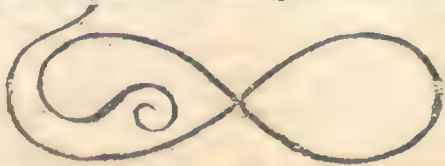

Żywot pana Jezus Krysta

ieśli dobrze / czemu mie bijeś / a wrażas złe za do-
bre. A tak sie pismo prorockie napelnilo: Bili sa cze-
lusz moje nakarmieni sa mak moich. A drugie pis-
mo ktore mowi Izajass: Cialo moje dalem bijacy
mnie / oczy moje zakrywaiacym / obliczam mego nie
odwrocil od karaiacych / i od plinacych na mie. A
tak itak iezus przed Annassem wtrwawiony nakloni-
wssy glowę ku ziemi. Potę zawiązáwssy iemu oczy
postawili go posrod domu / i dali iemu dluga chwi-
le tak stąz / a tako biegaiąz okolo iego / i edni go bili /
drudzy pchali / niektorzy go za wlosy rwali / aże na
ziemię wpadál Jezus mily / a oni rzuciwssy se pomá-
gali iemu rzekaz: W tén krolu nasz. Tako go dluz-
go najzráwali / aż dla wielkiego wdrężenia / i od
wielkiei mlosci n'emogł stąz na nogach Jezus mi-
ly. To nasmięwanę i yné rozmaite nad nim czy-
nili / a wssakoż nierzekł im za to przykręgo słowa Je-
zus błogosławiony / ale wssytko skromnie cierpiál w
tę baranę niewinny.

Ján matce powiedá Jezusowo icie. Ka: 46

Ján widząc to sie s nim dzieie / do Betanie
ku dziewicy Marij rychlo biežál / a wssedssy
w dom / przed nogi dziewice Marié / na zie-
mię placząc wpadł. Widząc to dziewica Maria /
z wielkim smutkiem poczela mowiz ku swietemu
Jánowi: O námiłeyssy Jánie mow semna wssedł
matka násmutnieyssi / powiedz mi gdzie iest mój
syn wybrany / i twoy mistrz mily. Maria téz Ma-

gdalena i Marta / zbládwssy poczęły go dżarz py-
 tarz / iżby im powiedział czemu by tak goz: ko plakał
 Jan swięty na panny blogosławione vpcmmanie
 i prosseniję / wstáwssy z ziemię p placzem wielkim
 poczał powiedarz matuchnie r dżęczone / o ięciu ięy
 syna ná mileyssęgo / iako go żydowie w ogredzie ieli
 i okrutnie związali / iako go nieluto sęrowie bili / pcha-
 li / tam i sam siepali / gdy go przez padol Jezesat w ie-
 dli / rozmaýte męki iemu zadawaiarz / iako z blá: na
 sie nasmięwaiarz / iako go téz w demu Zinnássęw m-
 policz kowáno / aż sie iego swięte oblicze trwa oblá-
 lo / iako iż od rán silnich i ed krowie strędewacialo.
 Już tu o dusso nábo: ná / gorzko milé° boga / slyssarz
 to / oblecz sie z Maria w odzienię žalobliwé / wezmi
 na sie odzienię wlostané / wczyni sobie placz žalobli-
 wy i barzo gorzki / boz iuz wpadło w eselę serga twé
 go / spadła korona glony twé. Przeto niecháy iuz
 będzie smutné serce nasse / niecháy sie szami obleie
 twé oblicze / placzaz męki gorzkie syna bożęgo / i
 wielkiego zasmucenia matuchny iego milé.

Placz i narzékanię dziewice blogosławiené
 panny Marié. 47

Blogosławioná dziewica Mariá v slyssáw-
 ssy te žalostz zwiełt m placzem fu ty m ktorzy
 okolo mey stáli rzekla: Serce moje od smutku zem-
 dlalo / żywot moy i cialo moie mnie opuścilo. A rzek-
 ssy to / na tym miejscu na ziemię padła / i emdláwssy
 od silné° smutku wielmi dlugo za marta é na ziemi

Żywot pana Iezu Krysta

leżala. O iaká žalostz i j iakie lkanie tam bylo panny
czy / té / gdzież od smutku wielkie^o daley przemowib
niemogla / ale na ziemie omdlawossy padla / i długo
za martwe nierussaiarz sie leżala / aliz ta iussé panie
cie ssyly / aby sobie w smutku nie stesknila. Poty ma
luczko otrzezwiawossy / wrocicwossy sie k swému ser
czu / rozdychaiarz / z wielkim placzem narzekaiarz rze
kla. Ach mdy mily synu / i czemu smy cie do Jeruza
lem puscili / o wieczke między wilki / miłosciwé^o mie
dzy okrutniki. Satym obrocicwossy sie ku Jánowi rze
kla: Czoz sie mily Jámie wodzi / iesszczeli go niezabili /
wieśli go s nym do tad uczynili / nadziewašli sie
iesszczeli bych go żywe^o nalazla / iż bych tam bieżala /
za bych go iesszcze vmieraiacého wzrzala: Potym ku
Marié Magdalénie i iyné paniam / ktore tam przy
niéy byly / wsta wossy placzaz gorzko rzekla: O wy
dziewki Jerozolimskie / prossé was požaluycie mie /
przylaczcie sie kumnie / a semna zles vroncie. Bociem
trudné nowiny slyssala o mym milym synie. Przeto
nie miestkaiarz podcie semna do Jeruzalem / aby ch
iesszcze mégo milého syna pierwéy wzrzala / niżliż w
krzyżowany vmrze.

Pannę wioda do Jeruzalem. Ka: 48

Rzekwossy to dziewica Blogoslawiona / na
tych miał krom ktorego omiestkania / z ony
emi swiętymi paniami do Jeruzalem posla
z wielkim placzem / lkaiaz i narzekaiarz na onéy dzo
dze mowila. O Bieda mnie nędzne / czemu go wczó

ra została/bo mie wzdzierżalo / iżem iá nędzná za
mym milym synáčkiem niessla. O moia iedyna na
dzieio gdzie ciebie náyde: O moje milé dziecię / bo
sie s toba ninijé dzieie / iuz cie snádz żywa nienáyde
i kto mi to dá nędzne / aby ch iesscże wzrzala mé mi-
lé dziecię żywé / iżbych sie nad nim naplakala / pier-
wéy niżliby ganiebnie vmorzon. O moy mily sy-
náčku vciessy swoię matkę smetna aby ch cie iesscże
wzrzetz mogla / niżliby ch od smutku vmarla. Gdy s
takowym narzékany do miasta wessla / naprzod
ku Annássowi przysla / w dom tam wnidz chciała /
ale żadnym obyczajem niemogla / bo byly zamknię-
ny drzwi v Annássu. Panna przed drzwiami stojaz /
gorzko plakala / i w wielkim smutku bedaz / s pla-
czeniem wolala: Ach o moy námileyszy synu / pociesz-
nie moie / swiatlosci oczu moich / i má wielká miłos-
sci / kto mi to moze datz iżbych za cie vmarla / twá
smutná matka / kto dá zlez oczom moim iżbych
plakala wednie i w nocy / gorzkosci twé synu mily:
Już iá nędzná nigdy niemoge byz wesola / gdyż sie
iuz mé wesele i má wssytka vciecha odemnie odda-
lila. A tako žalobliwý sercem narzékaiaz / wielekroz
przed onym domē stojaz omdlewala / ale ony swięte
panię które s nią byly / iako Maria Magdaléna /
Márta / i Maria Kleofassowa / i iussé panie ty iá
dzierzali iże ieypasz na ziemię niedaly.

Modlitwa.

Jezu nášswiętszy / ienżes ku Annássowi ná-
pirwéy byl przywiedzion / a temu ofiarow-

Żywot pana Jezu Krysta

wán. Dáý mi dla twé swięté miłości/byż bez wssyt
kie boiaźliwości/gdy będę ofiarován albo przywie
dzion światu temu/nad mgłę przemiennému. A nies
cháy lasza twoia zawždy panuie we mnie/ij téż ro
zum/iżbych tak nauczył wssytki vczynki moje/wolé
ij żądze/nizli ku skutkowi wynida/pirwéy ku wypy
taniu dobrego rozumu przez cie panie Jezu niecháy
ofiarováný będą Amen.

Jezusa milégo ku Kajfássowi niemilo
sciwé wiedzienie. Ka: 49

GDY sie już s pana Jezusa nędzni żydowie
w domu Annássowym do wolé najgrali/
Annás bączarz już niebył biskupem onego
lata/dawossy wielmi twardo zwiazaż pana Jezusa/
posłał go ku Kajfássowi. Niessczęsni żydowie wio
daz pana Jezusa sromotnie po oné drodze za słyę
go bili/ij bloté na iego swięté lice miotali/krzyczaz
nán wolali. Podz rychléy zwodzga niessczęsny. Bło
gosławiona dziewiza Mariá wzrzawossy swé milé
dziecię takó nędznie bijaz/chciala k niemu przysze
piż. Ale zly lud żydowski/vchwyciwossy go za iego
swięté włosy/dopiroż go ieli siepaż wielmi ganieb
nie/ij odepchneli iey milégo syna od niéy. Widzaz
to dziewiza błogosławiona/ij go takó sromotnie
bija/rwa/ij targaia/poczela z wielkim płaczem na
rzekaż: Ach moy synu mily/moia vciecho/gdzie sie
podziala ona twá mlodość wielebna: Ach gdzie iest
twoie licżko nádoóné/iako rożá rumiané/gdzie iest

twoe przemówienię vciessnē / i twoe opżzowanię se-
mna milē / aż od wielkiego smutku i płaczu omdla-
sły / na ziemię za mǎrtwē padła. A gdy iǎ podniesli /
maludko otrzęzwiawossy / chciała lepać k niemu przy-
stąpić / ale przed wielkim zǎstepem ktory go nasla-
dował niemogła. A on i tym rychlę possli s nim / i

w widli go w dom ku
Kajfǎssowi / ktory był
biskupē tego lata / gdzie
sie byli wssytcy licemier-
nicy / i mistrzowie / i w-
ssytcy duchowni żidow-
scy sebrali / aby fałssywē
swiadeztwo przeciw
panu Jezusowi należli /
aby go tak na śmierć ty-
rychlę pilátowi podali.
Tedy iedni mówili iż by
był czarownik i po-
tapza zǎkonu Bożego i
żydowskięgo. Druzzy
mówili / aby był gudzo-

łownik / bo sie z niewiastami tulǎł / i z grzēsny mi op-
żował. Druzzy mówili / iże zǎkazował Cesarzowi
plat dawac / chęzǎł sǎm Cesarstwa dostac. Kto rēē
swiadeztwa slyszǎł kajfǎss / rzēł k Jezusowi. Cies-
slyssys Jezusie zo to mówia o tobie / czemu terǎż
nie odpowiedǎs siniele / wssǎkēs vmiǎł wielē mo-
wiz w kosciele.

Żywot pana Jezusa Krysta

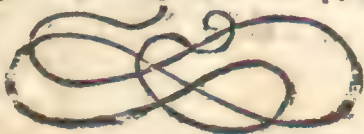
Piotrowo zaprzeczenie. Ka: 50

GDY z ogroda Jezusa wywiedziono / Piotr
z daleka z boiaznia naśladował Jezusa mi-
łego / którego Jan puszcz do Annasówego

domu kazał / bo sie tam
znal. Dziewka iedna
gdy Piotra grzeiacego
sie v ognia rzrzela / z lu-
tosci kniemu rzekla: A
ty też snadz nieboze by-
les z Jezusem w ogro-
dzie. Piotr gdy to vsly-
szal / hnedki zaprzal: Nie-
wiem dziewko go mo-
wiss. Poty v Kayfassa-
takiež mu rzekl niektory
użby on byl ieden z ro-
ty Jezusowe. Piotr sly-
szaz to / lepak zaprzal
mowiaz iz go iako żyw-

nieznal. On mu rzekl: Czo przysa nieboze / wssakom
ia ciebie widzial s nim w ogrodzie / i twoia mowa
ciebie wydaie / bos z Galilee. Tedy Piotr naczał sie
przysiegaz i przeklinaz mowiaz. Daybych ia zdechl
nagle / bych byl w glebokim piekle / daybych też zla-
smiercia zginat / ieslim ia kiedy tego Jezusa znal / w
ten czas kur zapial / a Krystus mily na Piotra laska-
wie wezrzal. A rozpamiatal Piotr Krystusowe slo-

wa/ktore mu krystus rzekl/ijz pierwey niz dwakro-
 kuz zapoie trzykroiz zaprzyss sie mnie. A wyszedssy
 Piotr z onego domu/wielmi gorzko plakal zaluiarz
 ijz sie swego mistrza zaprzal. A to tuog na Piotra
 przepuscil/aby sie Piotr lutosci nad inymi miez vs-
 czyl/gdyz on bedaz nawyszym apostołem wsszego
 swiata/zgrzeszyl. Dziewiza maria w ten czas przed
 domem Kaysassowym stala/aby o swym synie na-
 mileyszym niego slyssala /ij wzrzala wielmi gorzko
 placzaz Piotra/a mniuiarz aby iuz iey milego syna
 vmczono/omdlawssy/na ziemię za martwe rpa-
 dia/a gdy Piotr k nię przystapil/ maluczko otrze-
 wia wssy k niemu rzekla: O Pietrze synu gdzie iest
 niiz z twuoy/syn muoy/ dokad ydzieis bez niego/
 gdzies go zostawil kromia ciebie/powiedz mi mily
 Pietrze gos widzial o mym milym synie: Piotr vz-
 rzawssy matke Jezukrystowe tako vdrzciona y tas-
 ko gorzko placzaz/wieccy sie poczal rzeniz az od
 silnego placzu ledwe mogl przemowiz/a odetchnas-
 wssy maluczko, iak tak k nię mowiz: O Bieda mnie
 niedznemu, bych byl pierwcy vmarl nizim sie twego
 syna od borazni smierci trzykroiz k przysiega za-
 przal,ijz bych go iako żywo nieznal, bo widzialem mi-
 la panno/ijz twego milego syna w domu Annassowoy
 ganiebnie policzrowano/y za wlosy n'emilosciwie
 rowano/po ziemi deptano/zawiazawssy iego oczy/
 za ssie go bito/ij glowe iego ostrymi drewny ra-
 mono. A teraz iest w sieni Kaysassowe/gdzie sie
 tam wssytcy s niego nasmiwala/y faisswego nani

Zywot pana Jezu Krysta

swiadeztwa ssukala/aby go zesromocili/ i tym ry
chley na sinierz wydali. Slysasz to panna naswie
ssa/przemowiz niemogla byiednego slowa. Przeto
Piotr od niey precz biezal/i gorzko w iastini swego
zaprzemia plakal. Zatym dziewiza blogoslawiona
chciala wnidz w sien Kaiffassowz / ale od slug zy
dowskich niebyla przepuszczona/i owssiem sromota
nie z wraganym od onych drzwi byla wypiedzona/
a tako stojaz na drodze wielmi rzewno plakala/ bo
slyssala teten m strzow zydomskich i duchownych
po sieni biegajaz ktorzy sie wssytcy z ie y mil ego sy
na nasmi ewali/ i bostwu iego naswietssemu wra
gali pluiaz w iego swiete oblicze/ w ktore patrziz
zadaja aniolowie.]

Jezus mily z gariba ku Kaiffassowi
przywiedziony. Ka: : 1

Jezus gdy stal przed Kaiffassem/ swiadkos
wie nan falszywé swiadeztwa dawali/ ktos
re ku rzeczy niz niebyly/ az poty na ostatku
dwo i swiadkowie wystapiwssy rzekli. Mysmy sly
sseli uje rzekl. Ja skaze ten koscioł reka wczymiony/
a po trzech dniach postawie iyny nowy za trzy dni
Wyslu charwssy Kaiffasa tey zaloby/widzaz uje Je
zus milezy/ rozgniewawssy sie ijs nie nalazl swias
deztwa sinierci dostoynego/rzekl ku milemu Jezu
so wi: A za nieslyssys Jezusie go ci naprzeciw tobie
swiadczaj i na cie mowia/ czemu nieodpowiedasz
na to w czym cie winia: Jezus mily na to ni slowa

nieodpowiedział / ale sklonivšy głowę ku ziemi po-
kornie stóiaż milczál.

Jezusa milého poprzyśięganié. Ka: 52

Kajfás widząc iżże Jezus milczy / rozgnie-
wał się iesscże tym więcéy i rzekł: Poprzy-
śięgam cię przez boga żywego / abyś nam po-
wiedział iestlis ty kryšlus syn boga żywego: Odyż
go tak Kajfás przez i, mię bożę poprzyśięgál / zciąg
i, mię bożę / pán Jezus wielmi skromnie mu odpo-
wiedział rzełaz. Ty mówisz i to rzna człowiek każ-
dy iżem iá iest syn boży / gdy przyde w mocy i w
máieście iedziż żywé i mártwé. Słyssaz to Ka-
jśfás / počál drapaż na siebie odzienie mówiaż ku
żydom silnym głosem. A słysseliscie bluznienie i stro-
mocenie bożę / zo iesscże požadány swiadeztwa /
zo się wám widzi. A oni wssytcy počeli nán zgrzi-
taż zeby / i zatrzymaz oczy wolaiaz wielkim głosem
Winien iest ten lgárz / zlym duchem opętany okrut-
né śmierci. Matucha iego milá gdy to vsslyšala /
silno rzerwno plákala.

Modlitwa.

O Jezu pokorny / ienżes poslán od Annásza ku
Kajfásowi Biskupowi dla mnie grzešné-
go człowieka / przed ktorym pytan i badán bytś rá-
czyles. Dáw mi dla miłości i imienia twého / niebáż
się zlych ludzi / sadu niesprawiedliwého / a przed cbs-
licznoscia twą / okazaż się sammiemi, m de bry, i spo-
kora Amen.

X iij

Żywot pana Jezui Krysta

Jezusa milęgo possiytowaniję. Ka: 53

DY żydowie chętaż sie polużiz swym star-
szym, tam sie na niego rzucili. Jedni go za-
ssyż bili/drudzy nogami popychali/drudzy
na ssyż powroz włożyli/Drudzy iemu wysuka: a z

reçe / possiyti mu dā-
wali/a kteby lepiey vda-
rzyl/ś tego sie przechwā-
lali. Drudzy s niego sie
nasmięwaiaż / na iego
święte oblicze plwali/
drudzy go za włosy tarc-
gali/ij w kolo ś nim kra-
żyli/ę dy wpādł tedy po-
ni, mdeptali/ij za włosy
wloczaż / o ziemię glo-
wę iego tukałi / ij kioffy
przytukałi, tak iż głowy
dz erzeż niemoł / go gi-
wielki ból zmoł. Dru-
dzy mu oczy zawiazali/

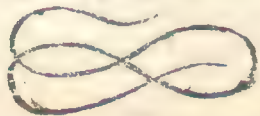
a tam bez lutości bjaż mówili: Prorokuy nam kry-
ste/ktory to iest go cie vderzył: A drudzy chystę ię-
mu przy wiazawssy podnosili/ij w iego swięte ij na
dożne wsta plwali/ za iego dośtoyna brodz go tarc-
gali/ij iussęgo z'ę go tako wiele mu tam d:alali / iij
świeci Ewangelistowie napisaz sie tego sromali. A
tako onęgo cjasu pān Jezus od onych niewiernych

żydow był wdzięczony / iż od młodości wielkie / na no-
gach niemógł stać / a to przeto iże żydowie w ten
czas był lud nieczysty i wielmi śmierdzący / bo tedy
iedli czosnek / i iżne śmierdzące gorczyki / a tak iżm
śmierdziało z iżch wst nieczystych / aż serce miłego Je-
zusa od one^o smrodu omdlewało / iesseże sie nasmié-
wając k niemu mówili: Pokrzepi sie Jezusie iakos-
to omdlał / iakoby Boga oycę nie miał. A kto iest tak
to twarowy iżby nie płakał / slyszaz iż pán wsszego
stworzenia za swee stworzenie tak sromotnie cir-
piał / iadzon iako rwloczka tci Boże / gdyż on iest
Bóg wierny / vpln a iako wagar dzony / a on iest Bóg
wierny i naważszy / possyż iż policzti mu ckrutné
dawali / bit iako ślony / a on iest w sszech námędższy
zawiazany iego szcietę oczý / iakoby obieszenia dō-
stoiny / a on iest w sszech sędziá naważszy / i nástaż wo-
ssy Jezus sprawiedliwy.

Jezusa miłego najgrawanie. Ka: 54

GDy Kajfáš i iższy żydowie / iż sie inż byli
nad panem Jezusem zmęczyli / chęzaz odpo-
czynaz spaż sli / zostawix sly Jezusa mie-
dzy chłopiety i pacholety / przykaziaz i maby go
pilnie strzegli / i odpoczynaz mu przez one w ssyrtę
nogz niedali. Tedy iedni za briedę go targali / i wlosy
s nię wyrywali / dndzy go s tylu rwali / oblicze
mu do krawie zbili. Poty go do pirnice ciemné wie-
dli / a tam oczý mu zawiazax sly v slupa go rwiaz-
zali / i między oczý pięsciami bili / nasmiéwając sie

Żywot pana Jezu Krysta

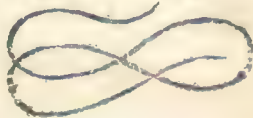
S niego iako iedno chcieli. Potym mu oczy odwia-
 zawssy/ w oblicze pchali/ i pod nos smrodliwie rzy-
 gali/ w nos go bili/ szczykali i między oczy nogami
 deptali. Wudzy lepak od slupa go odwiazawssy/ za
 wlosy go wloczyli i téż po njem deptali/ a grubie
 mu laiaz i przeklinaiaz mowali: *Animales* sie byz
 lepssym/ mędrssym/ nauczeni ssym/ nad doktory i na-
 sse biskupy/ mowiaz onich przed ludzmi/ tuz iuz vka-
 zuie sie smialostz i glupostz twoia/ nieumiess teraz
 vst otworzyz/ ktorys doktory naucza smial. A w-
 zia wssy go/ tu slupowi go zasie przywiazali/ i poro-
 rozy ciessko biczowali/ tak iuz plakal Jezus mily. Po-
 tym gnoiem smrodliwy nan pluskau/ a stoiarz przed
 ciemni za/ sniego sie nasmiawali mowiaz: O toz iuz
 mass za twoe blazestwo/ iuz tu stoyss iako twoe prawo
 do stoienes smierci skarade / ktora cie bez watpie-
 nia nieminie. Mowia tu niektorzy nabożni/ iże mily
 krystus beda w one piwnicy / aż tu dniu w wiel-
 kim wdrzczeniu/ pial placza gorzko ten zalm: *Sal-
 uum me fac deus.* Szaw i zdrow mie Boze moy/
 Boz iuz przysly wody aże tu dussy mee. Bo zme-
 czywssy go/ w kadz w zimna wode go wrzucili/ s
 czegoż ciesska bolešz miał iezus mily/ tak iuz siedza
 nag/ od boleści i od wielkiego smrodu stekal i rze-
 wno plakal/ aże matuchna iego i zwolenicy glos ie-
 go stoiarz przed domē slysseli. W takowym i w gor-
 ssym vraganiu i nasmiwaniu stworzyciel i buog
 twoy byl aż tu dniu samemu. A zo mu tam marné
 go w oney piwnicy dzialali niebedzie obiawiono/

aliż w dzień sadny. Gdy to matucha wyszła / bez
żadnego pocieszenia płakała rzeka. Bieda mnie sy
nu miły / i kto mi to da abyś zacie vmrzyć mogła /
a takżesta s synem żałę nocy nie spała.

Dziewiżna Marią żydy wpominala aby nie
męczyli ię milęgo syna. Ka: 55

D O tym obrociwszy sie ku żydom / iela rzewny
glosem mowiz: Sluchajcie żydowie zapas
miętałi / grzechy waszemi zasłepienij / ludzie
niemiloscowi i niewdzięczni / czemu tak męgo milę
syna Barzo bez winy dręczycie / a za niewiecie iż on
wywiodł was z niewolę faraonowę / z moznę ręk
nieprzyacielskie / a wy go za to wiażecie. On was
za puszczę czterdzieści lat karmil / gdzie sie odzienię
wasze niekaziło / a wy ninie oblipiliście z odzieniā sy
na męgo. Sluchajcie niebios a rozumiey / ziemia /
komu złe za dobre wrogono / iedno wy żydowie nie
miłoscowi / za naukę zawięcia / dajcie trudne męki /
i przykre słowa / pełne krzywdy i wssęgo sromocze
nia. Moy syn wam obiezał wesele rayskie / wy mu
nininie zadawacie męki wielkie. On wam był gotow
dać odpuśczenię waszych grzechow / iemuż wy za
dajecie męki trudnych biczow. Ty słowa i ięne roz
mańte dziewiżna Marią płaczący przez onę wssytkę
noż nieprześcigaż narzekała / aby sie napelnily slo
wa Jeremiaśsa proroża / gdzie mowi o dziewicy blo
gosławione: Narzekajęcy płakała w nocy i lzy gorz
kie były na obliczu ię / a nie iest z ię namileyszych
nalezion ien by ia wciessyl.

Żywot pana Jezu Krysta

Jezus rano wzbudżon. Ka: 56

Eśli sie rano zasie w radę żydowie / i po-
slali po Jezusa do ciemnicy ceklarze / tam
poni bieżeli / i od słupa go odwiązali / sniego
sie nasmięwaiaż w / tarz ze spania iemu kázali / a to
wssytko skromnie cierpiał Jezus miły / bo spuściwssy
oblicze swe nadol / iako by winny / ssedł milcząz iako
baranek pokorny / gozie iedno chcieli.

Jezusa ku radzie wioda. Ka: 57

O radzie gdy go przywiedli / drugi ráz iego
pytali iestliby on byl syn Boży: Rzekł Jezus:
Bych iá wám powiedział niewierzycie mi /
iestlibych wás pytał / nieodpowiecie mi / ani mie iuz
wolno puscicie. Rzekli żydowie: Ale wżdy ty iestes
syn Boży. Odpowiedział miły Jezus: Wy mowicie
iżciem iá. Tedy wssytcy zawolali żydowie rzekąz.
A boż iesscże požadamy swiaderstwa / iuzci nám
swiadkow niepotrzeba bo smy sami z tego wst blu-
znienije slysseli / iże sie synē Bożym czyni. A gdy po-
częło switaż / kázali trabiż w traby / gdy go ku Pilá-
towi wieśz mieli. Lud wsslyssáwssy traby / ze wsszech
stron sie zbieżał / bo minimali iżeby zlodzieia miáno
wieśz ku śmierci. Dziewiga błogosławioná gdy tra-
by wsslyssala / nowá boleśz w iey sercu sie wczęła i
poczęła z wielkim płaczem wolaż na ty panie ktore
s nia byly rzekąz. Wstáncie dziewki Jerozolimskie
wstáncie rychlo / wżrżycie syna mego niedznie vmę-

czonęgo/ij languchy związanęgo. Gdy go iuz tu Pi-
lato wi wieść mieli/iedę s nich wystapwssy z rady
naczał mowiz tu kśiażetom żydowski tymi slowy:
Jąg wám radzę abyscie sie przygotowali koniecz-
nie przeciw temu abychmy go vmorzyli/Bo stanieli
sie nám to niesszczęście/ujżby go Pilát puscil/lud po-
spolity zebrawssy sie/wssytki nás pogubi ij pobije.
A przeto wám radzę/abyscie byli stali/aby nie rzekl
lud bysmy go z zázdrosci wydali. Pierwý tedy niżli
go tu pilátowi prziwieziemy/ dobrze go daruemy
ná ydziez on dobrze przeciw temu przyczynę smierci
ujżci go nám na śmierz osadzi/By też nie był winny.

Modlitwa.

O Jezu miłosierwy/ ienżes od żydow niezbed-
nych possytkowan bytż ráczyles. Dá ymi a-
bych cie tak wsty wysławiał/ujżbych cie mo-
jimi vczynki występnymi/żádnym obyczajem nie-
possytkował Amen.

Jezusa milęgo wioda tu Pilátowi. Ka: 58

Kożysze ze wssytkimi licemierniki ij duchow-
nymi/dáwssy związaz wielmi twardo milę
tego Jezusa iakoby złodzieia/kázal silny lan-
guch na iego sście wlozytż/ij prowadzitż tu Pilátowi/aby go na śmierz skázal iako dostoyného smierci.
Jezus na onę drodze ujż byl strudzony często wpa-
dál/ale go oni za włosy podnosili/ij grubie iemu mo-
wiąz laiali. Podzże lotrze/zwodza ludu bożę/dzis
iuz będzie iawna zlosz twoia.

Żywot pana Jezusa Krysta

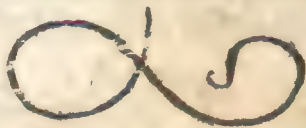
Matka mu zabiegala. Ka 59

Jezus gdy z wielka tłuszcza prowadzon był
Pilátowi/ matucha temu zabiegala: A tys
ieſt mój miły ſyn: iego zopytala/ bo wiſſytek
vbił był aſz go niepoznala. Jezus kmięcy gdy chciał
mowić/ ieli go żydowie rychley prowadziſz/ targu-
iaſz ieli go rwaſz ij biſz. Dzieci żydowſkie / ij ludzie
od niego vzdrowieni/ na tęy drodze temu zabiegali.
A on to ieſt goſmiy go w niedziele przywitali/ gdys-
my kwiatki ij rozgi przed nym miotali/ oto teraz ſe
wiazan/vbił ij vplwan/aſeſmy go nie poznali.

Jezus oſkarżon Pilátowi. Ka: 60

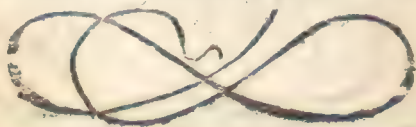
Gdy iezusa przy-
w. edli ku Pilát-
owi/ ſami nie-
ſli na radny dom/ aby
mogli krom pokálenia
pożywaſz przasne° chle-
ba/ ij téż wielkonozne°
baranſa / bo to za ſilny
grzech ſobie mieli/ ws-
nidz w dom pogański.
A przetoż ſie Piláta i-
akto poganina wiarowa-
li/ bo bliſko wielkę noſz
mieli/ Przetoż ſami w
dom nieweſſli/ ale ſtáli

przed domē prossiłz pilata aby wyssedł k nim. Pilat
wyssedłszy/widząc pana Jezusa/iż lanżuch który był
znamie śmierci na tego ssiłz włożył/iakoby na czło
wieka dostojnego śmierci/iż uich pytałz goby nani
skarżyli/albo ktora by winę k niemu mieli. Oni po
częli rozmaite żaloby nani klasz mówiaż: Jż on be
daż synē Jozefowŷ/działá sie synē Bożym/iż też kro
lem naszym/lámiaż nasze soboty i yné święte dni.

Judášs widząc Jezusa milęgo lanżuchem
związane go/wrócił żydom uich
pieniadze. Ka: 61

GDy Judášs vřzřál/ono Jezusa lanżuchem
związawssy na wiećnicę wi. dziono/aby go
na śmierć osadzono. Porozumiawssy iże za to do
stojen potępienia wiecznego/iże wydal zrada Je
zusa milęgo/pokuta przyw:edziony/ przyniosł żydō
pieniadze/za które Jezusa im przedał/iż rzucił ie przed
biskupy żydowskiē/iż przed ty go s nimi byli w ra
dzie rzekaż. Zgrzešsylem wydawssy iż zdradziwssy
krew niewinna/a przeto weźmiecie zasie wasze pie
niadze/a Jezusa niewinnęgo pušćcie. A oni rzekli:
Eżo nám do tego/ty vřzřys i poznáš gos vřzynil
iż zwięš gos sie má za to przygođiz. A także porzu
ciwssy ony pieniądze srebne w košciele/rospacżyw
ssy sobie šedł i obięš sie/a w tym wić cę zgrzešsyl
nišli piwcy. Biskupo. wie żydowscy i duchowni/
mniamaż aby s tym sobie częš vřzynili/wziawssy
ty ište pieniądze rzekli: Nie iešł slusno tamo ie wlo

Żywot pana Jezu Krysta

Żyż s kadeśmy ie wzięli/Bog jest myto krowie przelá
né. A takż wssedssy w radę/tupili' za nie rola figu-
lowa/ij dali ia na pogrzeb pielgrzymo zrzadzenim
Bożym/aby myto krowie niewinne zbawiciela nassé-
go/nie grzésznyim ale pielgrzymom v Bogim odpo-
czynienie gotowalo/tego dla wezwána jest ta iustá
rolá iých żydowskim ięzykiem/Acheldemach/to jest
rolá kupioná mytē krowie niewinne/aż do tego dnia
A to sie stalo/aby sie proroztvo Jeremiássa proro-
ka napelnilo: Wzięli riazeta kaplanscy ij biskupo-
wie żydowsky/trzydzieci pieniędzy srebrnych skar-
bany myto zakupioné od synow Izrahelskich/a dá-
li na rola figulowa iako vstawił bog.

Pilat w wiodl Jezusa na ratusz. K: 62

M Jozab Pilát iż mu z niená wisci Jezusa wy-
dali/nienaláz wssy w nim żadné przyczyny
smierci/poczał natychmiáť żydow pytaż/
Czemu by tego człowieka przeden przywiedli bez
winy: Onij wssytcy silnym glosē zawolali: Wssas-
kociesmy powiedzieli iż ci zafaznie dawáż dái Ce-
sarzowi/a nassym sie krolē dziala/nass zákon ij lud
odwrażá/nassych swiat niedbá/z diáblem dzierży/
Bo moza Belzebubowa/riazecia diábelstie° złé du-
chy wypadzá/nové nauki sfiadá/ij wielé złego dzia-
lá/A by to niedyl zlosnik ij przeklęty człowiek / tobie
byśmy go niewydali/Bo iny nieieśtesmy tacy / aby-
śmy kogo bez winy na smiertz wydali ij sędziemu
podali/aliz pewnie wiemy iż jest doskoien smierci.

Świety Augustyn tu woła: Odpowiedzącie na
 fałsz żydowski ludzie od złych duchow przez Jezusa
 wybarwienij/trędownaci oczyszczeni/gluszy słyszący/
 niemi mowiaczy/slepi widzaczy/ieśli Chrystus ie człowiek
 wielki i strasny/iało nań skarża biskupowie i na
 uczeni żydowscy. Wssytko to nań zmienawisci mo-
 wili/iż ie karał ostro za ich występki/iż za ich złe w-
 czynki Jezus błogosławiony. Pilat to widząc iże
 Jezus żydem na ich żaloby nieodpowieda/rzekł ku
 Jezusowi: Czemu na skargi ich nieodpowiedaś/
 wssak ty masz słowa słodkie/mądre/iż tak łaskawe/
 iże iednym słowem wssytki wchwycisz możesz. Je-
 zus Pilatowi na to niż nieodpowiedział tak iż sie
 temu Barzo Pilat dziwował. Przeto zasie rzekł ku
 żydom. Weźmicie go wy/a podług waszego zakonu
 na śmierć dajcie go boż ia nigdy takowym sedzia
 niebędę/iżbych tego miał wam osędzić ku śmierci/
 nie znalazłszy w nim żadne winy. Odpowiedzieli
 żydowie i rzekli. Nam nie ieść podobno abyhom
 tego vmorzyli/guś w ty dny święte wielkonocne/
 a w tym sie ich wielka zrada wkaże/iż chęć nie
 winnego vmorzyć/chcieli swoy grzech na Pilata o-
 brocić/iało by rzekli.. Ktobież panie Pilacie przy-
 słuszą poznać takowe rzeczy/boż ieść winien śmier-
 ci. O przekleci żydowie/tym sie niewymowicie/bo-
 scie go dosyż inż vbili/vplwali/iż strasnie zganbi-
 li/a niemając na ty dosyż iesseże ku śmierci go przy-
 prawiacie/iż fałszywa winę nań kładzecie.

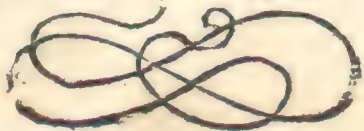
Sýwot pana Jezu Krysta

Pilát pytał Jezusa milégo o rozmaýté
rzeczy / a osobno o to bylliby on
krol żydowski. Ka: 63

Błát wziawssy
w swoy dom mi
légo iezusa rzekl
niemu: Twoy lud po-
dál mi ciebie aby ch cie
vmęczył / powiedz mi
żos ym uczynil / yżás
ty krol żydowski / iako
na cie mowi lud ducho-
wny: A to Pilát dla te-
go pytał / aby w gnięro
CesarSKI nie wpádl / bo
sie to iego więcej tyka-
lo niżli tego ynego. Na
to mily Jezus Pilátowi
odpowiedział rzekaz:

A sám to od siebie mowisz / czyli yni tobie o mnie
powiedzieli bych iá byl krol żydowski. Pilát odpo-
wiedział: A záciem iá żyd / oto lud twoy wydál mi
cie w moie ręce / a s tego cie winuia yż sie ych krol-
em czynisz / iakoby rzekl Pilát: Já sám od siebie te-
nie wiem / anij iá ciebie winuie / ale żydowie y twoy
biłku po wie go cie podali w moz mnie / mowia to
na cie. A to wssytko żydowie dzialali / aby sw etkie
ksiaze przeciw iemu pobudzili / bo sie nie smiał czy-

niz krolom żadny bez cesarskie mocy. Przetleci ży-
 dowie tey skargi przyczynę wzięli z one chwały / kto
 ra mu dzieci żydowskię w kwieta miedziele dzia-
 laly / gdy go chwalebnie do Jernuzalem prowadzily /
 i przed nim i daz spiewaly: Ozanna / Zdrow bacz
 nawysokosci krolu żydowski. Na tę skargę Jezus
 mily odpowiedział Pilátowi rzekaz: Krolowstwo
 moje nie iest stad / gus s tego swiata / bo by moje
 krolowstwo s tego swiata bylo / sludzy moi / mieda-
 liby mnie żydow wręce. Rzekł Pilát: Tedy ty wždy
 krol: Odpowiedział mily Jezus rzekaz: Ty mowisz
 i że krol iestem iá / iakoby rzekł: Nieprzetz sie i że ty
 mowisz i że krol iá iestem / Ale wždy nieprzyssedlem
 iá kralowaz częśnie / iako ty wierzyś / ale wiecznie /
 przeto prawdę mowisz i że krol iá iestem / bo ciem sie
 iá w ty narodzil / i przetożem przyszedl naten swiat /
 aby ch swiadenstwo däl prawdzie / to gus bych nau-
 czäl prawdy / bo wsselki ien iest s prawdy / sluchá
 glosu moięgo i nauki moię.

Pilát pytał Jezusa / go by byla prawda. Ka: 64

Atym slowem Pilát spytał Jezusa / go iest
 3 prawda / a nie dočekawssy odpowiedzi / sly-
 szaz wielkie wolenie żydowskię / natych-
 miast wstál i wyszedl ku żydom / bo baczyl dobrze
 i że iym bylo nielubo / i że s nym tak długo mowil / bo
 iaz sie aby iego niewypuscil / a to sie stalo kóży zra-
 dzenym / bo nieprzyziacieli prawdy / nie byl dosticien
 slysszaz go by byla prawda / a takoz wyszedl ku ży-
 dom

Żywot pana Jezusa Krysta

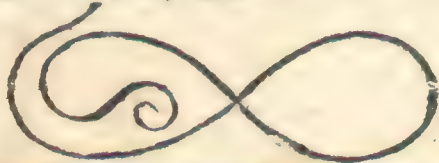
dom i rzekł: Já niemoge ni iedné winy náydż wty
człowiecze / o ktora by miał vmrzéć / a téż nie iest o-
byczá y rzymskie^o prawa / abych kogo vmorzył o lek-
kie słowa / to niégdy człowiek glupi s przyrodzenia
mowi. Gdy to żydowie vslysseli / iże Pilát nie dbál
niż na iych žaloby / wielkim glosem zawolali rzekaz.
My mamy záko / a podlug tego má vmrzéć / bosmy
go nalezli odwracaz lud żydowski / i porussyl gu
poczawssy od Galilee po wssytkie ziemi żydowskié
ażé do tego miasta / a my takowéé prawo mamy w
naszé ziemi / Ji ktokoli nauczá albo káže bez dopuss-
zenia náwyszego biskupa / tego mamy vmorzyć. A
ten Jezus nietylko iż falszywa naukę kázál / ale nad
to zamiessanie i niepokoey w ziemi żydowskié wdzia-
lál. Dlatego panie Pilácie podlug tey žaloby i skar-
gi / iest do skosen smierci.

Uddlitwa.

E Jezus Baranku niewinny / ienżes przed Pilá-
ta przywiedzion / i falszywie oskarżon byt
rączyles. Naucz mie mily panie / falszywosci zlych
ludzi wystrzegaz / a wierne^o krzescianina dobrymi
uczynki prawdziwie wyznawaz.

Pilát poslal milégo Jezusa ku
Herodowi. Ka: 65

Pilát gdy vslyssál Galileyska ziemie / wielmi
temu byl rád / i poczał pytać bylliby Jezus
człowiek Galileyski / z Herodowe mocy. A gdy vsly

ślal i poznal iż Jezus iest z Galilee s państwa Her
roda krola/mechcial s dziz ie° cżlowieka/ ale chęta
mu cześz weżyniz/dawossy zwięzaz Jezusa/ poslal
go ku Herodowi krolowi/ktory Galilea dzierzal/bo
w ten czas w Jeruzalem byl/aby swięto żydowskię
weżcil. Natychna go nasladowala/ a zaby go wy

puszczonęgo widziala.
Herod wzrzawossy mi
lęgo Jezusa związane
i vnezione°/ nasilnię
rozżalil sie go/ i byl ie
mu wielmi rád bo z da
wnęgo czasu żadal go
widziez/ nie z nabożeń
stwa/ ale z dwornosci
dlą niektoręgo znamie
nia albo żuda/ a zaby
ktore żudo przed nim
weżynil/ cżemu by sie
on zdziwil. A rzękl He
rod krol Jezusowi gdy
go żydowie tam przy

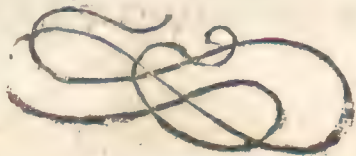
wiedli: Jezusie weżyn tu przedemna ktore znamie/al
bo dzizw/a slubnie tobie iż bedzies żyw/ i dam cie
z ich mocy puscic. A gdy Jezus milczal/ o wiele rze
czy ięgo tam pytal rzękaż: Powiedzmi Jezusie pra
wde/ ocż cie pytaż będe. A dlą ciebie moy ociez dal
posig w Betleiem wiele dzieci/ powiedzmi iakos v
śledl w ten czas takowce śmierci. A tys Łazarza

Żywot pana Jezu Krysta

z mǎrtwych skrzésil / ktory czterzy dni w grobie
gnil: Tys slepo narodzonego oświecił: A tys czynil
w żydowskié ziemi wielkie guda / wzdrowiaiąc wiele
żydowskiégo ludu. Wiele m o tobie dzirwom slychál
a dla tegom cie rád vzrzál. Mily iezus na to wssyt
to nieodpowiedziál mu niédnégo słowa / aby sie ty
rychléy popelnil czas prorołowania. Żydowie wté
czas ku Herodowi przystapinossy / z żądroscei wiel
kie / na Jezusa milégo wstawicżnie starżyli / mowiaż
iżby on sobie Boga za nitż nie miał / By sie synem Bo
żym dzialál / kapłany i biskupy nasse za nitż sobie nie
miał / i z iych koscioła ié wypadzál / stromotnie przed
wssytkiemi ludzmi ijm przymáwiał / przeciw żako
nowi Bożému nauczál. Ale iż nie cirpi czas powie
daz o iego zlosci / przeto miloscinwy krolu Herodzie
raczy go nám przysédziz ty rychléy ku sinierci / Boż
on iest prze ktorego ociez tawé milosci / dál pobiz o
kolo Betleiem wssytki żydowskié dziátki. Przeto sie
nad ty zlym człowiekie pomsci tey krzywdy / ki wie
nie winné tych dzieci / ktore sa dla niego pob té. On
ci iest ktory swym czarnostsiestwem / przywiód. oyt
ga twégo ku gnieron / iż zabil twych dwu bratu / na
konzu to uczynil iże i twégo oytga vmor. yl. Jezus
mily na ty wssytki starzi nitż nie odpowiedziál / aniż
żydom aniż Herodowi / Bo nie Byli iego glosu slysszeg
dosłoyni / gdyż to wssytko z nienáwisci náń mowali.

Modlitwa.

E Namileyssy panie iezu/ nienżes dla mnie grze-
 snego od Pilata ku Herodowi zlosnemu
 popian byz raczyles. Day mi proffe cie mily panie
 dobrym wymyslem poddaz sie pod rostrazo wanie
 statssych/ i owssiem tez niemilosciwych a zlosnych
 dla ciebie. A z wesołym sercem ku poslussenstwu bez
 omiesztania wydatz siebie Amen.

Herod wzgardziwssy pana Jezusa dal go
 oblez w biale odzienie iakoby
 iakiego blazna. Ka: 66

Kol Herod widzac iuze Jezus milczy/ a nie
 chce mu odpowiedaz na iego pytanie/ wz-
 gardzil im iako slalony i niewiedziecny
 mowiaz. By to czlowiek byl iako o nim powiedaia
 mady i tez wielmi rostrony/ widzac iuz ia chce
 go wybawiz od męki/ odpowiedalciby mu. A przeto
 nasmirowaiac sie s niego/ kazal go oblez w biale o-
 dzienie pawloczyste/ a to uczynil z wielkie pychy/ iuz
 niechcial Jezus przed nim czyniz dziwow/ i kazal
 go wiesz od siebie rzekaz. Wiedzte go zasie ku Pil-
 atowi memu bratu/ a podziakuycie mu iuz mie ucz-
 cil/ i takowa mi przyiazni uczynil/ powiedaiac mu/
 iuzem mu za to gniew moy odpuscil. A od tychmiast
 Herod s Pilate/ stali sie przyjacielmi i towarzys-
 mi/ bo przed tym z soba zle mieszkali/ a to dla tego/ iuz
 Pilat niektorego czasu dal byl zbiz lud Galileyski/
 ktory byl w mocy Herodowe. Gdy go od Heroda
 wiesz mieli/ wssytcy sie s niego z przykazania Hero

Żywot pana Jezu Krysta

bowego/iało z blázná nasmiéwali/iednij go pomy
iami láli/drudzy mu iego swięta głowę oberwali/
aże kósci na głowie widziedz było. Drudzy roznies
wárossy sie náń languchem go wglowę bili ij nogá
mi kópali/tak ijż w oné wielkie rocie/ nie był žádný
ktoryby mu nie uczynil przytkosci. A przeto wplod
wssy/iało swięty Ján pisse koronę s cirmá na iego
swięta głowę włożyli/obłokwssy go przod wbiále o
dzienię/a kłękaiąz przed nim morwili. Zdrow bádż
krolu żydowski/ij dávali iemu zatý w e kłie policzłi
A takó sie na wsselkim mieszu s niego nasmiéwali/
iałoby z iakiégo wily. Potym prziwiazali ku onemu
bialému odzieniu wielkie kłoce/dlá ktorých ydąz od
Heroda po zchodzie/dlá dlugie^o odzienia ij ych po
pychaniá/vpádł na oný zchodzie Jezus mily/gdzież
rozbił głowę swoę ij swé swięte obliczé. Matucha
iego milá gdy to widziála/krzyknawssy omdlála/
bo wielki smutek s tégo miała. Swięty Augustyn
tu mowi/ijż nie darmo Jezus miłosierwy oblecżon
v Heroda w bialé odzienie / bo w tym wklázł nie
winnośc swoę meki/ij ganiebnośc okrutné smierci/
ijż on Baranek bédąz niewinny / z wielka miłoscia
przyiał nasse grzechy/za ktore on cięstkó pokutowál
ij sromotnie ij ganiebnie był nájgráwán.

Modlitwa.

O Polomý Jezu / ienżes dlá mnie cżłowieka
grzesznego w bialé odzienie oblecżon/a iako
śláloný od Heroda nasmiéwán byz ráczyłes. Dáý

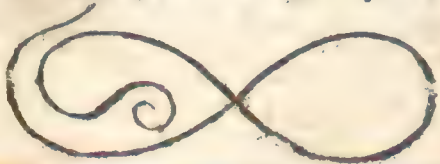
mi mądrość świata tego, która jest ślalenstwo v ciebie pana mego, ostrożnie oddał. A tu tobie ienżes sam jest prawdziarą mądrość s czystym v myślem przysię Amen.

Gromotné Jezusa milęgo od Heroda
tu Pilátowi pro radzenie. Ka: 67

GDy spanem Jezusem niewier-
ni żydowie wy-
šli gromotnie go po
drodze przez miasto Jeru-
zalem do Pilata pro-
wadzili / y grubie nán
wolaiaz / y nieucżliwie
laiaz tu wssytkiemu lu-
du tak mowil : Patrzcie
na tego złęgo człowieka
wssytcy ludzie bog / on
ie i skaża zákonu bożę
go / ten ci ie i ktoryz na-
uczał naukę nowa / záo-
nowi bożęu przeciwna.

A tak tym fałszywym wolaniem wssytek lud na Je-
zusa pobudzili / y pochwáciwssy kamienię / y błoto /
czym kto mogl nán rzuzali / y błotem go ganiebnie
s plułali. Gdy wpadł na oney drodze, dla kłótkow
które v niego wriazali / tedy go za włosy gwałtem
podnosili. Jezus dla tego wpadnięcia był oskrajn /

Żywot pana Jezu Krysta

aże krewo z iego swiętych wstąpi cięła/ i z błotie sie zmię-
 ssala/ ale oni tego ni z niedbali/ i ednak go policzko-
 wali/ i z włosy rwali. O tym tak mowi Petrus
 Damiani: O królu wosze chwały/ iakos ty dzis zesro-
 mogon tym żalostny posmięwanym/ O wosze swia-
 ta miłosna mądrosci/ iakos dzis posmięana i wplwá-
 na/ O wielmożny maiestacie/ iakos ty dzis wtłuczó-
 iako może twá niewinność ciępież takowé sromó-
 cenię/ iako może ocięż ciępież takowé nieuczcienię.
 syna swęgo. O zwierciadło wssęgo obęzrenia/ iak-
 os dzis wplwán/ O dziw nad dziwy król iest wczý-
 nion słuza/ Bóg wczýnion iest wila/ O niecháy tedy
 dzis wssytko stworzenię swęgo pana żaluie/ za takó-
 wé nasmięwanię i zesromocenię. Potym gdy Jes-
 zusa przed wiećnicę ku Pilatowi przywiedli/ propo-
 ce mu sie skłaniały/ częstziemu czynily/ ale sie żydo-
 wie o to gniewali mniemając by rycerze im to na-
 przytkoszy dzialali.

Jezusa miłego Pilátowo v żydow
 wymawianię. Ka: 68

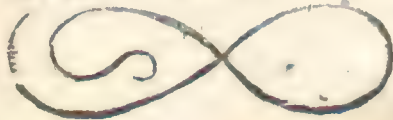
Atym Pilát widząc iż mu za sie Jezusa przy-
 wiedli/ wezwawssy k sobie wssytki żydy/
 rzekł im: Przywiedlicie mi lepák tego/ człó-
 wieka/ iakoby odwracającego lud wasz/ mowia-
 nán aby on byl prześapza zákonu waszego/ a iá tu-
 dzież przed wami/ niemogę náydz nán ni iedné przy-
 czyny śmierci/ a nie tylko iá/ ale ani Herod/ ku któ-
 remu my go byli posłali/ aczkolwie tam nán skazá-

żyli/iałoscie chcieli. A to w ssytko Pilát mowil wiel
kim gniewy/bo wiedział iż go żydowie z nienawi-
sci wydali. A przeto niechcieli go pusciz iako nies-
winnego/daruycie go ale świętu/iuż tu śmierci ośa-
dzone/bo wiecie iż macie zwyczaj na święto mies-
dzy dwiema człowiekoma iednego pusciz/a drugie
go umorzyz. Przeto obierzcie sobie s tych dwu ied-
né go/albo Jezusa Nazarańskiego/albo Barabassa
zboycę złego. A to Pilát dla tego wdzalal/aby żydo-
w e wzrzał wssy tego złego ij przekletého-człowieka
Barabassa/ będa sie sromaz prosiz Barabassa/
a tak wypuszcza pana Jezusa.

Barabassa prossa. Ka: 69

Błupowie ij wssytcy księżta żydowscy/lu-
du przykázali wssiemu/aby Barabassa
zboycę pu sili. Tedy wssytcy żydowie iednym gło-
sem zawolali rzekaz: Nie tego /człs Jezusa Naza-
rańskiego nam pusz/ale Barabassa. Pilát chęzaz
wždy pusciz milego Jezusa/rzekł im: A coż uczynię
z Jezusem Nazarańskim. Onij wssytcy zawolali:
Wkrzyżuy/wkrzyżuy go. Odpowiedział im Pilát
ij rzekł: O niewdzięczni ludzie/slepi ij śśalenij /nie-
wiecie iże Barabass jest gorssy człowiek wsszego
swiata bo jest bez zátomu/ bez miłościerdzia /męzo-
boyza ij wielki gráydza/a wždy go przesicie /ij wy-
pusciz kázecie/a Jezusa niewinného ktory wiele zna-
mon między wami czynil/nauczał iaz w as w zátos-
nie /krzészaz mąrtwe/ wzdławiał a as n'emogné/

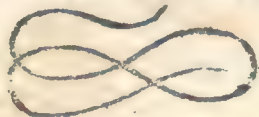

Żywot pana Jezu Krysta

a wždy proście aby wkrzyżowan/ i go wždy złęgo
 wdziałal aby ch go wkrzyżował: A onij tym więcej
 zawolali/ Wkrzyżuy go / wkrzyżuy. Odpowiedzial
 im Pilát: Niezasłażyl śmierci/ale uczynilli go przes
 caw wam albo przecaw wassemu zakonowi/dam go
 skaraz/ a poty go puszczę/zakazuiąz mu iże sie nig
 dy nienawroci do ziemie żydowskie/przecaw wam
 kazaz. A takoz Pilát chazaz wkoijz zlosz i gnięw ży
 dowski/Barrabassa im puscił/a Jezusa podał im
 ku ich wolij / rzekaz k nym wielkim glosem: Oto
 wam puszczam Barrabassa / a Jezusa gdyżci ie k
 nieposlussen wassęgo zakonu / kaze go zbicz v slupa
 miodlami. Biczmi i pegami/a po kazni tego puszczę/
 a natym iuz dosyż mięycie. A takoz Barrabassa pu
 szczono/a milęgo Jezusa niemilosciwym lotróm bi
 czo waz podano. Przeto wezwawssy Pilát k sobie
 niektore slugi żydowskie i kazal im rzekaz: Poymie
 cie tego Jezusa gdyżci wasse tako ksiazeta roznies
 wál a ze wlekwssy vwiążcież go v slupa i skarżcież
 go dobrze/ażci by wasse ksiazeta vzezeli/ iżem iá do
 bze pomiscil ich krzywdy. Takoz ci ijsni niemilos
 ciwi żydowie rzucili sie na pokornęgo baranka mi
 lęgo Jezu Krysta/iako wilcy drápieżni/i poczęli go
 siepaż/i niemilosciwie targaz / aż przywiedli po
 sred wieżnice ku slupowi.

Modlitwa.

E Jezu Królu niebieski/ienżes dla mnie od He
 roda ku Pilátowi zasie odesłan byż raczy

les/ pzzez to przyiácielsstwo miedzy onymi sprawi-
les. Dáymi zlościwych ludzi przeciw mnie spiknie-
nie bez Boiazni wzgardził. Ale radssy iých sprawo-
wantę ku temu koncu przywiedz/ ižbych w tym za-
slużył sobie mietz przyrownanę k tobie Amen.

Jezus z odzieniá odart wielmi nieluto sciwie/
iž stál nág przed wssm ludem
sromotnie Ka: 78

Jezusa milého
gdy srod wié-
nice takó nędz-
nie prz ywiedziono / ka-
towie sie náń rzucili z
wielkie okrutnosci iž po-
częli dzierz iž siepáż s-
niego odzienię / iž zewle-
kli go iž stál nág iako
sie vrodził od matki.
Miłosciwy iezus wiel-
mi sie tego sromál / iž
takó sromotnie przez
dluga chwile nág stál/
bo tam stalo mnogo lu-
dzi / ktorzy sie temu dzi-
wowali / iž wielmi go žalowali / iž go takó niemilo-
sciwie siepali / niektorzy lepať barzo plakali / patrzaz
na tego wielkie vdżeczenię / iž na žalostž iego milec
matki / przy ktoré stalo pán mnogo / miedzy ktorými

Żywo t pana Jezu Krysta

Były téż iego ciotki / Maria Kleoffe / Maria Waga
 dalena i Marta / a tych sie miły Jezu wielmi sro-
 mał / iże takó nág przed nimi stál / aliz ta iesta ciotka
 iego Maria Kleoffe / ziawssy rabeł z swe glowy / i
 podala go iednému żydowi prosscicy go aby go ob-
 wineli. Kdy iezus Blogoslawiony inż stál takó nagi
 sám wielmi pokornie przystapioyssy / on slup dobro-
 wolnie oblapil. Ale katorwie natychmiast sie gwałtē
 k niemu rzucili / i ręce mu tak możno okolo slupa
 przywiazali / aż były sczyrniały / i takó twar do cia-
 gnęli / iż sie na iego swiętych ręku skora padala / aże
 z iego swiętych paznokciow krew wysiakala. A tak
 pán wssytkiego swiata / ktory wssytke przyedziéwa /
 stál nagi przed onymy wssytkiemi ludzimi w wiel-
 kim zasromaniu / bo onego ciala żadny człowiek aż
 do tychmiast nie widział / kromiá panny
 Marie matki iego. Katorwie gdy go takó możno
 ku slupowi przywiazali / miotly / pegi / i lantzuchy go
 torwali / ktorymi by Jezusa biczowali. O iaki smutek
 matuchna iego miała / gdy go nagięgo widziala / dla
 tego obrocioyssy sie ku onym swiętym paniám / które
 tam s nia stály rzekła. Ogladáycie iakoz sromotnie
 i niedznie stoj moy syn miły / iako iego swięté wsta-
 sa bladé / oczy iego maia smiertelné wezrzenie / a rze-
 kioyssy to / od silného smutku omdlala / i dalej prze-
 mowiz niemogla ni iedného słowa / bo sie wssytki
 wnetrzności w nię były poruissyły dla sylné boleści
 iakoz to ona sama powiedala swe sludze swięté Bri-
 gidzie takó rzekaz. Gdy m widziala mego milégo sy

na/tało okrutnie i takto niemilosciwie powrozy fu
slupu wiażaz/ moje cialo wssytko bylo na mnie od
wielkie žalosci iako skorupa/ vschlo i strewnialo / a
gdym wzrzala iże iuz brali miotli aby go bicżowali
w ten czas mi sie widzialo iakoby wrazil w mé ser-
ce miecz ostrzy/tak iżem iuz daley przemowitż nie-
mogla/przeto przyiaciele moi/ktorzy tam semna by-
li/na stronie mie odwiedli/i patrzytż mi tam wiecsey
niedali/dla silney mey žalosci.

Modlitwa.

O Jezu Baranku niewinny / ienżes dla mnie z
odzienia twęgo odart/i fu bicżowaniu ob-
nażon bytż rączyles. Dáymi przez nagie grzechow-
mych wysspowiedanię/staręgo człowieka ze wssyt-
kami uczynki swymi zewoletż / a przed oblicznością
twoą,mnie nagiego od gnot nigdy niewidzięz Amē.

Jezusa milęgo okrutné i bez wsselkie
lutosci bicżowanię. Ka: 72

Młostgiwy pan Jezus gdy tak stal nagi/v slu-
pa wwiązany/ nápiwcey kniemu z miotłami
przystapili/i bez lutosci bijaz tak mowali.
Jezu sluchay nassych kśiażat kapłanſkich/Jezu wsta-
wy nasse chowáy/Jezu starssym nie przymáwiał/
Jezu zákonu nowęgo niewymysłáy.Gdy sie ci pi-
r wssy vmeczyl/potym drudzy s pegami przystapili/
a bijaz go/hemu wymáwiali: Jezu ludzi nieodwra-
báy/Jezu czarnopięźnikiem sie nie działáy/Jezu so-

Żywot pana Jezu Krysta

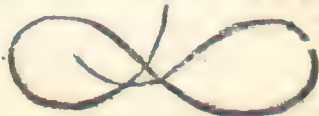
Bożę naszę świętą / Jezu nie wybarwiały gładzolożnicy.
Potym gdy sie ci zmęczyli / trzeci k niemu przysta-
piwossy / languski go biją tak mówili: Jezu krole-
m sie niedziałay / Jezu wstawy Rzymskiego Cesarza
choway / Jezu gos sie Bogiem / czynil / o toż tobie gos
zasłużył. Gdy go tak niemilosierdzie vbić zowali / iż

sie iego święte cialo w-
ssytko krwia oblalo / tak
iż poczynossy od głowy
aż ku pięcie nożne / nie-
było w ie' nasmietssym
ciele żalé miejsce / tak iż
nie był w nim staw ani
członek żadny / któryby
nieucierpiał ośbne me-
ki / aż od silnéy i czynné
boleści / rzewno Jezus
plakał / bo wielmi subtil-
né cialo miał. A chca-
te go niektorzy / iż go tak
w ten czas byli vbili /
iż wssytką skórą była
sie s niego złupila / aż i mięso od skóry było odewsta-
ło. A gdy sie ci nad nim zmęczyli / ktorzy go po grze-
biecie bili / drudzy lepać przystąpili / i od słupa go
odwiazawssy / chrzepem go ku słupu przywiazali /
a lepać go po brzuchu pegami i miotłami tak o-
krutnie bili / aż ostawało na pegach mięso / bo każ-
dym ony raz / gdy weń pegami bili / s ciałe s niego

Bieże wyrrywali / aże było widzieć na pierśiach kosci
 a tak po wssyrtkém iego ciele swietym / przed sobą i
 i za sobą / nie było naniin miejsca żadnego galego / o
 ciepla krew dla wielkiego vbicia z iego ciała swięte
 go / strumienie na ziemię / aż stał iezus mily we krwi
 po kostki. A tu sie pismo wypelnilo / które pisano:
 Od pięty nożné aż ku wirzchu głowy nie było w nim
 zdrowia / bo w każdy członek / przynamniey dziesięć
 razow wderzano gdy go biczonano. Przytym iego
 trudem biczonan u stali żydowie / roz mającie i
 mu laż i zlemi słowy sromogaz. A tak dwoiało
 był vbiczonan naprzed przytymi bicia i pegas
 mi / potym zlymi i sfarady mi słowy. Jezusa gdy
 tak bez miłosierdzia długo bili / ieden tamo przysko
 czywssy iak im laż rzeżaz: O niemilosciwi ludzie
 tak chcecie zabiz człowieka iessęże nieosadzonego.
 A przeto wziawssy noż / oberzwał powrozy v one^o stu
 pa / a tak Jezus mily niemogaz staz na nogach dla
 silnego zemdenia / padł na ziemię w krew swoje. A
 tu sie napelnilo proroztwo Izaiassow / który mo
 wil. Widzieliśmy go iako trędowatęgo / i iako od
 boga oitza opuśczonego. Ogładay tu o duffo na
 bożną / a rozpamieta y iako wielka męke krystus za
 cie cierpił / aby duffe tu a wykupil od męki wieczne
 Uiedayże iey zasie w stracenię / vbaczy widział
 gdy taka wielka męka / iaka była pana nassę Jezusa
 Vdac iaka miłosz k tobie miał / yż on t. ta męka za
 cie cierpił. Powiedz to ty przeciw temu uczynil al
 bo cierpił: Ktoas wzięcynosz i służę temu za to

Żywot pana Jezu Krysta

wkazał/wszystki twoje dobre uczynki/któres czynił
przez wszystkie dni twego żywota / niemogę dosięz
uczynięz iednę y kropli tego świętę krwi. A ty aczci
się go przygodzi malucżko / tedy dla niego cierpiez
niechcesz/ale natychmiast ssemrzysz/ a Jezusowe kr-
wie która za cię cierpiąz wylał / obezrzeg niechcesz.
Tego dla zmięśszay two gorżko iż y twoe cierpienie/ze
krwia miłego Jezusa, a rozpamiętay to trudne ias-
nienie ie go w służa / tedyz będzie wszystko słodko cier-
piez dla miłego pana Jezusa.

Obleg mu się kazali. Ka: 72

Jezus dla cięskosci obciążowania i zemble
nia chodząc niemógł / ale ony okrutny katoz
wie biał z go / s niego się nasmięwali, i obleg
się mu kł. ali. Jezus ze swoim zbierał swe odzienie
go było rozrzucone / a tedy kolwie ssedl znac było ie
go stopy dla krwi odfirosi/bo tedy kol ssedl/tedy
była ziemia czerwona/ od krwi obliwania. A też
nie tylko tego stopy było znaz krwi/ale tedy kol
li ssedl/tedy dwiema strumieniomaz tego świętych
nog krew płynęła/aż ta iusta sukienka / wszystka była
czerwona/go się we krwi zmęzala / aże na ziemię
krew przez nie płynęła.

Na koronowanie go wiódz. Ka: 73

Po tym przystąpiwszy ku pilátowi rzekli: Pa-
nie Pilácie, czynił ci się królem dopusz nam
uże go w pawłokę przypierzemy. Pilác chy-

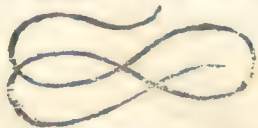
gazy dosyż uczyniż żydom ściemu gniewu i złości /
kazał go w pawloczyste odzienię obłecz / aby żydowie
nasyciwszy sie tego przeciwności i sromoty nie
żadali by daley przelania tego krwi niewinnej. A ta
ko rzuciwszy sie nań / z tego gu sukienki niemiłości-
wie odarli a w odzienię czerwone pawloczne spro-
sne i wielmi stare go oblekli / w ktorem niegdy kro-
lowie żydowscy byli koronowani / a to wszystko w-
czynili aby sie tak do wole s niego nasmiáli.

Modlitwa.

Panie Jezu namilosciwssy / ienżes ku stupu
przywiązán / i też biczován byż ráczyles.
Day mi biczowanie twego / oymon ścięgo
karania w dzięcznie przyiaż / a ciebie grzechy moie
mi nigdy niebiczę waz / any z ne wu tobie męki za-
dawaz Amen.

Jezusa milęgo koronowanie. Ka: 74

Otym wziawssy go słudzy Pilátowi iako-
krola na stolcu posadzili gdzie by nań wssyt
cy żydowie patrzyli / a rplodnssy koronę s-
cirnia koniczystęgo i wielmi ostręgo / włożyli mu ia
na głowę iego święta / i wcisnęli mu ia dwiema dra-
goma takó mogno / iże ty iście ostrożyny / przssly ie
go święta głonę aże do mózgu / tak iż krew w ocz-
y wstka / w i ssy i po obliczu z iego święte głowy / ob-
ficie ciekła aże po iego odzieniu na ziemię płynęła.
Żydowie i słudzy Pilátowi / pocżli sie s niego nas-

Żywot pana Jezu Krysta

smiérzą rzekaz: Orosi krol żydowski / otoż młs
koronę twego krolewstwa dostoyną. Potym koroz
nowaniu / na iego wietysy posmiech / dali mu miasto
sceptu / trzesz albo trcinę moriska w rękę / iako by w
tym wkazuiąz i j mieniąz nieścześnie żydowie / i żeby
iego krolewstwo było ciężę / a iato trcina próżné /

Tamo przed nim na ied-
no kolano kłękali / i oblud
nie go pozdrawiali rzekaz
Pozdrowion bądź krolu
żydowski / zat / m iemu pos-
liczki dával / i giubie mu
laiali. Druzy lepak wzia-
wssy mu z rękę trcinę ws-
glowę go bili / aby tak onę
ostrą koronę głę éy w glo-
wę ie' wbili. Druzy mus-
na oblicze plwali / i pje-
sciam / miedzy iego swieté
oczy bili / druzy mu zássiy
ti dá wali / druzy go za wo-
losy rwali / a nasiniá wssy sie s niego do woleé / poty
go Pilátowi podali. O tym koronowaniu stoj w
prośńkach Salomono wych pisano: Wymdżcie i j
obezrzycie z ruki syon / zrus dzievki Jerozolimskie
kro / a zbawie ela iatoż go wkorono wala matka iego
zrus syna zo za żydowską bo w ten czas iego krása
była oddalona / bo iego światé lice wbito i j zeplwa-
no / iego swietá głowa była dziurko wana / iego

srę i wielmi rosfossné wezrzenię / to sie Było zmies-
nilo / Bo okolo iego oczu / więcej niżli tysiącz rān by-
ło. O nass mily stworzycielu / nie patrz dzis na nasse
grzechy / ale wezrzy na obliczē pomazantzā twęgo /
Jezusa milęgo / ienci dzis prze nās nieczystēmi sli-
mi vplwān / i sskaradzie dla nās wzgardzon i z-
sromozon. Przetoz vřazuie twoy mily syn srę ob-
cze vbitē / aby ty mily stworzycielu wezrzāwssy na
nie / Był nam miłosciwy / i odpuscil grzechy nasse /
przez twęgo milęgo syna vbicie.

Modlitwa.

O Jezu krolu niebieski ięzes cirmiora korona
vřoronowan byz rāczyles. Dāy mi tēz tak
godnē cirmim pukuty swiętē vdrcęzenię / i zbych za
służył od ciebie w krolęwstwie niebieskim korono-
waniję Amen.

Jezusa milęgo Pilāt vřazuie. Ka: 75

O Jezusa milęgo okrutnų vřicęzowaniju
i sromotnų vřoronowaniju żydowie nie-
sčęsni przywiedli zasie w starym pawlo-
cz / stym odzieniu milęgo pana Jezusa ku Pilātowi.
Pilāt vřzrāwssy tako sromotnie zbitęgo i zniędżonę
go / a ono iego swiętē obliczē z sinialo / oczy i wargi
oruchly / wssytek vbit iako trędomaty / aże przed
wielką mdloscia niemogl stāz na nogach / poczał so-
bie mysliz. Jedno żydowie pana Jezusa vřzra / te-
dy sie nad nym smilnia / i pusciz go tąża. Dla tego

Żywot pana Jezu Krysta

go wssytkiemu ludu tak o sskaradego/ tak o vplwa-
nego/ i jn dznie vkoronowane^o chcial vkazaz. Prze-
to Pilat kazal Jezusowi na iedno otko wielmi sfi-
rotie wystapiz/ aby go tak wssytcy ogladali/ a za-
by mu na sinierz nie stali/ i j zawolal Pilat wielkim
glosem ku zydom rzekaz. Cto czlowiek/ iakoby tak o

rzekl. Ogladajcie vsi
tego/ zekrmawionego/
dla boga miencie do-
syz na tym/ z zaluycie
sie iego boz iest czlo-
wiek/ wasz brat/ z was-
siego pokolenia/ nie-
przelewajcie iego kr-
wie niewinne/ puszc-
cie go/ bo cie sie wasze krzy-
wody dobrze nad nim
pomiscil/ iako by i j
rzekl. Ogladajcie zy-
dowie iesciliscie kiedy
w dzieli czlowieka te-
mu podobnego/ tak o

zbité go/ zephwané go/ i j osskaradzonego. Tego dla
prosz was pomiscie sie niektorzym zalowaniem iego
m/ ki/ Bozie kto czlowiek niewinny. Zydownie tych
slow Pilatowych nizmiedzali/ ale wssytcy wielkim
glosem/ vkrzyzuy/ vkrzyzuy zawolali. Odpowies-
dzial i j m Pilat: A go wzdy zle go uczynil/ abych go
vkrzyzowali: A on i tym wiecey zawolali: Wezmi-

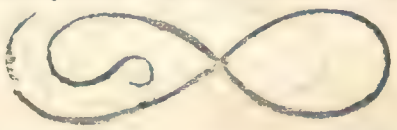
zBarwiciela nassęgo.

List 130

węzni wkrzyżuy go. Pilát odpowiedziál: Wezmie
cież go wy w wasz moz, wkrzyżuycież go, boż ia nie
máydnie wnim ni iedné winy / o ktora by był dostoi
ien śmierci. Ktemu odpowiedzieli żydowie: My má
my zákon / a podług zákonu má vmrzeż / bo sie synē
Bożym dzialá / a to iest wvloczeniē tci bożę / tego
dlá ten takó nasmięwga Boży / má vmrzeż / bo nám
t kó przykázano w nassym zákonie. Będzieli kto v
wloczył tci bożę / śmiercia zla niecháy vmrze / Ale
ten iest vmlóczga tci bożę / bo będag prostym człó
wckiem / czyni sie bogiem. Pilát to vslyssáwssy / iess
cże sie Barzięý lękl tych slow niż pierwey / a boięcy sie
aby syna bożęgo nieukrzyżował / bál sie mysláż sám
w sob'e pusciliby go / aby przeciw zákonowi niens
czynil: a niepuscilibygo / bál sie aby syna bożęgo nie
ukrzyżował. A takóž ssedl zasie w wiećnicę / potaw
ssy z soba milęgo Jezu Kryta / ktorego był wywiodl
żydom przed wiećnicę / i rzękl tu iezusowi. Powiedz
mi s kádes ty / iestlis bożkiego potoleniá / czylis tyl
kó człowieczęgo: A to Pilát przeto pytał iego potó
leniá / iże go żydowie wtý pomáwiali / iżby on był
syn boży / i rzękl dalęý. Powiedz mi gđzies sie v
dził: gos iest za człowiek: gos vczynil / iż cie twoy
lud takó Barzo nienáżrzy / iże wssytcy poussyli sie
przeciw toż'e vpornie chęgáż cie vmorzyż gamebna
śmiercia krzyżowa.

Jęzusa milęgo pokornę
mileniē. Ka: 26

6 ij

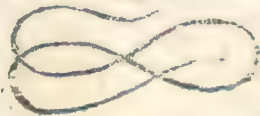

Żywot pana Jezu Krysta

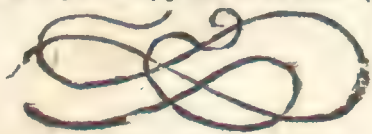
Jezus miły odpowiedzenia mu nie dął / a to
prze czworaka rzecz. Napierwéy dla głębo-
kości pytania / Bo pytał Pilát tego / czego by
niemogl rozumem osiągnąć / iż pytał o pokoleniu
Jezu krystowéy / o ktorzym Izajáš tak mówi: Poko-
lenié iego kto wypowie / iakoby rzékł / żądny. Wtoré
przeto nieodpowiedział / iż on dobrowolnie śmierć
dla zbawienia ludzkiego podiść chciał / w dwoięy-
ciem go rzeczy nawięcéy pomówiali. Naprzód / iż
sie iych królem czynił. Wtoré iż by sie synem Bożym
mienił. A te oboie rzeczy / miły Jezus mogl wskazać /
iż on był królem i Bożym synem / ale przeto tego w-
dział niechciał / aby nam swa pokorę i cipli-
wość wkazał na przykład / aby chom go w tym nasla-
dowali. Trzeci Jezus milczał / wedle świętego Jā-
na zlotoustego / aby wkazał iż Pilát darmo pytał.
Bo wiedząc iego niewinné / niewybawil by go / na-
sladując żydowskię wpomocę. Czwarté przeto nie-
odpowiedział / iż Pilát pytał s kąd albo go by za-
człowiek był / gdyż iego uczynki wkażowały iż on
był syn Boży / a wśakóż niepuscił go aniż wybawil
od śmierci / a dla tego nieodpowiedział na iego py-
tanié ni jednégo słowa Jezus miły / aż sie temu Pi-
lát wielmi dziwował. A przeto mu rzékł: Niechcesz
semna mówić / A za niewieś iż ci iā mám móz nad
tobą / mogę cie dać na krzyż rozbij / i mogę cie téż
wypuścić iakoby tak niešťczęśny Pilát chciał rzec.
Jezusie mogl by sie mnie dobrze bāż / i prosić mie
aby ch cie wypuścił / i od śmierci wybawil / a ty nie-

Baczajz tego / niechceśs mówitz se mna. Mowi tu
 swięty Jan zlotousty / iż Pilat tymi słowy sám sie
 osadził y potępił / bo gdyz to było w iego mocy iż
 go mogł wybawitz od śmierci / żadneć wymowę
 mierz niebydzie iże go nie wyzwolił widząc go być
 niewinnego. Y mogł iemu rzecz miły Krystus ono
 słowo które pisse swięty Matusz: Z yst twych są-
 dzie cie słuzo zły. Ale ktemu karanu odpowiedział
 miły Krystus rzekajz. Niemiał by żadneć mocy na-
 demna / byz niebyła dana od wyżsiej mocy / zuss od
 Cesarza / albo od wirzchniej mocy / zuss od boga / bo
 od tego iest wssytki mog / a przeto nie mniemay iż by
 owssęki był niewinnieć męj śmierci / ale ten kto mie to
 bie podał / zuss iako Judasz y lud żydowski / wietszy
 grzech ma niżli ty / bo on y sprawę złości to rzezył /
 ale ty z niewiadomości / boiaż sie Cesarza / osadzasz
 mie nie twa wola ku śmierci / ale wždy grzeszysz bo
 morzisz iże mam mog / a niechceśs mi niewinnemu
 pomoc. Stey odpowiedzi wymiódł zasie przed
 wieśnicę pana Jezusa / y zawolał ku żydom wielkim
 głosem. Oto wowiecie mi ci go wam zasie wen / aby
 scie poznali iże iá nienaydnieć wniem żadneć przyczy-
 ny śmierci / a iuż byscie temu wierzyli / przysięgam
 wam przez Cesarstwie zdrowie / iużci ni iedneć winy w
 niym náydz niemoge / o ktora by miał r mierz / prze-
 to smiluycie sie nad nim / boz cię ssto iuż zmierz-
 wian y znedzon / ogladáycie otocz dży / y ledwy na
 nogach stoj. Otworz iuż tu cżlowieczę oczy serza
 twego / a ogladáy cżlowieka albo miedzienną ná-

dobnego/niewinna krwia oblanego /sinoscia i pę-
gami oskaradzonego/od glowy do podesswy zra-
nionego. Otworzy oczy a ogladaj ktorzyz to jest/bo
tak okrutnie za cie cirpi/nie jest ci człowiek prosty/
ale bog wierny. Gdy bog /ogladajze bosstwo iego
nieogarnione bezmiernie/iekdyz takowy maiejat nie-
bieski i nieogarniony/od wssytkich jest w gardzo-
ny i opnieszczony/iakoby nigdy nie byl bog wierny.
Przeto człowiecze placzy wednie i w noc /iego
wielkie smoty/ktoraz on przyial dla ciebie z wiel-
kie milosci. Mowi tu niektorzy nabożni/iż gdy
nasz mily zbawiciel/tako iawnie wkazán żydom/by-
lo iakoby trzecie godziny na dzien/a w ten czas dzie-
wiza bloslawiona wzrzáwssy swego milego syna
tako posmiánego/i smotnie w pawlokę obleczo-
nego/zumiáwssy sie/straciwssy mowę /padla iako
vmarlá. Swięta Maria Magdaléna wzrzáwssy
téż swego mistrza tako vnędzonego/vplwanego/ia-
ko trędowatego/iednaz krzyknawssy /padla takież
iakoby vmarlá. Po tym gdy wstala/rzuciwssy sie
ku ssyj dziewice Marié /poczela placzaz mowiz.
Ach mnie nędzne/Bieda mnie nieszczesne/i kto mnie
zbawil takowego nauczyciela/takowego mistrza/
takowe slodkosci i swiatlosci. Drugie lepak panie
mowily ku dziewicy marij rzekaz. O dziewizo prze-
slawna matko smętnych macior /tenci niewidzisie
nam/by to twoy syn byl/bog on byl swiatlosci slo-
neczne/a ten ci trędowaty/ze wsszech náskaradssy/
syn twoy byl krásy anielskie/wsszech synow człowie

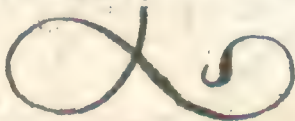

czych nąpiętnieyſſy / ale ten ieſt miedzy woſſytłimi
ludźmi nanie podobnieyſſy / ſnądzieſmy zradzeni /
iżewierzemy aby to był ſyn twoy miły / A takōż teſz
woſſytcy ktorzy Byli z dziewiżą narzekali / ale dziewi
ża Maria dobrze to wiedziała / iż on ſyn był ieſy mi
ły / a dla tego ſilna boleſz w ſercu miała / iż za nim
ſie Bogu oytżu modliła rzekaż. O nalaſkawſſy / o ną
miłoſierdzieyſſy / i nąlutoſciwoſſy Boże oytce / ienże
zwykles dawasz miłoſierdzie grzeſſnym ciebie pro
ſſacym / racz ſie dziś ſmiłować nad iedyny ſynem
twoym / a nieday go na takowa ſmierć okrutna krzy
żowa / iakotż żydowie niewierni żadaia / Boż ſerce ie
go iſy moie / ieſt ſmutné dla ſromoty iego niewymo
wne. Ale Bog ociech ieſy w tym niewyſłuchal / iż dla
nás tę ſmierć ziednal. A odtychmiaſt Pilat ſłul al
przyczyny iakoby go wypuſcil dla iego niewinnoſci
Ale żydowie tym więcej wolali / i iſſe wolatż po
budzali rzekaż: Jednos tego puſcil / nieieſtes przyia
ciel Ceſarzow / Bo woſſelki go ſie dżala kroleni / odpo
wieda iſy ſprzeciwia ſie Ceſarzowi. Pilat Ceſarza bo
iatż ſie / a z żydow ſie naſmiewaiatż zawolal: Oto
krol waſo / ſmiluy cieſie nad nim. Zawolali woſſytcy
Weźmi / weźmi vkrzyżuy go / a iako złego człowieka
niełutuy. Pilat rzekł: Krola waſſe vkrzyżuię. Oni
odpowiedzieli: Krola niemamy / iedno ceſarza.

Modlitwa.

Nalutoſciwoſſy panie Jeżu Kryſte / ienżes
z znamiony poſmierwania dla mnie żydom

Zywał pana Jezu Krysta
przeklęty m okázán Był ráczyles. Dáymí sie okáza-
nia marné chwały wystřédz/a styimi znamiony níz
duchownymi/před oblicžnosťá twa na ošatným
sádzie widziétž Amen.

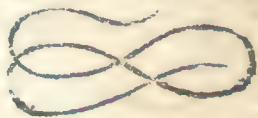
Jezusa milého na smiertž okrutná krzyžowa
osádzeniýé iž skázaniýé. Ka: 77

Dlát widzatž iž
že niťž niemogl
pomogálew iž
sše gielki iž wolaniýé/ iž
cižBa byla w ludziech/
wziawssy wodę omyl
ręce swee pzed wssyt-
kim ludē rzekatz: Já nie
chcę Był winien krewie
tego sprawiedliwego/
wy dobrze ogladacie.
Odpowiedzieli wssyt-
cy żydowie Krew iego
niechátž będzie na nás/
iž na syny iž dzieci nasse.
Zatym Pilát śladł na
stoletž/ na miestu ktore zowa Likostřátos/ gdzie byl
sklep zwirzechu/ a též tam byly dwa wielkie kamienie
czyrwony iž biáły/ na czyrwony siedział Pilát/ a na
biáłym stál Jezus/ a to znamionowalo niewinnošć
iego. Wten čas žona Pilátowa/ imieniem Prokula
przyšlala k niemu rzekatz. Prossę cie niechátž sie niťž

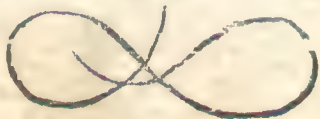

nieśtaie temu człowiekowi sprawiedliwému. Bomeł
wiele téy nocy cirpiąla przez widzenie dla niego/
Diabelciem stary chytrzeż iest/bacząc przez niekto
re znamiona iż on był prawy bog/bo widział iego
wielk.3 cirpliwośc i po kore/ widział iże sie swięci
oytżowie radowali z iego śmierci/ a przeto chciał
śmierz Jezusowe przekazić przez niewiastę / iako ia
w wiodł przez Ewę/ w kázawssy sie żenie Pilátowé/
strassaz i inowiaz ię. Ten człowiek o którego ży
dowie stoia iżby był na śmierz osadzon/ iestci ow
sseyki niewinny i przyiáciél boży/ a wielki swięty/ a
dla tego sprzeciw sie abyż nieumarł. O wielkie za
słepienie żydowskie/ wssytcy niewinnośc Krystusa
wywoláwaia. Wolál Judás: Zgrzeszylem wy dár
ssy krew sprawiedliwa. Pilát też rzekł: Já nienay
duię przyczyny śmierci w tym człowiecze. Herod
tęz to uczynkiem w kázál / gdy go w b'ále odzienię
obleg dál. Diábel przez widzenie w kázál i objawil.
Lotr też na krzyżu go wymáwiał. Sami tylko ży
dowie winnym go działali / i śmierci iego żádali.
Pilát w tym żony niewy słuchál/ we zwoń zazwońiz
i w traby traby kázál / aby sie lud wssytek zebrał
przed ktorými by Jezusa na śmierz skázál. A gdy sie
lud z ssedł/ wywiedziono Jezusa zwiázaného/ cir
niowa koronę na głowie maiaće/ aby go na śmierz
osadzono. Pilát tedy siedząc na stolgu przed wiet
nizą/ aby iawnie sadził/ częł obyczajem Rzymsskim
s táblíce sentencyia / ktorá iest napisána w Ewana
ielij v Ntýkodema rzekaz: Lud twoy i biskupowie

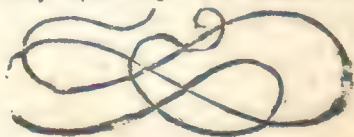

Żywot pana Jezusa Chrystusa

twoj / mistrzow e w piśmie nauczénij / licemiernicy
i wssytcy przelożeni żydowscy ciebie mi sędzitz da-
li / a ciebie tymi winami cęwinili / takęby ty nauka
twoja fałszywa lud przewrocil / i rozturk miedzy kro-
lew / twym żydowstwi i Galileyst. m weżymil / iżes
krola panem ych bytz mowil i mienil / a przeto po-
dlug prawa i obyczaju rzymskiego / kázalecie mio-
tłami i biczmi bicz / a już niynię nacie ortel śmierci
zdawam takowey. Iż macie cie na krzyżu wywiod-
ssy z Jeruzalem na miejscu łysę gory rozbiz / i nad
wssytki lotry najwyżsę postawiz / aby wssytcy na
cie mogli patrzyti / i awolal i iel. m glosiem i / rzekl
Jezusa Nazaranst e to syna Jozefowego i Marię
przykazuje i osadzám b. z do tortornego / aby gwóźdź
mi żelaznymi byi przybit ku krzyżowi / i byi zawies-
ssen nad wssytki lotry / aby wssytcy tego widzięz i
poznaz mogli. Tęże godziny takowa śmiercia osa-
dził dwu lotru. A tak przykázal tego wiesz za lań-
guch / na ssię naga zadzierzgniony / ręce mu opak z-
wiazawssy. Żydowie sie temu radowali / i pilato-
wi dziekowali / z iezusa sie nasmięwali / a doproż go
chcieli / to mu tam czynili. Wten czas stála teże ta-
mo rodzina z matuchą iego / wielmi cięsko żalując
plakali tego. O cżlowiecże wbacz tu tak w ten czas
dziewiza maria żalosz miała / gdy widziála iego ta-
ko sprośnie vnydzonego kóróna ciemowa vkoróno-
wanego / lanżuchem okrutny za ssię vwiązanego /
na obliczu si namil i krew vmazanego / a nie dzio-
uż sie w ten czas iey serce mierz / iadio. Przeto tey

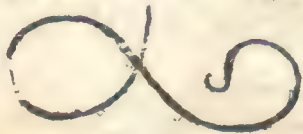

rzeczy dziwuiaz sie Biernat swiety/s placzem nas
 rzekaiarz mowi. O nasloedssy Jezu / i gos vdzialal/
 i zes na takowa smierz osadzon/ czego sie namil
 ssy mlodziezencze dopuscil / i zes tak zesremozon/ A
 ktora iest przyczyna twe smierci/ gdzie sa twee grzes
 chy ktorez dzialal/ gdzie sprosne vczynki/ gdzie me
 zoboi/ twa/ mierziaczki/ krzywdy/ laiania i bluznie
 mia dla ktoryches/ na smierz skazan i osadzone. A za
 mily Jezu ty sa i zes niemozne rzdawial/ slepe os
 wiezial/ gluchy sluch przywrat al/ trede waté oczys
 scial/ grzesnym grzechy cdpuszczal/ zaprawdaz ia
 i nioego zadnego grzechu w tebie nienaydnie/ a wssa
 toz cie na smierz skazane widze. Tamie cdpowie
 daiaz sam mowi. O iacim mily Jezu przyczyna
 twe boleści/ iacim zasluzenie tu ego zabicia/ i twee
 niewinne smierci/ przeto wyrzawiaarz mowi. O
 dziwnego sadu polozenie. O niewymowne tajem
 nice Boze rzadzenie/ oto sgrzeszyl niesprawiedliwy
 a za to skazan sprawiedliwy/ przestapil winny/ a v
 bit iest za to niewinny/ cbrzil niemilescin y/ za to
 skazan na smierz lutosciwy. Czo zosluzyt czlowiek
 zly/to cierpiat pan iezus dobry/ w czym sie sluga prze
 winil/to paniego zaplacil. Czego sie czlowiek dopu
 scil/zato bog i moczon byl. O wierny synie tozy tu
 czemu twa polora tak nisko zstapila/ czym tu a la
 ska rospalona/nacz tu a lutosz przsila/ czego twa
 milosz dosiegnela/ czemu przyslo twee zlutenwa
 nienie. Otom ia zle rdzialal/ a tys za mnie rciptal.
 Jam sie grzechu dopuscil/tys za mnie pcmsze nosil.

Żywot pana Jezu Krysta

Jám sie barzo przewinil / a tys mece poddán byl.
 Jam sie wpyche podnosil / a tys sie barzo vpořozyl
 Jám nieposlussen byl / tys moy grzech s poslussen
 twem nosil. Jám żarłogt wu poddán byl / tys sie za
 mnie cięśsko poscil. Jám pożywał rośkosy / a tys o
 krutnie zranion gwozdzi. Jám wkuśil słodkości i a
 błó wé / tys za to napoion gorzkości. Oto moja iaw
 ná iest żłost / a iego wkuśána iest miłost i stroga spra
 wiedliwosć. O gdzieżes już o dusso rozumná boży
 obrazem okráśóná / i żo to slyssyś o twym panie /
 synu bożym i Maryey / i żali nie to iest bog a szech
 mogny / który wziawssy na sie personę slugi / oto ci
 pi za nasze złości / i tak sie wyniszczył dla swé wielkie
 lastki / i ż będaż wsszechm:żny / stał sie dla nás wzgar
 dzony. Ten który iest król námedzssy / w który sa w
 ssytki skarby mądrości i nauki / stał sie iako blázno
 iaki / bo sie s niego nasmięwali iako z iakięgo wily.
 Ten który byl młodziemierz nánie winnięssy / który
 grzechu nigdy nieuznáł / ani w vscięch iego postál /
 wywołán byl na okrutna śmierć iako winny / tak už
 trzydzięci i trzy tylko lát miał / gdy na śmierć gorz
 ka trzyżowá by. skázán / a iako lotr albo zboży iaki
 na trzyżu bez lutości byl rozciagniony / tako už sie w
 nym żył i stawy rwały. Siomáy sie już pyssny cz
 łowieczę / slyss:ż o takowé wielkie twé° stworzycie
 la pořozę / už on będaż krolew niebieskim / syné bo
 żym / dla ciebie stał sie iest syné człowieczym a wbo
 gim. Z czemu rozpamiętawssy dobrodzieystwo nie
 placzęś / czemu niepodnos:ś sęrga twé° ku miénu

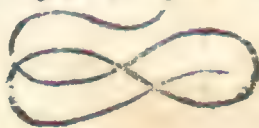

Bogu/mowiaż pokornym sercem / ku twómu lastas
wómu i pokornému panu: O Jezu/ ienże s iest zba
wienię duffe moie/ prossę cie racz zmiękczyć serce
mé twarde/ku oplakaniu boleści twé niewymowné
Serce téż moie pyssné/racz zmieniż ku święté poko
rze/iż bych cie w nię przez wssytek czas żywota mé
go nasladował/za mekę twa cięśka plakał/a tak czy
niaż s t wa pomoga/do chwały twoie sie dostal.

Jezusa milęgo pod więtniż niemiłosciwie s paw
leki odarto/rany iego wssytki odnowiono/iż
koronę gwałtę z glowy serwano Ka: 78

GDy to żalosneé
skazanię sie sta
ło/żolnierze i sa
mi żydowie na Jezusa
sie rzucili / i pawłokę s
niego skrona stargneli
która sie była wpoyla
w rany. A dla te° gwał
townęgo serwania/od
nowily sie wssytki iego
rany/ iakby dopiro mu
znovu zadány były. A
pádl Jezus mily dla sil
né młosci/bo mu więts
sza w ten czas boleść za
dali, niżli gdy go biczos
kali. A tak chwilę dobra stał nagi / aliz sukna iego

Żywot pana Jezu Krysta

przyniesiono / którą była zostawiona w domu Pilá-
to wym / i w iego gij odzienie zasie oblekli / aby go w
slytcy poznali. A oblokossy go w iego suknia / ktoro-
nę mu zasie na głowę wbili / która byli z odzienym z
iego święte głowy serwali / aż był narussón mózg w
głowie iego święte.

Modlitwa.

O Panie Jezu Kryste owieczko niewinności /
ienżes skázanie na śmierć / śmierć zaiste
krzyżowa dla mego zbawienia niewinnie podiá-
rączyles. Dá y mi sprawiedliwego skázania śmierci
choć na ciele choć na dnssy niezasłużył / Ale dla
twoje święte miłości / niesprawne ludskie sądy bez bo-
iażny wzgardził / a rój też pktorékolwie strony lewie
posadził Amen. ..

Jezusa milého cięsskiego krzyża nossenié. Ka: 79

3 Atym krzyż wielki i wielmi cięsski nagoto-
wali / na piętnáście stop dlugi / i włożywssy
go náń / samému go ponieś skázali. Wziął go miły
Jezus / i nioś dla zbawienia nássého / na ono miejsce
które zowa Kalwarie / takowy dzw nigdy przedtý
nie był slychán / aby który złodziey był przypędzon
nosił swa slybienie / iáto pán Krystus był przypę-
dzon / a tak krzyczáż okolo rynku wiedziono. Potý
go z miasta prowadzili / lanżuch na iego slyie włoży-
wssy. Idą po oné drodze / iego pchali i grubie mu

laiali/Bo sie inże drudzy byli spili. A wssakoż skrom-
nie to wssytko cirpiał Jezus mily / nieotworzył wst
swych/a onij mu zlorzeczyli/ssedl iako owieczka pos-

korną ku śmierci/a wzd-
go onij niemilosciwie
targali ij siepali/ ij zlosz
mu działali/iako iedno
mogli. Matka przyniem
blizu iędz niemogla / bo
lud wielki za nym sie ci-
snał / dla tego iędz s
przyiacielmi swymi ie-
mu zabieżala / a zaży na
mileyssę syna iessę ży-
węgo vżrzala. Wiedzio
no też s nym dwu lotru
iednego na prawicy/dru-
gie na lewicy/ aby mu
wietssa skromotę weży-

nili ij Barziey zgańbili / aby lud pospolity mniął
aby pospolu s nym król.

Jezus mily mowil ku paniám. Ka: So

S Jezusa w ten czas rozmaicy nasladowali/ ie-
dny go sie s niego nasmięwali/ drudzy go za
nim wolaiarz blotem miotali/a drudzy wiel
mi plakali/iako byly niewiasty/ ku ktorzy obróciwssy
sie rzekl im Jezus mily: Czortki Jeruzalem nie placz-
cie na mę/ale samy na sy placzcie ij na syny wasse/

Żywot pana Jezu Krysta

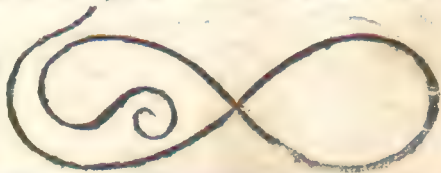
ktory mie z nienawisci na smierz przypawili / Bog przyda dny na was takowe / gdy rzeka. Błogosławione go nierodzily / i szczęsne które nie karmily / Bo w ony dny rzeka górám: Padniecie na nás / i pągorzom / przykrycie nás. Jestliż na zielony to dziala dzewie / zusa nademna / który mám zielonosz wsselkie niewinności / a na suchym goz będzie / to jest na grzesznych / którzy vsehli od wielkości łaski łaski. Widzaz to onij żołnierze / i że Jezus iaz mowiz / bali sie aby nie pobudzil ludzy swa łaskawa mowa / aby go gwałtem nie odiedli / dla tego ieli ciagnaz niemiloscwie i big / aby tym rychley possedl na miejsce Kalwarié ku wkrzyżowaniu.

Jezus mily pod krzyżem vpádl. Ka: 81

Dziwiga Maria która przed miasto swémur synowy zabiezala / vzrzawssy swęgo młęgo syna / a onij go gwałtem pedza na lysa gore / pytała Jana jestli by to iey syn byl / którego tako o frutnie wiadziono i pedzono. Ktoréy Jan zarzewniwniwo ssy sie tako odpowiedzial. O mila matko / i zali iuz nieznasz syna twęgo / Coz jest syn twoy / o wzoz zywota twęgo / którego z ducha swięrego poczela i do Egiptu twyma rekoma nosila. Jezus w ten czas na matuchne swa wezrzal / i dla silné smutku na ziemie vpádl / a krzyż nán. Ona przybieżawssy padla / k niemu mowiaz: O synu moy / gorzeż mié matce twé v bogie / doczeka wssy takowe twé bolesci i sromoty. A tak obdie od wielkie žalosci vstali /

ū za mǎrtwé padwŏssy/na ziemi leżeli/ ū taka tam oś
 bo e wielka boleśz mieli/ktore nigdy iesscze byli nieś
 wczuli aż do tęg godziny. Tam natychmiast eni ta
 towie iako lwowie okrutni/przytapiwŏssy na nie sie
 rzucili/iedni matuchnę Bożǎ/pannę czystǎ/ pieścias
 mi bili/ ū od syna tęg milęgo ia odepchneli/ ū gwałt
 em oderwali. Drudzy lepať iey milęgo syna nogas
 mi deptali/ a niemogacego wstǎz/ za wlosy z ziemi
 podnieśli/ ū krzyż ktorego en niemogl daley nosiť/
 nǎn zasie wlożyli/ pęd ktorym często krog rpadǎl/
 bo iuż daley mocy niemǎl/ bo więtszǎ moź iego
 przyrodzonę sily/w nim byla zagassonǎ/dlǎ cięsszię
 go zmęczeniuǎ. Matuchna iego milǎ gdy to wzrzǎla/
 chciala mu pomoz nosiť krzyża/ ale iey niechciano
 dopusciz/bo iedni iey lǎrali/ a drudzy ia od syna od
 pychali/ ū pęd nǎs go iako lotra rwali ū bili. O nǎ
 bożnǎ dussǎ/wezrzy tu na krolowǎ niebieśkǎ/ plaś
 cżaga nad synem swy/ ū mowiaga ku synowi/ gdy
 medopuscżono wspomoz syna w nosseniu krzyża.
 Ach nie/ tocie mnie synu nǎsłodssy nadzieio moia ię
 dynǎ/ gdzie iest gędnosť twoia/takęs zesskarǎdżen
 ǎżemcie poznǎz niemogla. O synu moy/ kto mi to
 dǎ iżbych iǎ za cię vmarla/chodzi iuż nie możesz/
 a cięb e wspomoz niebywǎm dopuscżona. A obro
 ciwŏssy sie ku żydom rzekla: O braciǎ moij żydowie/
 smiluycie sie nadēna/wlożcie na ramiona mę/ krzyż
 syna męgo/iżci mu nie będzie takǎ cięssko. Potym
 lepať ku synowi męwila. O Jezu synu moy/ ū gdzie
 to iǎdżesz o wciecho moia/nadzieio moia/ weseleć ū

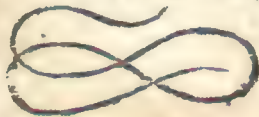
Żywot pana Jezusa Chrysta

radość serca mego/gdzie iestes ciagniona/ iż zaś ty
 lotr iaki/albo zboygar: Jezus gdy tak matkę slyśał
 płacząc/silno ię smutku żalował/ iż często róz i
 daz z ony krzyżem/na matkę sie ogladał/ a tak gorz-
 ko płacząc matka syna/ na górę Kalwarię prowa-
 dziła/ a iż od wielkiego smutku chodząc niemogła/
 Magdaléna i z Jánem za nią wiodła.

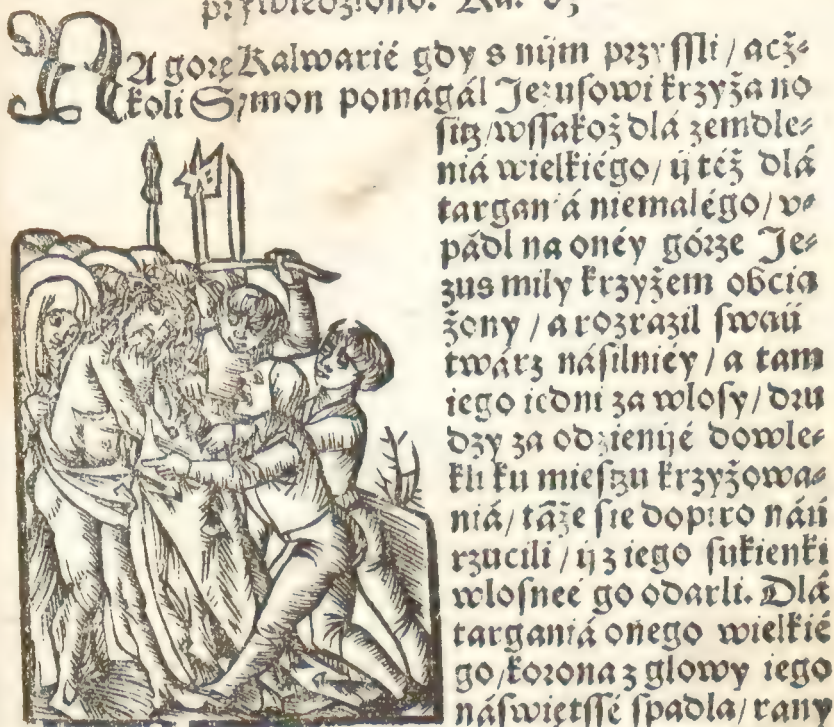
Symona krzyż nosić przypędzili. Ka: 82

Możesz on iż Jes-
 zus tak był zemi-
 olony / iż krzyża
 nosić niemogl / boraż sie
 by nie umarł na drodze/cz-
 lowieka i dacie ze wsi tam
 wzrżeli / Symona Cyre-
 neusa / i na to go przypę-
 dzili / aby krzyża pomogl
 nosić Jezusowi / nie z luto-
 ści to uczynili / ale by Pilát
 skazania nieodwołał / tego
 sie báli / przeto tym rychléy
 s nim przyspięśali. Pan i
 iedna widząc Jezusa tak o-
 zeskaradzonego / a ono krewo dla korony z głowy po-
 obliczu ciecze / z miłości k niemu przystąpiła / i poda-
 la mu chustę gładną dla wtrzenia. Jezus gdy iak
 obliczu swému przyłożył / hnet iego twarz na oney
 chustcie sie wyrażyla / iaká w on czas była.

U górze Kalwarié Jezusa milęgo
przywiedziono. Ka: 8;

U górze Kalwarié gdy s nim przyšli / acz
Ktoli Symon pomagał Jezusowi krzyża no
szyć / wstałoz dla zemdle
nia wielkiego / i też dla
targan' a niemalego / w
pádl na onęy górze Jez
zus mily krzyżem obcia
żony / a rozrazil swa
twarz násilnię / a tam
iego iedni za włosy / dru
dzy za odzienię dowole
li ku mieszu krzyżowa
nia / tãż sie dopro náu
rzucili / i z iego sukientki
włosnee go odarli. Dla
targania onego wielkie
go korona z glowy iego
náswiętszē spadła / rany
sie wssytki odnowily / i z krew śnich ciepla / dla odar
cia onego odzieniá / ktorec było przywizalo ze krewia
ku cialu / a także nág stál dluga chwile Jezus mily /
drżąc dla silné boleści. Matka by go była przepa
sala / ale dla ięgo wietsszē sromoty niedopuszczona.
Potym niemogąc daleý stáć pádl / ktorego bez w
silekć poczesności / w iednę go iastinia wrzucili / a z
krzyż nagotowali. Tam paniję niektóre z milosier

Żywot pana Jezusa Krysta

dział przyniosły mu pi-
cią drogiego a możne-
go / aby nie tak czuł bolu
onego / de to katorwie sa-
mi wypli / a temu wina
zmięśn-nego z mirra po-
dali a to wszystko cir-
pił strónie Jezus miły.
Pety go z iaskinię onę
ciemne wywiedli, krzyż
nagorowawssy / a on
sám dobrowolnie z onę
tast nię powstál / a przy-
ssedssy z dżenim ku krzy-
żowi / sám se dobrowol-
nie ofiarowál / a potłez-
krawssy / ku bogu oytzu pokornie wolál / mowiaż.
Oto oytce moý miły / w poslussenstwie / w pokorze /
i w wiekie lasce trwám aże ku śmierci. A chciał sie
za tymi słowy sám polożyć na on krzyż / ale oni żol-
nierze / gwałtem go na krzyż porzucili / i powrozy
możno przywiązali / takó iże korona cirmowá z one-
go vderzenia / głęboko w głowę była wrażena.

Modlitwa.

O Jezus námiłosciwssy / ienżes dlá mnie człó-
wieka mizerného / krzyż twoy wielmi cięsski
własnymi ramiony swymi / dźwigasz i nosisz ráczy-
les / Dáý mi krzyż wstrzymania od a ssech złości ob-

lapiż/a on za toba/to iest dla twę świętę miłosci/vs
stawicżnie nosięż Amen.

Jezusa milęgo rał ij nog na krzyżu bolesné
rozciagnienię/ij ku krzyżu gwoździ
tępyimi przybijanię. Ka: 84

Jednę rękę na
przod pochwy-
cili / ij goździem
tępyim ia przebili/ażę ży-
ły na drugą stronę krzy-
ża przebieżaly. Natuch-
na iego gdy zwięti mło-
tow vslyssala/padwssy
naziemię omdlala/a po-
malé chwili wstáwssy/
Magdalény zopytala/
iestli by to krzyżowano
ię syna / ale ij ona nie-
wiedziala bo wten czas
daleko stála. Rękę dru-
gą gdy przybiż chcieli/

niemogla dosiadz ku drugię przewiercianę dziurze/
bo były daleko od siebie zwierciány. Tedy przywia-
zawssy powroz ku ręce / ciagneli ia opiérający sie z
wielką możą o krzyż/ażę ia tężę przyciagnęwssy ku
dziurze/gwałtem tępyim gwoździem przybili. Woge-
potym iednę przełowali / ij iakoby ia przybili na to
sie gotowali. A druga tężę przełowán ssy / pospolu

Żywot pana Jezu Krysta

obie słożył na wirzech prawa/od spodku lewa/także
gwałtem ciagneli/ aż sie w nim siacwy i żyły rwały/
iż mogł by był w nim zliczyć wssytki kości. A tako
go rozciagnawssy iako strunę na lutni/ wielkim goz
dziem tu krzyżu przybili. Matuchná gdy kowanije
zdaleka slyssala/ wielka boleść s tego miala.

Jezusa na krzyżu ofiarowanije. Ka: 85

Jezus gdy tak vkrzyżowany na krzyżu wz-
nał leżał/ patrzaz w niebo/ s płaczem wiel-
kim Bogu oytzu sie ofiarowál rzekaz. O na-
laska wssy oytcze/ wezrzy na mię syna twego/ a przy-
mi mię za ofiarę niepokáloná/ dla zbawienia rodza-
iu ludskiego/ aby ijm iuż iych grzechy dla mnie od-
puscił/ wssakos mily oytcze odpuszczál żydom iych
zlosci/ gdy tobie owce/ woly/ i kozly ofiarowali.
Otoż iá iuż tobie zákonnych ofiár nieoffiaruję/ ale
cialo moje niewinne/ na krzyżu okrutnie rozbitec.
Już ná mileyssy oytcze/ trzydzieści lat wyszło i trzy-
iákom na ten krzyż patrzál/ żadałaz aby ch na nim
ymarl i lud twoy odkupil/ ktory zly duch zwiodl
był. Przeto dla té méy ofiary/ smiluy sie iuż nad ni-
mi oytcze ná mileyssy.

Tytulu napisanije. Ka: 86

Tylát napisál napis trzoiákim ięzykiem/ ży-
dowskim/ Grezskim/ y łacinskim/ y kázál go
przybić nad krzyżem/ ktory takowy był/ Je-
zus Nazaráński krol żydowski. Ten tytul gdy żydo

wie cztli/ku Pilátowi: mówili: Nieśań pisa panie Pi-
lacie/ale iż czynił sie królem żydowskiem. Odpowie-
dział Pilát: Czom napisał tom napisał. Także przez
długi czas z onym przybitym tytułem ku krzyżu le-
żał na ziemi Jezus miły iuż ukrzyżowany/ aże dwu
onych lotru na krzyż też przybili/ktoregoż potym w
pośrodku wysłęczy między niemi/iałoby wietszego lo-
tra zawiesili. Bib. Jag.

Modlitwa.

O Jezu stworzycielu nieba i ziemie/ ienżes był
na krzyżu dla mnie okrutnie rozciągnion/ iż
też wszystkie kości w twoym naswietśszym ciełe/ mogły
by były byty zliczone. Daj mi wszystkie członki/ i siły
cielesne/ i dusze moie ku chwale twoe swiete rozcia-
gnaz Amen.

Jezusa milęgo na krzyżu okrutnie rozbitego/
nie miłosciwé podnie sienię. Ka: 87

Jezusa milęgo potym z wielkim wolańm
i podnosili/ a malo od ziemie podniozwszy/ za-
się go na ziemie cięśko wpuscili/ od ktorego
wpuszczenia/ żyły sie w nim stargali. A potrzepi-
wszy sie zasie go na gore wznosiz poczęli/ ciagnaz wz-
gore powrozy/ offiary żywa Bogu oyczu/ nad wszyst-
kę wonność słodką. A tak go podniozwszy gwał-
townie/ w wyłowana opokę przedko s krzyżem w-
puscili/ aże sie ciało wszystkie strzasło/ i każda blizna

For Alahon

i
 pl
 ro
 m
 bo
 na
 na
 c
 s
 m
 ce
 dz
 bo
 i
 zu
 ch
 le
 w
 w
 m
 na
 gr
 ci
 to
 of
 sa
 pe
 gu
 bi

ij rana zasie sie otworzyła / ij krew obfita s nich wys-
plynęła. A to była meka najwietsza na krzyżu ci / sstie
rozciagnienie / ij na gozdzach przez trzy godziny w-
męce ci / sstie wsiwienie. Względniż inż o dusso na-
bozna na choragięw na ktoree sie narorodził owotz
naszego zbawienia. Toż jest dzewo żywota nasze /
na to zawždy wssytcy patrzaycie / a dzieki bogu
czynicie / ij boleść jego oplakawaycie / boż on wola
s krzyża mowiaz ku człowiekowi. Wezrzy na mie-
mily człowiecze / a ogladáy okiem miłosierdnym / ser-
cem gorzkim / tzo cierpię zacie / proszę cie smilny sie
dzis nademna / rkaż lutość nad meka moia c / iutna
boim ci ia jest twoy oblubieniez iedyny / stworzyciel
ij odkupiciel lastawy a x bogi / boż oto wissę na krzy-
żu nagi / smotny / aby ty był człowiecze bogaty ij
chwalebny. Wezrzy proszę cie na głowę moię tro-
lewsta / ostrym c / iem z bodziona / na oblicze zepła-
wane / zbité / spuchlé / iakoby tr / d / owaté / na oczy tra-
wia ij szami oblane / na vska blade ij / sniale / na ręce
mę niewinne / ij na nogi swięte / ktore nigdy niešaly
na drodze zlošciwé / iakoz sa ku krzyżu okrutnymi
gwozdzmi przybite. Ogladáy boś moy / ij wssytko
cialo moje panienstie / niewinna trwia cblané / ias-
koż poczarossy od piety nożné až ku wierzchu głowy
okrutnie jest zranione. Powiedz to człowiecze dussi
swé / oblubienicy mé milé / niechaz mie w swy sergu
połozý sobie / za znamie ij wieczné xpc minanie. O
brzešny człowiecze x bacž to / Jezusa milego ku toz
bie smilne wolanie ij xpc minanie / a ogladáy częs-

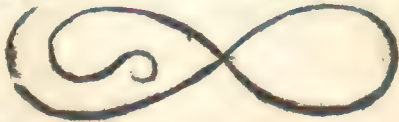
Żywot pana Jezu Krysta

sto goz on za cie cirpi/Bog on podlug swieto Bier
nata mowi. O czlowieczę/widz go ia dla ciebie cir
pie/ku tobie wolam /dla ciebie vmieram. Patrzay
na mzi ktorymi iestem vmeczon/na gwozdzie kto
rymi iestem przebodzion/na slzy ktore za cie wyle
wam/a aczkoli cirpie wielka meke zewnatrz/ieszcze
wietsza wnatrz cirpie/gdy cie byz niewdzięcznego
mey mzi nayduie. Juz tedy o dusso mila/niezamy
kay daley twego serca/ale patrzay na krzyz swiety
ozględuy vpominki iego niewymowney miloscy/ uż
ci on na krzyżu iako zlodziey miedzy lotry wisi/dla
twoe milosci. Wspamiataiaz tedy z wielka serdecz
na miloscia albo zaloscia/na dobrodzieia twego Jes
zusa milego smierz okrutna/uż téz boleasz uż sromotę
niewymowna / placzy wylewaiaz gorzkie slzy we
dnie uż w nocy/a nie odpoczywáy od zalosci/ty anu
twoie oczy/abowiem sprawiedliwie przez wssytek
czas żywota twego/tegos zalowaz uż plakaz powi
nien/ktory aby cie od placzu wiecznego wyrwál/za
cie na swięcie będąz plakál/a nie tylko plakál/ale uż
okrutna smiercia dla ciebie zabiz sie dál. Przeto cie
iuz prosimy Jezumily/laskawy panie/wezrzy dzis
milosiernym okiem na twoe stworzenije/ dáy nám la
skę twą ię ninije/abyśmy oplakali twee vmeczenije.

Smutek dziewice panny Marié. Ka: 58

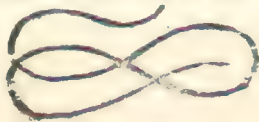
Epanno czysta dziewice blogoslawiona/ia
tis ty tedy smutek miala/gdys na syna swie

na krzyżu wissacęgo patrzala/ono krewo s niego ply
nęla/a tys iey otrzęz niemogla. Dżał wssytęk od
męki/a tys mu pomocy niedala/tyłkos ku bogu oyt
zu o to wolala/aby męka iego była włżona/ placząc
gorzkie męki swę^o milęgo syna/ pobudzaiąc nās a
bysmy pospolu s nia męki iey milęgo syna plakali/
mowiając nam tymi slowy: O synáčzkowie moij
mili/ogladajcie serce moje wielmi zranionę bo syn
moy mily ktoręgom z ducha swiętę^o poczęła/ij pier-
siami męmi panienstkimi wychowala/oto iuz na krzy-
żu sromotnie vmierá/dla wassęgo zawnienia.Prze-
to prossę wās /similujcie sie dzis nademna smutna
matka/placźcie iego wielkie męki/pospolu semna.O
panno Maria matko syna Bożęgo/prosimy cie przez
vmęczenie iego/racź nam wdzieliz smutku twęgo/
ktorys miala pod krzyżem z syna swęgo Jezusa blo-
goslawionęgo/ijbysmy oplakali vmęczenie iego.

Jezusa milęgo na krzyżu posmięwaniję. Ka: 89

GDy pana Jezusa żołnierze wkrzyżowali/roz-
maijci tam sie s niego nasmięwali. Nápier-
węcy drábi go go strzegh/bo cų (iako swięty Jan w
dziewiatymnasie kapi: pisse) odzienię iego wzia-
ssy/na czworo ie rozdzielili/ij kostki onie miotali/go
sie komu dostac mialo/a to wssytko przykrośz Jezu-
sowi była.O suknia téź iego ktorá była nie ssyta/ale
z wierzchu tkaná/przez wssytko/osobno ugrali mo-
wiając:Niedzielmy iey/ale rzugmy kostkę onię komu

Żywot pana Jezusa Krysta
padnie. Abyśie piśmo napelnilo / które iest piśano w
żalmie dwudziestym iij w siódmym: Rozdzielili sobie
odzieniye moje / a na suknia moje miotali losy.

**Jezusowo nad swa mila matuchna
polutowaniye. Ka: 90**

Mily Jezus gdytał w ciesskich mełach na
krzyżu wisiał / widząc i slyssząc matuchnę
swa gorzko placząc / Bogu oytzu iá polężał rzekaż:
O moy mily oytcze niebieski / widzisz w iakim smut-
ku iest matuchna moia mila / wezrzy iakoz gorzko
placze i wzdycha / aż oto omdlewa. Wszak wieś mi-
ly oytcze / iij iá tylko mám bytż wkrzyżowan / a wssa-
koż ona wssytka semna iest na krzyżu. Dosyż miéy
nalaśkawssy oytcze na wkrzyżowaniu moym / a iéy
Bolesci raczy wliżyz / Boż niemożę na iéy żalosz pa-
trzyż. A możym to wierzyż / iij patrzyż Jezus na
wielkie swé milé matki zasmucenié / mogli mówizż
wielkie lutości sám w sobie. O matuchno moia ná-
mileyssá / iij gdzie teráz są aniolowie / którzy przy mý
narodzeniu śpiéwali: Gdzie pastyrzowie / którzy v ia-
sli byli: Gdzie oni od wschodu słońca trze krolewie
Bogaci / którzy wdziecin / twie mym zdary mie ssu-
kali / a nalázwssy darowali: A gdzie teráz iest ono-
nasse przez trzydzieści iij trzy lata milé opzowaniye /
płk którego sie wejeliło serce twoie / oto teráz to wssyt-
ko weselé / obrocilo sie w wielkie zasmuceniye. O d-
śkopi przeto maluczko odemnie / a żąż tego zapomnie

Alle matuchna zasie mogla ku niemu mowiz. Oglas
day moy m ly synu/ izci nitakiey od ciebie odstępię
niemoge/ przez to cie proszę smiluy sie nadęna smut
na matka niechay tu pod krzyżem vmrę pospolu s
toba/ wssa kemci ia matka twoia a w boga/ bog oto
iuz niemam żadnego ktoby mie pociessyl tys sam
me pociessenyę tylko byl.

Idaz mimo Jezusa nasmięwaniję. Ka: 91

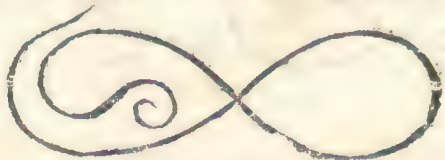
Drudzy sie też w ten czas s niego nasmięwa
li/ y chwile az glowa/ k niemu mowili. O toż
tobie gos sie dzialal krolew. Jestlis ty kry
stus syn boży / z stępi s krzyża/ a rwierzymi tobie.
Se he/ he/ wach go kazys k sciol boży/ a trzecięgo
dnia go zbuduies/ he/ he/ he/ otoż tobie. O pāno cży
stā/ iakis ty tedy smetęk miala/ gdys ty żydy tako
mowiaz slyssala. Drudzy lepał mowili/ A go ten r
czynil/ y krādł cżyli zradzał. A drudzy odpowiedali
iżę zbo yga byl/ a zwo yga ludski. Drudzy mu wraga
li mowiaz: Inssę vzdrowial/ a sam siebie vzdrowi
niemożę/ dufal ci w bōdze / niechay że go wybawi/
thceli. Drudzy lepał mowili. Wach/ to iest/ cżlowie
cę ssalony / bys ty byl syn boży iako s mowil / bog
ociez twoy pomogl ci by.

Giedni slow ktore wymowil pān Je us
wissaz na krzyżu. Ka: 92

Żywot pana Jezusa Chrysta

Milosciny pan Jezus/Barzo ij okrutnie zra-
 niony/ij boleści będaż pełny/widzaż wese-
 lace sie/ ij słyszaż bluzniące krzyżownicy/ ij
 nieprzyjaciele swé. Oto sie nie rozgniewał/ ale pod-
 niozrosły oczy swé ku bogu oytzu/ rzekł siedm słow
 Pierwszé słowo było wielkie doskonałości/gdy z wiel-
 kim głosem modlaż sie za swé krzyżownicy/ ku bogu
 oytzu zawolał. Pierwszé słowo: Oytče mily/odpu-
 ści im/Bóg niewiedza żo działaia. O wielkie miło-
 sierdzie żyd wola vkrzyżuy/ a Jezus wissaz w me-
 łach na krzyżu/ ku bogu oytzu wola: Opuści im
 oytče mily/ Bóg niewiedza żo działaia. O słowo
 wielkie cipliwości/O słowo pełne wssętkie dobroci
 Wola tu święty Biernat: Względni Boże oytče z
 świętego miejsca twégo/ ij z wysokięgo mieszkaniá
 niebieskiego/wezrzy natę naswieszczá modlitwę/ kto-
 ra offiaruje tobie náwyssy biskup nasz/ dziecię twé
 pan nasz Jezus Chrystus/za grzechy bratow swych
 A przeto badz vsmierzon nad wielkoscia złości na-
 ssych. Oto krew brata naszego Abła/wola ku tobie
 z nami zziemie / rzekaż. Oytče odpuści im / Bóg
 niewiedza żo działaia. Wezrzy milosciny oytče/
 na syna twégo/ Ogładáy kto to cirpi / a smiluy sie
 nad tym za kogo cirpi. Raczy prossę cie wezrzetż na
 ręce ij na nogi ięgo zranioné/a odpuści nám grzechy
 które uczynily ręce ij nogi nasze/wspomni Boże oyt-
 cze na rany ij na ciepká mękę twégo milęgo syna/ a
 odpusz miloscinnie wssytki winy grzészne człowie-
 ka. Boć on iest który z wielkie lastki z łona twégo na

ten świat zstąpił/aby nas z meki wieczne wybawił.
W ten czas m ięgl tak odpowiedzieć ię rzekł mu Bog
ocierz. O moy mily synu/ to chcesz/ chcesz ale uż ie
ziemia pozrze/ tak o Datan ię/ Abirona/ abo ięz ogień
spuścze na nie/ a spale ie: albo uż żywo do piekła z
stapia: O d p o w i e d z i a ł b y syn Boży: Nie/ nie mily oyt
cze/ ale odpusci ięm/ Bog niewiedza to czynia. A tu
s tego mozym oględaż wielka pokorę ię cipliwość
naszego mięgo pana/ uż on będaż bieżni vssmagani
ciężkim vkoronowan/ sstaradzie zeplwan ię nasmię
wan/ gwozdzi przetowan/ a wssakoż niezlorzeczy/
ani żada pom/ ty/ ale tego wssytrięgo zabaczyć wssy
modlisie za swę krzyżowniki. Boże oytcze/ odpusci
ięm/ Bog niewiedza to dzialaia. Tymże też glosem
matka ięgo blosławiona/ iakoby z wielkiego snu
ozuciwssy/ głowę swa podniozr ssy/ rzekła ku syno
wi: Co to za glos/ ktorzym teraż slyssala/ ię żali to
glos twoy synu moy mily. O synu moy/ iestli niewo
dziej czynych żydow/ ię twoych krzyżownikow/ w tako
wym smutku ię mece niezapamiętawas/ czemu pic
wę ku matce twę smutne niemowiss: Jużci sa dwa
dni iakos odemnie po lagodnym rozmawianiu od
siedl/ a iesscze glosu twęgo/ aż do tych miast slyssęz
niebylam dostojna.

Łotrowskie s pana Jezusa nasmięwanije. Ka: 53

Ełotrowie ktorzy s nim byli vkrzyżowani
czę z sie s niego nasmięwali/ rzekaz: Jestlis
d u y

Żywot pana Jezu Krysta

ty syn Boży / zbaw sam siebie i nas. Wszakóż ieden
 Dymas umienie / go na prawicy wisiał / widząc iż
 Boga oytca prosi za swé krzyżownicy. Karál towarzi
 ssa swégo z bluznienią rzetąg. Ani sie ty Boga Bojys
 kroyś też iest w tymże potępieniu śmierci iako i on
 a wszakoż nie dla iedné winy / bo my do stoyna me
 kę za nasze zlosci / cierpimy / ale ten niż złego nieuczy
 nil. Obróciwszy se glowa ku Jezusowi iako mogł
 i rzekł s płaczem k niemu: Wspamiętáy na mię mi
 ly panie / gdy przydziesz w krolewsta o twoie. O
 śmierci lotrze i pśad robie takon / a mądrostę: Jezua
 iako lotr wisi podle ciebie / a ty go krolew byż wys
 znawáš / umieraiać go widziś / a natychm / t do
 krolewstwa idz go wierzyś. O zaprawdę dziw
 niemaly / iże w ten czas krystusa krolew i pané lotr
 wyznał na krzyżu / gdy wssyrcy zwoleńcy procz Já
 na od niego uciekli / i zaprzeli sie go na ziemi. A prze
 to święty Ján Słotou / ty / dziwuiąz sie temu lotrowi
 takó mowi. O dziwna wiara i nawroćenie tego lo
 tra / niż niemiał wolného / iedno serce ku wierzeniu /
 a iży k ku Boga wyznawaniu / a wszakoż to wssytko
 go wolné miał / Bogu milemu offiarował / wierząc
 weni serce / i wyznawaiąz go byż Bogiem i krolew
 swym ięzykiem. Jessze niewdziál Jezusa w maies
 stacie siedzacego / iako Pawel święty / aniż z nieba
 mowiacégo / iako Moyses / ale go widział vnieśjo
 nego / i na śmierz potępiónégo / a wszakoż wyznał
 go byż pané i dziedzicem krolewstwa niebieskiego
 Iżos lotrze widział w nim krolewskiego / iedno

krzyż a gwoździe / które są znamiona nie krolowstwie /
 ale lotrowskie. Wiem iżes tego s pisma niewiedzi al
 prorokowes też nieczytał / zawždy s zbijał. Powiedz
 mi przeto iakos sie wždy tego dowiedział / iżes go
 wiernym Bogiem byz poznal / i j vstys go wyznal:
 ten ze doctor sam odpowiedá mowiag: O szczęsny
 lotrze / nie pismo anij też proroktwo tego cie nauczy
 lo / ale słonce sprawiedliwosci / pán Jezus krysztus /
 który podle ciebie wisi al / na dussy twé i j sercu twy
 cie oświecił / i tego cie wssytkiego nauczył. A przeto
 zapomnian sly Jezus iego wssytkich zlosci / rzekl mu
 wtore slowo / które zowiemy obiezanía. Lotrze za
 prawde mowię tobie / dzis semna bedzies w raju.
 O szczęsne obiezanie / žádný s patryarchow anij s
 prorokow tego nigdy nieslychal / go ten lotr vlyssal
 O szczodrobliwosci wielká pana nassęgo Jezu krys
 sta / przymuiag grzészne ku pokucie / bo wiecéy dal
 lotrowi niżli prosil / bo tylko prosil aby nan pamie
 tal w swy krolowstwie / a on iemu dal chwale wiecz
 na. Nierzekl mu / bedzies tylko poscil i tak pokuto
 wal. Nierzekl mu też / poczekáy : ale mu rzekl: Dzis
 bedzies semna w raju / to iest w widzeniu mégo ias
 négo bostwa. A go mogl ten lotr vlysset / vciess
 nieyssego nad to slowo: A czym sobie to zaslužil / i
 mily Jezus takó szczodro cę darzył: nit to ińého nie
 uczynilo / iedno miłosz / wielká która má ku cęlowie
 ku / aby w ty m vřázal i z on niechce iego smierci / anij
 potępienia / ale žádá iego polepszenia i zbawienia.
 Vlyssam sly ty slowa matucha na iego milá / žalobu

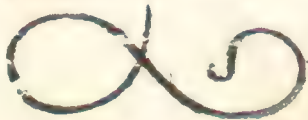

Żywot pana Jezu Krysta

wie ku synowi swému rzekła. Ach mój miły synu/ku
 lotrowi mowisz /dzis semna będziesz w raju/ a ku
 mnie matce swé niechcesz mowisz namnieyszego slo
 wa/ bierziesz s sobą lotra/ a mnie żalobliwa matkę
 komu zostawiasz na ziemi: Biernat święty powie
 da/ iże Stála matka żalosciwą podle krzyża placz
 liwą/ gdy wisiał iey syn na krzyżu. Ktoré duffe lka
 iaza zasmuzona i żalosciwą/ przeffedl mietż boleści
 O iako smutná i wdreżoną była ona błogosławio
 ná matka iedyne go syna. Ktorá plakała i żalowała
 miłosciwą matka gdy widziała/ męki swégo milégo
 syna. etcetera. Stála drżąc/ a iakoby umarła: stála
 podle krzyża/ oblapiaiąc krzyż swégo milégo syna/
 aby boleść iego męki wścizła/ aby zbawienia ro
 dzaju ludzkiego doczekała. Stála/ bo siedzieć niemo
 gla/ bo tam byli żydowie i poganowie/ ktorzy sie nie
 gdy ku krzyżowi przybliżali/ i chodząc i iadając mi
 mo on/ z iezusa sie nasmiéwali. A dla tego stála/ aby
 tym wolniéj bez przestania na swégo milégo syna
 patrzyć mogła/ bo serce iey było na krzyżu zawies
 szone z synem iey miłym. Drugdy sie téż wielmi roz
 rzewniła placząc/ tak iż sie bliżutko ku krzyżowi
 przybliżywossy/ głowę swą podnioswossy wzgórz/ pa
 trzyła na oblicze syna swégo/ tak iż téż krople kr
 wawé na oblicze iey i na odzienié kapaly. Stála
 przeto przy nim/ abowiém go wssytek świat w ten
 czas był opuścił/ apostołowie iego od niego wciekli/
 licemiernicy sniego sie nasmiéwali/ żydowie go blu
 znili/ sama tylko matka miłosierdzia/ wścizala miłosz

i wiare synowi swemu. Jesseże prze to stála/aby sie
 wkázala byz iednáczká miedzy bogiē oytcé/ i nędze
 nymi grzeszaymi. Tenże doktor dalej tu dziewicy
 mowi/ dzimuiarz sie pod krzyżem stanui iey/ i mowi
 tnięy. O panno blogoślawioná/ i gđzies stála/ i zás
 li tylko podle krzyża/ i owssiem iá powiedám iżes
 na krzyżu z swym milym synem wkrzyżowaná/ bo
 wssytki rany które miał syn twoy na swy ciele/ tys
 ie w swym sercu miała. Tamo milá pāno twé serce
 bylo przekłoto/ ciernim wkoronowáno/ sromotnie na
 ugráno/ gwozdzi przebito/ tamo bylo żołci i oztu
 napáwáno/ i rozmaicye wdęcżono. O panno milá/
 i czemuś dla nás na krzyż wstąpiła/ iżby za nás po
 spolu z synem offiarowána. A zali nie dosyż nám
 bylo w twé syna męce/ iżby też i matka miała byz
 wkrzyżowána. O serce boskie miłości/ czemuś sie o
 brocilo w piolum gorzkosci. Patrże na twé serce/ a
 iuż nie serce/ ale tylko mirre a żelż widze. Szukám
 marki bożé/ a nienayduię iedno sliny/ bicié/ a rany/
 bos sie wssytká w to obrociła. O gorzkosci pełná/ i
 gos to wczyniła/ czemuś nās wietssze twé cialo/ które
 bylo pełno swiatłosci i niebieskie słodkosci/ wczyni
 las ie sędem męki i wielkie gorzkosci. O milá pāno
 czemuś nie iest sama w komorce twoie/ i czemuś
 sła tu ssubenicy/ nie iest twoy zwyczáy chędzit na
 to miejsce/ i patrzyż na takowé dzieie. Czemu cie nie
 wsciağnęła sę miezlirośz panica/ ská. Czemu cie nie
 odciağnal strach żeński. Czemu cie nie zdzieli żala
 bzyrkośz okrucieństwa. Czemu cie nie oduiedla

Żywot pana Jezu Chrysta

ganiebnoſz i gruboſz onego mieſzka: Czemu cie nie
odwiodło wielkie wołanie / i wielkoſz ludzi / i za-
dzenie takowe złoſci: Czemu cie nie odwiodła ich
ſzałonoſz: Czemu cie nie odwiodła tłumieſz wielką
diabełſkich ludzi: Tegoſ wſſe niebáczyła miłá pan-
no / Bo ſerce twoje zmienilo ſie było od wielkie boleſci
a iuſz prawie nie było twoje / ale w wdzięczeniu twojego
miłego ſyna / a w ſmierci jego. Niebáczyłaſ ty pan-
no miłá wielkoſci ludu. ale wielkoſz rání. Niedbałaſ
na ciſnienie wielkie tłumieſz / patrz / a na jego okru-
né ſkocie / niedbałaſ wołania / Boſ widziała jego w-
dzęczenie. Niedbałaſ ſmrodu a brzytkoſci / Boſ wi-
działa cieſſkie jego boleſci. O miłá panno wrog ſie
do ſwego przybytku / Bychom iedneé ge dziny ſyna z
matką nie, tracili nie ieſt obyczáy iſzby niewieſcia
twórz takowa ſmiercia vmarła / aniż też miłá pāno
przeciw tobie ſkázanie dāno / ale ſnádz tego ſłyſſeſz
niemoſzeſ / Boſ żaloſci napelniona / a twoje ſerce ieſt
wſſytko w miłce twojego miłego ſyna. Przeto miłá
pāno / gdy ſeſ takó wielmi zranioná / zran t. wa wiel-
ka boleſcia / naſſe twardé ſerca / miłka ſyna twojego /
w naſſym ſercu racz odnowiż ſerce twoje wielmi zra-
nione / z naſſym ſercu raczy zleczyż / iſzbychom s to-
ba twoego ſyna rany noſili / abyſmy od krzyſzania od-
ſtepowali / aliſzbyſmy przod byli zranieni.

Matka ſtoiaż pod krzyſzem z żaloſcia ſie
vſkárża Bogu oytzu. Ka: 94

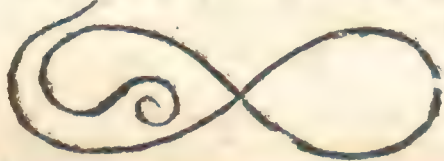

D Anna pod krzyżem stojąc / żadnego pociesze-
 nia nie miała / ku ożywu niebieskiemu mówiła
 niepuszczając oczu od swe^o syna. O niebie-
 ski oycze tys mnie wybrał matka synowi twómu / u
 gdzie tedy jest ona matka / ktorą znalazła: Gdzie twé
 miłosierdzie / któreś wyrzekł przez proroki twóe / użé
 wssytkim smutnym chceś dopomóc miłosierdzim
 twoy / u czemuż ja boleści napelniona: Obezrzy moy
 mily oycze / w któreś nędzy jest dusza moja dla mégo
 namięyszego syna / racz proszę cie wżyz boleści syna
 twógo u mégo / dla dośtoyności iego / a będzie wma-
 nieysza boleść serca mé^o smutné^o / albo tak mié-
 wżemi matkę z synem swym / Boż jedná boleść jest
 nama obciema. Ztatem ku aniolowi mówiła: O an-
 iele Gabryele / gdzie twé jest pozdrowienie / tdys mi
 rzekł: Zdrowas pełna miłości / otom ninie smutku
 pełna u boleści / żadnego nie miała pocieszenia. Te-
 dys mi dobrze oredzie nosił gdys mi rzekł: Pán s to-
 ba / ale dzis nie jest semna / który nie iako pán / ale iako
 lotr jest vmęczon u na krzyżu zawiešson / pamiętaś
 użes mi rzekł tedy: Błogosławionas ty między wsse
 mi niewiaštami / a wssakoż nie jest dzis niewiašta na
 ziemi / która by była napelniona biady u żalosci. Ku
 duchu świętemu mówiła: O pocieszycielu duszny
 duchu święty / twa sprawa u zatmienim / synam bo-
 żego poczęła / u s czyste krwie panienskie iemu cialo
 dała / a wssakoż oto teraz to cialo nášwietšse niepo-
 częśnie u niemiloscimie jest wdrapané / u między lo-
 try zawiešsoné. Potym ku synowi mówiła: O moie

Żywot pana Jezu Krysta

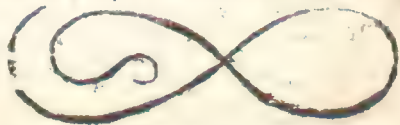
pocieśsenie i wesele / o dziecię moje najsłodkie / Et orz
 ia dziewięć miesięcy w swym żywocie rosła / poro
 dzivossy czystym panienskim mlekiem karmila / na sioy
 lonie pisała / wala / słodko galowała / i mile oblapiała
 A gdzie teraz jest ono twe iasne oblicze / widzenie
 wesołe / oprowadanie mile. A gdzie on dzień gdy mi e
 na lonie galunaz pisała / i o oytzu twym nie
 bieskim s toba słodko rozmawiała / otom teraz już
 wssytkiego strádala. O gorzeż mnie smutné matce /
 już cie teraz widzę zwieltą gorzkoscia vmiéraiącego
 a niemogę dać wspomozienia żadnego. A kto mi to
 dá moy mily synu abych s toba vmarla / i czemu zo
 staie matucha syna: Dczy mi ale moy mily synu te
 lastę abych pospolu s toba vmarla / Bog mi niemoże
 byz niż przykrssiego / ieslibych po tobie żywa zostaz
 miała / Bos ty mnie byl wssytko ocierz i matka / brat
 i siostra / syn mily i obluwienie / rostkossny / chwála
 moia / wssytko me wesele i pocieśsenie. Czoż to jest
 moy mily synu / już dziś żadne go pocieśsenia nie
 nayduie w tobie. O to ty vmiéras / a niż mi nie mo
 wisz / gdzie sie ia obroce i podzieie bez ciebie / tu ko
 mu sie wieccy wiecie. Oto synu moy mily / ieszczem
 bedaż dzieveczka we trzech leciech / wstapilam do
 koscioła / opuścivossy dom rodziny moie / a przeto nie
 mam domu gdzie bych głowę moję sklonila bez cie
 bie. Tyś byl moy ocierz i moie imienie i ochłodze
 nienie / a oto teraz k tobie wolam / a ty nieslyssys. Pod
 trzyżem stoie / a na mnie nie patrzys. A zaś mie już
 moy mily synu zapamiętał : rzecż mi ale go mam

czyniż: Cżemu mie sirota zostawiąs: Bych wżdy
ale od ciebie które słowko vslyssala/ niebyłaby w ta-
kowi smutku dussa moia. O niestocie mnie nędzne
wbogie/ iuż iá nie wżrę więcej pociechy mé. Jezus
mily gdy wżrzał matkę tak płaczącą krwawyma o-
czyma/ rozżaliwossy sie iey rzekł k niey trzecie słowo/
które zoxiemy polegania/ s płaczem wielkim/ a glo-
sem niemalim: Niewiasto/ a nie matko/ By boleśz sie
wietśśa w niey nie mnożyła: Oto syn twoy/ włazaw
ssy kwanim głowy Jana: Potym rzekł ku Janowi:
Jánie/ oto matka twoia. A od oné godziny / wziął
ia zwoleńi za swa matkę.

Panny Marie narzékane. Ka: 95

GDy ty słowa matuchna vslyssala / rzerwno
barzo płakala mowiaz. O Boże oytęże nie-
bieśki/ iako sie to nierowna przemiana stala/ sluge mi
dano za pawa/ za Jezusa Jána/ za syna Bożego/ syna
Sebedeussowego/ za syna dziewięzłego/ syna niewie-
sciego/ stworzenie za stworzyciela/ za syna mégo/ sy-
na rybitrowego / cześnego za wiecznego. Uietory
syn moy który podle mnie stoj zdrowy / ale on go
wisi na krzyżu/ wssytek niemogny/ krwawy i sinialy
iuz vmieraiacy / którego iá więcej żadám vmarle-
go/ niżli tego żywego. Biernat święty mowi tu ku
Jezusowi: O dobry Jezu i cżemus tak przykro mat-
ce twé náslodssie rzekł mowiaz iey/ Niewiasto/ wssa
kox ona iest matuchna twoia/ która cie słodko kars

Żywot anapezu Kryjsta

miła/ij s pilnoscia wychowala. Sam ze na to odpo-
wieda/ijz w ten czas niebylo tam miesza slodkiego
mowienia/ij matczynego umienia pomienienia/bo
mnamam ije by byl pan Jezus mowil k niey w ten
czas n'ciało lagodno/serce by sie dziewicze bylo od
smutku rospadlo. O iako barzo serce dziewicze od
Bolesci tedy bylo zranione/ kto to moze wypowie-
dziez: niewiem/iedno ona sama/ albo ten komu by
to obiawiz raczyla. Mozemy temu dobrze wie-
rzyz/ijz tedy mogla mowiz. O matki wezrzycie
dzis na moie sirogtwo/bo m ojtadala iuże wssytkie
go mego pocieszenia. Apostolowie ij wssytcy przya-
ciele odemnie vciekli/ zadnego nie mam kto by mie
wspomogl. Widze syna mego zranionego/ pelnego
ran/a niemoge ich zwięzaz. Widze krewna na oblicze
iego plynaz/a dosiadz niemoge/ijzbych ia otarla.
Widze go placzace dła wielkie Bolesci/ a pocieszyz
go niemoge. Jezus mily widza dła Bolesci tak bar-
zo matkę smutna/ wielmi byl dła nie zranion na ser-
cu zaloscia niewymowna.

Słońca zamienie. Ka: 95

Od ssoście godziny / aże do dziewiaté / ciem-
nosci stały sie po wssytkiem swiecie/bo słoń-
ce nad przyrodzenie środ dnia sie zamilo/ wkaz-
iaz ijz swym obyczajem pana swęgo meki/ij okrut-
ne śmierci plakało. Powietrze sie też zasmucilo/opo-
ki sie padaly/zo pana swęgo zalowały/ziemia wez-

brząła iakoby sie msciz trzywdy pana swęo chciała.
 Tylko iako swięty Jeronim mowi sam człowiek
 nad opoki twarossy/ nad groby smrodliwssy/ nad
 ziemię cięssy/ swęgo pana nie żaluie/ którego on tak
 barzo vmilował/ iż dla niego na swiecie będąz/ su
 żyl i przagował/ aby on s nim wiecznie królował.
 Cirmiowa koronę nosil/ aby go w niebie wkorono
 wwał. Krew swa najswiętsza rozlál/ aby go z swy mis
 lym oytcem zjednal. Zaslona też koscielná/ która by
 la między korem/ a między ciałem/ w ten czas na
 dwoie sie rozzerwala/ znamionuiąz wpád żydow
 skiego królestwa/ i dokonanie staręgo zakonu. Je
 zus tedy wielka boleść i mękę ciępiál/ przeto żalob
 liwym glossem/ cż wartę słowo które było i skarz
 niá/ żalował: Heli/ Heli/ lamazabatani/ to iest Boże
 moy/ Boże moy/ i cżemus mie opuścil: zusa bez kto
 zęgo wspomóżenia i miłosierdzia. Ratonie sie s te
 go nasmięwali rzekaz: Heliassa wolá ten/ patrzáy
 my przydzili tu Heliass seymowaz go. Ale matka
 rozumiala tym słowom i rzekla: O moy mily synu/
 dziruie sie iżes opuścżon od boga oytza/ a rzekw
 ssy to/ za märtwé na ziemię padla. Przy miéy teze ta
 mo panie stály/ i ty teez syna iey wielmi żalowały.
 Jezus w ten czas dla bolu silného pragnal podług
 przyrodzenia/ bo wssytká krew s niego byla wyto
 cżona/ i tez pragnal rodzaju człowieka zbarwie
 niá/ przeto glossem wielkim zawolál/ piatę słowo/ kto
 ré zowiemy wielkie żądze albo miłości rzekaz/ Pra
 gne/ a ssedssy ieden wziál gępkę/ i napelnil ja ogzu

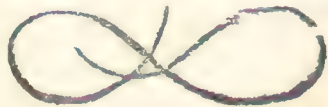

Żywot pana Jezu Krysta

z żołąca/obłożywossy Izopem i mirra/ato uczynił
dla wietsze przykrosci/i włożywossy na trzcinę/podal
mu piż. A Jezus wkuśwossy one gorzkości/niechciał
daley piż. Przytę święty Biernat tu mowi. O dżiw
na rzecz naszego zbawiciela/iż on wissaz na krzyżu
wiele ran/wiele mał i boleści ciała / iako koronę
w głowie/w rękę i w nogach gwoździe/ a wssat oż
o mece milczy niewola/ boleści/ ale pragnę. A czego
mily panie pragniesz/wssakes ty ochłodzenie łoda
tę wssytkich pragnacych/i maciza winniz chłodza
cych: Odpowieda tenże doktor: Pragnę/ nie wina/
ani ktoręgo drogięgo picia ale ludzkie zbawienia/
i wssytkich grzessnych nawrocenia / aby od grzes
chow przestali/ a szami swęgo serza mie napojili/
placzaz za moie cięssa meke / i za swoje grzechy.
Pragnę tu tobie moy mily oytče / abys sie inż nad
grzessnymi smilował/gnięw twoy im odpuscil/a tu
swę lasce przyial. Pragnę k wam oytzowie swięci/
abyście swiatlosz dawno zadana ogladali. O iaka
boleścia serce dziewicze w ten czas bylo zięte/ gdy
slyssala syna wolaiacego/pragnę. Mogla tedy wy
lewaiaz obfite slyz mowiz: O wssytko stworzenie
niebo i ziemia/dziwuycie sie mece syna meo/iż ten
ktory moza swęgo bostwa nasyzá anioly/opatrzo
scia karmi ptaki/ryby zwierzeta/ i wssytkim ludziom
swa dobrocia ztadza potrzeby żywota/a teraz sám
pragnie. Já nędzna niemám ni iedne skornpy w kto
re bych mu mogla podaz iednę kropie wody. Teraz
pragnacemu niemoge podaz napiz sie mu wody/

ktoręgom gdy iessęże był maly, kár milam go swym
 pierśami/oto teraz od iessężesnych żydow napo-
 ion ogtu ij zolci. A to przeto ci przetęci żydowie w-
 czynili/bo iuż był wssędy wciępił/ wyiawssy iężyk/
 vsta ij nozdżę. A przeto podali i mu zolę zarážaia-
 za gorzkim smakiem ij smrodem iego iężyk vsta ij
 ij nozdżę. Jezus iuż na każdym człontu zmęczony/
 widząc iuż wssytko go onym prorokowano / iuż sie
 było spelnilo/ rzęki sfośc słowo/ ktorę zowiemy na-
 pelnienia: Napelnilo sie iest iuż wssytko/ guss gom
 mál czynię za odkupienie człowieczę/ ij spelnila sie
 oytzowska wola/ synowska służba/ prorocká wiescz-
 ba/ ij swiętych żadzá/ iakoby tak mily Jezus chciał
 rzęć: O oytče moy mily/ iuż sie spelnilo poslussen-
 stwo moje/ ij wola twoia/ ij wssytko to go kolwie zá-
 leżalo na ludstwie 3Bawienie ij odkupienie/ ij go było
 obiegano oytzom w starym zakonie. Czo mi iessęże
 więcej kážęs wdzialaę moy mily oytče: O tociem
 zawżdy gotow go iedno kážęs wdzialaę/ to iessęże
 wdzialám. Buog ociez mogli mu odpowiedzięć: O
 namileyssy synu/ dobrzes wssytko sprawil/ dla cze-
 gom cie na swiat zesłál. Przeto niechę aby iuż wię-
 cę ciępił/ ale podz iuż w chwale twoię/ na prawice
 moię. Żatym głowkę ku matuchnie své sklonil/ iako
 by iey chciał rzęć: O matuchno moia namileyssá/
 przed cięsska boleścią tobie ninie słowy odpowie-
 dzięć niemoge/ wssękoż na znamie iżem wdzięczę
 posługi twę/ głowkę kę sie sklaniam / dziękuię ci
 za wssytki dobrodzieystwa/ ktoręs mi w mym czło-

Żywot pana Jezu Krysta

wiecznościwie czyniła/ A tak głowę nakłoniwszy/ 3/
 Bieriał się ku śmierci/ i jiał więcej mdleć/ Głednierz i
 Boleć/ i j zawołał nad ludzkie przyrodzenie wielkim
 głosem i gorzkim płaczem/ siódme a ostatnie słowo
 Ojczy w ręce twoje poleżam duszę moję. Na ty
 słowa iako mówia niektórzy nabożni: Pán Jezus
 głowę swą nieś to podniósł wzgórz/ a skoro ie wy-
 morwił / zaśie natychmiast iá ku matce sklonił / i
 wypuścił duszę swą nąświetską / tak iż dusza s cia-
 lem się rozdzieliła/ Ale Bóstwo nieostało/ ani dusze
 ani ciała/ ale z obojma było. W ten czas duszny nie-
 przyjaciel Był przy śmierci Jezusa milęgo/ a słysząc
 iż on wssytko skromnie cierpi nie przekliná ani zło-
 rzeczy/ ale Bogu oytzu dusze s płaczem poleża/ do-
 piro poznał iż on był wierny syn boży. Iáło żalo-
 waż iż nán żydy pobudził/ Bo oycę świętę już ostrá-
 cił musil. Przeto z wielkim hukiem i krzykiem zesto-
 miony do piekła poleżał i złym duchem to opo-
 wiedział. O iaká żalostí była matuchnie iego ną-
 świętsz widzieć syná iáka swęgo w takowéj męce
 schodził z swiata/ płacząc/ wolać/ i gębnie v-
 miéraić. Bo w ten czas gdy pobáczyła iże iey syn
 już vmarł/ poruśly się w nię wssytki wnetrznosci/
 i wędzwały iey członki i kości. A iako święty Anzel-
 mus morwi/ i iussy nabożni mówia/ iż nąświetská
 panna/ táká w ten czas boleścia była zięta/ iż się by-
 la stála iako vmarlá/ a to dla te° iż już przez śmierć
 od swęgo milęgo syna była opuszczona/ ktorego ona
 iednégo miała. Daleko więcej smutek tam miała/

niz g
 to ja
 moy
 med
 peln
 wál
 wan
 tuy
 tien
 lego
 sie c
 pók
 pan
 mi i
 wa
 iego
 gor
 né r
 wá
 wż
 cza
 cze
 bie
 dzi
 no
 téz
 ma
 vp
 na

niż gdy go pod krzyżem wpadał widział / a przez
 to żalobliwym i płaczliwym głosem rzekła: O synu
 mój miły / i żmija na to cie porodziła / iżbych cie
 między dwiema lotroma krzyżowanego i rąn na-
 pełnionego widziała: O synu mój miły / którego ch-
 wala aniołowie / głowę trzymając cierniem wtcono-
 wana / i do mozgu zraniona. O ojcze wieczny / lu-
 tuj się dziś nademną smutną matką / przykaj wszyst-
 kiemu stworzeniu / niechaj polutuje męki twego mi-
 łego syna seimna. O anielecy duchowie / wziawszy na
 się ciała płaczcie / bo o wás tak pisało: Aniołowie
 półkoia wiecznego / będą gorzko płakali czasu męki
 pana swego. O wszystko stworzenie któreś jest na zie-
 mi i na niebie / płaczcie dziś śmierci stworzyciela
 waszego / a nawicęcy wy ludzie rozumni goście na
 iego wyobrażenie stworzeni / boż on wás przez swa
 gorzka śmierć miłosierdzie odkupił / i od męki wiecz-
 né wybawił / śmierć na krzyżu wissząc podiał / aby
 wás z niedzi tu weselu / z płaczem tu wieczné chwale
 wziął. O boż się widzi iako też wielko bolał w ten
 czas on miłośnik Boży Ján święty / który czasu wie-
 czerze poczytnal dziwne rzeczy / i tajemnice nie-
 biekie na iego świętych piersiach zasnawszy. Czo
 działała ona gna i nabożna Magdaléna / która v
 nog iego grzechow swych odpuszczenie znalazła. Co
 też ony słachetné panie siostrzyce dziewice Marié
 matki Boże działały / mnimám iż niektóre na ziemię
 wpadały / drugie dobrodzieystwa iego spominając
 narzekały / drugie rękoma łamały. Drugie od smut-

Żywot pana Jezus Krysta

Ku mówią niemogły / iedno tylko poglądaiąc na pa
na swęgo już vmarłego płakaly.

Setnikowo nawrocenię. Ka: 97

Widząc to setnik i ci z nim byli / iże Je
zus z w. elkim wolaniem / nad ludskie domni
manie / ducha bogu oytzu polęga / widząc też dże
nię ziemię i iję wielkie guda / ial sie wielmi bąz i
chwaliz milego boga rzeķaz: Zaprawdę to syn bo
ży byl. Takież lud pospolity to widząc mówili / za
luiaż iego śmierci / a na znamie tego / wżazaiąc sie
do domu bili w pierś sweę. Druzdy lepał w. dżaz
iż Jezusa naugraważ niemoga / bo już byl vmarł /
z matuchny iego ieli sie nasmięważ rzeķaz: Maria
weżrzy ono twoy syn vmarł / a wssať zoglądaiący
ieśli trzecięgo dnia zmártwy wstanie.

Plačż dziewice Marię matki bożę. Ka: 98

3 Wdowie gdy już Jezusa vmarłego odesłli /
tedy panna czyścā dla silnego smutku pod
krzyżem padła / iakoby vmarła. Żatym maluczko o
trzechwiarossy / wstāwossy chciała sie dotknaz swęgo
syna / a leniemogła. Przeto krewna na ziemi iela galo
waz i zbieraż / krzyż też iela oblapiaż / aż sie Była
barzo skrwawila / i dla smutku placzaż gorzko / czę
sto na ziemię vpādala / podnossaz bez przestania o
cży placzliwē na Jezusa vmarłego / między lotry za

wieffnego / i ydowoffytkich wzgardzonego. Byly
 też tam w ten czas niewiaſty ſtojące zdaleka / koroce
 naſładowały Jeſuſa z Gal-lee ſłużącemu / między
 koroemi była Maria Magdalena, Maria Jakobo-
 wa / i matka ſynow Sebedeuſſowych. Ty wzrząwo-
 ſſy zdaleka / we zbroji ydace z miarſta ku łamanu go-
 leni lotrocoſkich / aby rychley vmarli / aby byli dla
 dnia ſwiętego tym rychley pogrzebieni / bo on dzień
 był wielki. A dla tego proſili Pilata żydowie / aby im
 dopuſcil polamać lędziewie i ych nogi / aby byli ziemi
 A dopuſcil Pilat. A ony to wzrząwoſſy / zlećwoſſy ſie
 woſſytcy / Marię powiedzieli. Maria gdy to wſly-
 ſſała / ſ płaczem wielkim ku ſynowi rzekła. O moy
 hamiłeyſſy ſynu / czemuż ſie zaſie ci wrażaia / bo ch-
 ba tobie ieſſeżę weżyniż / ia minimala aby ſie naſycili
 iże cie vmorzyli. Ale iako widzę iże i vmarłego cie
 przeſładnia / i rzekła dalej z wielkim płaczem: O moy
 hamiłeyſſy ſynaczkę / bo mam weżyniż: niewiém / o-
 bronisz cie (iako i pierwey) z ych reku niemogę. Ale
 wiém bo weżynię / ſtanę v nog twych ſwiętych / pro-
 ſsz o y tga twęgo / aby ráczyl zmiękczyć ſerca tych
 korozy yda ku rozmnożeniu ſmutku mego / a chęta
 radnię v mżet pod nogami ſynaczkę ſwego / ſia-
 dla v krzyża. A ony przyſli z rozniewaniem / wzrzą-
 woſſy lotry żywe na krzyżu polámali w nich koſci / i
 rzucili w dol. Potym wrócili ſie ku panu Jeſuſowi.
 A nowa żaloſt i y boiażni przypadła matuchnie mi-
 roſciwé / minimalaciem by takież ſynowi ieſy weżyniż
 mieł / niewiedząc bo czyniż / przed nimi poſłętna

Żywot pana Jezu Krysta

a raczki słożywssy/glosem omieniałym placząc rze-
wno k nim mowila: O moji mili braciśkowie/ prze-
nawyszego boga potornie was proste/ nie raczcie
gwałtu czynić więcej synowi memu niewinnemu/
namileyssemu/iaciem iest matka iego smutna/ i ja-
losci pełna/ acz śniedz on widział sie wambyz prze-
ciwny w czym użci ymarl od wassych rąk więcej
niż godzina/mieycie dosyż na tym/ bog ocierz racz-
to wam odpusciz/ i iá wam odpuszczám. Gdy mte
ze żadnému z was nit złego nieuczynila/proste po-
tornie/nielamcie kosci mego milego synaczka. Jan
tez i Magdalena/i ony tne panie/placząc prosili
aby nog Jezusowi Nielamali. ..

Modlitwa.

O namiloscivssy panie Jezu Kryste/ ienżeo
dlá mnie na krzyżu podniesion/ a tak od ziemie po-
wysson byz raczyles. Dáy mi proste/ cie mily panie/
od żadz ziemskich podniesienię / i tēz vmysem w
niebiesiech powyszenie Amen.

Jezosowi wlocznia Boż iego
otworzono. Ka: 96

Eden tedy z żołnierzow/ iymieniē Dlugos/
niedbajac placzu ani prozby potornie panny Ma-
rie/matuchny boleściwē/zufale pochwycil drzewce
a vgodziwssy tu sercu przez náprawę towarzyssow

z rze
/ prze
czcie
emni
y za
prze
ięcey
racz
ym te
ę po
Ján
rosili

denżeo
te po
paniel
em w

igosa
Mia
zewce
yflow

Żywot pana Jezu Krysta

swych/Bo sám Był ślepy/otworzył wlocznia Bóg Je-
zusa miłego/ij przeraził serce iego/ s któregoż krew
na nasse odkupienie/ij woda na grzechow nassych
omycie/obficie wypłynęła / a iedna kropia gorząca
ciekaż po oścziepie/ dotknęła sie oczu iego / ij przez
rzął ij wwierzył w pana Jezusa. Potym oświęcił sie
ij męczennikiem został. Matucha tedy od smutku
na ziemię wpadła/ij niemogła rzecż ij przemowić ża-
dnego słowa. Ale Ján święty śmieie rzekł k nim. O
mężowie okrutni a nielutościwi/ij czemu takowe o-
krucienstwo nad umarły ciałem działacie: Czemu
sie nie śmiliwiecie nad tą śmiertną pania: Jużescie sie
go dosyż namęczyły/ij wassę złości dosyż nad nim
wypelnili/ij dżcie już precż/słożymyż my tu cialo bez
wás iako możemy / a pochowamy. Żydowie gdy
od niego odesli/iego miłośnicy acż przy nim zostali
wssakoż niemogli ij niesmieli bez dozwolenia Pilá-
towego/ a też niemieli w czym by go pochowali.
Przeto matucha spłaczem sie oto Bogu oytzu mo-
dlila. A pobudził buog Jozefa ij Klódema/ iże w-
ziawssy odpuszczenie od Piláta/przysli z naczymim
iżby go sieli/ij z maszczami go by go pomazali.

Modlitwa.

Błogosławiony królu wieczné chwały pa-
nie Jezu Kryste/Bawicielu ij odkupicielu grzesné
go czławieka. Tobie czynię dzieki niesmiertelne/ ien-
żes dzis dla mnie na oltárzu krzyża świętego/ mie/

dzy lotry postawiony/Bogu oytzu offiarowan byt
 raczyles/gdzie Bóg twee nąświetsze milosci wloczy
 nia (aze ku rozkroieniu serca) nieluto sciwie jest ot
 worzon/s krotęgo wyplynęła krew pospolu z woda
 ku odpuszczeniu grzechow naszych. Racz y też milo
 sciwy panie Jezu serce mé zraniz/Bolescias meki twe
 użębych wylęwał krawawę szły moje/ a potym przez
 zasluge twe meki niewinne/dostapil bych z onym lo
 trem na prawicy twe wissacym/ grzechow odpuszc
 zeniá/ij w chwale twe na wieki krolowania Amen.

Jezusa milęgo w niessporna godzinę
 s krzyżaseymowania. Ka: 100

Matuchna Bożá po odesciu onych żołnierzom
 przystapivssy ku krzyżu, myśli radzaz sie ia
 koby słożyła cialo s krzyża swęgo nąmileyssęgo sy
 na/a ono trudno/Bo mocy niedostaie/nączyniá nie
 masz/odidz go tak nie smie / anij chce dla milosci
 wielkie/a tako radzaz sie to by s tym dzialaz miala
 ij pozrzala ku miastu/alisci druga rota niemala knim
 sie z miasta przyblizá/niosaz nączynie ku seymowa
 niu ciala godné/ij sto libz mirry ij aloes ku pomaza
 niu ciala przenaswietszego Jezusa milęgo. A ci byli
 Wyłodem cżlowiek bogaty/ a Jozeff z Aromatyie/
 rotmistrz nączelny ij wzięty między ludzmi/zwoles
 nicy tajemni pana Jezusowi ij sludzy nábożni. Ma
 tuchna gdy ie vzrzala/ wielce sie zasmucila/ Bo ijch
 zdaleka poznaz niemogla. Przeto zżaloscia mowila
 O Boże oytcze/ ij to lepak dopuscisz chcesz na syna
 f ij

twógo i na matuchnę iego: Żartym Ján przedko w
stał/ i pilnie poglądał/ poznal ktorzy byli/ i opo
wiedzial to Marij. Dslyssawssy to maria/ z wielkim
placzem tako rzekla: Błogosławioneć imię Boga
wiecznego/ ktorzy w nasze nędzy wżyczą nam wspo

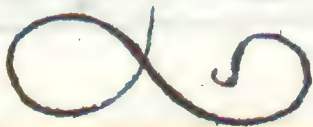
możenia swégo. Poty
rzekla też ku Jánowi:
Moy mily synu / bież
rychło przeciw iym/ a
przyimi ié nábożnie /
prossaz pomocy ich mi
losci. Powstawssy Ján
i bieżał opodál od krzy
ża / i przywital ié pla
czaz gorzko. A malucz
ko tam iakoby odetch
nawssy/ possli bliżey ku
krzyżowi/ pytaiaz Ján
na kto by tam byl przy
pánie v krzyża/ sa li też
tam zwolenicy: Powie

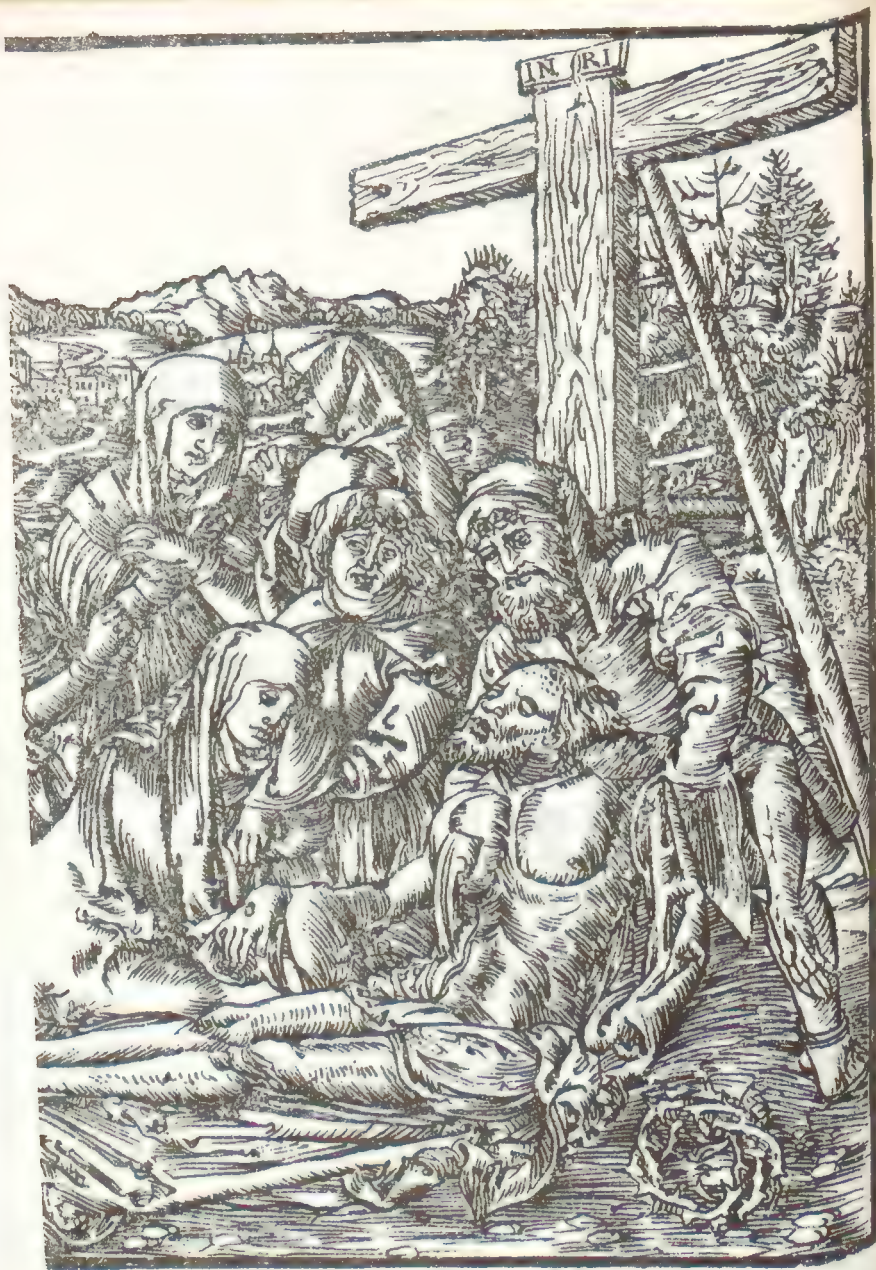
dział Ján o paniách które tam byly/ bo o zwoleni
koch nitż nie wiedział gdzie by sie podzieli. A gdy sie
ku miejscu bliżey przybliżyli/ s konij swych zsiedli/ a
pokleknawssy uczynili częstz boska ciału świętemu.
A wstaawssy z onego miejsca/ pieśki pogliewie sli/ i
nábożnie panne smutna pozdrowili/ A tak placzaz/
panne Maria ciessaz/ niemala chwile podług czasu
przemieszkali. Potym rzekla iym panna náświētśśa:

O wierni wyznawacze i zwolnicy Boga wiernie
go/dziekuje nad najwyższe wasze dostojności s tato-
wé pilności ku synu mému / ktoryż was obu nassę-
nię u miłował / raczcie mi wierzyć / iż takoby mi
nowe słonce wessło / gdym od Jana slyssala przybli-
żenię wasze / Bo wssyrcy niewiedzieliśmy gosiny po-
czay mieli / pán Bog badz wám od plata wasza. Onij
zasie morwili: Gospodze wielebna wssytkim sercem
zaluieiny tego go sie twému synowi i tobie milá
pamio przygodzilo / by to byg moglo / odiełibysmy
go byli / ale wielkie mocy sprzeciwieliśmy sieniemo-
gli. A gdysiny tego wdzialaz niesinieli ani mogli / to
go możemy mistrzowi nassemu milemu teraz pasła
żemy / Bo mamy odpuszczenie od starosty / aby chiny
go sieli i pochowali. A wstawssy / drabiny ku obu
wału przystawili / aby iezusa sieli. Ku prawe ręce Jo-
zef wstapil / a s praga wielka gwozdz miasy wybil
Ułkodem ku lewe ręce sie rzucil / ktora odbrossy / ku
nogám sie przybliżył. Matuchna raczki wznosiła /
riaz go chciala / ale Jozef cialo podiał w poly i ob-
lapil / aż Ułkodem z nog gwozdz wybil. Kęta prawá
nadol wiśiala / ku téy matuchna nábożnie przysta-
pila / a oblicze své na nie položyla / oględuiaz / szami
cięssimi omiwoala. A tak Jozef z Ułkodem / le-
guchno cialo iego nassę / i z wielka uczynowoscia
spuscili / aby ciala iego nieharussyli / potym go s plas-
czem na przesćieradlo položyli.

Smutek panny Marie. Ra: 101

f iij

h
h
h
t
d
o
i
p
l
z
z
c
g
c
m
i
m
z
e
r
o
n
g
h
e
v
z

Jezusa gody już s krzyża sili/ matucha na ie-
go smutná natychmiast się ku niemu rzuciła
tedyż go obłapila/ z głowy koronę wyrywała
i tarcie s nię wybięrała/ liczkę/ wsta/ pogalowała/
i szami obłéwiała/ omywała/ włosom oberwany
i brodzie i obliczu zbitému/ i ińszym członkom zbi-
tym/ barzo się dziwoowała/ i już w nich zmienienie wi-
działa/ każdy p płaczem pogalowała/ i nad każdym
osobné narzekanie wdziałala. Poty się k rżemiu przy-
iaciele rzucili/ wielki płacz nad nim uczynili/ Ján
piersi pogalował/ p których boska mądrość cżytpał/
szami ię obłéwał. Magdaléna nogi obłapila/ i iako
zwykła z dawała szami ię winywała/ o których grze-
chow swych odpuszczenie wzilec. Tamo wszyscy
gorzko płakali/ bo Jezusa barzo milowali. Po malec
chwili/ Jozeff prosił panny Marię/ aby dopuściła
ciało sprawić ku pogrzebu. Ona tego rzekwno od-
mawiała mówiąc. Mój miły przyjacielu/ niech cię y
że iещe pogrześ ciala syna mégo/ żeg się go pi-
wcy naniłiś vmarłego/ gdy niemogę mieć żywé
albo mie włoż w grob wedle iego. Tu pilnie zaśie w
ręku/ w nogach/ i w boku rany oglądaie/ i już tę/ i już
onę białie/ drugi ráz głowę zranioną/ brode ober-
waną/ twarz oskaradzoną/ ssyie zbita/ wssy wycia-
gnionę/ pierśi rozdęte i s tmaxionę/ oczy zartworzo-
né. A taka żalost tam miała/ i już niemoże byz wymo-
wiona. Potym Ján iako opiekun/ rzekł ku Marij.
O matucho laśkawá/ racz w tym posłuchaz Jo-
zessa i Łukodéina/ oto wieczor iest/ dáy miejsce/ aby

Żywot pana Jezu Chrysta

ciało maszczami pomazali/a pomazawssy w grob w
 lożyli. Maty słowa pana potorna będąc w dzieczna
 takowego opiekuńca/któremu była poleżona/iako ro
 stopna i posłuszną tego dalej nieodmawiała. A
 tak natychmiast jednę drogię maszc wzieli/drudzy
 tego omywali/i pięknie ocięrali/poty drogiemi ma
 szczami mazali. Matka od głowy nie odstępowala/
 ale w refu wstawno ia miała. Magdaléna nogi za
 luiarz mowila: Prossę was mechay iá ty naswieszc
 nogi/v ktorychem grzechom odpuszczenié wzięla/
 sama pomazę/i dopuscili iey tego. Tu ona widząc
 nogi wżranioné i skrwawioné/szami gorzkimi omy
 wala/i maszcia mazala/żaluiarz už nie sama swoy ná
 kladem ciała Jezusowe^o pomazala. Jezus miły aby
 ié pocieszył/iakoby nie zraniony tak sie uczynił. Gdy
 pana Jezusowo ciało pomazali placząc/na matuch
 nę to będzie czyniąc poglądali/ Ale matuchna Bożą
 niemogąc sie napatezys swého synaczka/na oblicze
 iego padwssy rzewnym glosem mowila: O synu
 moy ná mileyssy / tu cie dzia smutná dzierzę matre
 wého ktorému wesele piastowała żywego: O moy
 synaczku ná mileyssy/ktorys wiele dobre^o poczynił/
 nitogos nigdy niezasinugał ani zastaral/czemużes
 iako lotr zabie i vmarl/a w tym ci ocieg twoy nie
 rączyl dag wspomozenia/dla ludskiego wybawie
 nia: O synu moy miły/odłączyles sie od matki two
 przez śmierz krzyżowa/racž prossę cie dopuscisz żez
 mie wlozż w grob s toba/bo niewiē moy miły synu
 iako iá mám byż żywa bez ciebie/przeto bych rada

s toba pospolu w grobie byla. Potym obrociały
 sie ku swym przyiacielom mowila. Smiluycie sie/
 smiluycie sie nademna wy przyiaciele mili/nieodey-
 muycie go iesscze odemnie/ użbyście go pogrzebli/
 proszę was niechaj już tu vmrę przy nim/abych nie
 byla żywa po nim/ Czego iestli uczynię niechciecie/
 mnie s nim pospolu pogrzebcie/ uż iakom go nosila
 żywego/ niechaj będę mierz w grobie vmarłego. A
 tak narzekaiaż szlami oblicze iego krwia spiekleć o-
 mywala/ uż zawicim swe glowy ocierala. A gdy tak
 dlugo matuchna nad synem plakala/ aż nog sie przy-
 blizala/ ieli iey wssytcy prosia/ aby rylcy Jezusa do
 grobu doniesli uż pochowali. Ona gdy to vsslyssala/
 pozalowawssy go/ k temu przyzwolila.

Modlitwa.

Jezu namilosierdzieyssy / ienżes dla mnie/
 człowieka grzesznego na krzyżu racył vmrzyć/ a od
 Jozefa uż Nykodemu pkrzyża siety/ drogimi mascia-
 mi pomazany/ w przescieradlo biale wwiniony byt
 racyles. Day mi proszę cie abych z oltarza swięte-
 twego/ iako s krzyża swiętego cialo twoie prawdzi-
 we uż żywe/ w swiatosci dostojnie przyiat/ toż na-
 swietssę cialo masciami gnot pomazat/ uż też czy-
 łtym sercē uż ciałem vstawicznie zachowawat Amē

Jezusa milęgo do grobu prowadzenie/
 uż w grob wlozenie. Ka: 102

Żywot pana Jezu Krysta

Otym wedle obyczaju żydowskięgo w prze-
scięradło Jezusa wwineli/ głowkę ij oczy ie-
mu zakryli/ z nabożennstwem to czynili/ An-
ieli iemu obchod spiewali. Tedy sama matuchna
mdlá iako mogła głowkę nosila/ Magdalena nogi/
Ján/ Jozeff/ ij Nikodem przodek ciała wziali/ iako

możnieyszy/ a tu grobu
s płaczem ij z nabożeń-
stwem/ wpádaiąz/ od-
krzyża s procesyia pro-
wadzili iżyby go pogrze-
bli. A gdy go s takow-
ą żaloscia pochowali/ led-
wy matuchnę od gro-
bu oderwali. Ján pro-
sil marie rzekaz: O ma-
tuchno moia/ iużci sie
nogz przybliżá/ nie iest
bezpieczno nám tu zo-
staż/ a przeto prośse twe
miłości/ podźmy iuż do
miasta zo rychléy. Kto

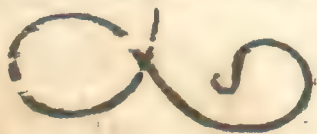
remu ona oblapiaiąz grob z wielką żądzą płacząz
rzekła: Tu vmrę z synem moim/ A pogalowaóssy
grob wzdychaiąz ij lkaiaz/ obezrzáóssy sie tu Ma-
gdalénie ij tu ińssym niewiaścám rzekła. Gdzie mie
chcecie powieśz/ domuż niemám aniż rodziny/ aniż
syna/ aniż ktoręgo przyiáciela/ bom wssytko dobrec
straciła dzisieysse^o dnia. Takó barzo była zemdlona

ijże sa-
wied-
a przy-
ieśc-
na sm-
Poz-
był d-
mego-
iako-
trá-
ná-
go d-
trw-
a id-
pie r-
częst-
żalo-
byw-
W-
ięy i-
żalo-
spra-
wiel-
tuz-
wie-
Mly-
le-
był-
ięy

iże sama stąg niemogła/a przeto Ján i magdaléna
 wiedli iá po pochowaniu ciała syna iey od grobu/
 a przyssedossy ku krzyżu potleknęła i chwálila go/bo
 iessze stál krzyż podniesiony/a widząc go krwia sy
 na swęgo potropiony/ze szami pozdrowila rzekaz:
 Pozdrowion bądź nádrossy krzyżu swięty /ktorys
 był dostoién nosiz krola niebieskiego / i pana syna
 mégo. Pozdrowion bądź krzyżu/krwia syna mégo/
 iako zlotem/drogim kamieniem i perlami iestes o
 krásson: O słodkie drzewo/ tys nosilo brzemię prze
 náslodssę/cialo z bóstwem złączone/ tys sám był te
 go dostoiyny nosiz odkupienia skarbu / náswiętssa
 krwia przelány. A rzekossy to/do domu sie wrázala
 a idaz po drodze tego patrzala/aby ktora krwie kro
 pię wzrzala/tedy wnet żalowała. Idaz ku miastu/
 często krotz sie ku grobu zasie patrzaz obrażala,dla
 żalosci i wielkiego milowania swęgo syna/bo tam o
 bywaia oczy gdzie miłostz/gdzie skarb/tam serce.
 W Jeruzalem gdy s nią iuz wchodzili/ludzie placz
 iey wsslyssáwssy/wssytcy żaluiąz iey/mowili: O toz
 żalobliwa matka ktorec syn dzis tak okrutnie i nie
 sprawiedliwie iest zawiesson na krzyżu. O iako sie
 wielká krzywda tey panie i iey synowi dzis w Je
 ruzalem stala/iednégo syna miała/ i tego marnie z
 wielką boleścią dzis strádala. Niektorec téz panie
 sly za nią placzaz/bo iey boleść/działala inssym bo
 leść/ i placz iey/ i né pobudzał ku placzu. A gdy iuz
 byli posred miasta/ Jozeff mowil ko marij/ prossaz
 iey aby sła na pokoy wieszkaz do iego domu/ gdy z

Żywot pana Jezu Krysta

niemiala swęgo domu. Ale Nylodem mowil/nię pa
nie Jozefie/lepię ci sie ię doſtoynofci ſkloniz ku
mnie w dom duchowny/dla ię więſſę doſtoyno
ſci. Tedy Maria Magdalęna ſ placzem rzęka: Pa
nowie moij ij bracia milij/iąg mām matkę niez mi
ſtrza męgo/ij do domu ia przyiaz/a tam doſyż wcz
liwie będzie ſtąg/bo to powinna panu ij miſtrzo
wi męmu/więcęy niżli ktory z wās / bo mi grzechy
odpuſcil/ij brata mi ſkrzęſil. Matka wſſelkiego miło
ſi ęrdzia/bacząc to go ię mowiono/nikomu nie od
powiedziała/ale na Jana wzgladnawſſy rzęka: Mi
ly ſynu go ty mowiſz k temu. Jan rzękl: Jeſtliż lu
bo miła panno/widzi mi ſie ſluſſnięy iżebyſmy ſie
do wieczornika gdieſmy wczynili wielkenoż mi
ſtrzowi naſſęmu wrocili / a tam odpoczyne/i a wy
bracia odeydzicie z milym Bogiē do domu waſſego.
Tedy panna naſwietſſa podziękowawſſy obiemā
poſorno/do domu z Maria Magdalęna/ij z Janē
ij tēż z ſioſtrami ſwēimi w ktory była wieczęrzā oſta
tecznia poſſla/tamże po onych wliżach ij przęczi
gach iędaz mowila: O moy mily ſynu/tyż ſa wlię
przez ktoreſ ty chodzil kążaz/niemożneē vzdāwia
iąg/ij guda czyniaz/a dzis cie przez nie wiedli żydo
wie ſromotnie na wkrzyżowaniję. A gdy była przy
wiedziona naprzod do domu Janowē ij do matki
iego/ tamo ſiadła ij malutko odpoczyneła. Potym
wſtala/a obrocawſſy ſie ku onym niewiaſtām ij pa
niām ktore tam za nia były przyſſy rzęka im: Dzię
kuję wām milę panie iżeſcie mie ij ſyna mego ſemna

żalowały/takież ony dziękuiaż iey placząc odchodzi
ly a niedziw temu/Bo widziały iey odzienę/ czepięz
i rabeł trwoia vmazane syna iey. A rzekwssy to zatę
do wieczornika zasie poszła/ a gdy tam przyszedł
wchodziła/ s płaczem tak mowila: A gdzie jest ży-
woć moy/ weselęć mo'e/ nadzieia moia/ pocieszenie
moie: Gdzie jest miłość moia/ synaczek moy miły: A
iela pytaż Jāna swego opiekuna/ gdzie iey syn sie-
dział gdy w eczerzai: gdzie nogi apostoł wmywał:
A Jān iey rkażal. Ona ony wssytki miejsca ze słami
balniaż mowila. O moy nāmileyssy synaczkę / i
gdzieś jest, do kades sśedl iż cie tu niewidzę: tuż by-
ło miejsce twoie. O moy miły synu Jānie/ i gdzie syn
moy mistrz twuoy: O Magdaleno gdzie miłośnik
twoy: O moje milę siostrzyce gdzie synowież wasz
weselę nasse/ swiatłość nassa i wciecha: Ach nieiacz
iako odssedl od nās/ ależ wielka boleścią/ garbą/ i
wzgardzeniem ludu wssytkiego/ zramiony i stłuczo-
ny/ z ty zeplany/ a to mnoż w ełka boleż w ser-
cu mym iżesmy mu w takowę żalosci dopomocy nie
mogli. O synaczkę moy nāmileyssy/ ty znās iako
gorzko jest sercu memu i dussy moie rwać ię ro-
laczę nie nocy przysłę/ iżes cō niedzięgo wcznia n ydān
i na sąd niesprawiedliwy cō żydow iżes podān/
potym niesprawiedliwies osadzōn/ a iūżes i marl i
pogrzezion. O moy miły synu rkaży mi ale dżis las-
kę twoię/ racz wziaż ksobie dussy moie. Jān swięty
prosił iey swiatosci/ aby sobie nie takō wystrowala
ciessylia/ i napeminał aby zo iadla/ i pęsilenie mar-

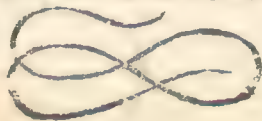

Żywot pana Jezu Krysta

le ciału wzięła. Ona dla żalosci nig iesz niemogła/
 ani żadnego pocieszenia / ani posilenia wziętą niez-
 chciala / ale obrocivossy sie ku grobu obliczym / gdzie
 swoy skarb miała / nie iedząc ani pijać / wstawało we
 dnie i w nocy gorzko płakała / aż do dnia z martwy
 wstania swęgo milęgo syna. My tedy bącząc ty
 ty rzeczy / placzmy wssytcy ziego mila matka wednie
 i w nocy ię milęgo syna okrotne smierci / mówiąc
 ku panu Jezusowi tymi slowy. O panie Jezu Kry-
 ste za nás vmęczony / okiem twęgo miłosierdzia już
 na nás wezrzy / i serce nasse twa gorzkoscia / i twę
 milę matki napoy / iżby nikogo niežadala wiecéy na-
 ssa dussa / iedno zranionęgo Jezusa / Bog on iest ży-
 wot moy / wciecha moia / roskos dusse moie / swiat-
 losz moia / Bez ktore^o bladz / gdzie oli sie obroce. Ra-
 czy już mily panie twa boleścia / i twymi ranami ra-
 niz dusse moie / iako oblubienicę twoię / do mego ser-
 cza racz zawitaz / a moich wssytkich grzechow racz
 zapamiętaz / za ktoreś twoię krew nadojstoyń eyssa
 raczył obficie wylęwaz. Day mi mily panie naboż-
 nie twę vmęczenie wspominać / i ganiebne go vmę-
 czenia twęgo oplakawaz / abyś sie potym żywocie
 mogl weseliz i s toba krolowaz Amen.

Modlitwa.

O namileyszy Jezu / ienżes już dla mnie go-
 dziny tompietne w grobie pogrzebion / o-
 plakawán / i strzeżon byz raczyłes. Day mi cie bo-
 ga mego w grobie sercza mego pogrześz / oplakaz

ij strzedz/ijzbych tobie pogrzebiony s toba zasluzylo
bych ku chwale zmarwy wstania przysiz/a ciebie na
wiek wiekom wielbicz Amen.

Wzytki z nabożnego rozmyslania meki Boze/ty sa/
iako nabożni doktorowie mowia Ka 103

Scessli czlowieczę mnozyz sie z tznoty w tzn
notę/3 lasti w lastę/3 dobre w lepsze/na kaz
dy dzien ijm z nawiętszym mozesz nabozenstwem/
romzyslay rad vmeczenie Jezusa milego/Bog nig
nie jest Bogu milemu tak przyiemnego/czlowiekowi
na zBarwienie vzyteczno/iako czeste obieranie w nie
winnę męce namileysszego syna Bozego. Jako o tym
swiadczy Augustin swiety/a snym sie zgadzaj Woy
ciech wielki rzekaz: By glowiek przez taly rok chleb
iedno iedzaz/a wode piaz na kazdy dzien poscil/by
tez swe cialo tako barzo dreczyl /ijzby ie na kazdy
dzien miotla albo biczem do krwie wylama vbil.
By do Jeruzalem pielgrzymuiaz cialo swe trudzil/
By na kazdy dzien wssytek zoltarz zmowil/ieszcze
iedno proste meki Bozee rozmyslanie/iedne slzy dla
meki Boze wylanie /nad to wssytke Bogu milemu
jest przyieniewsse/ij czlowiekowi na zBarwienie vzy
tecznieyssze. Meficiem Boze nabożne rozmyslanie/
przymodzi czlowieka ku skrussie wiernę/spowiedzi
dostateczne/ij potucie prawdziwe. Na znamie tego
czasu Jezusowe meki/opoki sie padali/groby sie od
warzaly/znamionuiaz iuz twande ij opoczne serza
meki Boza ku placzu veda zmiekczoney/ij przez swie

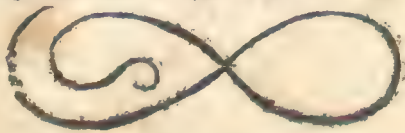

Żywot pana Jezusa Chrysta

ta spowiedź ludzkie grzesznie/ktory są iako grobowie
smrodliwi bývajú ocziscieni dosydz działają i też
pokutują za grzechy své/ gdyż pan Jezus cię sta
pokuto wál za gndze. A nie tylko to działá/ale nadto
wssytko/duś w bóga w lasce bożę ozimniała/ ku go
rące miłości i náboženstwu zapála/i dzwóna słod
kości niebieska napáwá. Jako o tym święty Bierz
nat mówi: Nadewssytko mi ciemily Jezus uczynilo
milégo/ślicznych twoych/to iest/męka twoja gorzka/ kto
ras cierpiál dla mégo zbawienia. Taz zaprawde go
raza miłostí i náboženstwem twoim w duś méy sprawia/
Taz mie w wssytkich smutkach i przeciwnościach
wspomaga/i odplaty wieczného zbawienia domie
szcza. Rozmyśláyże tedy już cłowiece mękę iezusa
milégo/a zá Jezus miły ofiem swégo miłosierdzia
na cię wezrzy/rozum ci oświeci/iż ci iako Piotra/
na krzyżu lotra/rozczemni serce twoie/gorzkości na
poij/zá by twá milá duśa pokoy w milym bóde na
lazla/iżby nikogo niežadala/iedno zranioného Je
zusa/ktory cię w lasce tu rozmnoży/a poty żywocie
chwały své wiekuijże domiesci Amen.

Pieśń: Pan ze lingua/Polská/ w której iest krotkie
spominanie męki pana Jezusowé. Ka: 104.

Krzyżu wierny i wyborny samo drzewo sła
chetné/ w żadný lesie tobie nie iest/ kwiatem/
Głowocę rowné. Słodkie twoie gozdzie były
które Chrystusa nosily.
Jezus po chwalebny boi/wá. Kę Erola męzného!

gdy przez drzewo śmierz zwoycięzył zBawiciel swia-
ta tego/na krzyżu sie ofiarował/ by nās diablu z mo-
cy wyrwał.

Maiaż lutość nad Adamem/ iż go był diabel zra-
dził/ gdy przez iablka wstuszenie śmierz sobie był rzo-
dził/ on tedy drzewo naznaczył / by skody drzewa
zapłacił.

Tegoz dziala rząd zBawienia nasse° po trzechor ál/
aby chytrōsz złęgo wrogu taż nauka osut ál/ a p tad
przynosi wleczenie/ s tad było przed tym skazanie.

A gdy iuż wiedz czasu pery sło swięte° popelnienie/
zesłan z nieba syn od oytza człowietu na zBawienie
iem wstąpił w trzewa dziewięćce/ wziął na się cialo
człowięćce.

Placze dziecię wielmi w ciasnych iaslicech polożo-
né/ matka członki zagrzęwała w pieluski cewinio-
né / na swych go ręku nosila / panieńskim mlekiem
karmila.

Potý po trzydziestym lecie gdy cialo zupełné miał/
iż sie przeto był naredził na mekę sie sám wydál/
dál sie więzaz podiał pływanię sromotę i bicz-
wanję.

Na krzyż okrutnie przybiwssy cztętem z żolcia napo-
iono/ ciernym/ gwozdzmi/ sroga wlocznia swięte cia-
lo zbodziono/ tren sie woda wypu/ cila/ ktrórá w ssyt
ko oczyszcila.

Schyl galezie drzewo silné / spuść członki rezeias
gniené/ stán sie swemu panu miętsse / niżis z przed-
tu stworzoné/ aby tak cialo nie pniało a lżęcy na te bie-
wisialo.

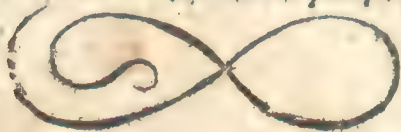
Zywot pana Jezu Krysta

Bos ty samo godné bylo / niész myto swiata wssyt
tęgo / a przez cięsmę przewiezieni do brzegu bez-
piecznégo / ten cie nam łodzią wdziałal / ien cie swa
krwia droga obiał.

Chwála bądz Bogu oytzowi / krolowi nąwysšemu /
chwála téż panu Krystowi na krzyżu wissacemu /
chwála swietemu duchowi / w troycy iednému Bos-
gowi Amen.

¶ Drugá: Verilla regis prodeunt.

Ida krolewskié proporce
Jasné krzyża tajemnice /
Naniym (ktory ciało stworzył)
Podług ciała sie zawiesił.
Na którym okrutnie zranion
Bos stroga wloczęnia przebodzion /
Krew i woda wypłynęła
By nás od grzechow omyła,
Spelnilo sie go powiedál
Dáwid / gdy na ludzi wolál:
Od dzewa má buóg krolowat /
Wssyteł go swiat má oględat.
Dzewo krásné i wybrane /
Krolewska krewia zrumienioné /
Nadewssytki godné tego /
Niész członki Boga prawého.
Błogiés iż na twych ramieniéch
Zaplaton wsszego swiata grzech /
Na tobie myto zważono
Wiecznie s piekła wykupiono.

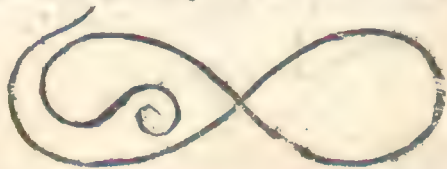

Przetoz sie krzyzu klaniaamy
 Meke pansta spominamy/
 Pomnoz gnote sprawiedliwym
 A day odpuszczenje winnym.
 Ciebie troysta boze wielki
 Niechay chwali iezik wsselki/
 A krolez przez krzyz odkupil/
 By zawosse rzadzil ij zBarwil. Amen.

D Jezusowego grobu strzezenie. Ka: 105
 Ruziego dnia/ te iest w sobote/ Mli biskupoz
 wie yrdowscy ku pilatowi rzekaz. Panie Pi
 lacie/ pamustamyz ije on zwedza mowil iessze zys
 wiaz/ po trzech dniach wstane z martwych. Przetoz
 prosimy cie/ kaz strzedz grobu/ by snadz nie przy Mli
 wczniowie iego/ ij nie rkradli ciala iego. Boz by byl
 blad posledni/ gorissy niz pirwssy. Rzekl Pilat: Maa
 cieli stroza/ idziecie strzeziecie iako r m e cie. Onij odo
 ssedssy/ osadzili grob i trozmi we zbroie rbrany mi/
 pieczecia kazdy swa zapieczetowan ssy.

Oytzow swietych wybawienije. Ka: 106

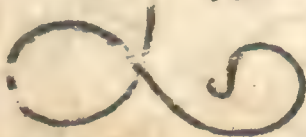
M Jly Jezus iako rychlo bogu oytzu dusse po
 lecil/ ona zlaczona z bosin e/ zstapila do odo
 chlanij piekielne/ aby oytce swietee nawies
 dzila/ ktozy sie radowali aby z onych ciemnosci tym
 rychley bylij wybawienij. Oytzowie gdy iasnosz
 iey wzrzeli/ barzo sie stego radowali/ ij glosem wielk
 kim spiewajiaz/ wssytcy zawolali: O zawitay dawo

Żywot pana Jezu Krysta

no pożądaný Jezus miły / ktorégośmy przez tań długi
 czas z radością / w ciemności siedząc / czekał / i / s / pla-
 cę / m / k / tobie wolali. O to ciesimy się / is / wzięli / pociesze-
 nie / przez twoje święte krwie wylanie. Racz / yż / nas / iuż
 stać / wywieść / bośmy twoje stworzenie. A mozem wie-
 rzyć / iuż / wssyrcy / w ten czas / przed nim / padli / dzie / ku-
 i / z / iego świętej miłości / iuż / przez krzyż / sta / i / ty / i / m / k /
 iego niewinna / byli / wybarwieni / z onych / to ciemno-
 ści. Tamże / b / d / a / z / długo / s / nim / rozma / wiał / i / la / s / a-
 wie / i / e / poc / e / s / ał. Potym / w / e / d / i / e / z / wielk / m / wese / l / m /
 do / r / a / u / ziem / s / k / i / e / go / i / prze / b / y / n / ał / tam / s / nimi / w / nies-
 wymowny / wese / l / u / a / z / blisko / s / a / w / i / t / a / n / i / a / dnia / nie / d / z / i / e-
 négo. Tam / g / d / y / przy / s / s / e / d / l / / E / n / e / c / h / z / E / l / i / a / s / s / e / m / / po-
 znali / go / i / z / on / b / y / l / / b / a / w / i / c / i / e / l / w / z / a / k / o / n / i / e / d / a / w / n / o / obie-
 z / a / n / y. / P / r / z / e / t / o / po / k / l / e / n / a / w / s / s / y / przed / ni / m / padli / i / ch-
 w / a / l / e / mu / b / o / s / k / a / d / a / l / i. / P / o / t / y / m / Jezus / r / z / e / k / l / / k / u / o / y / t / z / o / m /
 s / w / i / e / t / y / m / : / J / u / z / n / a / m / i / e / y / s / s / y / mo / i / u / przy / s / s / e / d / l / c / z / a / s / / a / b / y / c / h /
 w / i / t / a / l / z / m / a / t / k / o / w / y / c / h / / p / r / z / e / z / t / e / k / r / o / t / k / a / c / h / w / i / l / e / t / u / m / i / e / d / o-
 c / z / e / k / a / y / c / i / e / / z / a / s / i / e / w / a / m / s / i / e / p / o / s / t / a / w / i / e / / g / d / y / m / a / t / k / e / m / o / i / e /
 s / m / u / t / n / a / p / r / z / e / d / p / o / c / i / e / s / z / / i / a / p / o / s / t / o / l / y / s / k / l / o / p / o / t / u / w / y / b / a-
 r / w / i / e. / D / l / y / s / s / a / w / s / s / y / t / o / o / n / i / u / w / s / s / y / t / c / y / / n / a / z / i / e / m / i / e / p / r / z / e / d /
 nim / p / a / d / w / s / s / y / / c / z / e / s / z / i / c / h / w / a / l / e / i / e / m / u / d / a / w / a / i / a / z / m / o-
 w / i / t / : / W / t / o / w / e / j / l / c / z / n / o / s / c / i / b / o / s / k / i / e / / p / o / d / z / a / p / o / s / t / e / p / u / y / k / r / o / l / u /
 w / s / s / y / t / k / i / e / c / h / w / a / l / y. / W / i / t / a / n / i / u / z / z / m / a / t / k / o / w / y / c / h / / a / p / o / k / a / z / s / i / e /
 m / a / t / k / e / t / w / e / / M / a / r / i / u / / b / o / z / i / e / s / t / w / w / i / e / l / k / i / m / s / m / u / t / k / u / d /u / s / s / a-
 i / e / y. / A / l / e / p / r / o / s / i / m / y / t / w / o / e / b / o / s / k / i / e / m / i / l / o / s / c / i / / r / y / c / h / l / o / s / i / e / z / a / s / i / e /
 k / n / a / m / n / a / w / o / d / c / i / / A / w / t / o / y / m / c / h / w / a / l / a / o / n / y / m / c / i / e / l / e / w / i / t / a /
 w / s / s / y / z / g / r / o / b / u / n / a / m / s / i / e / t / e / z / w / k / a / z / y.

Do konawaia sie księgi drugie.

Księgi trzeciej.

Jezusa milęgo chwalebne trzeciego dnia
z mǎrtwych wstanie Ka: 1.

An Jezus Krystus zBawiciel
nass miłosciwy / podług ciała
w grobie leżał / a wedle dusse
w otchlanij piekielnej z oycy
światymi będąz / oytce święte
s ciemności wywiodłszy / a do
raju ie doprowadziłszy / rano
Barzo dnia niedzielnęgo / z wiel

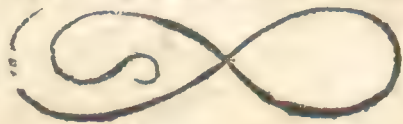

kości wielkiej świętych
aniołow / przysła ona
przenąświetszą duszą
tu grobu do ciała / a ze
łączyłszy sie pospolu
z swym świętym ciałem /
prawy buóg ujęty czo
łowiem swą boską mo
gą nieruszać zámku /
ani pieczęci grobo
wych / wstał chwaleb
nie z wielką swiǎtoscia
z mǎrtwych. Wtę czas
gdy sie to chwalebne
z mǎrtwych wstanie
stało / strożę wšytcy co

Żywot pana Jezu Krysta

iego grobu strzegli / iŷ od wielkie iasności zlekwŷŷy
 ŷie / na ziemię popadali za mǎrtwé. A przyŷŷedŷŷy k ŷo
 Bie widzaŷ iŷe Jezus wiŷtał ŷwa moga z mǎrtwych /
 wen wwierzyli / A ŷŷedŷŷy do Jeruzalem wŷŷytkiému
 ludu to powiedzieli / czemu licemernicy i ŷŷiaŷeta
 kapłaŷcy nie radzi byli / aniŷo s tym rzéŷ niewie
 dzieli. Panna Mariá bédaz czaŷu tego na ŷwý po
 ŷoiu / ŷilnym náboŷen / ŷwem Bogu oytŷu mǎdlila ŷie
 rzekaŷ. O námiłoŷiernieyŷŷy i nálaŷkawŷŷy Boŷe
 oytéŷe / ŷyn twoy i moy iedyny / wedle wolé twe ŷco
 mǎrtwie vmarl na krzyŷu miedzy lotry / iakoŷy on
 byl lotr náwiéŷŷy / iá niedoŷtoyna pogrzeblaŷ cia
 lo iego z ŷwymi ŷioŷtrami / z Jozefem i z Marykodemé
 i z Janem. Przeto proŷŷ: tawé Boŷcie doŷroci / podluŷ
 obieŷania iego / raczy mi go przywrociz / Oto iuŷ
 trzeci dzieŷ iako vmarl / a niewiéŷ gdzie tak dlugo
 trwá / mégo ŷmutku niebáczaz. Wiecház ale mily
 oytéŷe przydzie rychléy ta godzina / iŷŷbych wzrzala
 mégo iedyné^o ŷyna. Raczy mi proŷŷ: cie iego miłoŷ
 tym rychléy przyŷlaŷ / Bo duŷŷa moia piwéy niebeŷ
 dzie pociéŷŷona / aŷ okiem moym ogladáŷ doŷtoy
 noŷŷ iego ŷadliwa. O moy námileyŷŷy ŷynáczku / i
 ŷo ŷprawiáŷŷ / iŷ gdzie tak dlugo przebywáŷŷ / ma
 tuchny twe zapamiétaŷŷy: Proŷŷ: cie moy námi
 leyŷŷy ŷynu / przez ŷerdecŷna miłoŷŷ ktora cie goráz
 miluie / iako ty doŷrze znaŷŷ / wieraczy dluŷey mieŷŷ
 ŷaz / raczy mi ŷie tý rychléy wŷkazaŷ / raczy mie ŷmut
 na matuchné pociéŷŷyŷ. Pamiétaŷ iŷŷes mǎrtwi: trze
 ciégo dnia z mǎrtwych wŷŷtane. Oto iuŷ dzis trzeci

dzien
 ly ŷy
 czo
 nedz
 loŷci
 nu m
 wid
 moy
 mor
 dzi
 Max
 Bie

dl

dzien iakos sie gorzko rozlaczył semna. A za moy mi
ly synu maloz sie widzi / iż wczora ij przed dniem, w
czorayssym / dla twoé meki byl mi dzien wielmi dlugi
nedze ij smutku pelny / dzien ciemnosci ij wielkie za-
losci / dla twoé smierci ij rozlaczzenia semna. Juz sy-
nu moy namięlyssy / Któregoż nadewssytko żadám
widzieć / nawroci sie ku mnie / Przydzi iuz ku mnie
moy mily krolu wsszech namięly / serca mego niewy-
mowná slodkosci / Bos mi jest wssytet żadliwy. Dzi-
dzi iedyná nadzieio moia / Bo ty iestes moje wesele /
Uawiedz mie vciecho moia / Boż serce moje bez cie-
bie Barzo testnieie.

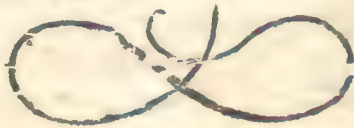

Jezus mily matce sie
włázal. Ka: 2

GDy tak s placzē
nábożnie pāna
náswietssá dlugo mo-
wila / a oto Jezus milo-
sciwy z mártwych w-
stawszy / nápirwēy sie
swé matuchnie włázal /
ij stanal przed iēy milo-
scia / Barzo wesoly / ij o-
choćnie ia pozdrowil /
rzekaz : Pozdrowiona
bądź swiętá bożá poro-
dzicielko. Ona wnet pa-

dla na swé kolana / ij wielmi sie zadziw-
la i rzekaz :

b ij

Żywot pana Jezu Krysta

A ty ies mój namięleyssy synu: Jezus takież przed
nią pokleknał i j odpowiedział. Já ie jestem matuchno
moja milá. Ona zatym natychmiá sť powstała i j náś
Bożnie go przywitała/wosta i j w rece go żalowała.
O iaká tam radość była/iakie rozmáwianjé tam
wesołé było/któ to może wymowiz/zaprawdę żáde
ny/iedno ty panno Błogosławioná. Potym oblapia
niu i j żalowaniu/rece iego Boť i j nogi matuchna pil
nie ogledowała/ieśli by iaki Bol miał/ o to pilnie py
tała. Jezus matuchnie své odpowiedział/ uż żadné
Bolesci iuż więccy niecierpiál/i j ijn^e wiele tam s nią
wesele rozmáwiál/powiedaiáz iako piekło pokázil/
i j oytce s niego świeté wysáwil. Przeto niesinężje
sie iuż więccy matuchno moja milá/ otociem iá ie sť
s tobá vciecha twóia.

Trzy Marié masci przyniosły Ka: 3

Maria Magdalena i j Maria Jakobi i j Sa
lomégo/w sobotę w wieczór kupily drogich
masci/aby przyszedssy pomazaly Jezusa/a barzo ra
no pierwszé^e dnia po sobocie przysły do grobu/gdy
iuż było słońce wessło. Na drodze ydáz/ony miesza
żalowały gdzie sie go z Jezusem stáło/iako kedy wo
dzon/gdzie sie nanie obezrzál/gdzie pod krzyżé pádl
gdzie zwleczon/gdzie vkrzyżován. Idáz po onéy
drodze/sobie vkrzowały i j mówiły k sobie: Kto nám
odwali kamień odedziwi grobowych/ bo onssy k
ie sť wielki. A patrząc tam tu grobu/vzrzaly odwa

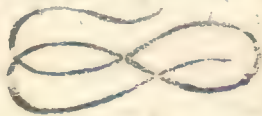
lony kamień / Bo był wiel
mi wielki / a wssedłszy do
grobu / wzrzaly młedzien
za siedzące na prawicy
przyodżianęgo białym
odzienym / i zlekły sie.
Ktory im rzekł: Nieboy
cie sie / Jezusa ssukacie /
Nazarenskie / wkrzyżo-
wanęgo / wstał ci z mār-
twych / a nie iest tu / otę
mieście gdzie go było po-
łożono. Ale idźcie a po-
wiedzcie to wczēmkom
iego i Piotrowi / iżę
przedędydzie was do Ga-

lileć. Tam go wzrzycie / iakoż powiedział wam.

Jezus mily wkrązał sie Marię Magdalenie. Ka: 4

GDy trzy Marię aniola w grobie wzrzaly /
iako boiazliwe vcięły / a niebaczaz go im
aniol powiedział / iże Jezus z mārtych wstał / w-
rocivssy sie ku apestolem / mowily aby vkradzion
Jezus mily. Ale Magdalena iże gorazdo młedwala
niechaz byż żywa bez swe milosnika / niewiedzaz
gdzie go indzie ssukaz / wrocivssy sie do grobu / gorz-
ko plakala / powtorę i potrzeć tam nagladala / Bo
miala nadzieie / iż go rychłę nāz dzie tam / dzie go

h ij

Sýwot pana Jezu Krysta

pogrzebla. A rzekli iey aniolowie: Niewiaſto/ iſz go
placzeſz: Odpowiedziala/ iſz wzięto pana mégo/ a
niewiém gdzie położyli tego. Bacż tu dziwné zapá-
lenie miłości gorące: Przedtý ſłyſſala od aniola iſze
z martwych wſtál/ potý ſłyſſala odedwu aniolu/ iſz

żyw ieſt/ a tego wſſytkie
go nie bāczy mówią:
Niewiém gdzie go polo-
żyli. Mowi tu Origenes
Iż miłość gorąca to czy-
niła/ Bo iey duſſa nie by-
ła przy niéy/ ale gdzie iey
miſtrz iſz miłośnik był/
dla tego niemogła o iſ-
ſym myſlić/ ani mówić
jedno onym. A gdy tak
plakała niedbając po-
wieſci anielskie / iey mi-
ſtrz iſz miłośnik / ieſſeże v
matki Bedał / a te pil-
noſz iey (takó buog) wi-

dzał / niemogl ſie zadzierżetż daleý / Ale to wſſytko
rozpowiedział matuchnie ſwé mile / proſſał od puſſ-
ſzczenia odeſciá ku pocieſſeniu téy niewiaſty w tak
wielkie miłości. Odpowiedziala matuchna laſkawá
ſynáčkowi ſwému milému: Stán ſie moy mily ſy-
nu wola twá ſwietá/ racż iſz iſz vpoſoſiſz placż gorz-
ki téy to niewiaſty/ Bo wiernie ſmierci twé iſz żalóſci
mé żaluie. Ale mnie téż moy mily ſynu nieracż za-

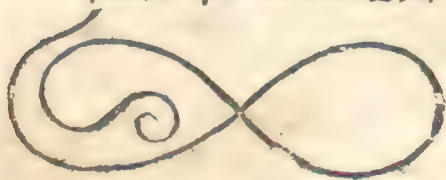
pamiętaż / racz zaśie tu mnie przydz / gdy ia wtolisę.
 W tym Jezus miły z wczliwoscia odssedł od sweé
 milé matki / i w kázal sie Marié Magdalenie rzekaż:
 Wiewiasto czemu placzesz / tego ssukász: A ona nie
 znaiaż miłosci iego mniamaż go byz ogrodnikiem
 od powiedziala: Pame iesli by go ty wziął / powiedz
 mi / ia darowawssy cie dobrze / wezme go sobie.
 Rzekł k miéy Jezus: Mariá / Ona poznawssy po rze
 czy / iż on byi ktore^o ssukała / iakoby ze smierci ożyła /
 z wielką radością rzekła: O mój miły panie / ty ies
 ktoregociem ia ssukała / a pądnssy przed nim / nogi
 iego pogaloważ chciała / iako zwykła. Jezus miły
 chęgaż wiecéy zapaliż serce iey / nie dopuścił ie tego
 wczyniż rzekaż. Niech ciéy sie mnie dotykaż / Rzekł
 k nie daléy: Izám ia tobie niepowiedál / iż trzeciego
 dnia zmártwych wstane / a dla czegoż mie ssukász
 w grobie: Odpowiedziala Maria Magdalena: O
 mój námileyszy mistrzu / taká żalostí dussé moje s
 twoe marné smierci sciśnela / iż wssęgo zapamięta
 ssy / ani sie czuiaż / wstawicżniem o ciele twym swie
 tym myslila / i o miejscu na którym me ie pogrzebla /
 chęgaż ie masćiami drogimi pomazaż / dla tego ciem
 plakała / iżem tego wczyniż niemogła. Ale badz inż
 b o go sławione imię twoé święté nawieki / iżes wiel
 możnie (iakos nám obiegał) powstał zmártwych.
 A niemala chwile tak rozmawiaiaż stáli pospółu w
 niewymowné radości. Potym ial odstepoważ od
 niéy mowiaż / iż téż chce wciéssyż cblieźnoscia swa
 drugie. Magdalena zlekawssy sie te^o słowa / bo nigdy

Żywot pana Jezu Krysta

od niego niechciała być odlaczona/ rzekła: O mój
mily panie/ iakoś bacz nie raczyśś s nami trwać ia-
ko przed tym. Proszę racz na mnie grzeszna wspomini-
naż/ i na dobroci któreś mi raczył wdziały/ użyś s
takowa grzesznica nie wzgardził obżowaz. Przeto
mily panie nieopuszczaj mnie też ninie/ ale raczy po-
magać na mój zbawienie. Jezus miłościwy odpo-
wiedziął. Nieboysie gorzko moja miła. Bądź stała/ bo
i ciebie nieopuszczę/ aliz cie do swe chwały wezmę/
A dą wssy iey przeżegnanię/ od oczu iey zniknal/ ona
też pocieszona/ za swymi towarzyszkami tu miaśtu
posła/ i znalazła ie czekające siebie/ ktorymże z wese-
lim powiedziała/ iż Jezusa swęgo mistrza widziała
Ony slysszaz iż sie iey wkażal i tak lastawie pnia roz-
mawiał/ rozmnożywssy smutek w sobie/ odeszly od
niey/ a z wielkie żądze o Jezusie rozmawiaiaz/ chcia-
ly zasie do grobu iść/ aliz miłościwy Jezus między
iymi stoi/ i weseleć nim mowi: Bądźcie pozdro-
wiony siostry milé. Ony z niewymowna radością
przedeń padly/ dając mu chwałę i częstz/ iako swę-
mu stworzycielowi/ wstąwssy z Jezusem gādaly/ i
wesola wielkę noż s nim miały. A chcaż sie Jezus
mily iym zoczył/ poczał k nim tak mowi: Idźcie mi-
lé siostrzyce/ a uczennikom moym powiedźcie moje
z martwychwstanię wierné.

Jezus mily nawiedza w raju oycce
swieté powtoré. Ka: 5

An Jezus miłosierwy / wciessymy ony w
 ssyty / którzy przy śmierci iego byli / posiadł
 wielka wielkość / świętych aniołów do ra-
 in. Wygłowie święci naprzeciw iego święte miłości
 wssytcy wysli / i śpiewając wesele mówili: Oto
 król / pan i buog nasz / wynidźmy a zabieźmy iemu /
 iego królowaniu konietz niebedzie. Dzień święty na-
 stał nam / wynidźcie wssytcy / a dajcie chwałę pada-
 iatg Bogu. Tamże wssytcy padwssy bosta mu chwałę
 dali / a powstawssy / drugie śpiewanie zaczęli. Roz-
 kwitło sie nasz mily panie twoie cialo / któreć czasu
 twoe meki gorzkie było vschlo / dla tego napelnissz nas
 weselim / radością i wielką wciechą / bo ten jest dzień
 któregośmy dawno czekali / aby nakarmil słodko-
 scia twoeć owieczki. A stał tam s nim mnożatg iym
 przez dlugi czas wesele. Gdy sie brało ku wieczoro-
 wi, rzekł k nim Jezus mily: Mám lutość nad mo-
 iemi braciemi / którzy boiaznia są rozprosse-
 ni / błagatg sie iako owce bez pastyrza w wielkim
 smutku / żadając mie widzieć / poyde przeto dla iych
 pocieszenia, włáže sie iym / potwirdze ie i wciessie ie /
 aley w rychle zasie kwam przyde / ony pocieszymssy /
 was zasie nawiedze.

Jezus wstał sie dwiema zwolenikom
 idacym do Emáus. Ka: 6

Egoż dnia niedzielne / dwa ze zwolenikow
 Jezusowych. Mli w tenże dzień do miasteczka któreć

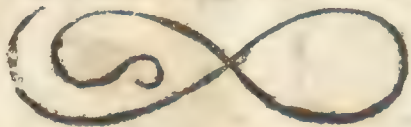
Żywot pana Jezusa Chrysta

Było szeszdziest lat staian od Jeruzalem / imieniem
 Emaus / iakoby rozpaczaiac o mistrzu swym / i
 smutliwie spolu gadaiac o wssytkich tych rzeczach
 ktore sie staly i przygodzily ich mistrzowi. Gdy tak
 rozmawiali / pan Jezus przylaczył sie k nim / iakoby

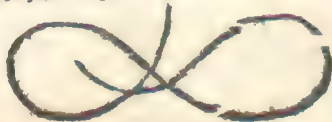
ktory iussy pielgrzym /
 i siedl s nimi / pytaiac
 przyczyny ich zasnuce
 nia / bo sinuwanie sli / a też
 go by spolu gadali / rze-
 kaz k nim: Ktoree to sa
 rzeczy / ktore rozmawia-
 cie spolu idac / a iestescie
 smutni. A odpowiada-
 iac ieden ktoremu imie
 bylo Kleofas / rzekl ier-
 mu. Ty sam patnik ie-
 stes też do Jeruzalem /
 a niewiesz o tym go sie
 iest stalo w niem tych to
 dni: Ktorem on rzekl:

A go: Oni rzekli: O Jezusie Nazarańskim / ktory byl
 maz / prorok mogny / w uczynku i w rzeczy przed bo-
 giem i przed wssytkimi ludzmi / A iako wydali iego
 Biskupowie a ksiazeta nasse tu potepieniu smierci / i
 wkrzyżowali iego / A mysmy minimali użebys on mial
 wykupic Izrael / a temu wssytkiemu dzis trzeci iest
 dzien / iako sie to stalo. Ale i niewiasty niektorze z na-
 szych / przestraszily nas / ktore przedednie byly v gro-

Eu / 20
 użebys
 wied
 ktorzy
 sty po
 k nim
 semu
 Kry
 od N
 im v
 miec
 gro
 Ale
 Zos
 iest
 nich
 gdy
 i la
 ych
 rzel
 nas
 flac
 dzi
 ied
 fm
 y p
 cz
 dz
 Gr

Eu/ A nienalazossy ciała iego/ przysły powieǳaiaſz
 iżeby tyłko wiǳenie anielskie wiǳiały/ który po-
 wieǳał/ iżeby wstał z mǳrtwych/ i żyw był. A ſli nie
 ktorzy z naſſych ku grobu/ a tak naleźli iako niewia-
 ſty powieǳały/ ale iego nienaleźli. A tedy on rzekł
 k nim: O ſſalenij/ i nierychli ſercem k wierzeniu/ w
 ſſemu go mowali prorocy/ A ſſak to muſil ciępiez
 Krystus/ a tak wniſz do chwały ſwé. A począwſſy
 od Moijſſa/ i od wſſytkich prorokow/ wyładał
 ijm wſſedy piſma/ ktorec o niem (we wſſytkich piſ-
 miech prorockich) piſany były. A przybliżyli ſie ku
 grodkowi/ do ktorého ſli/ a on ſie wſſazał daley iſz/
 Ale go oni przynękali (by zoſtał przy nich) rzekaz:
 Zoſtań s nami/ boz ſie k wieczoru bliży / a nachyle n
 ieſt iuż dzien/ i przybliża ſie noz. A tedy zoſtał przy
 nich/ i wſſedł ieſt ſnimi do goſpody. A ſtalo ſie ieſt
 gdy ſiedział s nimi za ſtolé/ wziął chleb a przeżegnał
 i łamał a podawał ijm. A zatę odworżony la oczę
 ych/ i poznali go/ a on zniſnal od oczę iſch. A tedy
 rzekli weſpolet: Wſſak było goraiacé ſerce naſſe w
 nás gdy mowil ſ nami na drodze/ a otwierál i wy
 ładał nám piſma prorockie. A wſta wſſy teyże go-
 dziny/ nawrocili ſie do Jeruzalem/ a naleźli poſpolu
 iedéná/ cie zgromadzonych zwolenikow/ i ty ktorzy
 ſnimi byli rzekacé: Iże wſtał z mǳrtwych pán iſcie
 i prawǳiwie/ a wſſazał ſie Symonowi. A oni po-
 częli i m wypowieǳaz go ſie działo s nimi na dro-
 dze/ a iako poznali go w łamanu chleba. O d uſſo
 Brzeſſiń/ a/ bacz tu pilnie wielk a debroz Jezusa miłé/
 i i

Żywot pana Jezu Krysta

iżże z niewymowneć miłości niedopuszcil weźniow
 swych trwał długo w Błędzie/ ale się k nim przyła-
 czył/ pytałaz przyczyyny/ czemu by się smucili/ A nie-
 chęzaz ich w wąpieniu/ ani w zasmuceniu zostas-
 woz/ pismo ijm wyklada/ serca w miłości rozpála/
 wąpienie i Bład od nich oddála. Takież na każdy
 dzień s nami czyni duchownie/ Bo gdy się przygo-
 dzi iżesmy leniwi a gnusni ku służbie Bożę/ albo sam-
 nienie mamy zwikłane/ albo zmięśnane/ skoro o Bo-
 dze mówiz počniemy/ albo myśli/ hied przylaczy
 się k nim potwierdzaiaz/ niewiedomie ofwieczaziaz/
 i ku miłowaniu swećmu serca rozpálaiaz/ to każ-
 dy w sobie vzna/ kto się iedno k niemu m./ Bo nie-
 maś lepsze pomocy ani lekarstwa w tatowych rze-
 czách/ iako rozmyślaiaz albo rozmarwiaiaz o mi-
 lym bódze. Jako naucza Dawid krol i prorok dzie-
 wiaz sie a mowiaz: O iako słodnie w vsiech mo-
 iych mily panie słowo twoie. A na drugiem mieszu-
 tenże Dawid mowi: Ognisteć barzo słowo twoie/
 zapálilo się barzo serce moje we mnie w rozmyśla-
 niu mym/ rozgoré się ogień ku miłości Bożę. Bacz
 też tu twego milé pana wielka dobroćliwosz i gle-
 gośa pokornosz. Pozezy na iego pokore/ iakoz i dzie-
 buóg wierny/ iuz niesmiertelny/ sprostaczki rozpra-
 wiaiaz/ nauczaiaz ié miłosaiwie/ w iych zasmuceniu
 cieśszaz ié. Ogladáy też iako vdál się daley iuz/ aby
 żadza w nich się więcej k niemu rozpálila/ aby go
 pierwéy od siebie niepuscili/ alizby go poznali/ przeto
 mowili wsciazaiaz go: Zostan s nami/ Boż iuz ku

wieczo
 Dál się
 otworz
 zawo
 go dzi
 mi/ na
 swięte

i rz
 on
 sied

wieczornie się bliży a nachylon jest dzień i j odchodzi.
Dál się miłosciwy pán namowit / i ssedł s nimi / a
otworzył ich oczy i s go poznali. Takó też s nami
zawždy dyala niewidomie Je- us miły / chce byśmy
go dzierżeli / a powściągali nábożnymi modlitwa-
mi / nauczając nás w tym / abyśmy się zawždy iego
świéte miłosci modlili.

Jezus przez zamknięté vliczki wssedł
ku swojemu zwolenikom. Ka: 7

Gdy miłosciwy
pán Jezus ony
dwie ma zwole-
nitom zniknął / do Jeru-
zalem zasie posłli / i apo-
stolom powiedzieli / i że
pana swiego widzieli /
oni też im powiedali
i s z mąrtwych wstál / a
i s sie Piotrowi włázál
A gdy ty rzeczy rozmá-
wiali / stanál pán Jezus
w posrodku ich (aczkoli
się dla Boiazni żydow-
skie byli mogno zámknęli)

i rzekł im: Pośóy wám / Já iesté / meboycie się. Ale
oni zasmuceni i przestraszeni będąz / domniemali
się ducha widzieć. I rzekł im: Przec zasmuceni i

Żywot pana Jezu Krysta

stescie/ a myślenie wstępuia w serga wasze/ Widzicież ręce i nogi moje/ iżęz iá tenże iestem. Magáycie a ogladáycie/ Bo duch ciała i kósci niema/ iakoż mnie widzicie mież. A gdy to rzekł/ włożył iym ręce i nogi. Ale gdy iesscże oni niewierzeli a dziwili sie/ dla wesełá/ rzekł: A macie tu go tu iedzená: Ale onij przyniesli iemu częstę ryby pieczone, i plástr miodu. A gdy to iádl przed nimi/ wzianossy ostatki dál iym/ a rzekł k nim. Tyż sa słowa ktorcie mówil k wám gdy iesscże byl s wami/ iże potrzeb iest aby napelniony byly wssytki rzeczy/ które pisány sa w zákonie Mojżessowym/ a w proroczech i w za. miech o mnie. Tedy otwóráł iym smysl/ aby rozumieli pismóm/ A powiedział iym: Ze tak mialo byt/ a tak musil ciępież Krystus/ a wstaż z mǎrtwych dnia trzeciego/ a łazaz w ijmie iego potuz a odpuszczenie grzechow miedzy wssemi rodzajmi. O iako szczesny i swiety on dom byl/ w ktorym takowy gość/ taká częłádka/ takowé wesełé/ taká nauka i potwierdzenie krzescianskie wiary/ i taká wesołá wiełkanoz byla/ gdzie sie rozmawiał pán z slugami/ mistrz z zwolenikami. O iakie i iako wielmi roskossneé wesełé s tego apóstolowie mieli/ iż pana swégo iuż chwálebnégo widzieli/ dziełuiaz mu z iego odkupienia/ i pociesnégo nawiedzenia/ daiaz sie mu winni/ iżego byli odbieżeli c zasú iego meki. W tym pán Jezus zniknal od nich nágle/ a onij zostali w wielkim nábożestwie/ rozdychaiaz gorazo żádali/ aby iego do stóynosty za nie widziei. A ty wssytki włożania działy sie dnia

pir
cze
a w
náb
dzie
obo
rzec
sie
nast

to

piwowsszego wielkonoznego. Pamietajze inż cżlowie
cze w każdy piątek opłataj mekę Krysiusa milęgo/
a w niedziele radowaj sie z zwycięstwa ięgo/bo ijm
naboznię mekę ięgo opłaczesz/tym wietssa laske w
dzien z martwych wstania Bóżęgo wezmiesz / a to
oboie od milę Boga bez watpienia otrzymasz / iestli
rzeczy swietskie opuscisz wssytkim sercem Boga
sie rozmiluiesz / a tu wczniom Jezusa milęgo przez
naslawowanije przystaniesz.

Jezus mily wtore nawiedzil apostoły / gdy
Tomasz byl między nimi. Ka: 8

Gdy byl wieczor
dnia onęgo pi
wssęgo po sobo
cie a dzwirze byly zaw
rzone / gdzie byli wczę
nicy zgromadzeni prze
strach żydowski / Przy
szedl Jezus a stal w po
stredku iych / i rzekl ijm:
Pokoy wam. A gdy to
rzekl / wskazal ijm rece i
bok / a tedy sie wrados
wali wczęnicy / widzećy
pana. Tedy rzekl ijm po
wtore: Pokoy wam / Ja
ko mie poslal ocierz / tako i ja posylam was. To gdy

Żywot pana Jezu Krysta

powietział technal (miedzy te) a rzekł im: Przyjmie-
cie ducha swiętego, ktorzych Byscie odpuscili grzechy
odpuszczają się im/ a ktorzych Byscie zadrželi/ za-
dzierżają są. A Tomasz ieden ze dwunastu/ ktory
nazwan jest niedowiąreł/ nie był w ten czas s nim
gdy przyszedł Jezus. A przeto powiedzieli iemu inni
uczennicy/ rzekaz: Widzieliśmy pana. Ale on rzekł
im: Nieurzec w rękę iego przetłocia gwozdziow/
a jeśli nieprzytknę palpa na miejsce gwozdziow/ a
niewlozę rękę me w bok iego/ nieuwierzę. A stało się
iż po osmi dniach zaszli byli uczennicy iego wewnątrz
spolu/ a Tomasz s nimi/ Przyszedł lepak pán Jezus
k nim zawrzonymi dłońmi/ i stał w posrodku ich
a rzekł im: Połóży wam. Potym rzekł Tomaszowi:
Wpuść palec twój tu/ a widz ręce moje/ a zcięgnij
rękę twą/ a włoż w bok mój/ a niechciéy byz niewie-
rzacy ale wierny. Tomasz dotknawszy się pana swę-
go/ odpowiedział i rzekł iemu z náboženstwem/ wy-
znawajaz wine: Pán mój i Bóg mój. Rzekł iemu
Jezus: Jhes mie widział. Tomaszu wierzyles/ Bło-
gosławieni ktorzy niewidzieli a wierzyles. Mnogo
zagisté i innych znamion czynił Jezus przed oblicz-
noscia uczennikow swych/ ktore nie są popisány w
księgach tych. Ale ty napisány są/ abyście wierzyli/
iż Jezus Krystus jest syn Boży. A abyście wierząc
mieli żywot w imię iego. A tu przy tym ogladáy/
iako pán Jezus ktory jest pastyrz dobry/ miał wiel-
ką pieczę o iedné bladozace owcy/ i z wielkie łaski do-
życza dotykał blizn ciała swęego/ dla oddalenia

watp
ssy w
biegu
poty
mog
po w
trzc
nau
kaza
swiat
byli
zoczy
Tami
Ba Bo
Pieśn

wo
Wyb
Wz
A sam
Pr
dhan
Gdy
Dáy
Ciebie

watpienia i niedowiarstwa każdego. A pocieszywszy
wszystki iako ociecz łaskawy/poszedł ku Galilei/ o
biegając tam się i in drugi raz wstąpił/ gdzie się i in
poty rychło był wstąpił mówiąc: Dána mi wszystko
moż w niebie i na ziemi/ przeto wy namiętyszy moi
po wszystkim świecie poydziecie/ naucając pogany/
trząc ię w imię oycza/ i syna/ i ducha świętego/
naucając ię chować wszystko to grom wam przy
kazal/ a iąg będzie swami wszystkimi / aż do skonania
swiata. Oni to wsłyszawszy/ wszyscy s tego weseli
byli/ i chwale boska iego święte milosci dali. Poty
zoczył się od nich / i poszedł ku oytzom świętym.
Tamże s nimi przebywał do czasu tego/ aże swa mo
ba boska wstąpił na niebo.

Pieśńki o zmártwych wstaniu zBawiciela nassęgo/

A nápirwéy na procesyia. Ka: 9

w Esoly nám dzień nastál

Gdyż zBawiciel zwoycieżył zmártwych wstál.

Wybawiwszy dusze ietę/

Wziął ię w krolstwo święte

A sam diády związał iest przekleté.

Przez twe święte zmártwych wstanie

zBawicielu dáy ná ; nassych grzechow powstanie

Gdy przytąjesz zmártwych wstąg

Dáy nám cie naśladowag/

Ciebie chwáląg s toba też krolowag.

Drugie pieśńki osobné noty.

Sýwot pana Jezú Krysta
Krytus iuż zmártwých wstał } Alleluia.
Jako przed tym powiedział:
Gdy Będzie wŕzyżován/ } Alleluia.
Wstane zmártwých iako pán.

Krytus z mártwých wstał iest
Nám na przyklad dál iest/
Iż mamy z mártwých wstaci
Z Bogiem królowaci. } Alleluia.

Przez twé z mártwých wstanié
Dáy nám mily panie
Z nassych grzechów powstanié/
A s toba królowanié.

Regina celi w wirssyki przelożone.
Kolowá niebieská } Alleluia.
Wesel sie anielská/
Bo ktorzyz sie nosiz dál
Wstał iest/iako powiedział.

Ewanieliá wielkonozné niedziele.
Kzy marié possly
Drogie masce niesly/ }

Chcialy Krysta pomazaz/
Jemu czestiz u chwale dag.
Gdy na drodze byly } Alleluia.
Wespolek mowily/
Kto nám łamién odlozy
Za ktorým iest grób Boży.

A patrzaz wzrzaly } Alleluia.
Gdy u grobu staly/ }

On famięni odwalony
Tak wielmi niepodobny.

Gdy do grobu weszły
Aniola sie lekły/
W grobu siedzącego/
Jasności odzianego.

Gdy z daleka stały/
Rzekł ym aniol braly:
Niebóycie sie siostrzyce/
Powiem wam tajemnice.

Jezusa szukać
Onym sie pytacie/
Wstałci z martwych tu go nje/
Oto miejsce/odzienie.

Powiedzcie zwoleńcom
Jego miłośnikom/
Do Galilee idziecie/
Tam go wszyty w rzycie.

Sługi weszły ci téż noty.

Wkazał sie Marię/
A dal pozdrowienie ie/
Zdrowas porodzieńko
Doża/ wybrana dzieńko.

Marię Magdalenie
Wkazał se ie pewnie/
Ona iego pytała/
Z czego już widziała.

Wiemya i dacy w drodze/
Mowiacym o wódze/

Alleluia.

Alleluia.

Alleluia.

E ij

Zywot pana Jezu Krysta

Wkazał sie im prawie
W patnicze też postwie. } Alleluia.

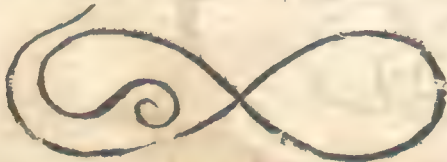
Wszystkim zwołanikom
I też miłosnikom/
Wkazał sie im też sam/
Pozdrowił ie: Pokóy wám. } Alleluia.

Pana Jezusa milégo dzirné ū wesole
w niebo wstapienije. Ka: 10

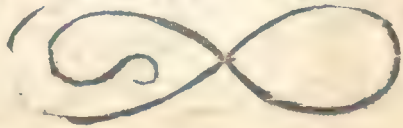

Młoscirwy paan
Jezus we czter
dzieści dni po
swym chwalebny zmar
twych wstaniu/widzaz
iż już przysła godzina
iego/aby possedł tu oyt
gu s tego swiata. A prze
to oytce swietee z raut
wywiodrossy/zostawi
wssy tam tylko Enocha
z Heliassem/ iako dnia
dzisieyszego / wkazał sie
swym iedenascie uczen
nikom siedzacym wony
palazu gdzie ostatecz

na wieczerza s nimi miał/mowiaz k num: Już czas
iekt bych sie przywrócil, tu oytgu/ ktory me na ten
swiat zesłał/ a wy tu do tad w miescie mieszkajcie/
aż moga niebieśka bedziecie ogarnienij/ bo w krot

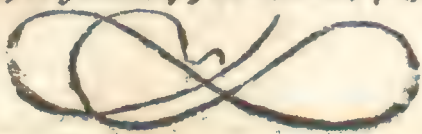

Kim czasie/napelnie was duchem swietym. Potym
poydziecie na wssytek swiat / a kazaj Ewangelija
moje Bedziecie krzycz. Przytymial im wymawiaj
i kazaj niedowiarstwo ich i twai dosz serga/ i ze
tym niewiaſtam i zwolenikom ktorzy widzieli iego
zmartwych wſtaz niewierzyli/ a i aniolem (ktorzy
powiedali niewiaſtam i z martwych wſtal) i z
chcieli wierzyt / zbaſal ie. A to pan Jezus uczynil
dlu tego/ aby wznaſſy niedostatki ſwoy/ byli po
kornieyſſy. Poty rzekl im: Jidaz po wſſytkim ſwie
cie/ kazaj ewangelija wſſemu ſworozeniu/ Ktoby w
wierzyt a otrzezon byl / zbawion bedzie/ Ale ktoby
nieuwierzyt/zatrzon bedzie. A znamiona ty ludzie
ktorzyby w wierzyli/ tyto naſladowaz beda/ Wi mie
moie diably wyganiaz beda/ ięzyki beda mowiz no
wymy/ weze beda brzaz/ a ieſtliby iadowate^o go pili/
niebedzie im ſſedoziz. Na niemogne rece klaz beda/
a dobrze ſie beda mierz/ bo zdrowi beda. Oni le
pak po bozym wſtapieniu ſſedſſy kazali ſa wſſdy /
a pan im pomagat i rzecz ich potwierdzat/ naſla
duacy mi znamienmi. Byla tez tam w ten czas
ſnimi i matka iego/ ktore iezus mily iat dziedzicowaz/
bo iuz chcial wniebo wſteptz. Matucha iego mila
gdy to ſlyſſala/ ſerce ſwe tak karzo rozrzenila/ i z
na iego ſwiete pierſi padla/ a lezaz na nich/ na boze
nie wzdychajaz tu ſynowi mowila: O bozy i moy
ſynaczku/ gdyz i dzieſ od nas/ racz mi e wziat z ſo
ba nieracz mi e zostawiaz w te nedzy ſwiata mizer
nego/ ale mnie wezm z ſoba tu oytzu twemu niecie

Żywot pana Jezu Krysta

ściemu. Jezus miły odpowiedział wielmi łaskawie
 swe mile matuchnie rzetaz: O rodzicielko moja ná
 mileysza/prosse ij chcz racz ostarz na mieszu moym/
 dla zwoleniow moich posilenia ij téż nauczénia/
 A gdy beda przez cie nauczénij/ij w tym go ij m po
 trzežno jest tu zbawieniu ludstwu/ przez ciey mo
 nienij/ia sam moja mila matka ze wssytkim dwore
 niebiestnym po cie zstapie/ a twa swieta a niewinna
 dusze wprowadze w chwale tobie zgotowana od
 poczatku swiata. Odpowiedziala matka pokorna:
 Gdyz niemoze ij naczeý byz/badze moy mily synu
 wola twoia/gotowam ia z daru twego/nie tylko zo
 staz siwota po tobie ale ij vmrzez dla tych/dla któ
 ryches ty umarl. Jedno cie wzody moy mily synu
 prosse/ racz mie matuchne ij sluzebnicke twa miez
 w pamieci weczne. Potym rzekl ku wssytkim: Lics
 smazcie ser z waszych any sie lctajcie nieopussze
 was sirotami: yde od was a zascie przyde kwam, a
 zawody bede swami. Zaczyn rzetaz: Wndzcie na go
 re oliwna/tam m eieffcie rzyzcie tam ci s te gory
 dzis w, tapie w niezo przed oczym i w ssym. A rze
 kwssy to/znitnal od nich. Ony iako sie rychlo zgoro
 wali s procesyia possl /s placiem nábozny tu ony
 gorze/tam e przyscdisy/rozdzielili sie na osobné mo
 dlitwy. Tam je sie im Jezus hned ostarzecnie wka
 zal m wiaz: Pokoy wam. Tu matuchna s zwoleni
 ki qz drazimi ktorych tam bylo barzo wiele v nog
 iezo piola ij nogi tego swiete pozalowa a. Przyty
 Itali wytgowie swieci z raju. ij z odchlanij piecielne

wywiezieni/ij na matuchne Boża wesoło poglądali
 chwalaż milęgo Boga/ij przez nie z ne dze wielkie sa
 wybawienij. Potym do konawssy wssytkiego go by
 lo pisano onym matuchnie ij apostołom podzięko
 wawssy / ij lastawie przeżegnawssy/Piotrowi ko
 sciol/matuchne Janowi poruczywssy rzekli: Wste
 puie tu oytzu niemu ij wassemu. A ial sie podnosiz
 moza swa. Przeciw tego swieté miłosci/anieli wssyt
 cy stworow swych iemu zawieżeli/raduiatz sie wesoło
 spięwali chwałę dawaiaz/iako swému stworzycie
 lowi. Matuchna milá zaniym patrzatz rzewno pla
 kała żaluiatz ij s nim w ten czas do nieba niessła.
 Plakali téż apostołowie/ij po nim sirotami zostali
 a wssakoż w onym placzu/niewymowné wesele/ro
 skossy / ij kochanié zewssytkich stron mieli /Bo wi
 dzieli ij okolo krola swęgo /dworzanie niebiescy/
 wesele wklaniaiaz na kory spięwali/Alleluia/alleluia
 krolu nasz lastawoy ktory ydzies k nam w imię Bo
 że/tobie spięwamy/ ciebie chwálęmy Alleluia /kto
 rys tato mogniezwycięzył mogárze piekielne Alles
 luia. Swiety/ swiety/ swiety pán Buóg wsszechmo
 gacy Alleluia. Pelno iest niebo ij ziemia sławoy twé/
 Alleluia. Nowili téż tu swiety oytzom anieli: Ksia
 żeta ludu Bożęgo spięwáycie/ ij chwálcie stworzy
 ciela swęgo ij zBawiciela wassęgo/ Bo on iest Buóg/
 a naden nie iest ijny Alleluia. Oytzowie swiéci we
 sele spięwiaz/zasie odpowiedzieli: Dworzanie kro
 la nawnssęgo wiecznęgo/stroże ludu iego/ spomog
 nicy nasz wesselcie sie Alleluia. A tak ij cij ij onij bez

Żywot pana Jezusa Chrysta

liczby śpiewaiały alleluia / prowadzili gościa ie^o wiel-
 możnośc do niebieskieć chwały / i ochotnie go tam
 przywitali: Zawitay k^o nam nasz miły stworzycielu.
 A tu się wypełniło proroctwo krola Dawida / który
 mowil: Wstąpił p^{an} w weselu i w śpiewaniu / w
 głosie trąby i w wielkim radowaniu. W ten czas
 Jezus miły, dla pocieszenia wietss^o sw^o mil^o matki
 pomalu po dnie zwssy raczki w niebo wstępowal. ta-
 ko długo po ki go mogli nadal^o widzieć. Potym z
 onego miesza w ocemgnienu i rychl^o ze wssytki^o
 mi anioły i świętymi wstąpił / w najwyższ^o chwałę
 na prawice boga oytza. Natychna z zwoleńki st^o
 la poglądai^o w niebo / czekaiały pocieszenia iego.
 A oto dwa anieli w białym odzieniu na powietrzu
 się im ukazywali / mowiały k^o nim te słowa: Mężowie
 Galilejscy go tu stojcie dziwui^o się / Ten Jezus
 który wzięt od was / tak przydzie i^o i^oście go wi-
 dzieć i^o d^o niebo / dnia ostatczn^o sadn^oego /
 A wy wróćcie się do miasta, oczekawajcież tam da-
 ru niebie k^oiego / wedle obietzenia iego. Oni to wssy-
 ssawssy / nadożnie poklekneli / i topy iego żalowali /
 a z weselem do domu sie wrócili. Tu vznay możem
 pieczolowanie mistrza dobr^ogo o swych weźniach /
 bo hned rozlaczywssy się s nimi / posłał im anioły
 ku pocieszeniu / aby wssyssawssy słowa aniełskie / zgo-
 dne z słowem Jezusow^o / byli perwieyszy obietnice
 im obiezan^o. A także wysluchawssy rzecz anielską /
 panna najwietss^o pokornie ich prosila / aby była sy-
 naczk^oowi poruczona. Oni z mił^o ukłonem posle-

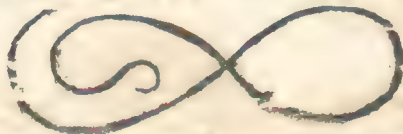
stwo przyieli / A zniſnawſſy do nieba ſie wrocili.
Panna z rota ſwa ſwieta / do miasta poſſla / a poſſ-
czaz u modlaz ſie w placzu w onym domu / gdzie
byla oſtateczna wieczerja przebywala / az do dnia
dzieſiatego / to ieſt do ſwiatek.

Pieſn o paſkim w niebo wſtapieniu
na procesyia. Ka: 11

Gdy ſoly nam dzien naſtal
Gdyż zBawiciel w niebo wſtapił s nami ſie rozſtal /
Wyſawiuſſy duſſe ietę
Wzial ie kroięstwo ſwiētę /
A ſam diacły zwiāzāl ieſt przekletę.
Przez twę ſwiētę w niebo wſtapieniję /
Boży ſynu dāy nā z naſſych et. iako pirwey. Li. 171

Jezusa miłego dnia piętdzieſiatego po zwaſtwych
wſtaniu ducha ſwiētę zęſlanję. Ka: 12

Gdy tak chwalebnie Jezus do nieba wſta-
pil / zwolemcy iego poſpolu s pāna nā ſwiētę
ſſa oczękawali z wielkim nābożeńſtwem po-
darzenia obietzanęgo / trwając z wielką pilnoſcia
na modlitwie na tymże mieſzcu. A gdy ſie piętdzie-
ſiat dni napelniło / dnia niedzielne / trzecię godzinę
na dzien wſtazaz Jezus wielką żądza ſwych miłych
ono ſe nābożnie modla o zęſlanję ducha ſwiētęgo /
rzekl pān Jezus ku oytgu ſwojemu niebieſkiemu: Po-
ſlany jīm mōy miły oytczę ducha ſwiētęgo / ktory ie
oſwięci / u wſſytkiē mādrosi tak nauczzy / iż ſie jīm żā-
dny nieſprzeciw. S nęd ſkoro to ſyn ku oytgu zmo-

Żywot pana Jezusa Chrysta

wil/stał się w rychłości z nieba zwięz/iać to przychł
dziającego ducha przędłości/ a napelnił wssytek dom
gdzie siedzieli. A włożyli się im rozlicznych językowie
iako ogień/ Bo duch święty pądl na wssytki/ w oso-
bie albo podobieństwie języków ognistych. A napel-
nienij są duchem świętym/ktory ie napelnił darow

bośkich / tak iż poczęli
mowić i chwaliz miłos-
go boga rozmaitemi je-
zyki / iako duch święty
dawał im wymawiać
Byli lepać w Jeruzale
przedys. waiacy żydow-
wie/ mżowie nabożni
z wssakie^o rodzaju kto-
ry pod niebē ie s. A gdy
się stał ten głos/ sęsł
się mnostwo / a na mys-
sły zmām eno ie s. / Bo
slyssal iedēkażdy s nich
językiem swym ie mo-
wiałe. Tedy strassyli

się wssytcy a dziwili się mowiaż: To dziwne rzecze
Wszak oto ci wssytcy ktoży mowia Galieyskcy
są A iakżesiny my slysseli iedēkażdy ięzyk nasz w
ktożesiny wrodzeniu/ Partskcy/ a Medskcy/ a Elas-
matorwie/ i ktoży przebywalia w Asyopotanij/ w ży-
dowstwie/ w Kapadocy/ w Ponthu/ a w Azij/ w Frygij
a w Panphily/ w Egiptu / a w granicach Lib. zkich/

Która jest przy Cyrenu: A przychodnie Rzymianie/
 Żydowie też/a nowowiercy/a Arabowie: Słyszeliś
 śmy ię mówiące nassym iż żył/ i wielkie dzwiny bożę.
 Ale żydowie którzy byli przeciwni nauce miłego Je-
 zusa/ mówili: O co ci za ołenicy mościsz się spili.
 A tak tego ducha świętego mogą/ tak byli oświece-
 ni i y vmognieni i/ iż wsiytek świat prościaczkowie/
 pod mogą i wiara Jezusa miłego swy kazani, m przy-
 wiedli. Już sie więcej żydow niebáli/ ale śmiele o
 Krystu ię ká: ali/ tak użę sie temu n ssytcy dzimili.
 Potym gdy ed żydow byli w: ga: dzeni/ tu pe ga-
 nom ię spili. Panna czysta ta i: ch wiele nauczy-
 la. Bo więcej o synie bożym wiedziała. Gdy sie roz-
 staż mieli/ ona ię przeżegnała. Cni ię podziękowa-
 wssy. Mli kazaż po n ssytk: m świecie spraz i: a: a: ż lud-
 skie z: a: wienię. Panna gdy po w niebo wstąpieniu/
 i ducha świętego zesłaniu/ sama na z: emi została/ na-
 męke syna swęo często wspominała, a gdy która bo-
 leskiego rozpamiętała/ za ká: da mić: boleści prze-
 chodził ię serce i wnetrznosci. A przebywając przez
 piętnásce lat po syna swęo smerci na ziemi/ często
 ony miesza gdzie ię miły syn cierpiál nawiedzała/
 mówiąc: Tu mój miły syn Eiezon: an/ tu koro-
 wań tu pod krzyżem pādł/ tu r krzyżon: an. A przy-
 ssedssy na miejsce gdzie w niebo wstąpił/ s płaczem
 mówiąc narzekała: Tus mój miły synu w niebo w-
 stąpił/ a mnie tu samę w nędzy i w r: d: e: żeniu zo-
 stawil. O moia vciecho/ dáy: ię: uż ed poczynienię
 matki, ię tawé mój miły. O n: a: l: s: t: a: ssy synu/ pa-

Żywot pana Jezusa Chrystusa

mietał dzis na matkę twą / a wezrzy na testawosć
moję / iżci iá smutki ciepie i prześladowaniá / a ty o
żywiś wieczného weselá. Ty u iñe rzeczy mowa
Barzo gorzko plakała / A mairz na swych iazodziech
i oddczu sły gorące / do domu sie zasie s te knoscia
wielka wrocila / wzdychaiaz często ku swému miła
mu synowi.

Spoleł Apostolski / w którym iest dwanaście
członków wiary krześcianskiej. Rz: 13

Święty Piotr.

Wierze w Boga oytza wsszechmogacę / stwor
zyciela nieba i ziemię. Andrze.

Ao Jezusa Chrystusa syna iego iedyńego / pana naszę go.
Jakub wietśsy.

Jenż iest poczet z ducha świętę / narodzil sie z Mas
rie panny. **Ján ewanuelista.**

Ciepiál pod Pontským Pilátę / wkrzyżowán / wmarł /
i pogrzebion. **Thomás.**

Wstąpił do piekieł / trzeciego dnia zmártwych wstał.
Jakub mnieyszy.

Wstąpił na niebiosá / siedzi na prawicy Boga oytza
wsszechmogacęgo. **Filip.**

Od tad przydzie sedziż żywych i mártwych.
Bartholomiej. **Wierze w ducha świętęgo.**

Matheus.

Święta cerkiew krześcianska / świętych obgwanję.
Simon. **Grzechuś w odpuszczeniu.**

Judaz Thadeusz. **Ciała krześcianskie.**

Maciej. **A żywot wieczny Amen.**

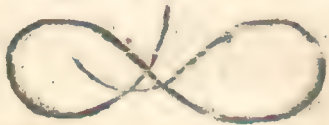

Piesń o swiętym duchu na procesyia. Ka: 1

3 Awitá y k nám duchu swięty/
 Kacź daz dary, badź sám przyięty/
 Nadreśz, rade/rozumienię/
 Wmognosź lutośz y wmiennię/
 Boraźn tęż ninnię.

Druhá piesń/ Veni creator. Gysli.

Duchu swięty raczyź przyjdz k nám.
 Dusse twych wiernych nawiedz sám/
 Raczyź swa laska napelnisz/
 Serca ktoreś ráczyl stworzyź.
 Tenżes rzecz on pocieszy cię/
 Darów bożkich nad arzy cię/
 Studniá żywá, ogień, miłość/
 I wssytká niebieská radośz.
 Siedmiorakie dary dawaśś/
 Ktęś bożka ty sám władaśś/
 Czo nám był ocień obierá/
 Coś ty iuż miłosierne dáł.
 Oświeciź nassę ciemności/
 W serca nám náleý miłości/
 Kacź w mogniź nassę cialo/
 Wsocioćm barzo struchlalo.
 Od nieprzy'áciela racź ściszyciź/
 Potora swęgo wżyciź/
 I sám racź chodź przed nami/
 Wocioćm pobjadziemy sám.

Żywot pana Jezusa Chrystusa

Daj nam wesola załatw,
Byśmy mieli każdą gnorę/
Kacządag zgodę miłowanję/
Oddal przeciwnę gabanję.
Wkaż drogę oytza poznaz/
A syna iego miłowaz/
Ciebie też duchu świętego/
Wierzyż s nim boga iednego.
Chwała bądż oytzu żywemu/
A z synem duchu świętemu/
Aby nam syn przezeń posłał/
Jako był przed tym obiegiał. Amen.

Pannie Marię śmierci obietnicę. Ka: 13

Gdy mstał na bożą s takowę płaczem cze-
stokroć narzętała / iż przez tak długi czas
Bez syna w wielkiei tęskności przebywała/
Wiechząc ię syn młody aby sie wzięty smuciła / po-
słał kńięcia aniola / kćdż ię od niego weźliwie pozdo-
wil rzekaz: Bądź miż wesola dnie wigo błogosławio-
na / Bóg dnia trzeciego będzieś do nieba wzięta co-
tężo miłego syna / A na znamię tego. Daję tobie od
syna twego co żalobne odzienie w które sie obleczesz/
iż palniz te / kćdż przed twym ciałem nieś kćseja.
Panna będz tego poselstwa wdzieczna / hneć na
swoe kolana poklekna wssy / o trzy rzeczy iego święte
miłosci jest prosila. Właż od aby apołoly przy swe
śmierci miała / Wdore iż by ducha złego przy śmierci
swoe nie wdziała. Mławi ty ieden doktor: O mił.

chur
a ię
wad
wy /

S
Biały

panno/cze
mua o to
prosiła / A
żas sie go
bala: wssa
kies ty mi-
la pāno ie
go glowę
potłoczila
ij tis sama
moż iego
skazila: O
to by mie-
lij prositz
grzēsniij /
ale nie ty
pāno milā
ktoras ni-
gdy grze-

chu niemiala. Trzecię iżby iey mily syn zstapil kniey
a iey dusse do chwaly krolestwa niebieskiego pro-
wadzil. Jezus mily w tym wssytkim matuchny swa
wysluchal / Bo to s prawa iako syn weżynitz mial.

Apostolow swiżtych ze wssytkiego swiata
dziwne zebranię. Ka: 16

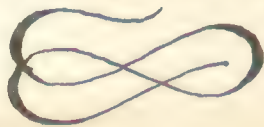
STen czas apostoli po wssytkim swiecie ká-
zali / dla tego moza Boska zstapil na nie oblok
bialy / ktory ie wziewssy / przed domē panny Marię

Żywot pana Jezu Krysta

postawił/gdzież sie temu w ssytcy dziwowali/ iako
by sie to zebiali: Panna dostoyna iym powiedziala/
iż ku synu iysz miała. Oni ieli rzewno plakatz/iż sie
s nią mieli rozstatz. Ona ie lepać pocięsała/iż swę
iym Błogosławienstwo dala.

Panny Marię dziewicę na Błogosławienieysse
lekkie Bez Bolesci wspanię. Ka: 17

Otym dziewica Maria ku śmierci sie spaw
wiała/iż kosciełne swiatosci z nabożenstwem
przyjęła/ nie iżby iych potrzebowała/ ale by
po kore/po slussenstwo/iż przykazanie Boże wypelnila
iż naukę nam zostawiła. Przez trzyciem (iako święty
Augustyn pisse) swiatosci/ludzie miała sie gotować
ku śmierci/przez pokutę/cialo Boże/a przez ostatecz
ne pomazanie. To panna weżynila/Bo sie spowieda
ła/iż takowe łaski dostoyna nie była/ktora od Boga
wzięła/a nie grzechow/Bo iych niemiała. Cialo Boże
(iako zawždy) tak tedy przyjęła. Pomazania też osta
tecznięgo/aczkoli (iako wielki woyciech powieda)
nie potrzebowała/Bo ta swiatosc jest na grzechy
powssednięstawiona/ktorych ona niemiała/iedno
dlá wkazania z wycięstwa to czynila. Potym syn Bo
ży po duszę ie y nąswiętssa z nieba ze wssytka rzęsa
niebieska/w wielkie swiatlosci zstąpił. Ktorego ona
gd y wzrzala/powstąwssy nisko sie muryklonila. A on
wesolo na swa matkę wezrzawssy/pozdrowił ja rze
katz: Badaż pozdrowiona matuchno moja namięly
ssa/iużci czas przyszedł/abyś była nad wssytko stwo

rzenie powyssona i wkoronowana. Przeto pow-
 stan/a podziuz semna do nieba/namilssa golebiczo
 to moia/przujaciolto moia/oblubienigo moia/ iuzci
 zima i wssytka pluta zginela/ kwiatki sie rozkwita-
 ia/ ptasskorwie/ to iest aniolowie swieci/ spiewaia.
 Podziuz s tego placzu ku wiecznemu weselu. Tym
 i tak slodkim glosem dussa naswietssie panny pobu-
 dzona/ krom wsseltie boleisci/ smutku/ i boiazni/ wy-
 ssla wesolo s ciala/ na lono swe miligo syna/ ktoree
 cialo apostołom na gore Jozefat z wczliwoscia pro-
 wadziz kazal/ a sam dusse iey naswietssa z wielkim
 weselim do nieba prowadzil/ i blisko swiete trojce
 pesadzil. A gdy pana naswietssa podlug dusse nad
 wssytke stworzenie powyssona byla/ buog ociez ch-
 gatz iey przed wssytkiem swietymi anioły i blogo-
 slawionymi czesz wczyniz/ rzekl: Oto czas/ ktorego
 ymaria matka syna mego/ slusno aby iuz wzela za
 plate zywota swego/ Jakaż tedy laske i czesz mam
 iey wczyniz/ i iey naswietssiemu cialu/ w ktore zywo-
 cie syna mego cialo duchem swiety iest sprawiono/
 i z dussa zlacżono/ w ktorym dziewietz miesiecy od-
 poczywalo/ od ktore porodzon/ karmion/ oblapian/
 balowan/ na krzyżu wissaz oplatan: Tedy wssytcy
 swieci anieli/ i blogoslawienij/ padssy boga chw-
 laz/ mowiz pocżeli: Wielki pan i wielka moz iego/
 a madoosci iego niemassliczby. Druzy lepat rzekli:
 Stoba panie madoziz/ ktora zna wczynki twe/ i s
 toba byla gdys tworzył swiat i niebo/ i widzala to
 iest lubo tobie przed oczyma twyma. Ty wieś mily

Żywot pana Jezu Krysta

panie iŹci d oŹtoyna powyŹŹeniá nad naŹŹe wŹŹytki
 kory z duŹŹa iŹ z ciałem. Jako tedy buóg wŹŹechnoga
 cy/od wieków wloŹył/iŹŹby ia z duŹŹa iŹ s ciałem nad
 wŹŹytki kory anielskie powyŹŹyl / tak tēŹ chcial iŹŹby
 kaŹdy kōr to vŹnál/iŹ chwálaz ia / dwanaŹŹcie gwiazd
 w iey kōrone kłádl. PierwŹŹa gwiazde anieli w iey kō
 rone chwálaz ia wloŹyli rzeŹaz: DoŹtoyna ieŹŹ / aby
 s ciałem iŹ z duŹŹa w niebo wŹieta / dlá iey wielkie do
 ŹkonaloŹci / Bo iako ona ieŹŹ doŹkonalé ŹwiatoŹci na
 dewŹŹytki anioly / tak tēŹ má byŹ vblogoŹlawiona
 iŹ powyŹŹona nad nami wŹŹytkiemi / z duŹŹa iŹ Źcialē /
 Bo doŹkonalé blogoŹlawieŹŹtwo / nie ieŹŹ w niebie
 duŹŹy bez ciala / a to dlá zaŹŹe / kōra má duŹŹa ku ciał
 lu / iŹ tēŹ iŹŹ boga maiaŹ / iŹ cialo tēŹ mieŹ Źadá. Dlá
 wiētŹŹego tedy iey vwielbieniá / ŹluŹŹnog ieŹŹ iŹŹby z
 duŹŹa iŹ s ciałem wŹieta do nieba. Wtōra gwiazde
 pierwŹŹy rodŹicy w iey kōrone wloŹyli / gdy rzeŹli.
 WŹŹechnogacy ŹoŹe / blogoŹlawionys ty iŹ matka
 twoia / zapráwde ona doŹtoyna ieŹŹ / aby z duŹŹa iŹ s
 ciałem byla vwielbiona / Bo one chwálēmy / iŹ ieŹŹ
 wyieta od przeŹlēcía / iŹ winēgo / dlá grēchu pierw
 rodnēgo / Bo iŹ my / byŹŹmy cie byli nierozgniewali / z
 duŹŹa iŹ Źcialē w raiu byli byŹŹmy oŹtawienij. GdyŹ
 tedy twoia milá matucha bez pierworo dnēgo grē
 chu pocŹeta / ŹluŹŹno aby z duŹŹa iŹ s ciałem w niebo
 wŹieta. Trzecia gwiazde patryarchowie w iey kō
 rone wloŹyli rzeŹaz: ŹoŹe iŹ panie naŹŹ / chwála mat
 cŹyna má iŹŹ w Źyna / niecháy tedy po yŹŹie chwála
 iey ku chwále twē / gdyŹ ona ieŹŹ matka twoia / tō

iey d
 no te
 ieŹŹ /
 Prze
 iŹŹ t
 twy
 w Źie
 Bylo.
 ne w
 Źiern
 dchn
 Kry
 w pra
 w nie
 przep
 wá n
 to nie
 wŹien
 a poŹ
 vŹazu
 wŹie
 mie /
 Apok
 tem /
 Bo ni
 ŹlacŹ
 chwá
 nienij
 lo pa

iey chwály wczyniś sobie ie przymnożiś. Dósto-
 no tedy aby ten przybytek tam był gdzie Krystus
 iest/aby w ziemi nie był / w ktorzymes ty poczet był.
 Przeto słusno má być wzięta w niebo s ciałem/bo
 już twé ciało w chwale iest/ które s niéy wzięto/ i s
 twym ciałem iest iedno. Niegodno tedy by to ciało
 w ziemi gnilo/bo ciebie nosilo/ i twym przybytkiem
 było. Czwarta gwiazda prorocy świeci w iey koron-
 ne włożyli/ gdy takowy wywód položyli: O miło-
 sierny panie/ gdyżesmy prawdę duchem świętým na-
 dchniením mówili/ przepowiedaiąc przysłé rzeczy o
 Krystusie i o matce iego/ Słusno tedy / abychmy
 w prawdzie byli naleziením/ ale iże wiele z nás o tym
 w niebo wzięciu twé milé matki z duszą i s ciałem
 przepowiedalo/ iako Dawid mówił: Stancła kolo
 wá na prawicy twoie wodzienu pozłogoným/ Ale zło-
 to nie kazi sie ani gnie/ tak ciało matki twé gnieć by
 w ziemi niemialo/ i w Kantykach napisáno: Wstán
 a potwapi sie przyiaciolko moia. Gdzie sie iawnie
 wkaże iey zmártwych wstanié/ i w niebo s ciałem
 wzięcie. W Ekleziasztyku téż pisáno: Ktory stworzil
 mie/ od poczywał w przybytku mym. A Jan pisse w
 Apokalipsy/ wypisuiąc ia niewiasta oblecżona słoń-
 cem/ maiąc koronę z dwanaście gwiazd na glowie/
 bo nie słusza duszy od ciała odlacżoné/ ale s ciałem
 zlacżoné. Przeto Dawid wstáwssy ial spiewał/ na
 chwale dziewice Marié: Wstán panie w odpoczy-
 niením twoim/ i archa poświęcenia twégo/ to iest cia-
 lo panny Marié. Przeto iest dóstoyna/ aby z duszą

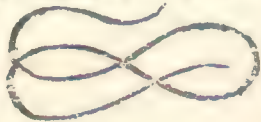
m i

Żywot pana Jezusa Krysta

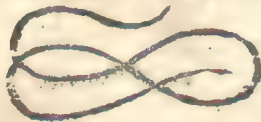
ij s ciałem była w wielbiona. Piąta gwiazde świec
 męczennicy w iey korone włożyli / między ktorymi
 święty Szczepan tak rzekł wystawiony: Tys miły
 panie rzekł przez proroka / Droga jest przed obliczno
 scia Bożą śmierć świętych / Ale panna Maria jest na
 świętśa / ij nad wszystkie dostojniejsza / przeto też ij
 śmierć iey ma być nadroższa / Aleby nie była nadroż
 sza / By podług dusze tylko a nie podług ciała w nie
 bie była. Przeto godna jest z dusza ij s ciałem w nie
 bo wzięcia. Szósta gwiazde w iey korone wystawili
 naśladownicy Boży / rzekaz: Tys panie Boże nasz
 przykład / Ktomi służymiechaj mie naśladowie / a
 gdzie / ta jest / tam ij sluga mój będzie. Gdyż tedy
 ona żywotem swym niosła cie / ij pierśmi swymi
 karmiła cie tobie służyła / Dostojno jest / aby gdzieś
 ty jest / twoja matka (która tobie przez wszystkie czas
 żywota twego służyła / ij przy tobie smutna przy me
 ce stała) z dusza ij s ciałem s tobą też w niebie była.
 Siódma gwiazde kładaz spowiednicy w iey koron
 ie / chwalez ją tak mówili: Pisano jest miły panie /
 Która miara będziecie mierzyli / ta wam będzie od
 mierzona / Ale ona mierzyła ij tu zasłudze ij tu ch
 wale / Slusno tedy aby iey odmierzona zupełno
 scia chwale / Która jest podług ciała ij podług dusze /
 ma być z dusza ij s ciałem wzięta do nieba. Osm
 gwiazde w iey korone położyły święte panny mo
 wiaz: Dostojno jest / iż gdy ona nie była poruszone
 ale panna czysta została / ma być blisko swego syna /
 Bo tak mawiał mądry Salomon: Nienaruszenie

bliski'ego czyni Bogu/Alle panna Maria była nienar-
 uszona w swym panienstwie/Przeto Boże nass/má
 być Maria nabliśa twęgo stolza/z nienaruszoným
 panie'skim ciałem.Dziwiata gwiazdę wssytcy blo-
 gosławienij i wybránij Boży w iey korone spiéwa-
 waiat; włożyli:Wybrał ia buog i nad ięné ia obiał/
 i w przybytku swym kázal iey przebywat. Godno
 tedy iest/iż gdy ciała swietych bywaią zciouy na
 ziemi/więcéy cialo Mariey má być wzięcione/a to
 przez chwalebne ciała z dussa w niebo wzięcie.Dzie-
 siata gwiazdę duch swiety/chwálat; páne Maria
 polozył w iey korone/rzekat; Gdyż przy pozdrowie-
 niu rzeczona iest pełna łaski/zo sie rozumie wedle
 ciała i dusse.Sostoynie tedy będzie w wielbiona/i
 łaski pełna/gdy z dussa i s ciałem będzie w niebo w-
 zięta/aby iey swiętę^o ciała/wssytcki członki były peł-
 ne chwały/które na ziemi iesscże będą/były pełneé
 ducha swiętego łaski.Jedena'sta gwiazdę syn Boży
 Jezus Krystus wstawil w iey korone rzekat;Glu-
 sšno iest/aby to cialo które bylo z Bo'stwem złączone
 nigdy niesprochnialo/anij zgnilo/ale by nad naturę
 anielską bylo powys'sono na stolez/ktory od wieków
 iest iey osobnie stworzon.Gdyż tedy;matczyńo i sy-
 nowo cialo bywá iedno/iako tedy wemnie moie cia-
 lo iuż iest w wielbioné/tako téż i cialo matki mé má
 być vchwaloné/przez chwalebne wzięcie na niebo.
 Dwana'sta gwiazdę polozył Bóg ociez w iey korone
 rzekat; Gdyżem z mocy mé takowymi łaskami i
 przy poczęciu iey i Krystusowym iasnie napenił/

Żywot pana Jezu Krysta

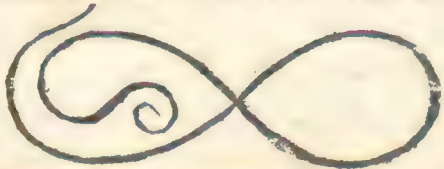
iż równie w człowieczym plemieniu ięć nie było ani
 będzie. Slusno abych ja i teraz nad wszystko stwor-
 zenie nowa laska wezcił / i z duszą i s ciałem nad
 wszystkie światy powyszył. A my też wyznawamy
 rzekaz: Gdyż matka jest bożą / anielską i człowieczą
 slusnie iżby ona te pierwsze częst miała zmartwych
 wstania / która my mież mamy po dniu sadny. Prze-
 to wierna dusza bacz iaką radość była dziś przy ta-
 kowych rzeczach / tak wysoki rady / gdzie wszyscy
 poznali i tak skazali / iż Maria z wielką łcią i wese-
 lim miała być wzięta do nieba. Tuog o cięż zamys-
 łaięz rade / spytał: koby ja miał prowadzić: Wszyt-
 cy iedny głosem odpowiedzieli: Jż ten którego ona
 sama ogarnęła / nosiła / porodziła ze wszystkimi nami /
 którzyśmy ięć pomoga dostąpić wszystkim gozłoli
 mamy / anieli swęgo naprawienia / a my zbawienia.
 Poty to sprawiwszy / wszyscy (iako przy wstąpieniu
 Krystusowy) niebo wyproznili / po panne z wielkim
 weselem zstepuięz aż na ziemię przed grób / gdzie
 była włożona. Tamże moga Jezusowa / natychmiast
 krzeżona / i wielką słodkością napelniona / i iakoby
 ze snu zbudzona / przez przyprowadzenie dusze ięć
 z nieba / gdzie wedle dusze przez trzy dni była w wiel-
 biona / i na stolgu bliskim światu trojce posadzona /
 a od wszystkich przywitana / ochwalona / wżciona / i
 w wielbiona / iako królową miłosierną / i cesarzową
 mogną. Tamże też Jezus miły apostołom pytał / go
 by za częst matce swę mile weżynięz miał. Gdzie ws-
 sytscy odpowiedzieli: Nie jest slusno Kryste by to

cialo tu w ziemi leżało go ciebie nosiło. Krystus też
dy miły Maria matkę swoje miła ochotnie obłapił
i z sobie i z przyiawossy / z spięwanym anielskim do
swe chwały i z prowadził / wssytkim aniolóm wesele
zaspięważ kazał: Krolewá niebieską wesełsie alle-
luia / bo ktoręgos zasłużyła nosić / alleluia / oto cie już
w błogosławil / Alleluia. Apostoli odpowiadają s
s płacząc zaspięwali: Pros za nás boga / Alleluia.
Byśmy s tobą byli. Tamże też iako za Jezusem przy-
w niebo wstąpieniu / tak też za panną patrzali.

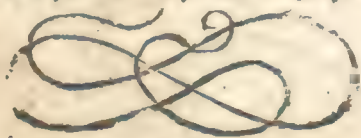
O chwale ktora w każdym korze anieli i wssytcy
świecy / dziewicy Marii czynili / gdy i do nie-
ba przez kory anielskie chwałęnie z wese-
lim wielkim prowadzili. Ka: 18

GDy dziewica Maria od swęgo milę syna
i od aniolow z wielkim wesełim przez niebo
krzyśtalowe / gwiazdeczne / i ogniście / była prowa-
dzona / takowa iasności ogarniona była od Je-
zusa / i owsem już od swęgo w wielbionęgo ciala / i z
też nie tylko oświeciła nowa światłością niebo / ale
też swa światłością / słońce / miesiąc / zagmilla. Poty
gdy wstępowala w niebo iasne / gdzie przebywanie
i z wssytkich świętych aniolow / anieli wssytcy ze w
ssytkich korow i z zabieżeli / i sama trojga świętą /
nowymi a rozmaitymi chwałami i z częstą czy-
nią / bo s każdego kora anieli i z prowadzili / i w
sposobie przed nią spięwaiaż dziwili sie i z chwa-
les

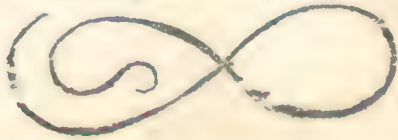

Żywot pana Jezu Krysta

Bnosc i rzekaz: Ktorá jest ta, tzo tak i dzie iako zarza/
 sparwssy sie swé^o oblubieniz/ swietleyssa nizli mies-
 siaz/ iasnieyssa nizli slonce/ powysseissa nizli cedrus
 w Libanu/ a nizli cypeys na gorze Sion/ a nizli pal-
 ma w Kades/ i nizli szczepienije ruozé w Jerycho/
 a nizli oliwa krásná na poléch/ i nizli iawór podle
 wody: Womni cyssa nizli cynamon i balsám wonia-
 iacy/ a nizli mirra wyborna. Ktoraz gdy tak wesele
 w pierwssy kor z spiewanym wprowadzili/ wssytka
 rzessa niebieska przywitowaz i chwalez iey swieta
 milosz poczela. A na pirwey pierwssy kor anielski ial
 chwalez pannel Maria z iey wielkie potory/ przez kto-
 ra zaslužyla/ iże bogu milá byla/ i matka boża zo-
 stala/ rzekaz a spiewaiaz: Postepuy/ postepuy kro-
 lewa niebieska / wstepuy tu twému synowi/ abys s
 nim nawieki krolowala/ Ktorá jaczes byla gnotliwa
 i naswietssa/ wssyttkimi gnotami okrássóna/ a w-
 ssatoż wiecéies zaslužyla twa potora/ niż wssyttkimi
 twymi gnotami. Przeto iestes dóstoyna abys wzies-
 la chwale nawaysszego powyssenia/ bo tak napisano:
 Kto sie vnizá/ bedzie powysson. Wtorec przyial ia
 kor archanielski/ chwalez ia z iey czystosci/ a dziru-
 iaz sie iey chwale spiewali. A Ktorá jest ta dziewiza/
 Ktorá wstepnie przez swé chwalebne w niebowziecie
 przez puszczá/ iako rozdzka woniaiazá / z wonnosc i
 mirry i kadzidla: Ktorá jest ta/ Ktorá pochodzi iako
 zarza/ piekna iako miesiaz/ a wybrana iako slonce/
 Strassliwa iako huffow spiza dobrze zrzadzona.
 Taz jest ona panna osobné czystosci / Ktoré panienie

stwo było Bogu przyiemno. Wezmi przeto dziewięto
 Maria za plate twę czystosci / która i nssa nie jest te
 dno aniolem rosfazowaz / bo samy czystosz jest wo
 dzona / ty sama już będziesz wezwana panij aniel
 ską. Przeto cie dziś chwalemy iako dziewice nad
 wssytkimi dziewięzami / a pania nad anioły. Trzeci
 przyial ia for gnot / chwala ia z iey nieporussenia:
 Toz jest panna slachetna / matka Bozā milosciwa /
 która iako lilia polna / rozā bez cirmā / tak ta panna
 od wsselkie zmazv grzechu byla oddalona / swięzaz
 wielkim nienarussenym. Przeto dostoynas abys by
 la Bogu nabliżsa / bo nienarussenię czyni Bogu bar
 zo bliskięgo. Czwartę przyial ia for mozarzow ch
 wala ia z iey poslussenstwa / spięwanaz a rzeżaz:
 Pozdrowiona badz swięta redzicielko Bozā / pozdro
 wiona badz przez twę poslussenstwo / ktorzymes za
 wżdy byla Bogu poslussna / i niebieskiego zaslužylas
 porodzig krola / który sie tobie poddāl / a iako matki
 swę słuchāl. Wezmi przeto moz aby tobie bylo w
 ssytko poslussno. Piatę przyial ia for księstwa / chwa
 la ia s cirklnowosci / spięwanaz i rzeżaz: Tag jest o
 na niewinla chwalebna / które wōnosz iako mitra
 wybrana przez cirklnowosz swę zasługi / niebo w ssyt
 ko w wesela. Tag jest która z synē Bozym iako z ja y
 milym cirkiala rzeczy przeciwnē / ktoręgo na trzyczu
 wisłacęgo zalowala / które duffi miecez boleści przeni
 knal pr eto dostoyna jest wielkie° pociuszenia / i by
 z swym milym synē wzywala niebieskiego wscia /
 bo tak napisał: Jako towarzyssim będziecie u at /

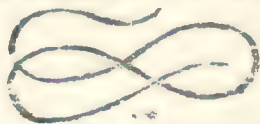

Żywot pana Jezusa Chrystusa

takto u pocieszenia. Słyszeliśmy przyjęcia panu, ława/chwała
 laż ia z wielkie mądrości/spiewaiaż u przed nią wpa
 daiaż: Dze wigo namiędysia/ przez mądrość królo
 wie króluia/ podług świadectwa pisma/ a ty twa
 mądrością diabły poraziła swiataś od potępienia
 wybarwila/ niebo naprawila/ u bogas z nieba zwaś
 bila/ u na ziemieś sciagnęła. Przeto tobie służy koron
 na królowstwą nad wszytko stworzenie/ aby nie tylko
 ziemie/ ale u niebieś ciębie sieśał zaślep/ ktoras
 nad wszytkiem królowa ośala. Godnie przyieli ia
 stołecznicy/spiewaiaż u chwálaż ia z miłosierdzia/
 rzekaz: Pozdrowiona bądź miłosciwa królowa mi
 losierdzia/ dziewice nalaśkawośśa/ dla twoje lutości po
 magas wszytkim/ bo iedno przez cie bog daie laske
 u miłosierdzie wszytkim. Przeto rzecznieśto swięta/
 tegos dośtoyna abys była matka laski u miłosiera
 dzia/ aby przez cie byli zbawienij ludzie/ u były wpa
 dy naprawiony niebieśkie. Ośnie przyieli ia Cheru
 binowie/ chwálaż ia z wiary rzekaz: Taz ieś ona
 szczęśna a błogosławiona/ przez ktorą wiara wciele
 nia bożego ieś wypelniona/ u przez wszytek swiat roz
 syrzona/ ktorą sama trwała była/ gdy unssy wotpili
 eżaj u Chrystusowe męki. Dośtoynas przeto mież za
 plate takowe wiary/ abys nalaśnięć boga rozumia
 la/ miłowala/ trzymala u pożywala. Dziewiate przy
 ieli ia Serasynowie/ chwálaż ia z wielkie laski/ a spie
 waiaż. Pozdrowiona bądź pełna laski/ pełna miłos
 ści/ pełna ducha swiętego/ pełna bośtwa/ ty przez two
 je miłosz a laske/ bogas k tobie przyciągnęła/ ktorę

gos
 na k
 kas
 dala
 nje
 dos
 wa
 krow
 go
 wa
 d
 seli
 krow
 poz
 rz
 so
 na
 wy
 kic
 gie
 by
 ia
 pr
 di
 gu
 w
 m
 ro
 u

ros o ciebie narodzone / za odkupienie człowieka
na krzyżu ofiarowała / a użyty na krzyżu umarł la-
śkas przywiodła / a to użes zbawienia wszystkim za-
dala. A przeto pauno Maria zbawienie i pociesze-
nie wszystkim błogosławionych / zapłato wszystkim
dostojnas nadewszystki najwyższego boskiego wzy-
wania / którą zależy same lasce / dla tego dziewico /
którąs Boga pełna / dostojnas mieć podle syna twé-
go miłego / stolety chwały od wieków tobie zgoto-
wany. A możemy wierzyć / iż archaniol Gabriel / wi-
dząc Maria w takowé chwale niewymowné / we-
sełł sie niewymownie / i mógł mówić k niéy: Oto
królowa niebieśka / ona twoja chwała / którąs w twó-
je pozdrowieniu odienie była przepowiedziana / gdym
rzekł: Zdrowa bądź łaski pełna / pan stołba / ciebie wy-
soko powysłaiasz nie zmiernie weselaż i chwalaż /
nadewszystki który nasze prowadzą. Przeto wstępuy
wyższej chwało wszystkim świętych / nadzieio wys-
tęch ludzi grzesznych / matko wszystkim sirot vbo-
gich / bos ty wszystki święte przewyszyła / przeto masz
być nadewszystki błogosławiona. Dziesiaté przyšli
ia wysłtscy święci starého zákonn / patriarchowie i
prorocy / którzy chwalaż ia śpiewali. Tys Maria ie-
dnaczká człowieka rodziła / którąs my my prze-
sławiali / i przepowiedzieli. A wystąpiłszy Adam /
wesele rzekł: Ta jest kość s kości moich / przez tę w-
szystkim zbawienie jest nalezione / którąm ia lasce sta-
raci / tę ta Maria znalazła i przywróciła synów mo-
im. Potym Noe rzekł: Tę jest Archę figurowaną /

Żywot pana Jezu Krysta

przez ktora łosciol od potopu potępienia jest wyba-
wion. Potym Abrahm rzekł. Błogosławiona bądź ty
przez ktora błogosławieni twoi rodzą się mienię jest
obieżano. Jakob rzekł: Ta jest drab na / ktoram wi-
dzią / ktore wirzech aż do nieba siegą. Mojżesz rzekł
Ten jest kierz / ktory gorzał a nie spłon. A Aron rzekł
Ta jest rozdzka sucha / ktora zaświtnawssy / syna bo-
żego porodziła. Dawid rzekł: Ta jest ona królowa /
ktora stanela na prawicy syna bożego / w edziemiu
pozłocisty / ogarn ona chwala / rozmaityoscią pwiez-
tych. Izajasz rzekł: Ta jest o ktoreie przepowiedział
Oto panna pocźnie i porodzi syna / ktorego imię Je-
zus. Jan krzcielciel rzekł: Oto matka baranka niepo-
kalonego / ktory oddał grzechy świata / i mnie swy
plodem wweselila / gdy matkę moję nawiedziła. El-
zbieta lepāk rzekła. Błogosławionaś ty iżes wwie-
rzyla / Bo już oto spełniło się jest wssytko / co rzeczono
jest o tobie od pana przez aniola. Joachim i Anna
rzekli: Błogosławiona ty bądź gorzko od pana / bo
przez cie owożu żywota wiecznē i wssytkie chwał-
y nawieki pożywać będziemy. Jozef obłubieniec
panny Marie rzekł. Oto moja obłubienica / moja na-
milssā / moja panij słachetnā / ktoreiem iā był / stro-
czyłosci / i świadek iey panienstwa / ktora król nie-
bieści mnie za obłubienice posłubił / a czyłta a niepo-
kalona zostawił / i duchem swiety byt brzemienna
obiawił / ty nāswietssā panno / wiēś iż ci tak jest / i-
żem iā jest sekretarz wcielenia bożego / i twoe brze-
mienności / iām naprzod twoy plod chwalił / i na wo-

ff
by
ży
slu
mo
ni
to
na
sta
tę
w
wi
wā
gn
du
go
cze
no
i
okr
pr
nā
duc
sto
nier
wcy
na
ta
wss

szelimi ty i pielgrzymowaniu towarzyszyłem ty i
 był. Ciebie i twego namiśszego syna Jezusa / pilniem
 żywił / i wsiadłże opatrzył / i tobiem z nabożeństwem
 służył. Słodkie mi było twoje towarzysztwo / tu a roz-
 mowa była mi lubieżna. Oto wssytcysmy zBawie-
 ni / przez cie boga człowieka mamy. Przetoż ty mat-
 ko lasz / s twym Jezusem sie wesel / a mnie twému
 na ziemi będącemu eślubienzowi / Błogosławień-
 stwo daj / a twe chwały wieczniem stołem na wieki
 też ródzają. Jedennasne przyieli panne Maria /
 wssytcy święci nowego zakonu / męczennicy / spo-
 wiednicy / dziewczice wssytcy wybrani Jezusowi / ch-
 walaż jednym głosem panne Maria ze wssytkich
 gnot rzekaz. Tys chwala nasza / tys pocieszysz lu-
 du Izraelskiego / tys weselę rodzaju naszego. O Błos-
 gosławiona bądź królowa wssytkich świętych mę-
 czenników / spowiedników / dziewięz świętych koro-
 no / spowiedników gwiazdo / wssytkich wybranych
 i Błogosławionych chwalo / tys wssytkimi gnotami
 okraszona / wssytkimi odplatami obdarzona / bądź
 przeto twému synowi i tobie częsz i chwala. Dwa
 nasne przyiela Maria trojga święta / ocież syn / i
 Duch święty / i z wielkim weselim posadzili ia na
 stoizgu królewskim wielbiaż i słodko ciessaz swym
 niewymownym i nieogarnionym bóstwem. Napir-
 woy bóg ocież przywita wssy ia rzekł. Pozdrowio-
 na bądź ma namiśsa gorzko / przed stworzeniem swia-
 ta wybrana / aby moia będąz eślubieniza / bylabys
 wssytkiego świata królowa. Peznayże mie gorzko

Żywot pana Jezusa Chrysta

namileyssa / iżem iá tobie przez aniola posłał pozdro
 wienie / aby w żywot twój syna me^o przyiela / a po
 tym dziewica będaż porodziła / aby on przez to od
 ciebie ciało wzieté / śmiercią swą świat odkupil.
 Poydzi / poydzi przeto oblubienigo moia z góry czy
 stości / a koronę królewską weźmi / abych iá położył
 w tobie stoletz moy / to ież chwale bez końca. Poty
 syn boży pan Jezus Chrystus z wielką poczesnością
 matkę swą oblapil rżetaz. Poydzi matuchno milá /
 dziewigo chrystá / słodką Mariá w przybytki rosko
 szné syna twégo / bos ty mnie w twym naswietssym
 żywocie słodkie przebywanie dala / gdys mie du
 chem świętý w twym żywocie poczęła / i w ciało ob
 lożła / / tys me boga iż człowieką twymi pierściami
 panieńskimi kármila / iż miłosćia macierzynska miło
 wala / w pielgrzymowaniu rzadziła / przy mece meé
 semnas cierpiała. Obezrzy przeto teraz syna twégo
 wcielonego / ogladáy iż iám tobie to sprawil iákoś
 zasłużyła / abyś nad anioly wssytki poroyssóna / a kro
 lniąż pożywała pospolu semna niebie / ich roskossy
 iż wesela / a chce aby iáko mnie król / takó ciebie kro
 lowa wssytcy w yznawali / iż cili iż chwálili chwála
 ta / go ież po bodze na wieki wieczné. Ostatecznie
 duch święty chwálil panne Mariá rżetaz. Pozdro
 wiona badoż błogosławioná matko Chrystusowa / na
 de wssytki wyorana / ktorás zaplacila grzechy swia
 ta przez twégo syna. Tys ież ona w ktoréim iá od
 poczywał siedmioraka laska / iż dary swymi ciebie
 napelnia / iż w cie wstepnia / synowim bożemu

przybytek uczynił a że krowie twoje ciało iemu sprawił
i wssytkimi znorami napelnil / i zbyś była do stoyna
matka i obluwienica / abyś wezwana wssytkich zba
wiciela. Potym rzetla panna Maria: Już teraz w
wielbiona jest dussa moja nad wssytki dny żywota
meo. Tamże z wielkim naboženstwem wesele zaspię
waia. Wielbi dussa moja pana / A zradował sie
duch mój w Bodze z Barwicielu moym. O wsszech mo
gacy miły panie iakie tam było wielkie wesele anio
lom swietym / pannam / męczennikom w dzień Boża
matki nad wssytki kory powyssena / a ono i aniebo
przyiło z weselim archaniolowie z spięwanim / i sia
żeta z gędzienim / mozarze s trąbieniem / chierubini
Serafimi z nowych prosnek spięwanim. O dusso na
Bożna / wbaż iakie tedy było w niebie wesele / iakā
dzis Marię stala sie chwala / rzęże sie też i ty w ten
dzień tak wesoly / gęczymie Marię kiej swięte mi
losci / wolaiaz i zby sie za toba przyczynila / i swię ch
wały wczęsimiemi wdzialaia / bogiey miły syn / na
wiersza iey po sebie mogdal / i krolewa i anielska
i ziemska wdzialal / i z iako sie enemu klania wsselkie
stworzenie / tak sie wssytcy niechay Mary klaniaia /
ktorzy milosierdzia iey zadaia.

O koronach ktorymi panna naswietśa gdy
chwała bnie w niebo wzięta / była
wkoronou ana. Kai 19

Żywot pana Jezusa Chrysta

GDy najsławniejsza panna stała chwiała w niebo
była wzięta / podług dwanaście gwiazd kto
re Jan święty widział na głowie niewiaſty /

w słońce obles-
czonee majątż
miesiątż pod ..
nogami swoy-
mi / a koronę ze
dwanaście ..
gwiazd na
swoe głowie.
To widzenie
znamionowa-
ło błogosła-
wiona dziewi-
ce Maria / kto-
ra rzeczona
jest niewiaſta
podług naro-
dzenia / a pan-
na podług sta-
dła była / iako
dzis dwana-

ście koronami wkoronowana. Pierwsza korona / która
była wkoronowana / rzeczona jest złota / która po-
dług doktorow zależy w iasnym widzeniu Bogaw
świętej trojcy / ojca / syna / i ducha świętego / i też
zależy w jego używaniu / a w wiecznym jego trzy-
maniu / A ta bywa dana każdemu przez wiare / i aske

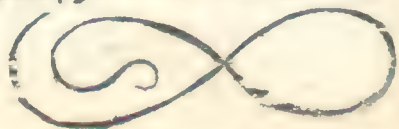
nadzieie, bo dár boskie° widzenia/ przychodzi z wia-
ry/ którym darem obdarzon będzie rozum/ gdy bos-
ga pozná. poznawssy ogladá w wielkie a niewymos-
wne rostkossy. z lastki pochodzi boga używanié/ kto-
rym wolá nassa będzie obdarowana/ gdy sie dusza
w boga wpoiy/ a używaz będzie niewymowne słod-
kości s nie° pochodzące. z nadzieie pochodzi wiecz-
né boga trzymanie albo odzienie, który pamięz
dusse nassę będzie obdarowana/ gdzie perwosc wcz-
mie wiecznego trzymania mile° boga. Gdyż tedy
panna Mariá wysoko nad i. né była gnotliwa / y
wistssá wiara/ lastka / y nadzieia obdarzona/ przeto
nad i. nassę ta korona jest rkoronowana/ która rzecz-
ná jest zlotá/ Iako zlotó nie kazi sie ani prochnieie/
takó lastka której przywłaszczono zlotó/ skazy w sobie
niemá. Tę zlotó jest rzecz rostkossnie lszczazá / to
jest przywłaszczono iasności widzenia y używania
milego boga. Tę iessczę korona zlotá jest skraglá/
niemaiaz konga/ gdzie sie wskazuje wieczność tak ch-
wála rkoronowana była panna Maria / z boga
rozumiawssy, milnie, miluiaz pożywá/ pożywaiaz
trzymá. Iako chwalebna jest ta korona Marié/
która nad wssytki anioly y swieté, iasniéy boga oyt-
za/ y od niego narodzonego syna / y pochodzącego
od obu/ ducha swietego widzi/ bo iako swiety Bier-
nat pisse: Zaprań de samo eno weselé/ które od samé-
go boga bywá bráno, któremu gdy przyrównass kto-
ra rostkoss albo lúczossz / smutek jest: wsselká słod-
kossz/ bolejš jest: wsselká wonnossz / smrod: wssytko

Żywot pana Jezus Krysta

gudné/grubé/ij wssytto go iest lubégo/ przytro iest
O szczęsna iest Maria/to iuz maiaz. Wtorą korona
rzeczona iest dziewiczą/a ta sama bywá dána pan-
nám/o ktorzych spiéwá koscioł. Przydzi obłubienigo
Krystusowa/a wezmi koronę/ktora to sie pán zgo-
tował na wieki. Ale iż panna Maria matuchna bo-
żá/iest panna nad pannami/ktora przed sobą niemá
piwé/anij po sobie má takowé panny wtoré/dlá te-
go ta korona wtorą panienská iest wkoronowana/
ktorąż sie przyrownawá lili/ dla své iasné czysto-
sci. podlug onego go w prosnkach Salomonowych
onieý pisáno: Jako liliá miedzy cirným/ tak przyias-
ciółka moia miedzy dziewkami Izrael. Trzecia ko-
rona iest káznodzieyská/ o ktore napisáno: Stałszy
pascie slowem bożym trzode tę/ ktora miedzy was-
mi iest/abyście wzieni bez kóniga koronę wieczné ch-
wały/ktora iest káznodzieyská/ a ta rzeczora gwiázy-
da/iako o tym napisál Daniel we dwunáctym kap.:
Ktorzy nauczénij będą/swiećiz będą iako gwiázydy
na wieczné wieki. Iż tedy panna Maria náwysšá
káznodzieyská byla/ bo apóstoly ij ewáneliſty wczyla/
slusnie tedy ta korona w swym wniebó wzieciu iest
wkoronowana. Czwártá korona iest męczenniczą/
ktora swietym męczennikom dla ich zwycięstwa
bywá dána/ Ale iż náswietššá pána Maria ná ciež-
ššá meke miedzy iynšymi męczenniki cirpia. a przy-
mece swégo syna/ktore dusze mierz przeniknal boles-
sci w czym wssytli iynšé męczenniki przesšla/ bo ona
na dussy/a oni na ciele cirpieli/ dla tego náwysššá.

Koronę męczeństwa zasłużyła/słusnie tedy ta ko-
 rona wkoronowana. Piątą koronę jest żywota / o
 którą napisał Jan święty w Apokalipsy / które zowie
 my księgi taieniz bożych / we wtorej kapi: Bądź wier-
 ny aż do śmierci / a dam tobie koronę żywota. A Ja-
 kub święty pisse. Błogosławiony który cierpi pokusy
 bo gdy doświadczone będzie / weźmie koronę żywota
 A ta bywa dana trojakiemu stádlu / małżeńskiemu /
 trzydzielną / wdowiemu stádlu / sześdziesiątną / a
 dziewięciemu stádlu / stołrotną / Ale iże panna Ma-
 ria była małżółką / wdową / i panna / przeto słusnie
 tę koronę sobie zasłużyła. Szóstą koronę rzeczoną
 palma zwycięstwa / o którą apóstol pisse: Nie będzie
 koronowan / iedno ten kto będzie mógł a słusnie
 boiował. Przeto Jan w Apokalipsy pisse / iż widział
 pałmę w ręku świętych. A ta palma bywa dana tym
 świętym którzy dośkonale sami siebie tak zwycię-
 żyli / iż dobra wola zawżdy mieli / cierpieć męczeń-
 stwo dla Chrystusa miłego / iako był święty Mar-
 cin i święty Francisek. Te koronę panna nasza świę-
 sta nad nawysse zasłużyła / bo się z Chrystusem na go-
 rze Kalwarie cierpieć męki wielkie i boleści wydała
 gdzie miecz boleści w swym sercu nosiła / i tysiąc
 krog tam wmrzeć za syna i z synem żądała. Oczym
 świadczy święty Biernat i Anielmus w personie
 iey rzekaz: Patrzalam na pana i na syna mego / na
 krzyżu wiszącego i ci / soko wmiarać / aże m na-
 dussy / i cierpieć / tegem wymowiz niemogła. A ta by-
 la moja boleść / iżem się widziala opuścić

Żywot pana Jezu Krysta

czona od syna mego / ktoręgom iá dziewitza bedac
poczela ij porodzila / ktorzy moy byl iedyny / widzias
lam vmieraiaz / ktoręgo milowala dussa moja / a w
ssytkam byla dla smutku roztopniała / w placzu ta
kowym slowa dawała. O synu mój miły iedyná mi
losci / dáy mi s toba vmrzęz / a nie zostawiáy mie po
sobie / bo niz mi nieiest slodczęý / iako vmrzęz s toba
A niz mi nieiest gorzyczęssęgo / iedno żyz bez ciebie
A przeto dla tęý wielkie żądze / slusnie pāna Mariā
te korone / ktorā rzeczona iest zwyciestwa / w swym
chwalebny ij wesolym w niebo wzeciū byla korono
wana. Siódma korona iest sprawiedliwosci / ktorā
iest oddanię zapłaty / za dzialanię dobrych vczyn
ków bo wsselki podlug sprawiedliwosci / zapłatę bie
rze podlug swę roboty / iako o tym swiadczy apos
stol swiety pissaz o tęý koronie ku Tymoteussowi
Dobrzem walczył / a dla tego dana mi iest korona
sprawiedliwosci. Ale iże Bogoslawionā dziewitza
Mariā / nad wssytki wiecęý prazowala / dla tego
wietssa lasta / goręssa miloscia byla napelniona
Przeto slusnie te korone zaslužyla w swym w niebo
wzeciū. Osmā korona rzeczona iest częsz a klenot
gudnosci / iako Salomon pisse: Wezma swieci kros
lew / two gudnosci / ij klenot okrásy z rektu Bożych. A
te korone dawa buog zwlásscza oný swietý / ktorzy
sie w swę niewinności zachowali / a bez wsselkie zma
ży na tym swiecie żyli. Ale takowych malo iest / kto
rzyby takowę szczęśliwosci Byli / iżby od swę poro
dzenia nigdy Boga nie rozgniewali / ani sie ktoręgo

grzechu dopuścili. Ale już błogosławioną dziewicę
 Marią / nade wszystko stworzenie boskie była na-
 czystszą / tak iż po będzie wietszą czystszą niemogła
 być należona. Dla tego najwyższe śliczności i cud-
 nosci koronę otrzymala / tak iż wszystkich aniołów i
 świętych cudności / naprzeciw cudności dziewice
 Marię / jest iako światlejsz miesiaca albo gwiazdo
 przeciw słońcu. Slusnie tedy ta korona jest wkor-
 wana. Dziewiąta korona która dziewica maria jest
 wkoronowana / iako królowa niebieska i pani swia-
 ta rzeczona jest królewską / iako napisano Ester w
 wtórym kapitule: Umilował ją Bóg nadewszystki nie-
 wiaśki / i włożył koronę królewską na głowę jej / a
 słusnie i już wkoronowana jest iako królowa / niżli ia-
 ko cesarzowa / bo królowa rzeczona jest od miłoś-
 dzi / a cesarzowa od srogiego rozkazowania. Dze-
 siąta korona rzeczona oblubienica / która ma panna
 Maria / iako oblubienica najwyższego a wiecznego
 króla / iako napisał Izajasz, we czterdzieste piątym
 kapitule: rzekaz: Jako oblubienice otrąsł mnie korona
 pan Guog / a odzieniem sprawiedliwości przyobłoki
 mnie. Jedenaśta korona jest chwaly i gci / o której
 napisano: Chwała i gci wkoronowales go miły pa-
 nie / i postawiłeś one nade wszystkie rzeczy twoje.
 Ta korona dziewica Maria była wkoronowana /
 gdy iako dziś w takowa częst i chęć podniesiona /
 już od wszystkich stworzenia jest chwálona / mówiąz
 ono go w Judyth w piątym kapitule: Tys
 chwála Jerozalem / tys wejście Izraelskie / tys pocze

Żywot pana Jezu Krysta

smosz ludu naszego / ktora rzecz potwili działy świe-
 ty Jan w tańczących Bożych piśse w czwartej kapi-
 uż widział / ono świeci kładli korony swe przed sto-
 cem rzeżaz. Dostoienes panie Boże nasz wziął ch-
 wale i częsz / Boś ty wssytko stworzył. Ale stolety bo-
 ży niż inssęgo meiesz / iedno pāna maria / przed ktora
 kładli swe korony / iey chwale czynia / a Boga w sobie
 i w panniei Marii chwala. Dwanaśta korona jest
 możarskiego rosfazowania / ktora jest s kamienia
 drogiego / ktora daie buog synom i swym wybrany /
 iako napisano w żoltarzu: Polożyłes na głowe iey
 koronę s kamienia drogiego / na znamie tego uż ony
 sa synowie krola wiecznego / i dziedzicy Boży / krolu-
 iaz s nim na wieki / a dla tego krolowsta korona i m-
 ma byz dana / iżdy to znamionowalo / uż w ony krol-
 ew / ktwie wssytko moga czego iedno żadaia wyssey
 nad wssytki inne swiete. Zasłużyła panna Maria te
 koronę / ktora ma moż zupełna otrzymania / nie tylko
 iako dzieweczka krola wiecznego / ale iako matka ob-
 luźieniga / i pa iu niedieście krole wstawa / ktora nie
 tylko prawo ma na vprossenię / iako i iu swięci / ale
 też na rosfazanię Bogu / iako matka synowi. Rosfa-
 zuie ta panna w vcisku / w potrzebie / i w smutku k-
 nię sie vciek nacy / Rosfazuie sprawiedliwym / o-
 świeża ię lastka woża / i nad grzesznymi w nāgor-
 ssych grzechach / Bo wssytcy s pełnosci iey lastki / po-
 cieffenię bierza niemożnij vzdrowienie / smutnij po-
 cieffenię / grzesznij grzechom od puszczenię / sprawie-
 dliwi lastę / troyga swietā chwale. O tym rosfā

gowańiu ięcy mocy/nádobnie Biernát swięty mowi
Sána tobie iest moŝ o Mariá/moŝ wsselká na nie
bie i na ziemi/uŝ to iedno chceš/to vprosiŝ moŝeš
Vpros nám uŝ wielebna panno z grzechow powo
stanię/boga goracę rozmyslanię/miskie vpokoŝe
nię/dobre a wesolę skonanię/a potý žywocie przez
twé zaslugi/s toba wielebna panno/ u ze wssytkimi
swiętymi/wieczné blogoslawienię.

Piesń oblogoslawioné pannie Marij/
Aue maris stella. Ka: 20

3 Drowas gwiazdo moŝká/
Swięta matko boská/

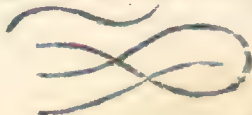
Zawždy czystá panno/
Sečesná nieba bróno.

Wzielas pozdrowienię
Przez anielskie mowienię
Racž nás w pokoju postawiz/
Imię Ewy przemieniz.

Rozwiaŝ przełowy grzéšnym/
Sáy swiatloŝ zaslępionym/
Racž oddaliz to iest złego/
Vpros wssęgo dobrego.

Wkaŝ sie byŝ matka/
Gdyž pr. ymie prozbe wsselká/
Ktoŝy dla nás narečzon/
A syn též tr. óy rzečzon.

Panno osobliva
U. edzy n ssi mi luto scirá/

Żywot pana Jezusa Chrysta

Rozwiązawssy grzechy iście/

Uczyn nas ciche czyste.

Daj nam żywot czysty/

A potom wiekuijsty/

Byśmy Jezusa widzieli

A zawždy weseli byli.

Radz chwa a oytgu wiecznému/

Ciebie Chrystowi nawyssjemu/

Sława duchu świętemu.

Bogu w trojcy iedynému. Amen.

Spiewanie koscioła/ Salve regina.

Dziśwas bolewno miłosierdzia/ żywocie/

3 słodkości/ i nadzieio nasza/ zdrowas. K toś

Bie wolamy wypowiedzeniu synowie Ewy.

A tobie wzdychamy łkając a płacząc w temto szarym padole. A przetoż iednaćżo nasza/ ony twoie miłosierne oczy k nam obroci/ A Jezusa pojeżnanego owoż brzucha twęgo/ nam po skonaniu żywota tego wkaż. O miłosierwa/ o lutościwa/ O słodką paniu Marią.

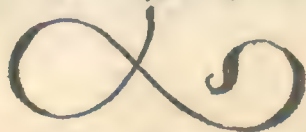
Sąd Boży sprawiedliwy a strasliwy. Ka: 21

ODy sie spełni liczbą wybranych/ pán buóg koniez temu uczynij/ iż ludzie wssytcy pomra/ bo strasliwe znamiona iako na t. nzu wypowiedmy beda. Potym wssytcy zmártwych wstana/ zli z niedostatków swej natury/ i dla niemocy białej, iako larwy beda grubij. Tym Jezus ostrzy

Będzie / gdy ię na wieki
do piekła skáže / Ktoręgo
nigdy niewynida / szęzar
ty lichote cierpiez Będa.
Dobrzy wstana bez nie-
mocy i niedostatkukto-
ręgo / tym Jezus miły la-
skaw będzie / pośle wssyt
ki anioły po nie s Kto-
mi on Krolowatę Bez Kón-
tę Będzie. W wssytkich
tedy rzeczách człowię-
cze / patrzáy na twoie
dokonanię / a takó sie
przed sprawiedliwý se-
dzia postawiss / Ktoręmu

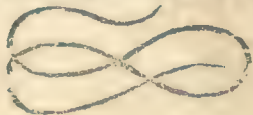
nitż nie iest tajemno / Ktoży dary nie bywá vblágan /
aniż przymute wymow / ale iako sprawiedliwo iest /
takó Będzie sadzil. O nánędznięssy a ssáloný czło-
wiecze grzészny / ię tó odpowiész panu Bogu / wssyt-
ki twoie rzeczy ię występy wiedzacému. Ktożyż nie
gdylękás sie obliczá człowięka rozniewalego / ię
czemu sie nie opatrzyss na dzień sadny / gdy żadny
nie Będzie mogl byt bez drugie^o wspomóżon ię obro-
nion / ale sam sobie Będzie szęmiemię cię / kim. Dżiś
cię twoia prátę iest pożyteczná / plákanie przyię-
ne / wzdychanię w dziecżne / żalowaný do syt dżia-
lacię ię o czysciacię. Młá wielki ię pożyteczny czy-
scieć ciępliwý człowięk / Ktożyż ciępiatę krzywdy

Żywot pana Jezu Krysta

ij mierzącą/więcę żaluie iuśśego złości/ niżli swo-
 kzywody/ktory téż rad sie modli za swé przeciwniki
 a z prawego serca mierzącą odpuszcza/ktory téż
 odpuszczenia v iuśśych prosi/ niezamieszkawa/a kto-
 ry téż łaskawiey ij miłosierńiey sie má niżli gniewa/
 ktory téż sám sobie gwałt często dziala/a cialo swo-
 ie zupełnie dusy poddawa. Lepięcy ten ráz oczy-
 sciaz grzechy/ij iuśśe złości odeinaz/niżli na potym
 do czysza ie zostawiaz. Wiernie sami siebie zradza
 my przez nierządne miłowanije/ktore k cialu mamy
 a to iuśśego on ogień będzie pálił /iedno grzechy
 twoie. Im więcej sám sobie tu przepuszcza/a swé
 go ciala nasladuies/ tym ciężey poty będzieś cir-
 piál/w czym a iako człowiek zgrzeszył/na tym ciężey
 będzie káran. Tamo leniwot ognistymi ostny będą
 bodzienij/tamo nieczyści ij rostkossy miłoshney/gora-
 za smola ij śmierdzaga siarka będą pálenij /a iako
 psi wściekli/dla boleści będą wyg. Żądrościwi og-
 nistymi osękami będą tam drápanij /tak iż żadny
 grzech nie będzie/ktoryby swé własne męki niemiał.
 Tamo pyśśni wsselka sromota będą napelnienij/a
 łakomi nánędznieyśszym wbstwem będą scisnienij/
 obżarcy téż niewymownym głodem ij pragnienijm
 będą wdreczenij. Tamo będzie iedna godzina w me-
 ce ciężśa/niżli tu na tym świecie sto lát/od poczynie-
 nia anij ktorego pociessenia nie będzie. Tu niegd-
 y bywa odpoczymienie od roboty/ a przyłacielskie cz-
 lowiek pożywa pocięchy. A przeto bądź pilen ten
 ráz ij żaluy za grzechy twoie/abyś w dzień sędny

Był bezpieczny z błogosławionymi. Bóg tedy stana
 sprawiedliwi w wielkie stałości / naprzeciwko tym
 którzy je ściskali i poniżali. Tedy stanie na sadzenie /
 który sie dziś pokornie poddawa ludzkim sadom.
 Tedy wielkie dufanie będzie miał w Boga i pokorny
 a będzie sie lekiał wsadzie pyśny. Tedy sie włoży Bóg
 na tym świecie między / który dla pana Jezusa Chrysta
 nauczył sie Bóg głupi i pokorny. Tedy będzie miała
 w sobie żalost i zasmucenie / ciępliwie znoszenie / a za
 losz w sobie / zatuli wsta swoje. Tedy będzie sie wes
 selił w sobie na Boga / a będzie płakał w sobie niez
 konny. Tedy sie będzie więcej wesoł ciało wdzięcz
 ne / niżli by było w rozkoszach wchowane. Tedy be
 dzie święty odzienię grube / a zażni sie odzienię
 dworne. Tedy będzie więcej chwalebne domow
 stwo w Boga / niżli pałace wzłożone. Tedy więcej be
 dzie pomogno stałe cierpienie / niżli w sobie mocy
 świeckie panowanie. Tedy będzie powyższa pro
 sta poslušność / niżli która świecka chytrłość. Tedy
 więcej pociechy czyste a dobre samnienie / niżli nau
 czone filozofy / albo porozumienie. Tedy więcej be
 dzie wazyło imienia wgardzenie / niżli w sobie skar
 by ziemskie. Tedy więcej będzie pociecha z mod
 litwy na Boga / niżli z potrawy rozkosznej. Tedy wie
 cej sie będzie radował z zachowanego milczenia /
 niżli z długiego gadania. Tedy więcej będzie ważne
 rzeczy dobre i święte / niżli słowa wielkie a gładne.
 Tedy będzie więcej tobie i Bogu wdzięczno żywot
 ciasny i pokuta twarzą / niżli w sobie rozkosz świec

Żywot pana Jezu Krysta

śk. **W**eż sie dzis w male cierpiez/ abys tedy od cie-
szych mogli sie wybawiz. Tu pierwey sie doswiadczy
bo bedziesz mogli na potym cierpiez. Jeżeli teraz ta-
ko malo niemożesz scierpiez/ a iakoż tedy bedziesz
mogli wieczné meki znosić/ gdy by na nie byl skazan
(czego boże nieda) gdyż teraz takó malá meka tak
niecierpliw^o cie czyni/ boż tedy piekło uczyni. Otoż
wiernie dwoiego weselá niemożesz mieć/ to iest ko-
chasz sie tu na tym świecie/ a potym krolowaz y pa-
nem Jezusem w niebie. Bys też aże do dzisiejszego
dnia zawždy wezciách y w roskossách mieścił/ boż
by bylo pożyteczno wssytko tobie bys iuż natych-
miast vmrzęć miał. A przeto wssytki ty rzeczy mar-
noś. **S**a/ wyia wssy pana boga milowaz/ a iemu sa-
memu sluzysz. Bo kto boga ze wssytkiego serca mi-
luje/ ani śmierci/ ani piekła/ ani meki/ ani sadu sie
leká/ bo doskonałá a prawdziwá miłość/ bezpieczny
przystep ku panu Bogu uczyni. Ale komu lubo iess-
cze grzeszysz/ nie dzis iest yże śmierci y sadu bożego
sie boi. A wssakoż dobrze iest yże acz nás miłość bo-
żá ode złego nie odciąga/ acz niź ale boiá/ ni piekiel-
ná niecháy nás wsciąga/ Bo kto boiá ni bożá zakla-
dá/ y odzuga/ długo w dobrym nietrwá/ ale rychło
w sidła czartowskié wpadá. **C**zego nás vchowáy
błogosławioná panno Maria/ y milá świętá Anno
z wnutkiem twym Jezusem błogosławioný/ Racz
sie dzis modlić za nami/ abysiny z sprawiedliwymi
w dzień sądny i toiaz na prawicy przissi do wieczné-
ch wáły. **D**á y to panie boże w trojcy iedyńy na wie-
ki wieczné błogosławiony Amen.

Znamiona które będą przed sadny dyiem. Ka: 22

Prawiedliwy a strasliwy ten dzień sadny
przedzi pietnaście znamion/ podług świe-
tego Thomassa/ Richardusa/ świętego Bo-
nawentury/ i świętego Jeronima. Pierwe znamie.
Pierwszego dnia/ Alceze wssytko nad gory wssytki
podniesie sie pietnascie lokci ku wysofosci. Drugie
Wtorego dnia od ene wysofosci a podniesienia w-
padnie tako gleboke ze ledwy będzie moze dojrzano
Trzecie. Dnia trzeciego przydzie do stanu pierwsze-
go. Czwarte. Czwartego dnia wssytki ryby i mor-
skie dziny które żyją w wodach i w morzu zbierza
sie gromada/ a na wirzech wod obyczaiem wadze-
nia rycząz będą podniesionymi pysski wolaż. Piate
Piatego dnia ptacy wssytcy zbierza sie na polach/ a
niz niebada iest/ ale spolu glosy iakoby płaczliw e
wypuszczają będą. A tego przyczyne niektórzy po-
wiedaia/ iż dla tego ony zwierzeta to czyniąz będą/
i rodząy ptassy/ bo aniolow nadchnierym wznaia
iż iż owssytki wstana ich rodzaie/ A tak glosy da-
dza wielkie/ iakoby dziekuiaż panu bogu za stworze-
nie/ i za to iże byli stworzeniu tego na poslugę/ a za-
wlaścza onym go byli tego wybrani. A z sie prze-
ciwko tym starzyz będą pomsty żadaiąz/ którzy nie
chcieli boże wele peinitz. Szoste. Dnia sse stego pło-
mienię ogniste powstana od slonza zachodu prze-
ciwko niebu rozléwaiąz sie ku slonza wschodu/ od
ktorego wody i morza będą goraz i wysuszenie

Żywot pana Jezus Krysta

mierz. Siódmi. Siódmiego dnia gwiżdzy wssytki
 tak ty go błedny Bieg miał/ tak ty go iednako sie ob
 razas/ ogniste biedy z siebie wypuszczas/ iako wida
 my to mierz. Osmie. Osmego dnia będzie drzenie
 mnie wielkie/ tak iż wssytki budowania wpadną w
 sokie. Dziewiate. Dziewiatego dnia kamienie tak
 to go było w budowaniu iako iussie i wssytki opoki
 beda na częsci złupány/ a iedna druga biaz rozłupi
 i przywiedzie ku zszczepaniu. Dziesiate. Dziesiatego
 dnia drzewie wssytko roticie i ziela beda sie pocig
 krowym potem albo rose krowawa wkaża. Jeden
 nasté. Jedennástego dnia gory i wssytky pagorki i
 padoly w proch beda obrozony i položony/ a wssyt
 ka ziemia będzie zrownana. Dwanaście. Dwanaście
 go dnia zwierzęta wssytki z lasow na pola wynida/
 ryczaz a nigz nieiedzaz. Trzynaste. Trzynaste dnia
 pocza wssy od slonca wschodu/ aż do zachodu gros
 by sie otworza a ciała ku zmártwych wstaniu wy
 rzuza. Czternaste. Czternaste dnia wssytcy ludzie
 z iastin swoich wynida/ biegaiaz zgromienij/ iako
 ssalenij/ a mowiz smiez niebeda. Pietnaste. Pietnás
 tego dnia wssytcy ludzie poimra/ a zasie powstana
 w ognia zapaleniu z umarłymi/ ktorzy przed tym dá
 wno umarli. A ostatecznie doktor swięty Bonawen
 tura mowi: To iestli tak będzie pán bóg wsszechmo
 gacy wie. ..

I. Nadzieia má Krystus. S.

Z BIBLIOTEKI PIŁAWSKIEJ

XX CZARTORYJSKI

Wyrażono w Krakowie przez Floriana Bawara
i Jana Sandeckiego nakładem opatrzności
męża pana Jana Hallera. Lata Bożego
narodzenia tysiącznego pięćsetnego
dwudziestego wtorého.

Za panowania najasnieyszego Zygmunta
króla Polskiego pana naszego miło-
ściwego. Lata królowania jego
osobnego następnego.

.. Y ..

